

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

EUCCLIDIS ELEMENTO RUM

Libri xv. breviter
demonstrati ,

Operâ

I S. B A R R O W,
CANTABRIGIENSIS

Coll. TRIN. Soc.

HIEROCL.

Καθαροὶ ψυχῆς λογικῆς εἰσιν αἱ μαθηματικαὶ
ὁπσιμαί.

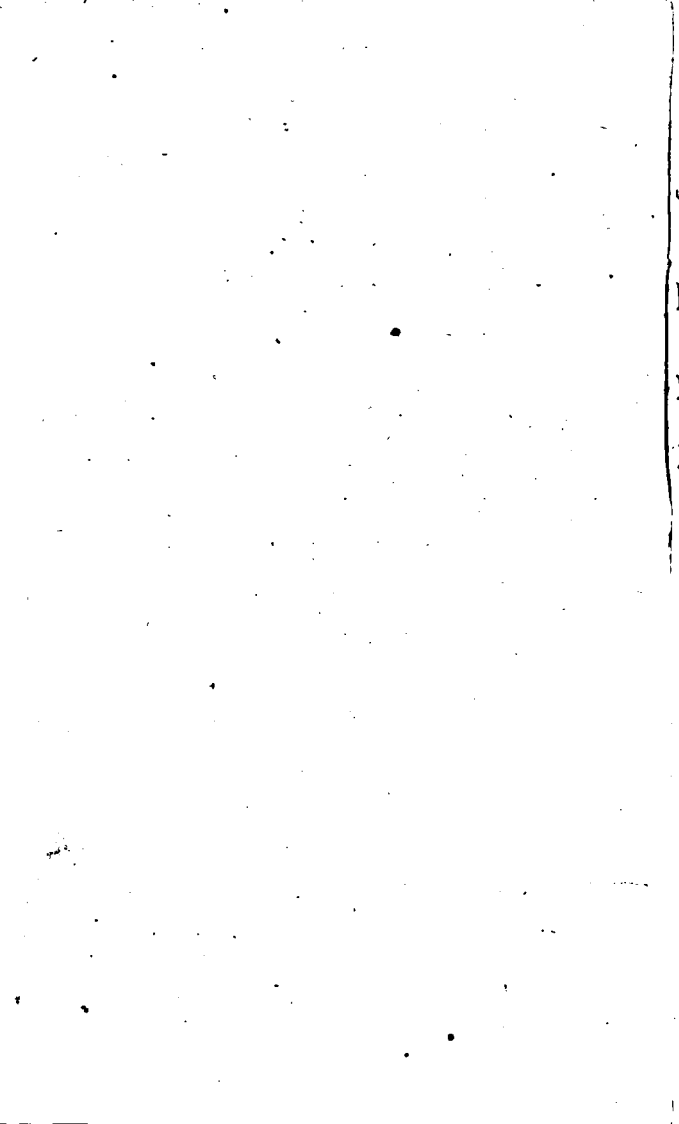
CANTABRIGIÆ:

Ex celeberrimæ Academiæ Typographeo.

Impensis Guilielmi Nealand Bibliopola.

ANN. DOM. MDCLV.

*Nobilissimis & Generosissimis
Adolescentibus*

D^{no} EDUARDO CECILIO,
Illustriss. Comitis Sarisburiensis Filio;
D^{no} JOHANNI KNATCHBULL,
Et
D. FRANCIS. WILLOUGHBY,
ARMIGERIS.

Nicnique vestrũm (Optimi Adoles-
centes) tantum me debere reputo,
quantum homo homini debere po-
test. Meã enim sententiã, ultra sin-
cerum amorem non est quod quispiam de alio
bene mereri possit. Hunc autem jamdiu est quò
ex singulari vestrã bonitate mihi indultum expe-
rior, ejusque sensus intimis animi medullis in-
hærens, ipsi ardens studium impressit, quovis
honesto modo reciprocos affectus prodendi.
Quandoquidem verò ea fortunarum mearum te-
nuitas, ea vestrarum amplitudo existit, ut nec
ego aliã quã gratæ alicujus agnitionis signifi-
catione uti queam, nec vos aliam admittere ve-
litis, eapropter haud illibenter hanc occasionem
atripio, honoris & benevolentiz, quibus vos
A 3 prosequor;

Epistola Dedicatoria.

prosequor, publicum hoc & durabile *μνημόσυνον* edendi. Etsi cum oblatis anathematis exilitatem, & libellum vestris nominibus consecratum, quàm is longè infra vestrorum meritorum dignitatem subsidat, attentius considero, timor subindè aliquis & dubitatio animum incessant, nè hoc studium erga vos meum vobis dehonestamento sit potius, quàm ornamento; scilicet memor cūm sim, ut malæ causæ, sic & mali libri patrocinium in patroni contumeliam magis quàm in gloriam cedere. Sed quum vestrarum virtutum id robur, eam fore soliditatem recognoscerem, quæ vestrum decus, meo quantumvis labefactato, inconcussum sustinere possint, idcirco non dubitavi vos in aliquatenus commune mecum periculum induere. Virtutes illas intelligo, quibus nemo unquam in vestra ætate, aut in vestro ordine, saltem me iudice, majores deprehendit, quæ vos insigniter gratos omnibus & amabiles reddunt, eximiam modestiam, sobrietatem, benignitatem animi, morum comitatem, prudentiam, magnanimitatem, fidem; præclaram insuper ingenii indolem, quæ vos ad omnem ingenuam scientiam non tantum excellenti captu, sed & appetitu forti ac sincero instruxit. Quas vestras præclarissimas dotes prout nemo est fortassis, qui me melius novit, aut pro consuetudine, quam jamdudum vobiscum dulcissimam coluisse ex vestro favore mihi contigit, penitiùs introspexerit, ità nemo est, qui impensius miratur, & suspicit; aut qui ipsas libentius prædicare, ac celebrare

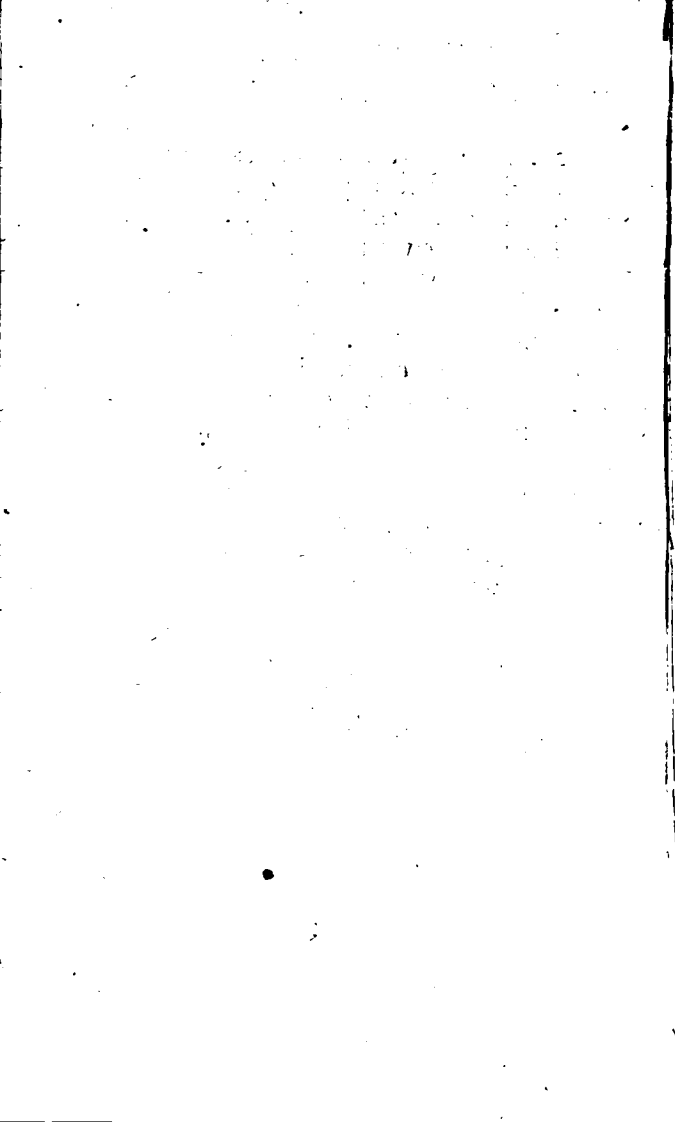
Epistola Dedicatoria.

brare vellet, si non cum eloquii mei vires supergrederentur, tum etiam quæ in singulis vobis elucent, prolixi alicujus commentarii, aut panegyricæ orationis libertatem, potius quàm præstitutas hujusmodi salutationibus angustias, exposcerent. Quin potius divinam clementiam imploro, ut vos earundem virtutum sancto tramiti insistere, atque hos egregios fructus vernæ vestræ ætatis felicibus incrementis maturescere concedat; vitamque vobis in hoc seculo ingenuam, innocentem, jucundam, & in futuro beatam ac sempiternam transigere largiatur. Minimè autem dubito, nè pro consueto vestro in me candore, hoc ultimum fortassis, quod vobis præstare poterò, benevolentia erga vos & observantia testimonium, alacriter accepturi sitis, quod vobis propensissimo affectu offert

Vestri in aeternum amantiissimus,

& observantissimus,

I. B.

Benevolo LECTORI.

SI quid in hac elementorum editione praestitum sit, scire desideras, amice Lector, accipe, pro genio operis, breviter. Ad duos praecipue fines conatus meos direxi. Primum ut cum requisita perspicuitate summam demonstrationum brevitatem conjungerem, quò eam libello molem compararem, quae commodè absque molestia circumferri posset. Id quod assecutus videor, si absentem Typographi cura non frustratur. Conciuius enim quispiam meliori ingenio, aut majori peritiâ excellens, at nemo forsitan brevius plerasque propositiones demonstraverit, praesertim cum in numero & ordine propositionum ipse nihil immutârim, nec licentiam mihi assumpserim quamcunque propositionem Euclidean procul ablegandi tanquam minus necessariam, aut quasdam faciliores in axiomatum censum referendi, quod nonnulli fecerunt; inter quas peritissimus Geometra A. Tacquetus C quem ideò etiam nomino, (quòd quaedam ex eo desumpta agnoscere honestum duco) post cuius elegantissimam editionem, ipse nihil atten-
tare

Ad Lectorem.

tare voluisssem, si non visum fuisset doctissimo viro non nisi octo Euclidis libros suâ curâ adornatos publico communicare, reliquis septem, tanquam ad elementa Geometria minus spectantibus, omnino quasi spretis atque posthabitis. Mihi autem jam ab initio alia provincia demandata fuit, non elementa Geometria utcumque pro arbitrio conscribendi, verum Euclidem ipsum, eumque totum, quàm possem brevissimè, demonstrandi. Quod enim quatuor libros spectat, septimum, octavum, nonum, decimum, quamvis illi ad Geometria planæ & solidæ elementa, ut sex præcedentes, & duo subsequentes, non tam prope pertineant, quòd tamen ad res Geometricas admodum utiles sint, tam propter Arithmetica & Geometria valde propinquam cognationem, quàm ob notitiam commensurabilium & incommensurabilium magnitudinum ad figurarum tam planarum, quàm solidarum apprimè necessariam, nemo est è peritioribus Geometris qui ignorat. Quæ verò in tribus ultimis libris continetur, & corporum regularium nobilis contemplatio, illa non nisi injuriâ prætermitti potuit, quando nempe illius gratiâ noster σοιχδων, Platonica familie philosophus, hoc elementorum systema universum condidisse perhibetur,

Ad Lectorem.

*uti testis est * Proclus, iis verbis, "Ὅτι * lib. 2.*
δὴ καὶ τὸς συμπάσης σοιχειώσας τίλθ' ἀρε-
σίσατο πλὴν τῶν καλυμμένων πλατωνικῶν σχ-
μάτων σύσεισι". Præterea facile in ani-
 mum induxi ut opinarer, nemini harum
 scientiarum amanti non futurum esse
 cordi, penes se habere integrum Eucli-
 dium opus, quale passim ab omnibus ci-
 tatur, & celebratur. Quare nullum li-
 brum, nullamque propositionem negligere
 volui earum, quæ apud P. Herigonium
 habentur, cujus vestigiis pressè insistere
 necesse habui, quoniam ejusce libri sche-
 matismis maximâ ex parte uti statutum
 erat, quod præviderem mihi ad novas
 describendas tempus non suppetere, etsi
 nonnunquam id facere præoptâssem. Ea-
 dem de causa nec alias plerâsque quàm
 Euclideas demonstrationes adhibere vo-
 lui, succinctiori formâ expressas, nisi
 fortè in 2, & 13, & parcè in 7, 8, 9 li-
 bris, ubi ab eo nonnihil deflectere opere
 pretium videbatur. Bona igitur spes est
 saltem in hac parte cùm nostris consiliis,
 tum studiosorum votis aliquo modo satis-
 factum iri. Nam quæ adjecta sunt in
 Scholiis problemata quadam & theore-
 mata, siue ob suum frequentem usum ad
 naturam elementarem accedentia, siue ad
 eorum, quæ sequuntur, expeditam demon-
 strationem conducentia, seu quæ regula-
 rum

Ad Lectorem.

rum practica Geometria quarundam precipuarum rationes innuunt ad suos fontes relatas, per ea, ut spero, libellus ultra destinata molem magnopere non intumescet.

Alter scopus, ad quem collineatum est, eorum desideriis consuluit, qui demonstrationibus symbolicis potius quam verbalibus delectantur. In quo genere cum plerique apud nos Gulielmi Oughtredi symbolis assueti sint, ea plerumque usurpare consultius duximus. Nam qui Euclidem, hanc viam tradere & interpretari aggressus sit, haftenus, quod ego sciam, praeter unum P. Herigonium, repertus est nemo. Cujus viri longè doctissimi methodus, sanè in multis egregia, ac ejus peculiari proposito admodum accommodata, duplici tamen defectu laborare mihi visa est. Primò, quòd cum Propositionum ad unius alicujus theorematis aut problematis probationem adductarum, posterior à priori non semper dependeat, quando tamen illa inter se coherent, quando non, nec ex ordine singularum, nec ullo alio modo satis promptè innotescere potest; unde ob defectum conjunctionum, & adjectivorum ergò, rursus, &c. non rarò difficultas & dubitandi occasio, praesertim minus exercitatis, inter legendum oboriri solent. Deinde saepe evenit, ut predi-

Ad Lectorem.

Et methodus nimis frequenter supervacaneas repetitiones effugere nequeat, à quibus demonstrationes est quando prolixæ, aliquando & magis intricatæ evadunt. Quibus vitiis noster modus facile per verborum signorumque arbitrariam mixturam medetur. Atque hac de opella hujus intentione & methodo dicta sufficiant. Cæterum quæ in laudem Matheos in genere, aut Geometriae ipsius; & quæ de historia harum scientiarum, idè quæ de Euclide horum elementorum digestore dici possent, & reliqua hujusmodi ἐκτρέψαι, cui hæc placent, apud alios interpretes consulere potest. Neque nos angustias temporis, quod huic operi impendi potuit, nec interpellationes negotiorum, nec adjumentorum ad hæc studia apud nos egestatem, & quadam alia, utliceret non immeritò, in excusationem obtendemus, metu scilicet inducti, nè hæc nostra omnibus minus satisfaciant. Verum quæ ingenui Lectoris usibus elaboravimus, eadem in solidum ipsius censura ac judicio submittimus, probanda si utilia sibi compererit, sin omnino secus, rejicienda.

Ad amicissimum Virum *J. B. de*
EUCLIDE contracto
Ευκλειδης.

FActum bene! didicit Laconicè loqui
Senex profundus, & aphorismos induit.
Immensa dudum margo commentarii
Diagramma circum minutum; utque Insula
Problema breve natabat in vasto mari.
Sed unda jam detumuit; & glossa arctior
Stringit Theoremata: minoris anguli
Lateribus ecce totus Euclides jacet,
Inclusus olim velut Homerus in nuce;
Pluteoque sarcina modo qui incubuit, levis
En fit manipulus. Pelle in exigua latet
Ingens Mathesis, matris ut in utero Hercules,
In glande quercus, vel Ithaca Eurys in pila.
Nec mole dum detrescit, usu fit minor,
Quin auctior jam evadit, & cumulatius
Contracta prodest erudita pagina.
Sic ubere magis liquor è pressò effluit,
Sic pleniori vasa inundat sanguinis
Torrente cordis Systole; sic fusiùs
Procurrit aquor ex Abylaë angustiiis.
Tantilli operis ars tanta referenda unicè est
BAROVIANO nomini, ac solertie.
Sublimis euge mentis ingenium potens!
Cui invium nil, arduum esse nil solet.
Sic usque pergas prospero conamine,
Radiusque multum debeat ac abacus tibi.
Sic crescat indies feracior seges,
Simili colonum germine assiduo beatus.
Specimen futurae messis hic siet labor,
Magnaëque famæ illustria hac præludia.
Juvenis dedit qui tanta, quid dabit senex?

Car. Robotham, CANTAB.
Coll. Trin. Sen. Soc.

In

In novam Elementorum
EUCLIDIS
Editionem, à D. I S. BARROW,
Collegii SS. TRIN. Socio,
viro opt. & eruditissimo
adornatam.

Benigne Lector ! si aspiciam auditum est tibi,
Quantus tenella Nix Geometres flet ;
Qua mille radiis, mille ludit angulis,
Totumque puro ducit Euclidem sinu :
Amabis ultro candidissimum Virum,
Cui plena nivium est indoles, sed quas tamen
Præclarus ardor mentis urget Enthea;
Et usque blandis temperat caloribus :
Quo suavius nil vivit, & melius nihil.
Is, dum liquentes pectore excutit nives,
Et inde, & inde spargit, en aliam tibi,
Lector benigne, è nivibus Geometriam !

G. C. A. M. C. E. S.

Notarum explicatio.

- $\equiv$ æqualitatem.
- $\supset$ majoritatem.
- $\sqsubset$ minoritatem.
- $+$ plùs, vel addendum esse.
- $-$ minùs, vel subtrahendum esse.
- $:-$ differentiam vel excessum; item quantitates omnes, quæ sequuntur, subtrahendas esse, signis non mutatis.
- $\times$ multiplicationem, vel ductum lateris rectanguli in aliud latus.
- Idem denotat conjunctio literarum, ut $AB = A \times B$.
- $\sqrt{\quad}$ Latus, vel radicem quadrati, vel cubi, &c.
- $Q.$ & q quadratum. $C.$ & c cubum.
- $Q. Q.$ rationem quadrati numeri ad quadratum numerum.

significat.

Reliquis, quæ ubicunque occurrunt, vocabulorum abbreviationes ipse Lector per se facile intelliget; exceptis iis, quas tanquam minus generalis usus, suis locis explicandas relinquimus.

CANDIDE LECTOR, Quamvis in hac editione accuranda multum opera insumpsimus, caveri tamen omnino non potuit, nè irreperent quædam. Quorum summa si subducas eam quæ incuriæ & importunitati operarii, tum quæ Autoris manuscripto calamo festinante exarato debentur; reliqua, siqua modò restant, pro nostris libenter agnoscimus. In universum tamen, si omnia nobis imputes, non ità multa sunt, ut illorum nos admodum pudeat, aut ut æquus Lector ea & uni, & homini difficulter ignoscat.

Paucula hæc, quæ temere aliquoties pagellas sparsim velegenti obiter occurrebant, diligenter adnotes velim, aut si placet, calamo emendes.

Pag. 5. lin. 10. pro æquilateræ lege quadrilat. p. 13. l. 6, & 7. pro $\supset$ pone $\sqsubset$ in aliquibus exempl. p. 21. desunt figura pro 2 & 3 Cas. Prop. 24. p. 168. l. penult. pro Aq. lege AB. p. 314. l. ult. pro AC. l. AD. p. 144. & 145 pro Lib. VI. l. Lib. VII. Est & in octavo libro :: pro $\equiv$, sed locum non memini.

LIB. I.

Definitiones.

I. Unctum est cujus pars nulla est.

II. Linea verò longitudo latitudinis expers.

III. Lineæ autem termini sunt puncta.

IV. Recta linea est, quæ ex æquo sua interjacet puncta.

V. Superficies est, quæ longitudinem, latitudinemque tantum habet.

VI. Superficiæ autem extrema sunt lineæ.

VII. Plana superficies est, quæ ex æquo suas interjacet lineas.

VIII. Planus verò angulus est, duarum linearum in plano se mutuò tangentium, & non in directum jacentiū alterius ad alteram inclinatio.

IX. Cum autem quæ angulum continent lineæ, rectæ fuerint, rectilineus ille angulus appellatur.

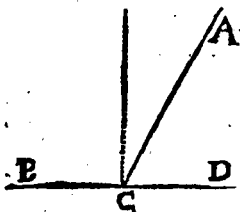
X. Cum verò recta linea CG super rectam lineam AB consistens, eos qui sunt deinceps angulos CGA, CGB æquales inter se fecerit, rectus est uterque

æqualium angulorum, & quæ insistit recta linea CG, perpendicularis vocatur ejus (AB) cui insistit.

Not. Cum plures anguli ad unum punctum: (ut ad G) existunt, designatur quilibet angulus tribus literis, quarum media ad verticem est illius de quo agitur: ut angulus quem rectæ CG, AG efficiunt ad partes A vocatur CGA, vel AGC.

B

Obtusius

XI. Obtusus angulus est, qui recto major est, ut ACB .

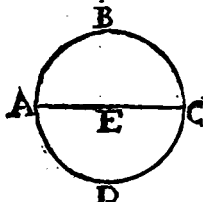
XII. Acutus verò, qui minor est recto, ut ACD .

XIII. Terminus est, quod alicujus ex-

tremum est.

XIV. Figura est, quæ sub aliquo, vel aliquibus terminis comprehenditur.

XV. Circulus est figura plana, sub una linea comprehensa, quæ peripheria appellatur, ad quam ab uno puncto eorum, quæ intra figuram sunt posita, cadentes omnes rectæ lineæ inter se sunt æquales.

XVI. Hoc verò punctum centrum circuli appellatur.

XVII. Diameter autem circuli est recta quædam linea per centrum ducta, & ex utraque parte in

circuli peripheriam terminata, quæ circum bifariam secat.

XVIII. Semicirculus verò est figura, quæ continetur sub diametro, & sub ea linea, quæ de circuli peripheria aufertur.

In circulo $EABCD$. E est centrum, AC diameter, ABC semicirculus.

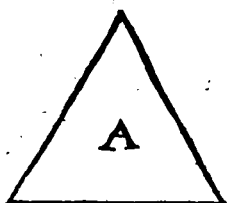
XIX. Rectilineæ figuræ sunt, quæ sub rectis lineis continentur.

XX. Trilateræ quidem, quæ sub tribus.

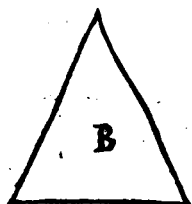
XXI. Quadrilateræ verò, quæ sub quattuor.

XXII. Multilateræ autem, quæ sub pluribus, quam quattuor rectis lineis comprehenduntur.

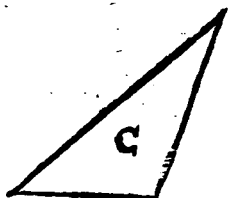
XXIII. Tri-

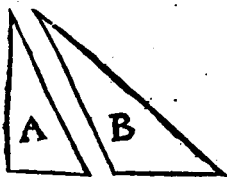
XXIII. Trilaterarum autem figurarum, æquilaterum est triangulum, quod tria latera habet æqualia, ut triangulum A.

XXIV. Isosceles autem, quod duo tantum æqualia habet latera, ut triangulum B.

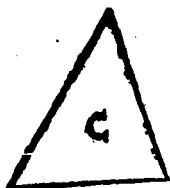

XXV. Scalenum verò, quod tria inæqualia habet latera, ut C.

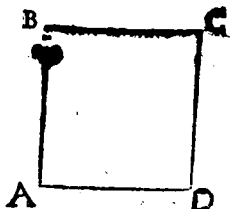
XXVI. Adhuc etiam trilaterarum figurarum, rectangulum quidē triangulum est, quod rectum angulum habet, ut triangulum A.

XXVII. Amblygonium autem, quod obtusum angulum habet, ut B.

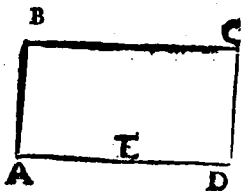

XXVIII. Oxygonium verò, quod tres habet acutos angulos, ut C.

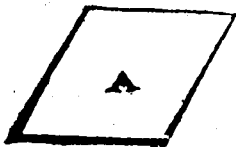
Figura æquiangularis est, cujus omnes anguli inter se æquales sunt. Dux verò figuræ æquiangularæ sunt; si singuli anguli unius singulis angulis alterius sint æquales. Similiter de figuris æquilateris concipe.

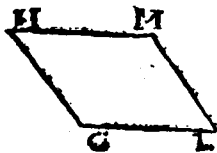
XXIX. Quadrilaterarum autem figurarum, quadratum quidem est, quod & æquilaterum, & rectangulum est, ut ABCD.

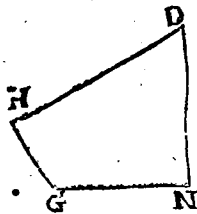
XXX. Alterâ verò parte longior figura est, quæ rectangula quidem, at æquilatera non est, ut ABCD.

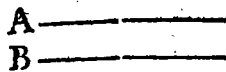
XXXI. Rhombus autem, quæ æquilatera, sed rectangula non est, ut A.

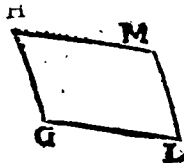
XXXII. Rhomboides verò, quæ ad-
versa & latera, & an-
gulos habens inter se
æquales, neque æqui-
latera est, neque re-
ctangula, ut GLMH.

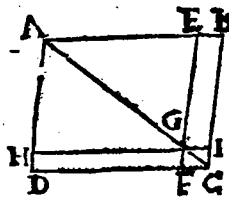
XXXIII. Præ-
ter has autem reliquæ
æquilateræ figuræ tra-
pezia appellantur, ut
GNDH.

XXXIII. Pa-
rallele rectæ lineæ
sunt, quæ cùm in eo-
dem sint plano, & ex utraq; parte in infinitum
producantur, in neutram sibi mutuo incidunt,
ut A, & B.

XXXV. Paral-
lelogrammum est fi-
gura quadrilatera, cu-
jus bina opposita la-
tera sunt parallela,
seu æquidistantia, ut
GLHM.

XXXVI. Cùm
verò in parallelo-
grammo ABCD di-
ameter AC ducta fu-
erit, duzq; lineæ EF,
HI, lateribus paral-
lelæ secantes diame-
trum in uno eodémq;

puncto G, ita ut parallelogrammum ab hisce
paralle-

parallelis in quatuor distribuatur parallelogramma; appellantur duo illa D G, G B, per quæ diameter non transit, Complementa; duo verò reliqua H E, F I, per quæ diameter incedit, circa diametrum consistere dicuntur.

Problema est, cùm proponitur aliquid efficiendum.

Theorema est, cùm proponitur aliquid demonstrandum.

Corollarium est consecutarium, quod è facta demonstratione tanquam lucrum aliquod colligitur.

Lemma est demonstratio premissæ alicujus, ut demonstratio quæsitæ evadat brevior.

Postulata.

1. **P**ostuletur, ut à quovis puncto ad quovis punctum rectam lineam ducere concedatur.
2. Et rectam lineam terminatam in continuum rectâ producere.
3. Item, quovis centro, & intervallo circulum describere.

Axiomata.

1. **Q**uæ eidem æqualia, & inter se sunt æqualia.

ut $A = B = C$. ergò $A = C$, vel ergò omnes A, B, C æquantur inter se.

Nota, Cùm plures quantitates hoc modo conjunctas invenias, ut hujus axiomatis primam ultimæ & quamlibet earum cuilibet æquari. Quo in casu sæpe, brevitatæ causâ, ab hoc axioma citando abstinemus, etsi vis consecutionis ab eo pendeat.

2. Et si æqualibus æqualia adjecta sunt, tota sunt æqualia.

3. Et

3. Et si ab æqualibus æqualia ablata sunt, quæ relinquuntur sunt æqualia.

4. Et si inæqualibus æqualia adjecta sint, tota sunt inæqualia.

5. Et si ab inæqualibus æqualia ablata sint, reliqua sunt inæqualia.

6. Et quæ ejusdem vel æqualium sunt duplicia, inter se sunt æqualia. Idem puta de triplicibus, quadruplicibus, &c.

7. Et quæ ejusdem, vel æqualium sunt dimidia, inter se sunt æqualia. Idem concipe de subtriplicis, subquadruplicis, &c.

8. Et quæ sibi mutuò congruunt, ea inter se sunt æqualia.

Hoc axioma in rectis lineis, & angulis valet conversum, sed non in figuris, nisi illæ similes fuerint.

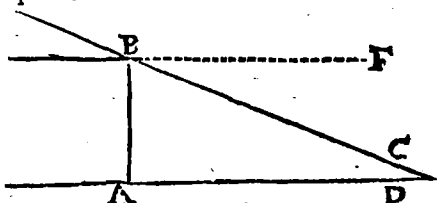
Cæterim, magnitudines congruere dicuntur, quarum partes applicatæ partibus, æqualem vel eundem locum occupant.

9. Et totum suâ parte majus est.

10. Duæ rectæ lineæ non habent unum & idem segmentum commune.

11. Duæ rectæ in uno puncto concurrentes, si producantur ambæ, necessariò se mutuò in eo puncto interfecabunt.

12. Item omnes anguli recti sunt inter se æquales.

13. Et si in duas rectas lineas AD, CB, altera recta BA incidēs, internos ad eadēmq; partes angulos

los BAD, ABC duobus rectis minores faciat, duæ illæ rectæ lineæ in infinitum productæ sibi mutuo incident ad eas partes, ubi sunt anguli duobus rectis minores.

14. Duæ rectæ lineæ spatium non comprehendunt.

15. Si æqualibus inæqualia adjiciantur, erit totorum excessus adjunctorum excessui æqualis.

16. Si inæqualibus æqualia adjungantur, erit totorum excessus excessui eorum, quæ à principio, æqualis.

17. Si ab æqualibus inæqualia demantur, erit residuorum excessus, excessui ablatorum æqualis.

18. Si ab inæqualibus æqualia demantur, erit residuorum excessus excessui totorum æqualis.

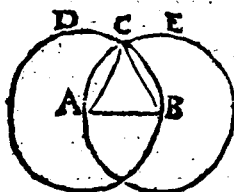
19. Omne totum æquale est omnibus suis partibus simul sumptis.

20. Si totum totius est duplum, & ablatum ablati, erit & reliquum reliqui duplum. Idem de reliquis multiplicibus intellige.

Citationes intellige sic. Cum duo numeri occurrunt, prior designat propositionem, posterior librum. Ut per 4. 1. intelligitur quarta propositio primi libri, atque ita de reliquis. Ceterum, ax. axioma, post. postulatum, def. definitio, sch. scholium, cor. corollarium denotant, &c.

LIB. I.

PROP. I.

Super datā rectā li-
neā terminatā A
B, triangulum æquis-
terum ACB consti-
tuere.

Centris A & B, co-
dem intervallo AB,
vel BA^a describe duos
circulos se intersecan-

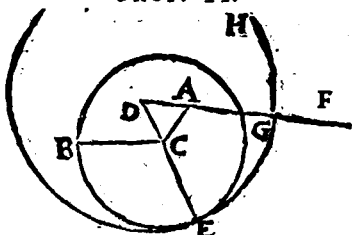
a 3 post.
b 1 post.
c 15. def.
d 1. ax.
e 23. def.

tes in puncto C, ex quo^b duc rectas CA, CB.
Erit AC^c = AB^c = BC^d = AC^e. Quare
triangulum ACB est æquilaterum. Quid Erat
Faciendum.

Scholium.

Eodem modo super AB describetur triangu-
lum Isosceles, si intervalla æqualium circulo-
rum majora sumantur, vel minora, quàm AB.

PROP. II.

Ad datum punctum A data recta linea BC
æqualem rectam lineam AG ponere.

Centro C, intervallo CB^a describe circ-
lum CBE. b Junge AC, super qua^c fac trian-
gulum æquilaterum ADC. d produc DC ad E.

a 3. post.
b 1. post.
c 1. 1.
d 2. post.

B. 5.

centro.

e 2 post.
f 15. def.
g const.
h 3. ax.
k 15. def.
l 1. ax.

centro D, spatio DE, describe circulum DEH: cujus circumferentiæ occurrat DA^e protracta ad G. Erit $AG = CB$.

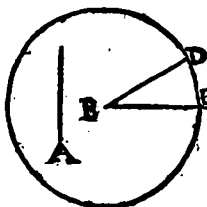
Nam $DG^f = DE$, & $DA^g = DC$, quare $AG^h = CE^k = BC^l = AG$. Q. E. F.

Positio puncti A, intrâ vel extrâ datam BC, casus variat, sed ubique similis est constructio, & demonstratio.

Scholium.

Poterat AG circino sumi, sed hoc, facere nulli postulato responderet, ut bene innuit Proclus.

PROP. III.

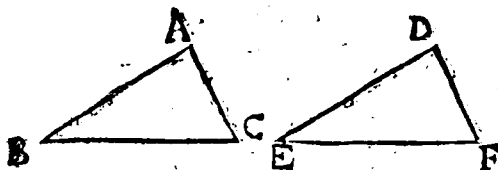

Duabus datis rectis lineis A, & BC, de majore BC minori A æqualem rectam lineam BE detrabere.

Ad punctum B^a pone rectam $BD = A$. Circulus centro B, spatio BD descriptus au-

feret $BE^b = BD^c = A^d = BE$. Q. E. F.

PROP. IV.

Si duo triangu'a BAC, EDF duo latera BA, AC duobus lateribus ED, DF equalia habeant, utrumque utrique (hoc est $BA = ED$, & $AC = DF$) habeant vero angulum A, angulo D æqu-

lem.

lem, sub aequalibus rectis lineis contentum, & basi BC basi EF aequalem habebunt; eritque triangulum BAC triangulo EDF aequale, ac reliqui anguli B, C reliquis angulis E, F aequales erunt, uterque utriusque, sub quibus aequalia latera subtenduntur.

Si punctum D puncto A applicetur, & recta DE rectae AB superponatur, cadet punctum E in B, quia $DE^a = AB$. Item recta DF cadet a b p. in AC, quia ang. $A^a = D$. Quinetiam punctum F puncto C coincidet, quia $AC^a = DF$. Ergo rectae EF, BC, cum eisdem habeant terminos, b congruent, & proinde aequales sunt. b 14. ax. Quare triangula BAC, EDF; & anguli B, E; itemque anguli C, F etiam congruunt; & aquantur. Quod erat Demonstrandum.

PROP. V.

Isosceles triangulorum ABC qui ad basim sunt anguli ABC, ACB inter se sunt aequales. Et productis aequalibus rectis lineis AB, AC qui sub base sunt anguli CBD, BCE inter se aequales erunt.

b Accipe $AF = AD$, & a 3 r. junge CD, ac BF. b 1. p 57.

Quoniam in triangulis c b p

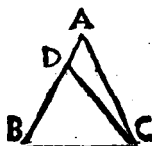
ACD, ABF, sunt $AB^c = AC$, & $AF^d = AD$, d const. angulusque A communis, erit ang. $ABF = ACD$, c 4. 1. & ang. $AFB^e = ADC$, & bas. $BF^e = DC$; f 3 ax. item $FC^f = DB$. ergo in triangulis BFC, BDC erit ang. $FCB = DBC$. Q. E. D. Item g 4. 1. ideo ang. $FBC = DCB$. atqui ang. $ABF^h = h pr.$ ACD . ergo ang. $ABC^k = ACB$. Q. E. D. k 3. ax.

Corollarium.

Hinc, Omne triangulum aequilaterum est quoque aequiangulum.

PROP.

PROP. VI.

Si trianguli ABC duo anguli ABC , ACB aequales inter se fuerint, & sub aequalibus angulus subtensa latera AB , AC aequalia inter se erunt.

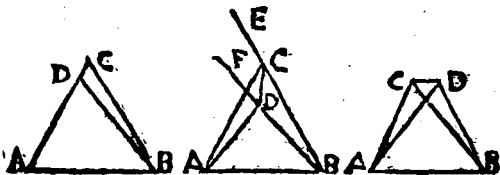
Si fieri potest, sit utravis $BA = CA$.^a Fac igitur $BD = CA$, & ^b duc CD .

In triangulis DBC , ACB , quia $BD = CA$, & latus BC commune est, atq; ang. $DBC = ACB$,^c erunt triangula DBC , ACB aequalia inter se, pars & totum,^e Quod Fieri. Nequit.

Coroll.

Hinc, Omne triangulum æquiangulum est quoq; æquilaterum.

PROP. VII.

Super eadem recta linea AB duabus eisdem rectis lineis AC , BC , alia due recte lineae aequales AD , BD , utraque utrique (hoc est, $AD = AC$, & $BD = BC$) non constituentur ad aliud punctum C , atque aliud D , ad easdem partes C , eisdemque terminos A , B cum duabus initio ductis rectis lineis habentes.

1. Cas. Si punctum D statuatur in AC ,^a liquet non esse $AD = AC$.

2. Cas. Si punctum D dicatur intra triangulum ACB , duc CD , & produc BDF , ac BCE . Jam vis $AD = AC$. ergo ang. $ADC = ACD$; item quia $BD = BC$, crit ang. $EDC = BCD$.
ergo.

a 3. 1.
b 1. post.

c suppos.

d hyp.
e 4. 1.
f 9. ax.

a 9. ax.

b 5. 1.

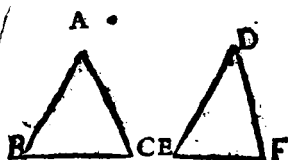
c suppos.

ergo ang. $FDC = ACD$, id est ang. d. 9. ax.
 $FDC = ADC = Q. E. N.$

3. *Cas.* Sin D cadat extra triangulum ACB, jungatur CD.

Rursum, ang. $BCD = BDC$, & $BCD = e. 5. 1.$
 BDC . ergo ang. $ACD \supset BDC$. & proinde f. 9. ax.
 de multo magis ang. $BCD \supset BDC$. Sed erat
 ang. $BCD = BDC$. Quæ repugnant. Ergo: &c.

PROP. VIII.

Si duo trian-
 gula ABC, DEF
 habuerint duo la-
 tera AB, AC
 duobus lateribus
 DE, DF, u-
 trumque utriq; æ-

qualis; habuerint verò & basim BC, basi EF, æqua-
 lem: angulum A sub æqualibus rectis lineis con-
 tentum angulo D æqualem habebunt.

Quia $BC = EF$, si basis BC superponatur a hyp.
 basi EF, illæ b congruent. ergo, cum $AB = DE$, b. 8. ax.
 & $AC = DF$, cadet punctum A in D. (nam c hyp.
 in aliud punctum cadere nequit, per præceden-
 tem) ergo angulorum A, & D latera coinci-
 dunt. quare anguli illi pares sunt. Q. E. D. d. 8. ax.

Coroll.

1. Hinc triangu-
 la sibi mutuò æquilatera, etiam
 mutuò æquiangula sunt.

2. Triangu-
 la sibi mutuò æquilatera æquen-
 sur inter se.

x 4. 1.
 y 4. 1.

PROP. IX.

Datum angulum rectilinum BAC bisariam secare.

^a Sume $AD = AE$; duc DE , super quâ ^b fac triang. æquilat. DFE .

Ducta AF angulum BAC bisecabit.

Nam $AD = AE$, & latus AF commune est, & bas. $DF = FE$.
^d ergò ang. $DAF = EAF$. Q. E. F.

Coroll.

Hinc patet quomodo angulus secari possit in æquales partes 4, 8, 16, &c. Singulos nimirum partes iterum bisecari. lo.

Methodus verò regulâ & circino angulos secandi in æquales quocunq. hætenus Geometras latuit.

PROP. X.

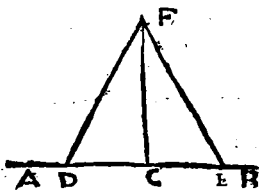
Datam rectam lineam AB bisariam secare.

Super data AB ^a fac triang. æquilat. ABC . ejus angulum C ^b biseca rectâ CD . Eadem datam AB bisecabit.

Nam $AC = BC$, & latus CD est commune; & ang. $ACD = BCD$, ^d ergò $AD = BD$. Q. E. F. Præxin hujus & præcedentis, constructio primæ hujus libri satis indicat.

PROP.

PROP. XI.

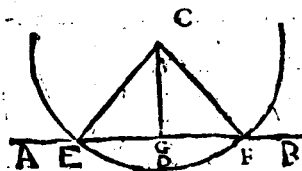
*Datā rectā lineā
AB, & puncto in ea
dato C, rectam lineā
am CF ad angulos re-
ctos excitare.*

^a Accipe hinc in-
dē CD = CE. Su-
per DE ^b fac triang.
æquilat. DFE. Ducta FC perpendicularis est.

Nam triangula DFC, EFC sibi mutuò ^c æ-
quilatera sunt. ^d ergò ang. DCF = ECF.
^e ergò FC perpendicularis est. Q. E. F.

Praxis. tam hujus, quàm sequentis expeditur
facillimè ope normæ.

PROP. XII.

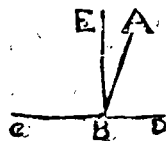

*Super datam
rectam lineam in-
finitam AB, à
dato puncto C
quod in ea non
est, perpendicu-
larem rectam C-
G. deducere.*

Centro C ^a describe circulum, qui secet da-
tam AB in punctis E & F ^b biseca EF in G. ^b 10. 1.
ducta CG perpendicularis est.

Ducantur enim CE, CF. Triangula EGC,
FGC, sibi mutuò ^c æquilatera sunt. ^d ergò an-
guli EGC, FGC, æquales, & ^e proinde recti
sunt. Q. E. F.

PROP. XIII.

*Cum recta linea AB, super
rectam lineam CD constans,
facit angulos ABC, ABD;
aut duos rectos, aut duobus re-
ctis æquales efficiet.*

C

A

- a 10. def.
b 11. 1.
c 19. ax.
d 3. ax.
e 2. ax.

Si anguli ABC, ABD pares sint, ^a liquet illos rectos esse; sin inæquales sint, ex B ^b excutetur perpendicularis BE. Quoniam ang. ABC ^c = Rect. + ABE; & ang. ABD ^d = Rect. - ABE; erit ABC + ABD ^e = 2 Rect. + ABE - ABE = 2 Rect. Q. E. D.

Coroll.

1. Hinc, si unus ang. ABD rectus sit, alter ABC etiam rectus erit; si hic acutus, ille obtusus erit, & contra.

2. Si plures rectæ quàm una ad idem punctum eidem rectæ insistant, anguli fient duobus rectis æquales.

3. Duæ rectæ invicem secantes efficiunt angulos quatuor rectis æquales.

4. Omnes anguli circa unum punctum constituti conficiunt quatuor rectos. patet ex Coroll. 2.

PROP. XIV.

Si ad aliquam rectam lineam AB, atque ad ejus punctum B duæ rectæ lineæ CB, BD non ad easdem partes ductæ, eos qui sunt deinceps angulos ABC, AED duobus rectis æquales fecerint, in directum erunt inter se ipsæ rectæ lineæ CB, BD.

Si negas, faciant CB, BE unam rectam. ergo ang. ABC + ABE ^a = 2 Rect. ^b = ABC + ABD. ^c Quod Est absurdum.

PROP. XV.

Si duæ rectæ lineæ AB, CD se mutuò secuerint, angulos ad verticem CEB, AED æquales inter se efficient.

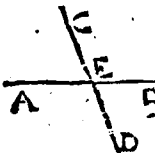
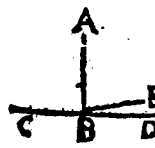
Nam ang. AEC + CEB ^a = 2 Rect. ^b = AEC + AED.

Ergo CEB = AED. Q. E. F.

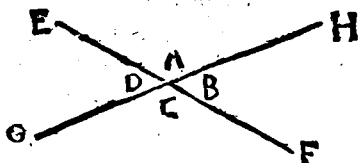
Scho.

- a 13. 1.
b hyp.
c 9. ax.

- a 13. 1.
b 3. ax.

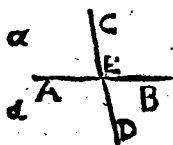
Schol.

Si ad aliquam rectam lineam GH, atque ad ejus punctum, A duæ rectæ lineæ EA, AF non ad easdem partes sumptæ, angulos ad verticem D, & B æquales fecerint, ipsæ rectæ lineæ EA, AF in directum sibi invicem erunt.

Nam $2 \text{ Rect.} = \angle D + \angle A = \angle B + \angle A$. ^{a 13. 1.} ergo ^{b 14. 1.} EA, AF sunt in directum sibi invicem. Q. E. D.

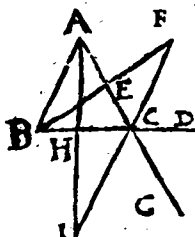
Schol. 2.

Si quatuor rectæ lineæ EA, EB, EC, ED ab uno puncto E exeuntes, angulos oppositos ad verticem æquales inter se fecerint, erunt quælibet duæ lineæ AE, EB, & CE, ED in directum positæ.

Nam quia $\text{ang } AEC + AED + CEB + DEB = 4 \text{ Rect.}$ erit $AEC + AED = 2 \text{ Rect.}$ ^{a 4 Cor. 13. 1.} ^{b 15. 1. &} $CEB + DEB = 2 \text{ Rect.}$ ^{c 2. ax.} ergo CED, & AEB sunt rectæ lineæ. Q. E. D. ^{c 14. 1.}

PROP. XVI.

Cujuscunque Trianguli ABC uno latere BC producto, externus angulus ACD utrolibet interno & opposito CAB, CBA, major est.

Latera AC, BC bisecent rectæ AH, BE, quibus productis cape EF = BE, & HI = AH, ^{a 10. 1. &} ^{b 3. 1.} C 3 Quo-

Conjuganturq; FC, I.

c constr.

d 15. 1.

e 4. 1.

f 15. 1.

g 9. ax.

Quoniam $CE^c = EA$, & $EF^c = EB$, &
 ang. $FEC^d = BEA$; e erit ang. $ECF = EAB$.
 Simili argumento ang. $ICH (f FCD) = ABH$.
 ergo totus ACD g major est utrovis CAB , &
 ABC . Q. E. D.

PROP. XVII.

*Cujuscunque trianguli
 APC duo anguli duobus
 rectis sunt minores, omni-
 fariam sumpta.*

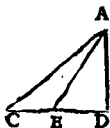
Producatur latus BC.

Quoniam ang. $ACD +$
 $ACB^a = 2$ Rect. & ang.
 $ACD^b \sqsubset A$, c erit $A + ACB \sqsupset 2$ Rect. Eo-
 dem modo erit ang. $B + ACB \sqsupset 2$ Rect. De-
 nique producto latere AB, erit similiter ang.
 $A + B \sqsupset 2$ Rect. Quæ E. D.

Coroll.

1. Hinc, in omni triangulo, cujus unus an-
 gulus fuerit rectus, vel obtusus, reliqui acuti
 sunt.

2. Si linea recta AE cum alia recta CD an-
 gulos inæquales faciat, unum AED acutum, &
 alterum AEC obtusum, linea perpendicularis
 AD ex quovis ejus puncto A ad aliam illam
 CD demissa, cadet ad partes anguli acuti AED.

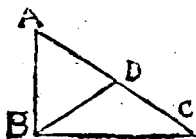
Nam si AC ad partes anguli obtusi ducta, di-
 catur perpendicularis; in triangulo AFC erit ang.
 $AEC + ACB \sqsubset 2$ Rect. * Q. F. N.

* 17. 1.

3. Omnes anguli trianguli æquilateri, & duo
 anguli trianguli Isoscelis, supra basim, acuti sunt.

PROP. XVIII.

*Omnis trianguli ABC
 majus latus AC majorem
 angulum ABC subtendit.*

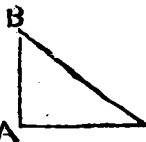
Ex AC a aufer AD =
 CB, & junge DB. b ergo
 ang. $ADB = ABD$. Sed
 ADB

a 3. 1.

b 5. 1.

$\angle ADB \sqsubset C$. ergo $ABD \sqsubset C$. $\therefore$ ergo totus $\angle ABC \sqsubset C$. Eodem modo erit $ABC \sqsubset A$.
Q. E. D.

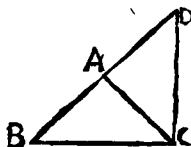
PROP. XIX.

Omnis trianguli ABC major angulus A majori lateri BC subtenditur.

Nam si dicatur $AB = BC$, $\therefore$ erit $\angle A = \angle C$. contra Hypoth. & si $AB \sqsubset BC$, $\therefore$ erit $\angle C \sqsubset A$, contra hyp. quare potius $BC \sqsubset AB$. & eodem modo $BC \sqsubset AC$.
Q. E. D.

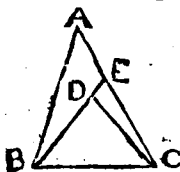
PROP. XX.

Omnis trianguli ABC duo latera BA, AC reliquo BC sunt majora quomocunque sumpta.

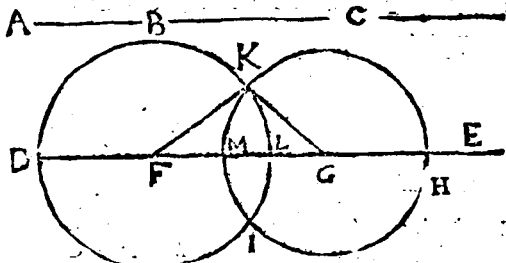
Ex BA producta $\therefore$ cape $AD = AC$, & duc DC. $\therefore$ ergo $\angle D = \angle ACD$.
 $\therefore$ ergo totus $\angle BCD \sqsubset D$ $\therefore$ ergo $BD \sqsubset BA + AC$.
Q. E. D.

PROP. XXI.

Si super trianguli ABC uno latere BC, ab extremitatibus dua recta linea BD, CD, interius constituta fuerint, haec constituta reliquis trianguli duobus lateribus BA, CA minores quidem erunt, majorem vero angulum BDC continebunt.

Producatur BD in E. estq; $CE + ED \sqsubset BE + EC$.
CD adde commune BD, $\therefore$ erit $BE + EC \sqsubset BD + DC$. Rursus $BA + AE \sqsubset BE$, $\therefore$ ergo $BA + AC \sqsubset BE + EC$. quare $BA + AC \sqsubset BD + DC$.
Q. E. D. 2. Ang. $BDC \sqsupset A$.
Q. E. D.

Ex tribus rectis lineis FK, FG, GK, quæ sint tribus datis rectis lineis A, B, C æquales, triangulum FKG constituere. Oportet autem duas reliquas esse majores omnifariam sumptas, quoniam uniuscujusque trianguli duo latera omnifariam sumpta reliquo sunt majora.

a 3. 1.

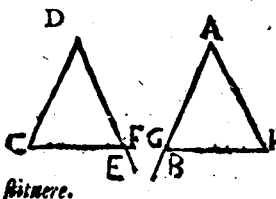
b 3. post.

c 15. def.

d 1. ax.

Ex infinita DE ^a sume DF, FG, GH datis A, B, C ordine æquales. Tum si ^b centris F, & G, intervallis FD, & GH ducantur circuli se intersectantes in K; junctis rectis KF, KG constituetur triangulum EKG, ^c cujus latera FK, FG, GK tribus DE, FG, GH, ^d id est tribus datis A, B, C æquantur. Q. E. F.

PROP. XXIII.

Ad datam rectam lineam AB, datumque in ea punctum A, dato angulo rectilineo D aequale angulum rectilineum A constitnere.

a 1. post.

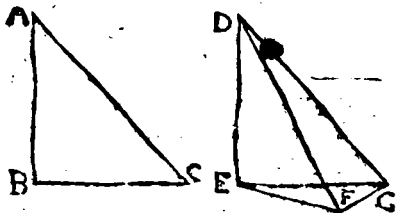
b 3. 1.

c 22. 1.

^a Duc rectam CF secantem dati anguli latera utcumque. ^b Fac $AG = CD$. Super AG ^c constitue triangulum alteri CDF æquilaterum, ita ut,

ut $AH = DF$, & $GH = CF$; & habebis ang. d 8. 1.
 $A^d = D$. Q. E. F.

PROP. XXIV.

Si duo triangula ABC , DEF duo latera AB ,
 AC duobus lateribus DE , DF aequalia habue-
 rint, utrumque utrique; angulum verò A angulo
 EDF majorem sub aequalibus rectis lineis conten-
 tum, & basim BC , basi EF , majorem habebunt.

^a Fiat ang. $EDG = A$, & $DG^b = DF^c =$ ^a 23. 1.
 AC ; connectanturque EG , FG . ^b 3. 1.

1. Cas. Si EG cadit supra EF . Quia AB^c ^c hyp.
 $= DE$, & $AC = DG^e$, & ang. $A^e = EDG$, ^d hyp.
^e $erit BC = EG$. Quia verò $DF^f = DG$, ^e constr.
^f $erit ang. DFG = DGF$. ^f 4. 1.
^g $ergo ang. DFG = EGF$. ^g 5. 1.
^h $\& proinde ang. EFG = EGF$. ^h 9. ax.
^k $EG (BC) = EF$. Q. E. D. ^k 19. 1.

2. Cas. Si basis EF basi EG coincadat, ^l li- ^l 9. ax.
 quet $EG (BC) = EF$.

3. Sin EG Cadat infra EF . Quoniam ^m 21. 1.
 $DG + GB = DF + FE$, si hinc indè au-
 ferantur DG , DF , æquales, manet $EG (BC)$ ⁿ 5. ax.
 $= EF$. Q. E. D.

PROP.

Si duo triangu-
la ABC, DEF duo
latera AB, AC
duobus lateribus
DE, DF equalia
habuerint, utrumq;
utriusque, basim ve-

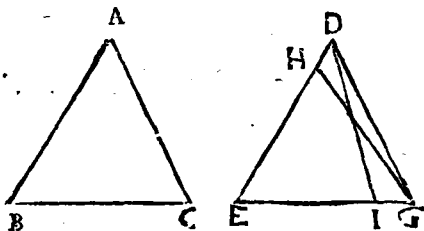
ro BC basi EF maiorem, & angulum A sub equa-
libus rectis lineis contentum angulo D maiorem
habebunt.

a 4. 1.

Nam si dicatur ang. A = D. ^a erit basis BC
= EF, contra Hyp. Sin dicatur ang. A $\rhd$ D,
b erit BC $\rhd$ EF, etiam contra Hyp. ergo BC
 $\sqsubset$ EF. Q. E. D.

b 24. 1.

PROP. XXVI.

Si duo triangu-
la BAC EDG, duos angulos
B, C, duobus angulis E, DGE, aequales habu-
erint, utrumque utrique, unumque latus uni lateri
equale, sive quod equalibus adjacet angulis, seu
quod uni equalium angulorum subtenditur: reliqua
latera reliquis lateribus equalia, utrumque utrique,
& reliquum angulum reliquo angulo aequalem ha-
bebunt.

1. Hyp. Sit BC = EG. Dico BA = ED, &
AC = DG, & ang. A = EDG. Nam si dicatur
ED $\sqsubset$ BA, ^a fiat EH = BA, ducaturq; GH.

a 3. 1.

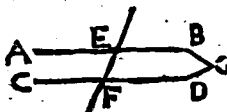
Quoniam

Quoniam $AB^b = HE$, & $BC^c = EG$, & b *suppos.*
 ang. $B^c = B$, erit ang. $EGH^d = C^e = DGE$. c *hyp.*
 $Q. E. A.$ ergo $AB = ED$. Eodem modo AC d 4. 1.
 $= DG$. e *hyp.*
 d quare etiam ang. $A = EDG$. f 9. ax.

2. Hyp. Sit $AB = ED$. Dico $BC = EG$; &
 $AC = DG$ & ang. $A = EDG$. Nam si dicatur
 $EG < BC$, fiat $BI = BC$, & connectatur DI . g *hyp.*
 Quia $AB^h = ED$, & $BC^h = BI$; & ang. $B^h = E$, h *suppos.*
 erit ang. $EID^k = C^m = EGD$. k 4. 1.
 $Q. E. A.$ ergo $BC = EG$. ergo ut prius, $AC = DG$, m *hyp.*
 & ang. $A = EDG$. $Q. E. D.$ n 16. 1.

PROP. XXVII.

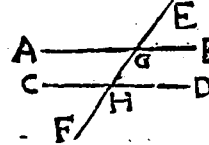
Si in duas rectas lineas AB, CD recta incidens linea EF alternatim angulos AEF, DFE, & quales inter se fecerit, parallela erunt inter se illa recta linea AB, CD.

Si AB, CD dicantur non esse parallelae; conveniant productae, nempe in G . quo posito angulus externus AEF interno DFB a 16. 1. erit, cui tamen ponitur aequalis. Quae repugnant.

PROP. XXVIII.

Si in duas rectas lineas AB, CD recta incidens linea EF externum angulum AGE interno & opposito, & ad easdem partes CHG aequalem fecerit, aut internos & ad easdem partes AGH, CHG duobus rectis aequales, parallela erunt inter se ipsae rectae lineae AB, CD.

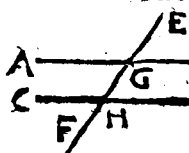

1. Hyp. Quia per hyp. ang. $AGE = CHG$, a 15. 1.
 a erit altern. $BGH = CHG$. b parallelae igitur b 27. 1.
 sunt AB, CD . $Q. E. D.$

2. Hyp. Quia ex hyp. Ang. $AGH + CHG =$ a 13. 1.
 2 Rect. $= AGH + BGH$, b erit $CHG =$ b 3. ax.
 BGH . Ergo c AB, CD parallelae sunt. $Q. E. D.$ c 27. 1.

PROP.

PROP. XXIX.

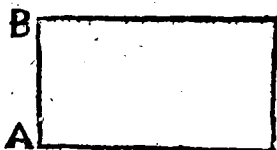

In parallelas rectas lineas AB, CD, recta incidens linea EF, & alternatim angulos DHG, AGH aequales inter se conficit; & externum BGE

interno, & opposito, & ad easdem partes DHE aequalem; & internos & ad easdem partes AGH, CHG duobus rectis aequales facit.

Liquet AGH, + CHG = 2 Rect. ^a aliàs AB, CD non essent parallelæ, contra hyp. Sed & ang. DHG + CHG ^b = 2 Rect. ergò DHG ^c = AGH ^d = BGE. Q. E. D.

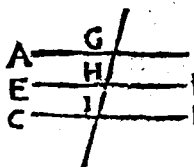
Coroll.

Hinc omne Parallelogrammum AC habens unum angulum rectum A, est rectangulum.

Nam A + B ^a = 2 Rect. ergò cum A rectus sit, ^b etiàm B rectus erit. Eodem argumento D, & C recti sunt.

PROP. XXX.

Quæ (AB, CD) eadem recta lineæ EF parallelæ, & inter se sunt parallelæ.

Tres rectas secet unicuique recta GL. Quoniam AB, EF parallelæ sunt,

^a erit ang. AGI = EHI, Item propter CD, EF parallelas, ^a erit ang. EHI = DIG. ^b ergò ang. AGI = DIG. ^c quare AB, CD parallelæ sunt. Q. E. D.

PROP.

a 13. ax.

b 13. 1.

c 13. ax.

d 15. 1.

a 29. 1.

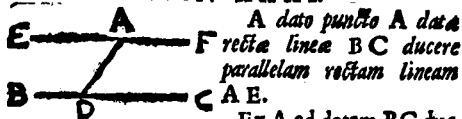
b 3. ax.

a 29. 1.

b 1. ax.

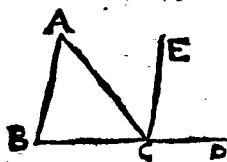
c 27. 1.

PROP. XXXI.

A dato puncto A data recta lineæ BC ducere parallelam rectam lineam AE.
 Ex A ad datam BC duc rectam utcumque AD. ad quam, ejusq; punctum ^{a 23. 1.}
 A^a fac ang. DAE = ADC. ^b erunt AE, BC ^{b 27. 1.}
 parallelæ. Q. E. F.

PROP. XXXII.

*Cujuscunque trian-
 guli ABC uno latere
 BC producto, externus
 angulus ACD duobus
 internis, & oppositis, AB
 est æqualis. Et trianguli
 tres interni anguli, A, B,*

ACB duobus sunt rectis æquales.

Per C^a duc CE parall. BA. Ang. A^b = ^{a 31. 1.}
 ACE. & ang. B^b = ECD. ergò A + B^c = ^{b 29. 1.}
 ACE + ECD^d = ACD. Q. E. D. Pono ^{c 2. ax.}
 ACD + ACB^e = 2 Rect. ^{d 19. ax.} ergò A + B + ^{e 13. 1.}
 ACB = 2 Rect. Q. E. D. ^{f 1. ax.}

Corollaria.

1. Tres simul anguli cujuscunque trianguli æqua-
 les sunt tribus simul cujuscunque alterius. Unde

2. Si in uno triangulo duo anguli (aut sin-
 guli, aut simul) æquales sint duobus angulis (aut
 singulis, aut simul) in altero triangulo, etiam re-
 liquus reliquo æqualis est. Item, si duo trian-
 gula unum angulum uni æqualem habeant, re-
 liquorum summæ æquantur.

3. In triangulo si unus angulus rectus sit, re-
 liqui unum rectum conficiunt. Item, angulus,
 qui duobus reliquis æquatur, rectus est.

4. Cum in Isoscele angulus æquis cruribus
 contentus rectus est, reliqui ad basim sunt semi-
 recti.

D

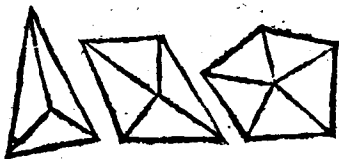
5. Tri-

5. Trianguli æquilateri angulus facit duas tertias unius recti, nam $\frac{1}{3} \times 2 \text{ Rect.} = \frac{2}{3} \text{ Rect.}$

Schol.

Hujus propositionis beneficio, cujuslibet figuræ rectilineæ tam interni quàm externi anguli quot rectos conficiant, innotescet per duo sequentia theoremata.

THEOREMA 1.

Omnes simul anguli cujusunque figuræ rectilineæ conficiunt bis tot rectos demptis quatuor, quot sunt latera figuræ.

Ex quovis puncto intra figuram ducantur ad omnes figuræ angulos rectæ, quæ figuram solvent in tot triangula quot habet latera. Quare cum singula triangula conficiant duos rectos, omnia simul conficient bis tot rectos, quot sunt latera. Sed anguli circa dictum punctum conficiunt quatuor rectos. Ergo, si ab omnium triangulorum angulis demas angulos circa id punctum, anguli reliqui qui componunt angulos figuræ conficient bis tot rectos demptis quatuor, quot sunt latera figuræ. Q. E. D.

Hinc *Coroll.* Omnes ejusdem speciei rectilineæ figuræ æquales habent angulorum summas.

THEOREMA 2.

Omnes simul externi anguli cujusunque figuræ rectilineæ conficiunt quatuor rectos.

Nam singuli figuræ interni anguli cum singulis externis conficiunt duos rectos. Ergo interni

terni simul omnes, cum omnibus simul externis conficiunt bis tot rectos, quot sunt latera figuræ. Sed (ut modò ostensum est,) interni simul omnes etiam cum quatuor rectis efficiunt bis tot rectos, quot sunt latera figuræ. Ergò externi anguli quatuor rectis æquantur. Q. E. D.

Coroll. Omnes cujuscunque speciei rectilineæ figuræ æquales habent externorum angulorum summas.

PROP. XXXIII.

Rectæ lineæ AC, BD, quæ æquales & parallelas lineas AB, CD, ad partes eadem conjungunt, & ipsæ æquales ac parallelæ sunt.

Connectatur CB. Quoniam ob AB, CD parallelas. ang. $\angle ABC = \angle BCD$, & per hyp. $AB = CD$, & latus CB commune est, erit $AC = BD$, & ang. $\angle ACB = \angle DBC$. ergò AC, BD etiam parallelæ sunt. Q. E. D.

PROP. XXXIV.

Parallelogrammorum spationum ABCD æqualia sunt inter se quæ ex adverso latera AB, CD; ac AC, BD; angulique A, D, & ABD, ACD; & illa bisectionem secatur diameter CB.

Quoniam AB, CD parallelæ sunt, erit a hyp. ang. $\angle ABC = \angle BCD$. Item ob AC, BD parallelas, erit ang. $\angle ACB = \angle CBD$. ergò toti anguli $\angle ACD, \angle ABD$ æquantur. Similiter ang. $\angle A = \angle D$. Porro, cum communi lateri CB adjacent anguli $\angle ABC, \angle ACD$, ipsis $\angle BCD, \angle CBD$ pares, erunt $AC = BD$, & $AB = CD$. adeo; etiam triang. $\triangle ABC = \triangle CBD$. Quæ E. D.

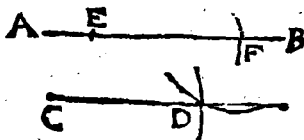
SCHOL.

Omne quadrilaterum ABDC habens latera opposita equalia, est parallelogrammum.

a 27. 1.

Nam per 8. 1. ang. $ABC = BCD$. ^a ergò AB, CD parallelæ sunt. Eâdem ratione ang. $BCA = CBD$; ^a quare AC, BD etiam parallelæ sunt. ^b Ergò ABDC est parallelogrammum. Q. E. D.

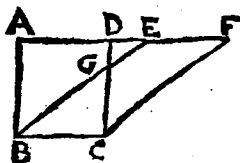
b 35. def. 1.

Hinc expeditius per datum punctum C datur rectæ AB ducetur parallela CD.

Sume in AB quodvis punctum E. centris E, & C ad quodvis intervallum duc æquales circulos EF, CD. centro verò F, spatio EC duc circulum FD, qui priorem CD secet in D. Erit ducta CD parall. AB. Nam ut modò demonstratum est, CEFD est parallelogrammum.

PROP. XXXV.

Parallelogramma BCDA, BCFE super eâdem basi BC, & in eisdem parallelis AF, BC constituta, inter se sunt æqualia.

a 34. 1.

b 2. ax.

c 29. 1.

d 4. 1.

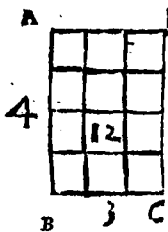
e 3. ax.

f 2. ax.

Nam $AD = BC = EF$. adde communem DE, ^b erit $AE = DF$. Sed & $AB = DC$; & ang. $A = CDE$. ^d ergò triang. $ABE = DCF$. aufer commune DGE, ^e erit Trapez. $ABGD = EGCF$. adde commune BGC, ^f erit Pgr. $ABCD = EBCF$. Q. E. D. Reliquorum casuum non dissimilis, sed simplicior & faciliior est demonstratio.

Scholium.

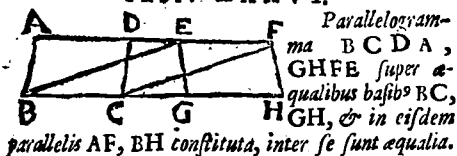
Scholium.

Si latus AB parallelogrammi rectanguli ABCD ferri intelligatur perpendiculariter per totam BC, aut BC per totam AB, producetur eo motu area rectanguli ABCD. Hinc rectangulum fieri dicitur ex ductu seu multiplicatione duorum laterum contiguorum. Sic exempl. gr. BC pedum 3, AB 4. Duc 3 in 4; proveniunt 12 pedes quadrati pro area rectanguli.

Hoc supposito, ex hoc theoremate cujuscunq; parallelogrammi (*EBCF) habetur dimensio. * v. fig. prop. 35. Illius enim area producitur ex altitudine BA ducta in basim BC. Nam area rectanguli AC parallelogrammo EBCF æqualis, fit ex BA in BC. ergo, &c.

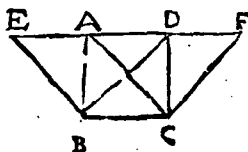
PROP. XXXVI.

Parallelogramma BCDA, GHFE super æqualibus basibus BC, GH, & in eisdem parallelis AF, BH constituta, inter se sunt equalia. Ducantur BE, CF. Quia $BC^a = GH^b = EF^c$ erit BCFE parallelogrammum. ergo Pgr. BCDA^d = BCFE^d = GHFE. Q.E.D.

a hyp.
b 34. r.
c 33. r.
d 35. r.

PROP. XXXVII.

Triangula BCA, BCD super eadem basi BC constituta, & in eisdem parallelis BC, EF, inter se sunt equalia. D 3 2 Duc.

a 31. 1.

b 34. 1.

c 35. 1. &

7. ax.

^a Duc BE parall. CA, ^a & CF parall. BD.
 Erit triang. BCA ^b = $\frac{1}{2}$ Pgr. BC AE = ^c $\frac{1}{2}$
 BDFC ^b = BCD. Q. E. D.

PROP. XXXVIII.

Triangula BCA,
 EFD super equalibus
 basibus BC, BF
 constituta, & in
 eisdem parallelis
 GH, BF, inter se
 sunt equalia.

a 34. 1.

b 36. 1. &

7. ax.

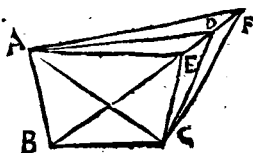
c 34. 1.

Duc BG parall. CA. & FH parall. ED.
 erit triang. BCA ^a = $\frac{1}{2}$ Pgr. BCAG ^b = $\frac{1}{2}$
 EDHF ^c = EFD. Q. E. D.

Schol.

Si basis PC = EF, liquet triang. PAC =
 EDF. & si BC = EF, erit BAC = EDF.

PROP. XXXIX.

Triangula equalia
 BCA, BCD, super
 eadem basi BC, & ad
 easdem partes
 constituta, etiam
 in eisdem sunt
 parallelis AD,

BC.

Si negas, sit altera AF parall. BC; & ducatur
 CF. ergo triang. CBE ^a = CBA ^b = CBD.
 Q. E. A.

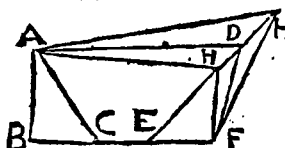
a 37. 1.

b hyp.

c 2. ax.

PROP.

PROP. XL.

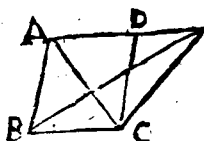

Triangula æqualia BCA, EFD super æqualibus basibus BC, EF, & ad easdem partes constituta, & in

hisdem sunt parallelis AD, BF.

Si negas, sit altera AH parall. BF. & ducatur a 38. 1. FH. ergo triang. EFH $\cong$ BCA $\cong$ EFD. b hyp. c 9. ax. Q. E. A.

PROP. XLI.

Si parallelogrammum ABCD cum triangulo BCE eandem basim BC habuerit, in eisdemque fuerit parallelis AE, BC, duplum erit

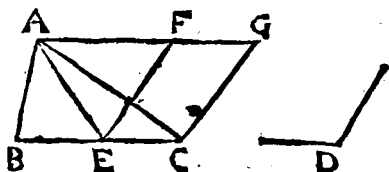
parallelogrammum ABCD ipsius trianguli BCE.

Ducatur AC. Triang. BCA $\cong$ BCE. ergo a 37. 1. b 34. 1. Pgr. ABCD $\cong$ 2 BCA $\cong$ 2 BCE. Q. E. D. c 6. ax.

Scholium.

Hinc habetur area cuiuscunque trianguli BCE. Nam cum area parallelogrammi ABCD producat ex altitudine in basim ducta; produceretur area trianguli ex dimidia altitudine in basim ducta, vel ex dimidia basi in altitudinem. ut si basis BC sit 8, & altitudo 7, erit trianguli BCE area, 28.

PROP. XLII.

Dato triangulo ABC aequale parallelogrammum ECGF constituere in dato angulo rectilineo D.

a 31. I.

b 23. I.

c 10. I.

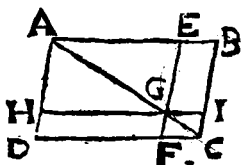
Per A^a duc AG parall. BC. ^b fac ang. BCG = D. basim BC ^c biseca in E. ^a duc EF parall. CG. Dico factum.

d 38. I.

e 41. I.

Nam ductâ AE. erit ex constr. ang. ECG = D, & triang. BAC ^d = 2 AEC ^e = Pgr. ECGF. Q. E. F.

PROP. XLIII.

In omni parallelogrammo ABCD complementa DG, GB eorum quæ circa diametrum AC sunt parallelogammorum HE, FI inter se sunt æqualia.

a 34. I.

b 3. ex.

Nam Triang. ACD, =^a ACB. & triang. AGH^a = AGE. & triang. GCF^a = GCI. Ergo Pgr. DG = GB. Q. E. D.

PROP.

^a Fac Pgr. $FD = \text{triang. B, ita ut ang. GFE a 42. 1.}$
 $= C.$ & pone lateri' GF in directum $FH = A.$
 Per H ^b duc IL parall. EF ; cui occurrat DE ^{b 31. 1.}
 producta ad $I.$ per I F ductæ rectæ occurrat DG
 protracta ad $K.$ Per K ^b duc KL parall. GH ;
 cui occurrant EF , & IH prolongatæ ad M , &
 $L.$ Erit $FL.$ Pgr. quæsitum.

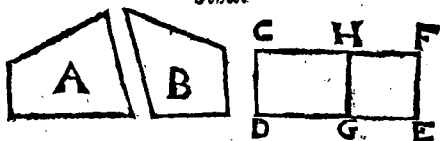
Nam Pgr. FL^c = FD = B^d & ang. MFH^c 43. 1.
= GFE = C. Q. E. F. d 15. 1.

Datum rectilineum resolve in triangula.
 BAD, BCD. $\therefore$ Fac Pgr. FH = BAD: ita ut
 ang. F = E. productâ FI $\therefore$ fac (ad HI). Pgr. a 44. 1.
 D 5. I L.

b 19. ax.
c constr.

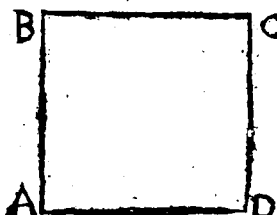
IL = BCD. erit Pgr. FL = ^b FH + IL =
ABCD. Q. E. F.

Schol.

Hinc facile invenitur excessus HE, quo recti-
lineum aliquod A superat rectilineum minus B;
nimirum si ad quamvis rectam CD applicentur
Pgr. DF = A. & DH = B.

PROP. XLVI.

A data recta li-
nea AD quadra-
tum AC descri-
bere.

^a Erige duas per-
pendiculares AB,
DC ^b æquales
datæ AD; &
junge BC. dico

factum.

Cum enim ang. A + D = 2 Rect. ^d erunt
AB, DC parallelæ. Sunt verò etiam ^e æquales.
^f ergò AD, BC pares etiam sunt, & parallelæ.
ergò Figura AC est parallelogramma, & æqui-
latera. Anguli quoq; omnes recti sunt, & quoni-
am unus A est rectus, ^h ergò AC est quadratum.
Q. E. F.

Eodem modo facile describes rectangulum,
quod sub datis duabus rectis contineatur.

a II. I.

b 3. I.

c constr.

d 28. I.

e constr.

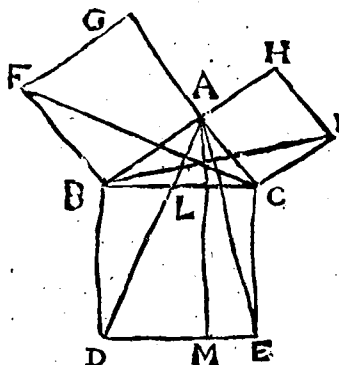
f 34. I.

g Sch. 29. I.

h 29. def.

PROP.

PROP. XLVII.

In rectan-
gulis trian-
gulis BAC
quadratum
BE, quod à
latere BC
rectum angu-
lum BAC
subtendente
describitur,
æquale est
eis, BG,
CH, quæ à
lateribus AB,
AC rectum

angulum continentibus describuntur.

Junge AE, AD; & duc AM. parall. CE.

Quoniam ang. DBC^a = FBA; adde com- a 12. ar.
muncem ABC, erit ang. ABD = FBC. Sed &
AB^b = FB, & BD^b = BC. ^c ergò triang. b 29. d
ABD = FBC. atqui Pgr. BM. ^d = 2 ABD; & c 4. 1.
Pgr. BG^d = 2 FBC (nam GAC est una recta d 41. 1.
per hyp. & 14. 1.) ^e ergò Pgr. BM = BG. e 6. ax.
Simili discursu Pgr. CM = CH. Totum igitur
BE = BG + CH. Q. E. D.

Schol.

Hoc nobilissimum, & utilissimum theorema
ab inventore Pythagora, Pythagoricum dici me-
ruit. Ejus beneficio quadratorum additio, &
substractio perficitur; quò spectant duo sequen-
tia problemata.

PROBL.

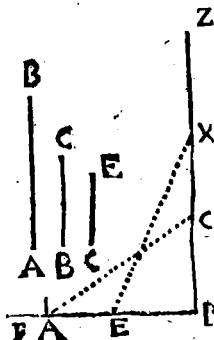
PROBL. 1.

Andr. Tacq.

a 11. 1.

b 47. 1.

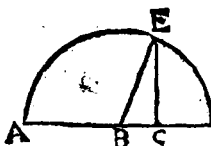
c 2. ax.

Datis quocunque quadratis, unum omnibus æquale construere.

Dentur quadrata tria, quorum latera sint AB, BC, CE. ^a Fac ang. rectum FBZ infinita habentem latera, in eaque transfer BA, & BC, & junge AC, ^b erit $ACq = ABq + BCq$. Tum AC transfer ex B in X; & CE tertium latus datum transfer ex B in E, & junge EX, ^b erit $EXq = EBq (CEq) + BXq (ACq) = CEq + ABq + BCq$. Q. E. F.

PROBL. 2.

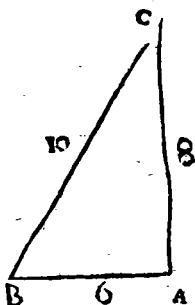
Datis duabus rectis inæqualibus AB, BC, exhibere quadratum, quod quadratum majoris AB excedit quadratum minoris BC.

Centro B intervallo BA describe circulum. ex C erige perpendicularem CE occurrentem peripheriæ in E. & ducatur BE. ^a Erit $BEq (BAq) = BCq + CEq$. ^b ergo $BAq - BCq = CEq$. Q. E. F.

a 47. 1.

b 3. ax.

PROBL. 3^a

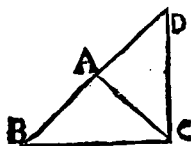

Notis duobus quibus-
cunque lateribus trigoni
rectanguli ABC, reli-
quum invenire.

Latera rectum angu-
lum ambientia sint AC,
AB, hoc 6. pedum,
illud 8. ergò cum ACq 47. 1.
+ ABq = 64 + 36
= 100 = BCq. erit BC
= $\sqrt{100} = 10$.

Nota sint deinde la-
tera AB, BC, hoc 10.
pedum; illud 6. ergò cum BCq — ABq = 47. 1.
100 — 36 = 64 = ACq. erit Acq = $\sqrt{64}$
= 8.

PROP. XLVIII.

Si quadratum quod ab uno
latere BC trianguli describi-
tur, aequale sit eis quæ à reli-
quis trianguli lateribus AB,
AC describuntur quadratis,
angulus BAC comprehensus
sub AB, AC reliquis duobus trianguli lateribus, re-
ctus est.

Duc ad AC perpendicularem DA = AB, &
junge CD.

Jam CDq² = ADq + ACq = ABq + a 47. 1.
ACq = BCq. * ergò CD = BC. ergò trian- * Vid. seq.
gula CAB, CAD, sibi mutuò æquilatera sunt; Theor.
quare ang. CAB^b = CAD^c = Rect. Q. E. D. b 8. 1.
c hyp.

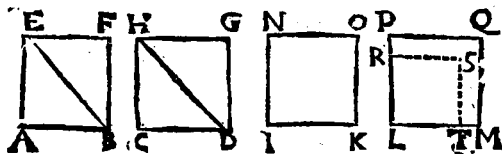
Schol.

Assumpsimus exinde quòd CDq. = BCq,
sequi CD = BC. Hoc verò manifestum fiet ex
sequenti theoremate.

B.

THE.

THEOREMA.

Linearum equalium AB, CD, equalia sunt quadrata AF, CG; & quadratorum equalium NK, PM equalia sunt latera IK, LM.

Pro 1 Hyp. Duc diametros EB, HD. Liqueat $AF =^a 2$ triang. $EAB =^b 2$ triang. $HCD =^c CG$. Q. E. D.

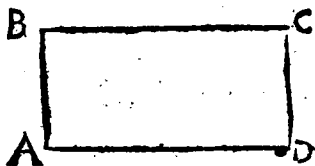
2. Hyp. Si fieri potest, sit $LM \sqsubset IK$. fac $LT = IK$; a sitque $LS = LT$ q. ergò $LS = NK$ $^c = LQ$. d Q. E. A. ergò $LM = IK$.

Coroll.

Eodem modo quælibet rectangula inter se æquilatera æqualia ostendentur.

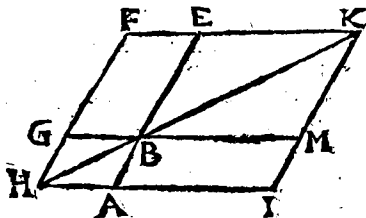
- a 34. 1.
- b 4. 1. &
- c ax.
- a 46. 1.
- b 1. part.
- c hyp.
- d 9. ax.

LIB. II.
Definitiones.

I. Mne parallelogrammum rectangulum $A B C D$ contineri dicitur sub rectis duabus $A B$, $A D$, quæ rectum comprehendunt angulum.

Quando igitur dicitur rectangulum sub $B A$, $A D$; vel brevitatis causâ, rectangulum $B A D$; vel $B A \times A D$, (vel $Z A$ pro $Z \times A$) designatur rectangulum, quod continetur sub $B A$, & $A D$ ad rectum angulum constitutis.

II. In omni parallelogrammo spatio $F H I K$ unumquodq; eorum, quæ circa diametrum illius sunt, parallelogrammorum, cum duobus complementis Gnomon vocetur. ut $Pgr. FB + BI + GA$ ($E H M$) est Gnomon. item $Pgr. FB + BI + E M$. ($G K A$) est Gnomon.

E. 2.

PROP.

PROP. I.

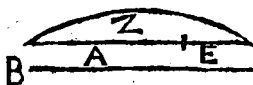
Si fuerint duæ rectæ lineæ AB, AF, seceturque ipsarum altera AB in quotcunque segmenta AD, DE, EB: rectangulum comprehensum sub illis duabus rectis lineis AB, AF, æquale est eis, quæ sub infecta AF, & quolibet segmentorum AD, DE, EB comprehenduntur rectangulis.

^a Statue AF, perpendicularem ad AB. ^a per F duc infinitam FG perpendicularem ad AF. ^a Ex D, E, B erige perpendiculares DH, EI, BG. Erit AG rectangulum sub AF, AB, & ^b est æquale rectangulis AH, DI, EG, hoc est (quia DH, EI, AF ^a pares sunt) rectangulis sub AF, AD; sub AE, DE; sub AF, EB. Q. E. D.

Scho!.

Propositiones decem primæ hujus libri valent etiam in numeris. Reliquas quilibet tyro examinet. pro hac, sit AF 6, & AB 12, sectus in AD 5, DE 3, & EB 4. Estque 6×12 (AG) = 72. 6×5 (AH) = 30. 6 in 3 (DI) = 18. denique 6×4 (EG) = 24. Liquet verò $30 + 18 + 24 = 72$.

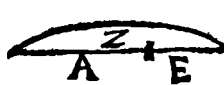
PROP. II.

Si recta linea Z secta sit utcumque, rectangula, quæ sub tota Z, & quolibet segmentorum A, E comprehenduntur, æqualia sunt ei, quod à tota Z fit, quadrato.

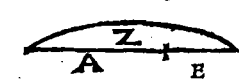
Dico $ZA + ZE = Zq$. Nam sume BZ . ^a Estque $BA + BE = BZ$; hoc est (~~ob~~ $B = Z$) $ZA + ZE = Zq$. Q. E. D. PROP.

PROP. III.

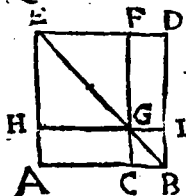
 Si recta linea Z secta sit utcumque; rectangulum sub tota Z, & uno segmentorum E comprehensum, aequale est illi, quod sub segmentis A, E comprehenditur, rectangulo, & illi quod à prædicto segmento E describitur, quadrato.

Dico. $ZE = AE + Eq.$ ^a Nam $EZ = EA + a$ 1. 2.
E E.

PROP. IV.

 Si recta linea Z secta sit utcumque; Quadratum, quod à tota Z describitur, aequale est, & illis quæ à segmentis A, E describuntur quadratis, & ei, quod bis sub segmentis A, E comprehenditur, rectangulo.

Dico $Zq = Aq + Eq + 2 AE.$ ^a Nam $ZA = Aq + a$ 3. 2.
 $AE.$ ^a & $ZE = Eq + AE.$ quum igitur $ZA + ZE = Zq$, ^b erit $Zq = Aq + Eq + 2 AE.$ ^b 2. 2.
Q. E. D. ^c 1. 22.

Aliter. Super AB fac quadratum AD, cujus diameter EB. per divisionis punctum C duc perpendicularem CF; & per G duc HI parall. AB.

Quoniam ang. EHG = A rectus est, & AEB ^d semirectus, ^e erit reliquus ^d 4. Cor. 32. 1.
HGE etiam semirectus. Ergo $HE = HG =$ ^e 32. 1.
 $EF = AC.$ ^f proinde HF quadratum est rectæ ^f 6. 1.
AC. eodem modo CI est CBq. ergo AG, GD ^g 34. 1.
rectangula sunt sub AC, CB. Quate totum ^h 29. def. 1.
quadratum AD ^k = ACq + CBq + 2 ACB. ^k 19. ax. 1.
Q. E. D.

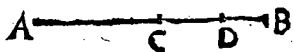
Coroll.

1. Hinc liquet parallelogramma circa diametrum quadrati esse quadrata.

2. Item diametrum cujusvis quadrati ejus angulos bisecare.

3. Si $A = \frac{1}{2} Z$; erit $Zq = 4 Aq$, & $Aq = \frac{1}{4} Zq$. item è contra, si $Zq = 4 Aq$. erit $A = \frac{1}{2} Z$.

PROP. V.

Si recta linea AB secetur in aequalia AC,

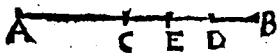
CB, & non aequalia AD, DB, rectangulum sub inaequalibus segmentis AD, DB comprehensum, unà cum quadrato, quod fit ab intermedia sectione CD, æquale est ei, quod à dimidia CB ascribitur, quadrato.

Dico $CBq = ADp + CDq$.

Æquantur enim ista $\left\{ \begin{array}{l} CBq \\ CDq + CDB + DBq + CDB \\ CDq + CBD (AC \times BD) + CDB \\ CDq + ADB. \end{array} \right.$

a 4. 2.
b 3. 2.
c hyp.
d 1. 2.

Scholium.

Si AB aliter dividatur, propius scilicet puncto

bisectionis, in E; dico $AEB \sqsubset ADB$.

Nam $AEB^2 = CBq - CEq$. & $ADB^2 = CBq - CDq$. ergò quum $CDq \sqsubset CEq$, erit $AEB \sqsubset ADB$. Q. E. D.

Coroll.

Hinc $ADq + DBq \sqsubset AEq + EBq$. Nam $ADq + DBq + 2 ADB^b = ABq^b = AEq + EBq + 2 AEB$. ergò quum $2 AEB \sqsubset 2 ADB$, erit $ADq + DBq \sqsubset AEq + EBq$. Q. E. D.

Unde $2. ADq + DBq - AEq + EBq = 2 AEB - 2 ADB$.

PROP.

a 5. 2. &
3. ax.

b 4. 2.

c 3. ax.

PROP. VI.

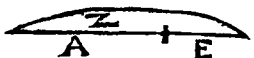
Si recta linea A
bifariam secetur, &
illi recta quapiam li-
nea E in directum adjiciatur, rectangulum compre-
hensum sub tota cum adjecta (sub. A + E), & ad-
jecta E, unà cum quadrato, quod à dimidia $\frac{1}{2}$ A,
æquale est quadrato à linea, quæ tum ex dimidia,
tum ex adjecta componitur, tanquam ab una $\frac{1}{2}$ A +
E descripto.

Dico $\frac{1}{4}$ Aq ($\frac{1}{2}$ Q. $\frac{1}{2}$ A) + AE + Eq = Q. $\frac{1}{4}$ A $\frac{2}{4}$ 4. & 3.
+ E. $\frac{2}{4}$ Nam Q. $\frac{1}{4}$ A + E = $\frac{1}{4}$ Aq + Eq + AE. Cor. 4. 2.

Coroll.

Hinc si tres rectæ E, E + $\frac{1}{2}$ A, E + A sint in
proportione Arithmetica, rectangulum sub ex-
tremis E, E + A contentum, unà cum quadra-
to excessus $\frac{1}{2}$ A, æquale erit quadrato mediæ
E + $\frac{1}{2}$ A.

PROP. VII.

Si recta linea Z se-
celur utamque, Quod
à tota Z, quodque ab
uno segmentorum E,
utraque simul quadrata, æqualia sunt illi, quod bis
sub tota Z, & dicto segmento E comprehenditur,
rectangulo, & illi, quod à reliquo segmento A fit,
quadrato.

Dico $Zq + Eq = 2 ZE + Aq$. Nam $Zq = Aq$ $\frac{2}{4}$ 4. 2.
+ Eq + 2 AE. & $2 ZE = 2 Eq + 2 AE$. $\frac{2}{4}$ 3. 2.

Coroll.

Hinc, quadratum differentię duarum quarum-
cunque linearum Z, E, æquale est quadratis u-
triusque minùs duplo rectangulo sub ipsis.

Nam $Zq + Eq - 2 ZE = Aq = Q. Z - E$.

c 7. 2. 6.
3. ax.

E 4

PROP.

PROP. VIII.

Si recta linea Z secetur utcumque; rectangulum quater comprehensum sub tota Z, & uno segmentorum E, cum eo,

quod à reliquo segmento A fit, quadrato, æquale est ei, quod à tota Z, & dicto segmento E, tanquam ab una linea Z+B describitur, quadrato.

Dico $4 ZE + Aq = Q. Z + E$. Nam $2 ZE^2 = Zq + Eq - Aq$. ergo $4 ZE + Aq = Zq + Eq + 2 ZE^2 = Q. Z + E$. Q. E. D.

a 7. 2. &
3. ax.
b 4. 2.

PROP. IX.

Si recta linea AB secetur in æqualia AC, CB,

& non æqualia AD, DB. quadrata, quæ ab inæqualibus totius segmentis AD, DB fiunt, simul duplicia sunt, & ejus, quod à dimidia AC, & ejus, quod ab intermedia sectionum CD fit, quadrati.

Dico $ADq + DBq = 2 ACq + 2 CDq$. Nam $ADq + DBq = ACq + CDq + 2 ACD + DBq$. atqui $2 ACD = 2 BCD = DBq = CBq = (ACq) + CDq$. ergo $ADq + DBq = 2 ACq + 2 CDq$. Q. E. D.

a 4. 2.
b hyp.
c 7. 2.
d 2. ax.

PROP. X.

Si recta linea A secetur bifariam, adjiciatur autem ei in rectum quampiam linea; Quod à tota

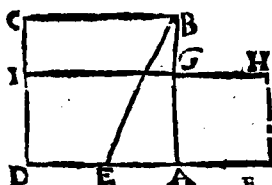
A cum adjuncta E, & quod ab adjuncta E, utraque simul quadrata, duplicia sunt & ejus, quod à dimidia $\frac{1}{2} A$; & ejus, quod à composita ex dimidia, & adjuncta, tanquam ab una $\frac{1}{2} A + E$, descriptum est, quadrati.

Dico $Eq + Q. A + E$, hoc est $Aq + 2Eq + 2 AE = 2 Q. \frac{1}{2} A + 2 Q. \frac{1}{2} A + E$. Nam $2 Q. \frac{1}{2} A = \frac{1}{2} Aq$. & $2 Q. \frac{1}{2} A + E = \frac{1}{2} Aq + 2Eq + 2 AE$.

a 4. 2.
b Cor. 4. 2.
c 4. 2.

PROP.

PROP. XI.

Datam rectam lineam AB secare in G, ut comprehensum sub tota AB, & altero segmentorum BG rectangulum, aequale sit ei, quod à reliquo segmento AG fit, quadrato.

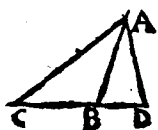
Super AB^2 describe quadratum AC . latus a 46. 1.
 AD^b biseca in E . duc EB . ex EA producta cape $EF = EB$. ad AF^2 statue quadratum AH .
 Erit $AH = AB \times BG$.

Nam protracta HG ad I ; Rectang. $DH + EAq = EFq = EBq = BAq + EAq$. ergo $DH = BAq = quad. AC$. subtrahe commune AI ; f remanet quad. $AH = GC$; d id est $AGq = AB \times BG$. Q. E. F.

Scholium.

Hæc Propositio numeris explicari nequit; * *vid. 6. 13.*
 * neque enim ullus numerus ita secari potest, ut productum ex toto in partem unam æquale sit quadrato partis reliquæ.

PROP. XII.

In amblygoniis triangulis ABC quadratum, quod fit à latere AC angulum obtusum ABC subtendente, majus est quadratis, que fiunt à lateribus AB, BC obtusum angulum ABC comprehendentibus, rectangulo bis comprehenso, & ab uno laterum BC, quæ sunt circa obtusum angulum ABC, in quod, cum protractum fuerit, cadit perpendicularis AD, & ab assumpta exterius linea BD sub perpendiculari AD prope angulum obtusum ABC.

Dico

Dico $ACq = CBq + ABq + 2 CB \times BD$.

Nam ista ACq .

a 47. 1.

æqualia $CDq + ADq$.

b 4. 2.

sunt in $CBq + 2 CBD + BDq + ADq$

c 47. 1.

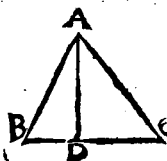
ter se $CBq + 2 CBD + ABq$.

Schol.

- Hinc, cognitis lateribus trianguli obtusanguli ABC , facile inveniuntur tum segmentum BD inter perpendicularem AD , & obtusum angulum ABC interceptum, tum ipsa perpendicularis AD .

Sic; Sit AC 10, AB 7, CB 5; unde ACq 100, ABq 49, CBq 25. Proinde $ABq + CBq = 74$. hunc deme ex 100, manet 26 pro $2 CBD$. unde CBD erit 13. hunc divide per CB 5, provenit $2\frac{1}{2}$ pro BD . quare AD invenitur per 47. 1.

PROP. XIII.

In oxygoniis triangulis ABC quadratum à latere AB angulum acutum ACB subtendente, minus est quadratis, quæ sunt à lateribus AC , CB acutum angulum ACB comprehendentibus, rectangulo bis comprehenso, & ab uno laterum BC , quæ sunt circa acutum angulum ACB , in quod perpendicularis AD cadit, & ab assumpta interius linea DC sub perpendiculari AD , prope angulum acutum ACB .

Dico $ACq + BCq = ABq + 2 BCD$.

Nam æquantur ista $ACq + BCq$.
 $ADq + DCq + BCq$.
 $ADq + BDq + 2 BCD$.
 $ABq + 2 BCD$.

a 47. 1.

b 7. 2.

c 47. 1.

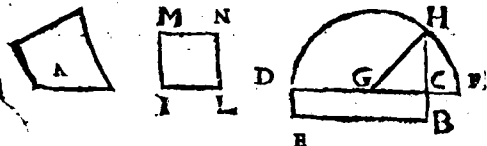
Coroll.

Hinc etiam cognitis lateribus trianguli ABC , invenire est tam segmentum DC inter perpendicularem

rem AD, & acutum angulum A B C interceptum, quàm ipsam perpendicularem AB.

Sit AB 13, AC 15, BC 14. Detrahe ABq (169) ex ACq + BCq hoc est ex 225 + 196 = 421; remanet 252 pro 2 BCD; unde BCD erit 126. hunc divide per BC 14, provenit 9 pro DC, unde AD = $\sqrt{225 - 81} = 12$.

PROP. XIV.

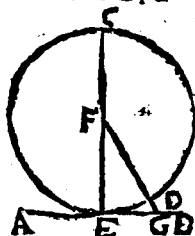
Dato rectilineo A aequale quadratum ML invenire.

^a Fac rectangulum DB = A, cujus majus la- ^a 45. 1.
rus DC produc ad F, ita ut CF = CB. ^b Bi- ^b 10. 2.
seca DF in G, quo centro ad intervallum GF
describere circumulum FHD, producat CB, do-
nec occurrat circumferentiæ in H. Erit CHq = ^{*} 46. 1.
^{*} ML = A ^c constr.

Ducatur enim GH. Estque A = DB = ^d 5. 2. &
DCF = GFq - GCq = HCq = ML ^e 47. 1. &
Q. E. F. ^{3. ax.}

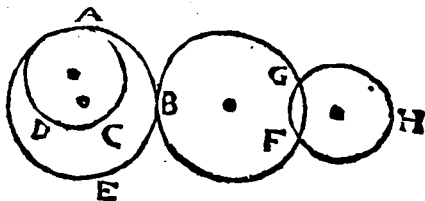

- I. Quales circuli (GABC, HDEF) sunt, quorum diametri sunt æquales, vel quorum quæ ex centris rectæ lineæ GA, HD, sunt æquales.

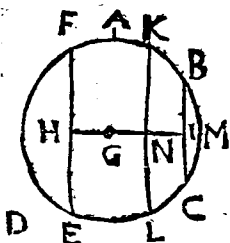
- II. Recta linea AB circum FED tangere dicitur, quæ cum circum tangat, si producat circum non secat.

Recta FG secat circum FED.

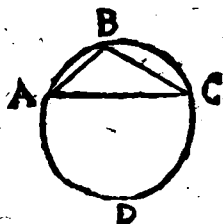
- III. Circuli DAC, ABE (item FBG, ABE) se mutuò tangere dicuntur, qui se mutuò tangentes se mutuò non secant.

Circulus BFG secat circum FGH.

IV. In circulo GABD æqualiter distare à centro dicuntur rectæ lineæ FK, KL, cùm perpendiculares GH, GN quæ à centro G in ipsas ducuntur, sunt æquales. Longius autem abesse illa BC dicitur,

in qua ammaior perpendicularis GI cadit.

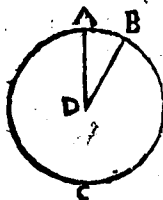

V. Segmentum circuli (ABC) est figura, quæ sub recta linea AC, & circuli peripheria ABC comprehenditur.

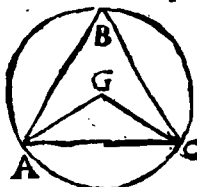
VI. Segmenti autem angulus (CAB) est, qui sub recta linea CA, & circuli peripheria AB comprehenditur.

VII. In segmento autem (ABC) angulus (ABC) est, cùm in segmenti peripheria sumptum fuerit quodpiam punctum B, & ab illo in terminos rectæ ejus lineæ AC, quæ segmenti basis est, adjunctæ fuerint rectæ lineæ AB, CB, is inquam angulus ABC ab adjunctis illis lineis AB, CB comprehensus.

VIII. Cùm verò comprehendentes angulum ABC, rectæ lineæ AB, BC aliquam assument peripheriam ADC, illi angulus ABC insistere dicitur.

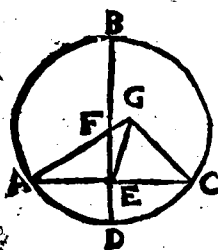

IX. Sector autem circuli (ADB) est, cum ad ipsius circuli centrum D constitutus fuerit. angulus ADB; comprehensa nimirum figura ADB. & à rectis lineis AD, BD angulum contiaentibus, & à peripheria AB ab illis assumpta.

X. Similia circuli segmenta (ABC, DEF) sunt, quæ angulos (ABC, DEF) capiunt æquales; aut in quibus anguli ABC, DEF inter se sunt æquales.

PROP. I.

Dati circuli ABC centrum F reperire.

Duc in circulo rectam AC utcumq; quam biseca in E. per E duc perpendicularē DB. hanc biseca in F. erit F centrū.

Si negas, centrum esto G, extra rectam DB (nam in ea esse non potest, cum ubiq; extra

F dividatur inæqualiter) ducanturque GA, GC, GE. Vis G centrum esse; ^a ergo GA = GC; & per constr. AE = EC, latus verò GE commune est; ^b ergo anguli GEA, GEC pares, & proinde recti sunt. ^d ergo ang. GEC = FEC recti. ^c Q. E. A.

a 15. def. 1.

b 8. 1.

c 10. def. 1.

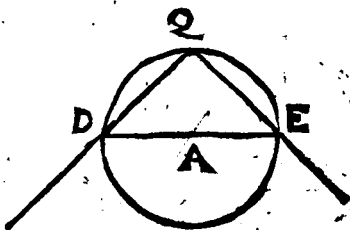
d 12. ax.

e 9. ax.

Coroll.

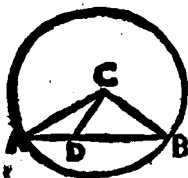
Coroll.

Hinc, si in circulo recta aliqua linea BD aliquam rectam lineam AC bifariam & ad angulos rectos secet, in secante BD erit centrum.

Facillimè per normam invenitur centrum vertice *Andr. Tacq.* Q ad circumferentiam applicato. Si enim recta DE jungens puncta D, & E, in quibus normæ latera QD, QE peripheriam secant, biseccetur in A, erit A centrum. Demonstratio pendet ex 31. hujus.

PROP. II.

Si in circuli CAB periphēria duo qualibet puncta, A, B accepta fuerint, recta linea AB, quæ ad ipsa puncta adjungitur, intra circulum cadet.

Accipe in recta AB quodvis punctum D, & ex centro C duc CA, CD, CB. & quoniam $CA = CB$, erit ang. A = B. Sed ang. CDB = A; ergo ang. CDB = B. ergo CB = CD. atqui CB tantum perungit ex centro ad circumferentiam; ergo CD eoque usque non pertingit. ergo punctum D est intra circulum. Idemque ostendetur de quovis alio puncto rectæ AB. Tota igitur AB cadit intra circulum. Q. E. D.

a 15. def. 1.
b 5. 1.
c 16. 1.
d 19. 1.

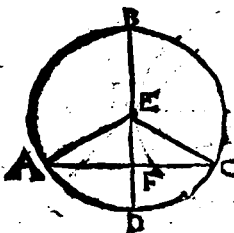
F 2

Coroll.

Coroll.

Hinc, Recta circulum tangens, ita ut eum non secet, in unico puncto tangit.

PROP. III.

Si in circulo EABC recta quadam linea BD per centrum ex e sa quadam AC non per centrum extensam bisariam secet, (in F) & ad angulos rectos ipsam secabit; & si ad angulos rectos eam secet, bisariam quoque eam secabit.

Ex centro E decantur BA, EC.

a hyp.

b 15. def. 1.

c 8. 1.

d 10. def. 1.

e hyp. &

f 12. ax.

g 5. 1.

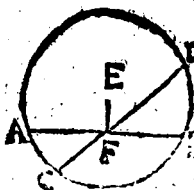
h 26. 1.

1. Hyp. Quoniam $AF^2 = FC^2$, & $EA^2 = EC^2$, latúsque EF commune est, ^c erunt anguli EFA, EFC pares, & ^d consequenter recti. Q. B. D.
2. Hyp. Quoniam ang. EFA ^e = EFC, & ang. EAF ^f = ECF, latúsque EF commune, ^g erit $AF = FC$. Bisecta est igitur AC. Q. E. D.

Coroll.

Hinc, in triangulo quovis æquilatere & Isoscele linea ab angulo verticis bisecans basim, perpendicularis est basi. & contra perpendicularis ab angulo verticis bisecat basim.

PROP. IV.

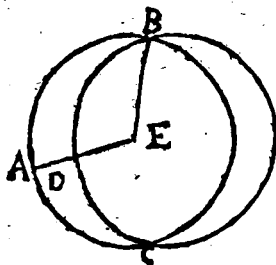
Si in circulo ACD dua recta linea AB, CD sese mutuò secant non per centrum E extensa, sese mutuò bisariam non secant.

Nam si una per centrum

trum transeat, patet hanc non bifecari ab altera, quæ ex hyp. per centrum non transit.

Si neutra per centrum transit, ex E centro duc EF. Si jam ambæ AB, CD forent bisectæ in F, anguli EFB, EFD ^a ambo essent recti, & ^a 3 3. ^b 9. ax. proinde æquales. ^b Q. E. A.

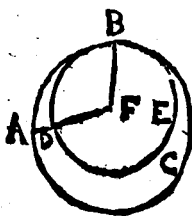
PROP. V.

Si duo circuli BAC, BDC sese mutuò secant, non e it illorum idem centrum E.

Aliàs enim ductis ex communi centro E rectis EB, EDA, essent ED ^a = EB ^a = EA. ^a 15. def. 1. ^b 9. ax. ^b Q. E. A.

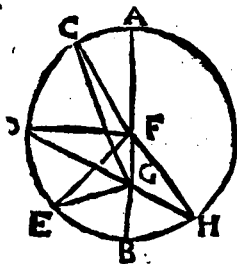
PROP. VI.

Si duo circuli BAC, BDE, sese mutuò interiùs tangant (in B) eorum non erit idem centrum F.

Aliàs ductis ex centro F rectis FB, FDA, essent FD ^a = FB ^a = FA. ^a 15. def. 1. ^b 9. ax. ^b Q. F. N.

PROP. VII.

Si in AB diametro circuli quodpiam sumatur punctum G, quod circuli centrum non sit, ab eoque puncto in circulum quaedam rectæ lineæ GC, GD, GE cadunt; maxima quidam erit ea (GA) in qua centrum F,

minima verò reliqua GB. aliarum verò illi, quæ per centrum ducitur, propinquior GC remotiore GD semper major est. Duæ autem solùm rectæ lineæ GE GH æquales ab eodem puncto in circulum cadunt, ad utrasque partes minima GB, vel maxima GA.

a 23. 1.

Ex centro F duc rectas FC, FD, FE; & fac ang. BFH = BFE.

a 20. 1.

1. GF + FC (hoc est GA) = GC. Q. E. D.

b 15. def. 1.

2. Latus FG commune est, & FC = FD, atque ang. GFC = GFD ergò bas. GC = GD. Q. E. D.

c 9. ax.

d 24. 1.

e 20. 1.

f 5. ax.

3. FB (FE) = GE + GF. ergò ablato communi FG remanet BG = EG. Q. E. D.

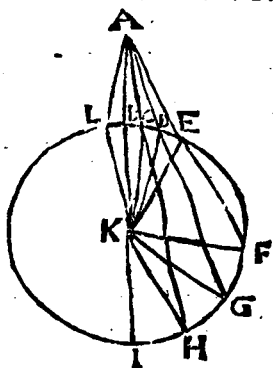
g const.

h 4. 1.

4. Latus FG commune est, & FE = FH; atque ang. BFH = BFE. ergò GE = GH. Quòd verò nulla alia GD ex puncto G æquetur ipsi GE, vel GH, jamjam ostensum est. Q. E. D.

PROP.

PROP. VIII.

Si extra circulum sumatur punctum quodpiam A, ab eoque puncto ad circulum deducantur quadam lineæ AI, AH, AG, AF, quarum una quidem AI per centrum K protendatur, reliquæ verò ut libet, in eam peripheriam cadentium rectarum linearum maxima quidem est illa AI,

quæ per centrum ducetur, aliarum autem ei quæ per centrum transit propinquior AH remotiore AG semper major est. In convexam verò peripheriam cadentium rectarum linearum minima quidem est illa AB, quæ inter punctum A, & diametrum BI interponitur; aliarum autem ea, quæ est minima propinquior AC remotiore AD semper minor est. Duæ autem tantum rectæ lineæ AC, AL æquales ab eo puncto in ipsum circulum cadunt, ad utrasque partes minima AB, vel maxima AI.

Ex centro K duc rectas KH, KG, KF; KC, KD, KE. & fac ang. AKL = AKC.

1. AI (AK + KH) = AH. Q. E. D. a 20. 1.

2. Latus AK commune est; & KH = KG; atque ang. AKH = AKG. b ergò bas. AH = AG. Q. E. D. b 24. 1.

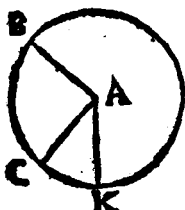
3. KA = KC + CA. aufer hinc indè æquales KC, KB, d erit AB = AC. e 20. 1. d 5. ax.

4. AC + CK = AD + DK. aufer hinc indè æquales CK, DK, f erit AC = AD. Q. E. D. e 21. 1. f 5. ax.

g const.
h 4. 1.

5. Latus KA est commune & $KL = KC$; atque ang. $AKL = AKC$, ^h ergò $LA = CA$. hisce verò nulla alia æquatur, ex mox ostensis. ergò, &c.

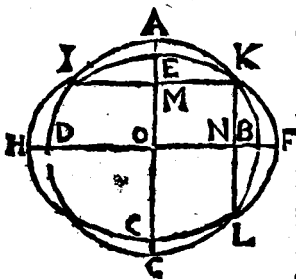
PROP. IX.

Si in circulo BCK acceptum fuerit punctum aliquod A , & ab eo puncto ad circumferentiam cadant plures, quàm duæ rectæ lineæ æquales AB , AC , AK , acceptum punctum A centrum est ipsius circuli.

Nam ^a à nullo puncto extra centrum plures quàm duæ rectæ lineæ æquales duci possunt ad circumferentiam. Ergò A est centrum. Q. E. D.

PROP. X.

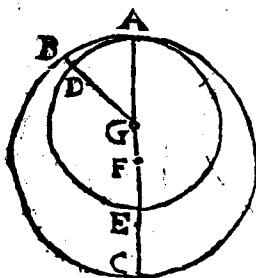
Circulus $IAKBL$ circulum $IEKFL$ in pluribus quàm duobus punctis non secat.

Secet, si fieri potest, in tribus punctis $I K L$. Junctæ IK KL . bisecentur in M & N . ^a Ambo circuli centrum

habent in singulis perpendicularibus MC , NH ; & proinde in earum intersectione O . ergò secantes circuli idem centrum habent. ^b Q. E. N.

PROP.

PROP. XI.

Si duo circuli
GADE, FABC
se se intus contin-
gant, atque accepta
fuerint eorum cen-
tra G, F; ad eo-
rum centra adjun-
ctæ rectæ lineæ FG,
et producta, in A
contactum circulo-
rum cadet.

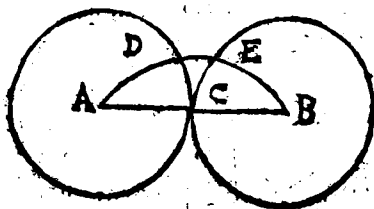
Si fieri potest, recta FG protracta secet cir-
culos extra contactum A, sic ut non FGA, sed
EGDB sit recta linea. ducatur GA. Et quia
 $GD^2 = GA \cdot GB$, & $GB^2 = GA \cdot GC$, (cùm recta FGB
transseat per F centrum majoris circuli) erit GB
 $\cdot GC = GD \cdot GB$. Q. E. A.

a 15. def. 1.

b 7. 2.

c 9. ax.

PROP. XII.

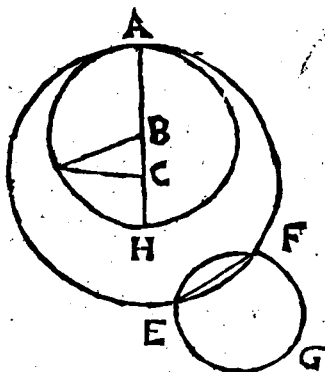
Si duo circuli ACD, BCE se se exterius contin-
gant, linea recta AB que ad eorum centra A, B ad-
jungitur, per contactum C transibit.

Si fieri potest, sit recta ADEB secans circulos
extra contactum C in punctis D, E. Duc AC,
CB: erit $AD + EB = AC + CB$. Q. E. A.

a 20. 1.

b 9. ax.

PROP. XIII.

Circulus CAF circulum BAH non tangit in pluribus punctis, quam uno A, siue intus, siue extra tangat

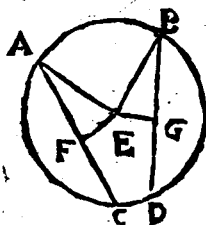
1. Tangat, si fieri potest, intus in punctis A, H. ^a ergo recta

CB centra

connectens, si producat, cadet tam in A, quam in H. Quoniam igitur $CH^b = CA$, & $BH^c = CH$, erit $BA (= BH) = CA$. ^d Q. E. A.

2. Sin dicatur exterius contingere in punctis E & F, ^e ducta recta EF in utroque circulo erit. Circuli igitur se mutuò secant, quod non ponitur.

PROP. XIV.

In circulo EABC aequales rectae lineae AC BD, aequaliter distant à centro E. & quae AC, BD aequaliter distant à centro, aequales sunt inter se.

Ex centro E duc perpendiculares EF,

EG : ^a quae bisecabunt AC, DB. connecte EA EB.

1. Hyp. $AC = BD$, ergo $AF^b = BG$. sed & EA

EA

EA = EB. ergò FEq = EAq - AFq = c 47. 1. &

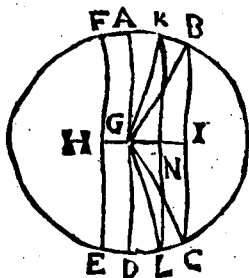
EBq - EGq = EGq. ergò FE = EG. Q. E. D. 3. ax.

2. Hyp. EF = EG. ergò AFq = EAq - EFq = d Schol. 48. 1.

EBq - EGq = GBq. ergò AF = GB. c 6. ax.

proinde AD = BC. Q. E. D.

PROP. XV.

In circulo GABC
maxima quidem linea
est diameter AD; ali-
um autem centro G
propinquior FE rema-
tione BC semper ma-
ior est.

1. Duc GB, GC.

Diameter AD (a 15. def. 1.

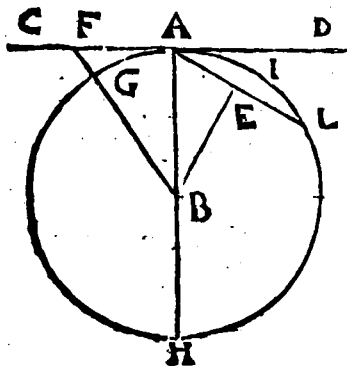
GB + GC) = BC b 20. 1.

Q. E. D.

2. Sit distantia

GI = GH. accipe GN = GH. per N duc
KL perpend. GI. jungit GK, GL. & quia
GK = GB, & GL = GC; estque ang. KGL =
BGC, erit KL (FE) = BC. Q. E. D. c 24. 1.

PROP. XVI.

Quæ CD
ab extremi-
tate diamet-
ri HA cu-
jusq; circuli
BALH ad
angulos rectos
ducitur, ex-
tra ipsi cir-
culum cadet,
& in locum
inter ipsam
rectam line-
am, & peri-
pleuriã com-
prehen-

prehensum altera recta linea AL non cadet, & semicirculi quidem angulus BAI quovis angulo acuto rectilineo BAL major est; reliquus autem DAI minor.

a 19. 1. 1. Ex centro B ad quodvis punctum F in recta AC duc rectam BF. Latus BF subtendens angulum rectum BAF^a majus est latere BA, quod opponitur acuto BFA. ergo cum BA (BG) pertingat ad circumferentiam, BF ulterius porrigetur, adeoque punctum F, & eadem ratione quodvis aliud rectæ AC, extra circumulum situm erit. Q. E. D.

b 19. 1. 2. Duc BE perpendic. AL. Latus BA oppositum recto angulo BEA^b majus est latere BE, quod acutum BAE subtendi: ergo punctum E, adeoque tota EA cadit intra circumulum. Q. E. D.

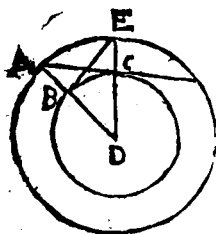
3. Hinc sequitur angulum quemvis acutum, nempe EAD angulo contactus DAI majorem esse. Item angulum quemvis acutum BAL angulo semicirculi BAI minorem esse. Q. E. D.

Coroll.

Hinc, recta à diametri circuli extremitate ad angulos rectos ducta ipsum circumulum tangit.

Ex hac propositione paradoxa consequuntur, & mirabilia bene multa, quæ vide apud interpretes.

PROP. XVII.

A dato puncto A rectam lineam AC ducere, quæ datum circumulum DB tangat.

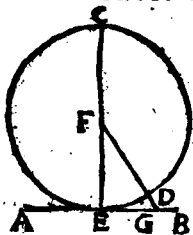
Ex D. dati circuli centro ad datum punctum A ducatur recta DA secans peripheriam in B. Centro D describe per A alium circumulum.

AE.

A E; & ex B duc perpendicularem ad AD, quæ occurrat circulo AE in E. duc ED occurrentem circulo BC in C. ex A ad C ducta recta tanget circulum DBC.

Nam $DB^2 = DC$, & $DE^2 = DA$, & ang. a 15. def. 3. D communis est: b ergò ang. $ACD = EBD$, b 4. 1. recti. c ergò AC tangit circulum C. Q. E. F. c cor. 16. 3.

PROP. XVIII.

Si circulum FE DC tangat recta quapiam linea AB, à centro autem ad contactum E adjungatur recta quedam linea FE; quæ adjuncta fuerit FE ad ipsam contingentem AB perpendicularis erit.

Si negas, sit. ex F centro alia quedam FG perpendicularis ad contingentem, a secabit ea circulum in D. Quum igitur ang. FGE rectus dicatur b erit ang. FEG acutus c . ergò FE (FD) $\perp$ FG. d Q. E. A.

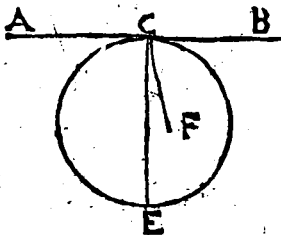
a 2. def. 3.

b cor. 17. 1.

c 19. 1.

d 9. ax.

PROP. XIX.

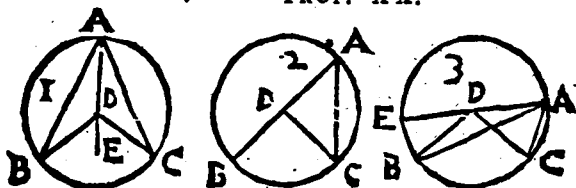

Si circulum tetigerit recta quapiam linea AB, à contactu autem C recta linea CE ad angulos rectos ipsi tangenti excitetur, in excitata CE erit centrum circuli.

Si negas, sit centrum extra CE in F, & ab F ad contactum ducatur FC. Igitur ang. FCB rectus est; & a proinde par angulo ECB recto a 13. cor. per hypoth. b Q. E. A.

a 13. cor.

b 9. ax.

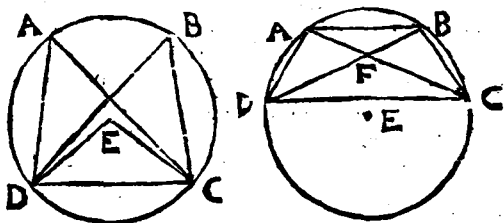

In circulo DABC, angulus BDC ad centrum duplex est anguli BAC ad peripheriam, cum fuerit eadem peripheria BC basis angulorum.

Duc diametrum ADE.

Externus angulus BDE^a = DAB + DBA^b =
^a 32. 1. 2 DAB. Similiter ang. EDC = 2 DAC. ergo
^b 5. 1. in primo casu totus BDC = 2 BAC, sed in ter-
^c 20. ax. tio casu c reliquus angulus BDC = 2 BAC.
 Q. E. D.

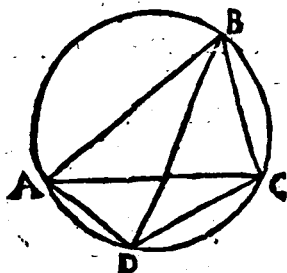
PROP. XXI.

In circulo EDAC qui in eodem segmento sunt anguli, DAC & DBC sunt inter se aequales.

1. Cas. Si segmentum DABC semicirculo sit majus, ex centro E, duc ED, EC. Eruntq; 2 ang.
^a 20. 3. A^a = E^a = 2 B. Q. E. D.

2. Cas. Sin segmentum semicirculo majus non fuerit, summa angulorum trianguli ADE æquatur summæ angulorum in triangulo BCE. De-
^b 15. 1. manetur hinc inde AFD^b = BEC, & ADB^c =
^c per 1. cas. ACB, remanent DAC = DBC. Q. E. D.

Quadrilatero-
rum ABCD in
circulo descripto-
rū anguli ADC,
ABC, qui ex ad-
verso, duobus re-
ctis sunt æquales.

Duc C, BD.

Ang. ABC +
BCA + BAC^a a 31. 1.
= 2 Rect. Sed
BDA^b = BCA, b 21. 3.

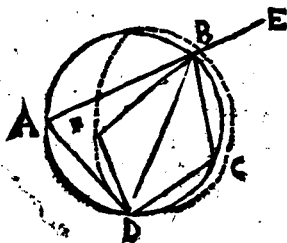
& BDC^c = BAC. ergo ABC + ADC = 2 Rect. c 1. ax.
Q. E. D.

Coroll.

1. Hinc, si * AB unum latus quadrilateri * vid. seq.
in circulo descripti producat, erit angu-
lus externus EBC æqualis angulo interno
ADC, qui opponitur ei ABC, qui est dein-
ceps externo EBC. ut patet ex 13. 1. & 3. ax. diagram.

2. Item circa Rhombum circulus describi ne-
quit; quia adversi ejus anguli vel cedunt duobus
rectis, vel eos excedunt.

SCHOL.

Si in quadri-
latero ABCD
anguli A, & C,
qui ex adverso,
duobus rectis æ-
quantur, circa
quadrilaterum
circulus describi
potest.

Nam circu-
lus per quosli-

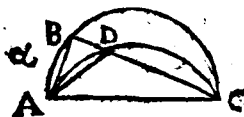
G 2

bet

a 22. 3.
b hyp.
c 3. ax.
d 22. 1.

bet tres angulos B, C, D transibit (ut patebit ex 5.4.) dico eundem per A transire. Nam si neges, transeat per F. ergo ductis rectis BF, FD, BD; ang. $C + F = 2$ Rect. $b = C + A$ quare $A = F$.
 d Q. E. A.

PROP. XXIII.

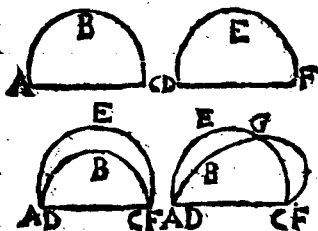
Super eadem recta linea AC duo circularū segmenta ABC, ADC similia & inæqua-

lia non constituentur ad easdem partes.

a 10. def. 3.
b 16. 1.

Nam si dicantur similia, duc CB secantem circumferentias in D, & B, & junge AD, ac AB. Quia segmenta ponuntur similia, a erit ang. $ADC = ABC$ b Q. E. A.

PROP. XXIV.

Super aqualibz rectis lineis AC, DF similia circularū segmenta ABC, DEF sunt inter se aqualia.

Basis AC superposita basi DF ei

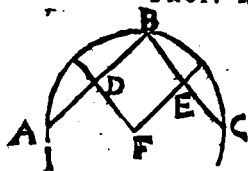
a 23. 3.

congruet, quia $AC = DF$. ergo segmentum ABC congruet segmento DEF (alias enim aut intra cadet, aut extra, a atque ita segmenta non erunt similia, contra Hyp. aut saltem partim intra, partim extra, adeoque ipsum in tribus punctis secabit. b Q. E. A.) c proinde segmentum $ABC = DEF$. Q. E. D.

b 10. 3.
c 2. ax.

PROP.

PROP. XXV.

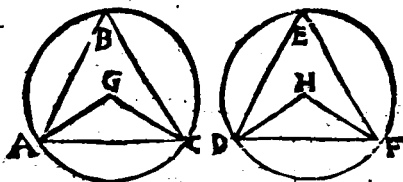
Circuli segmento ABC dato, describere circulum, cujus est segmentum.

Subtendantur ut-
unque duæ rectæ
AB, BC, quas bi-

seca in D, & E. Ex D, & E due perpendicu-
lares DF, EF occurrentes in puncto F. Hoc
erit centrum circuli.

Nam centrum^a tam in DF, quàm in EF a Cor. 1. 3.
existit. ergo in communi puncto F. Q. E. F.

PROP. XXVI.

In equalibus circulis GABC, HDEF æquales an-
guli æqualibus peripheriis AC, DE in^a sunt, siue ad
centra G, H, siue ad peripher. B, E constituti insistant.

Ob circulorum æqualitatem, est $GA = HD$,
& $GC = HF$ item per hyp. ang. $G = H$.

^a ergo $AC = DF$. Sed & ang. $B^b = \frac{1}{2} G = \frac{1}{2} H^c = E$.
^d ergo segmenta ABC, DEF similia,
& proinde paria sunt. ^f ergo etiam reliqua se-
gmenta AC, DF æquantur. Q. E. D.

^a 4. 1.
^b 20. 3.
^c hyp.
^d 10. def. 3.
^e 24. 3.
^f 3. ax.

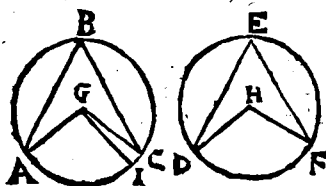
Scholium.

In circulo ABCD, sit ar-
cus AB par arcui DC; erit
AD parall. BC. Nam ductâ
AC, ^a erit ang. $ACB = CAD$.
quare per 27. 1. & c.

^a 26. 3.

PROP. XXVII.

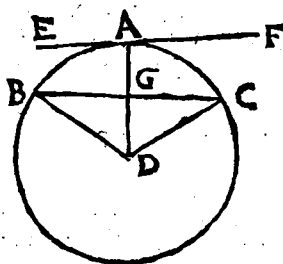
In equalibus circulis GABC, HDEF, anguli qui aequalibus peripheriis AC DF insi-

stant, sunt inter se aequales, sive ad centra G, H, sive ad peripherias B, E constituti insistant.

Nam si fieri potest, sit alter eorum AGC, DHF. fiatque AGI = DHF. ergo arcus AI = DF = AC. Q. E. A.

a 16. 3.
b hyp.
c 9. ax.

SCHOL.

Linea recta EF, qua ducta ex A medio puncto peripheria alicujus BC (circulum tangit, parallela est rectae lineae BC, qua peripheriam illam subtendit.

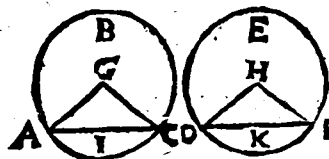
Duc e centro D ad contactum A rectam DA, & connecte DB, DC.

Latus DG commune est; & DB = DC, atq; ang. BDA = CDA (ob arcus BA, CA aequales) ergo anguli ad basim DGB, DGC aequales & proinde recti sunt. Sed interni anguli GAB, GAF etiam recti sunt. ergo BC, EF sunt parallelæ. Q. E. D.

a 27. 3.
b hyp.
c 4. 1.
d 10. def. 1.
e hyp.
f 28. 1.

PROP.

PROP. XXVIII.

In aequalibus circulis
GABC,
HDEF a-
quales rectae
lineae AC,
DF aequales

peripherias auferunt, majorem quidem ABC ma-
jori DEF, minorem autem AIC minori DKF.

E centrīs, G, H, duc GA, GC; & HD, HF.

Quoniam $GA=HD$, & $GC=HF$, atque

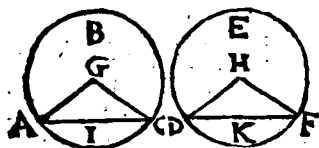
$AC=DF$; ^a erit ang. $G=H$. ergo arcus

$AIC=DKF$. ^d proinde reliquus $ABC=DEF$.

Q. E. D.

a hyp.
b 8. 1.
c 26. 3.
d 3. ax.

PROP. XXIX.

In aequalibus circulis
GABC,
HDEF a-
quales periphe-
rias ABC,
DEF aequa-

les rectae lineae AC, DF subtendunt.

Duc GA, GC; & HD, HF. Quia $G=H$

$AC=DF$; & $GC=HF$; & (ob arcus AC, DF

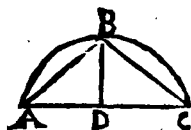
^a pares) etiam ang. $G=H$; erit bas. $AC=DF$.

Q. E. D.

a hyp.
b 27. 3.
c 4. 1.

Hæc & tres proximè præcedentes intelligan-
tur etiam de eodem circulo.

PROP. XXX.

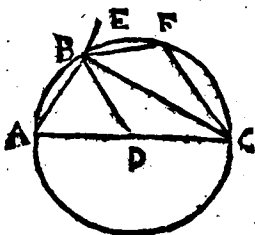
Datam peripheriam ABC
bifariam secare.

Duc AC; quam bise-
ca in D. ex D duc per-
pendicularem DB oc-
currentem arcui in B. Dico factum.

a const.
b 12. ax.
c 4. 1.
d 28. 3.

Jungantur enim AB, CB. Latus DB commune est, & $AD^a = DC$; & ang. $ADB^b = CDB$. c ergo $AB = BC$. d quare arcus $AB = BC$. Q. E. F.

PROP. XXXI.

In circulo angulus ABC, qui in semicirculo, rectus est; qui autem in majore segmento BAC, minor recto; qui vero in minore segmento BFC, major est recto. Et in super angulus majoris segmenti recto quidem major est, minoris autem segmenti angulus, minor est recto.

Ex centro D duc DB. Quia $DB = DA$, erit ang. $A^a = DBA$. pariter ang. $DCB^b = DBC$. c ergo ang. $ABC = A + ACB^c = EBC$, d proinde ABC , & EBC recti sunt. Q. E. D. e ergo BAC acutus est. Q. E. D. ergo cum $BAC + BFC^f = 2$ Rect. erit BFC obtusus. denique angulus sub recta CB, & arcu BAC major est recto ABC. factus vero sub CB, & BFC peripheria minoris segmenti, recto EBC minor est. Q. E. D.

a 5. 1.
b 2 ax.
c 32. 1.
d 10. def. 1.
e cor. 17. 1.
f 22. 3.

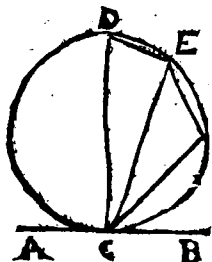
g 9. ax.

SCHOLIUM.

In triangulo rectangulo ABC, si hypotenusa AC bisecetur in D, circulus centro D, per A descriptus transibit per B. ut faciliè ipse demonstrabis ex hac, & 21. 1.

PROP.

PROP. XXXII.

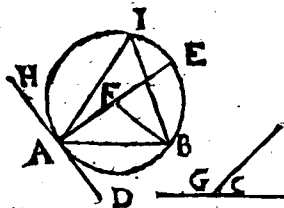
Si circulum tet-
gerit aliqua recta li-
nea AB, à contactu
autè producatu qua-
dam recta linea CE
circulum secans: an-
guli ECB, ECA,
quos ad contingen-
tem facit, æquales
sunt iis, qui in alter-
nis circuli segmentis

consistunt, angulis EDC, EFC.

Sit CD latus anguli EDC perpendiculare ad
AB (^a perinde enigm est) ^b ergò CD est dia-
meter. ^c ergò ang. CED in semicirculo rectus
est. ^d ergò ang. D + DCF = Rect. ^e = ECB +
DCE. ^f ergò ang. D = ECB. Q. E. D.

Cùm igitur ang. ECB + ECA = 2 Rect.
^g = D + F; aufer hinc indè æquales ECB, &
D, ^h remanent ECA = F. Q. E. D.

PROP. XXXIII.

Super da-
ta recta li-
nea AB de-
scribere cir-
culi segmen-
tum AIEB,
quod capiat
angulū AIB
æqualem da-
to angulo re-
ctilineo C.

^a Fac ang. BAD = C. Per A duc AE per-
pendicularem ad HD. ad alterum terminum
datæ AB fac ang. ABF = BAF. cujus alterum
latus fecet AE in F. centro F per A describe
circulum, quod transibit per B (quia ang. FBA
^b = FAB,

a 26. 3.
b 19. 3.
c 31. 3.
d 32. 1.
e confr.
f 3. ax.
g 13. 1.
h 22. 3.
k 3. ax.

a 23. 1.

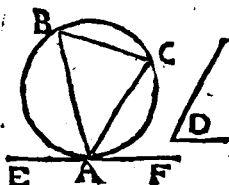
b constr.
c 6. 1.

$b = FAB$, c ideoque $FB = FA$); segmentum AIB est id quod quaeritur.

d cor. 16. 3.
e 32. 3.
f constr.

Nam quia H. diametro AE perpendicularis est, d tangit HD circulum, quem secat AB. ergo ang. AIB $e = BAD$ $f = C$. Q. E. F.

PROP. XXXIV.

A dato circulo
ABC segmentum
ABC abscindere
capiens angulum
B aequalem dato
angulo rectilinea
D.

a 17. 3.

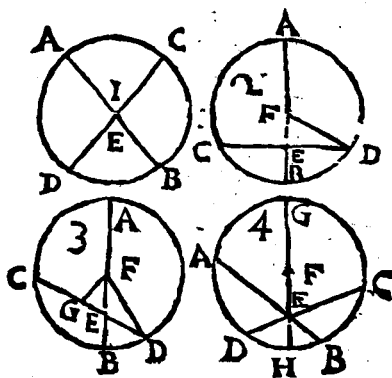
b 23. 1.

c 32. 3.

d constr.

a Duc rectam EF, quae tangat datum circulum in A. b ducatur item AC faciens ang. $FAC = D$. Haec auferet segmentum ABC capiens angulum B $c = CAF$ $d = D$. Q. E. F.

PROP. XXXV.

Si in circulo FBCA due recta linea AB, DC sese mutuo secuerint, rectangulum comprehensum sub

sub segmentis AE, EB unius, æquale est ei quod sub segmentis CE, ED alterius comprehenditur, rectangulo.

Cas. 1. Si rectæ sese in centro secent, res clara est.

2. Si una AB transeat per centrum F, & reliquam CD bisecet, duc FD. Estque Rectang.

$AEB + FEq^a = Fq^b = FDq^c = EDq^d + FEq^d = CED + FEq^c$ ergo Rectang. AEB = CED. Q. E. D.

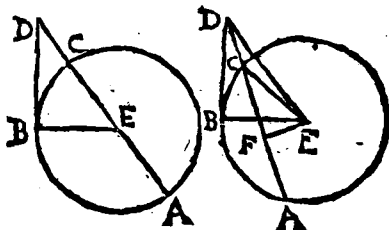
3. Si una AB diameter sit, alteramque CD secet inæqualiter, biseca CD per FG perpendiculararem ex centro.

Æquantur ista	{	Rectang. AEB + FEq.	f 5. 2.
		^f FBq (FDq)	g 47. 1.
		^g FGq + GDq.	h 5. 2.
		^h FGq + ^h GEq + Rectang. CED.	k 47. 1.
		^k FEq + CED.	l 3. ax.

^l Ergo Rectang. AEB = CED.

4. Si neutra rectarum AB, CD per centrum transeat; per intersectionis punctum E duc diametrum GH. Per modò demonstrata Rectang. AEB = GEH = CED. Q. E. D.

PROP. XXXVI.

Si extra circulum EBC sumatur punctum aliquod D, ab eoque puncto in circulum cadant duæ rectæ lineæ DA, DB; quarum altera DA circulum secet,

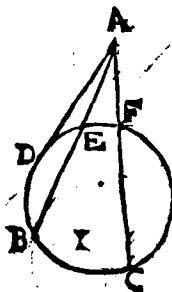
secet, altera vero DB tanget; Quod sub tota secante DA, & exterius inter punctum D, & convexam peripheriam assumptâ DC comprehenditur rectangulum, aequale erit ei, quod à tangente DB describitur, quadrato.

1. Cas. Si secans AD transeat per centrum E, jungo EE; ^a faciet hæc cum DB rectum angulum; quare DBq + EBQ (ECq) ^b = EDq ^c = AD x DC + ECq ^d ergo AD x DC = DBq. Q. E. D.

2. Cas. Sin AD per centrum non transeat, duc EC, EB, ED; atq; EF perpend. AD, quare ^a bisecta est AC in F.

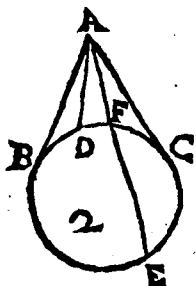
Quoniam igitur BDQ + EBq ^b = DEq ^b = EFq + FDq ^c = EFq + ADC + FCQ ^d = AEC + CEq (EBq); ^e erit BDq = ADC. Q. E. D.

Coroll.

1. Hinc, si à puncto quovis A extra circum assumpto, plurimæ lineæ rectæ AB, AC circum secantes ducantur, rectangula comprehensa sub totis lineis AB, AC, & partibus externis AE, AF inter se sunt æqualia. Nam si ducatur tangens AD, erit CAF = ADq = BAE.

2. Constac

2. Constat etiam duas rectas AB, AC ab eodem puncto A ductas, quæ circumulum tangant, inter se æquales esse.

Nam si ducatur AE secans circumulum; erit ABq^a = EAF^b = ACq.

a 36. 3.
b 36. 3.

3. Perspicuum quoque est ab eodem puncto A extra circumulum assumpto, duci tantum posse duas lineas, AB, AC quæ circumulum tangant.

Nam si tertia AD tangere dicatur, erit AD^c = AB^c = AC. ^d Q. F. N.

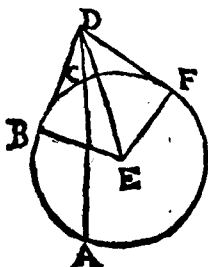
c 2 cor.
d 8. 3.

4. E contrà constat, si duæ rectæ æquales AB, AC ex puncto quopiam A in convexam peripheriam incident, & earum una AB circumulum tangat, alteram quoq; circumulum tangere.

Nam si fieri potest, non AC, sed altera AD circumulum tangat. ergo AD^e = AC^f = AB. ^g Q. E. A.

e 2 cor.
f 8. 3.
g 8. 3.

PROP. XXXVII.

Si extra circumulum EBF sumatur punctum D, ab eoque in circumulum cadant duæ rectæ lineæ DA, DB; quarum altera DA circumulum secet, altera DB in eum incidat; sit autem quod sub tota secante DA, & exterius inter punctum, & convexam peripheriam assumpta DC, comprehen-

diatur rectangulum, æquale ei, quod ab incidente

H

DB

DB describitur quadrato, incidens ipsa DB circulum tanget.

a 17. 3.

b hyp.

c 36. 3.

d 1. ax. &

f. b. 48. 1.

e 8. 1.

f 12 ax.

g cor. 16. 3. Q. E. D.

Ex D² ducatur tangens DF; atque ex E centro duc ED, EB, EF. Quia DEq^b = ADC
^c = DFq, ^d erit DB = DF. Sed EB = EF,
 & latus ED commune est; ^e ergo ang. EBD
 = EFD. Sed EFD rectus est, ^f ergo EBD
 etiam rectus est. ^g ergo DB tangit circulum.

Coroll.

h 8. 1.

Hinc, ^h ang. EDB = EDF,

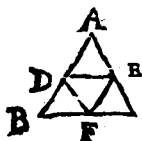
LIB.

LIB. IV.

Definitiones.

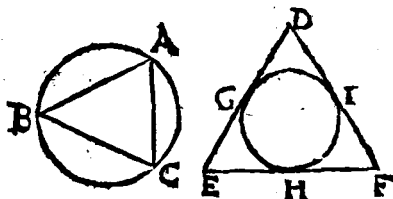
- I. Figura rectilinea in figura rectilinea inscribi dicitur, cum singuli ejus figuræ, quæ inscribitur, anguli singula latera ejus in qua inscribitur, tangunt.

Sic triangulum DEF est inscriptum in triangulo ABC.

- II. Similiter & figura circa figuram describi dicitur, cum singula ejus, quæ circumscribitur, latera singulos ejus figuræ angulos tetigerint, circa quam illa describitur.

Ita triangulum ABC est descriptum circa triangulum DEF.

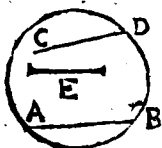
- III. Figura rectilinea in circulo inscribi dicitur, cum singuli ejus figuræ, quæ inscribitur, anguli tetigerint circuli peripheriam.

- IV. Figura verò rectilinea circa circumscriptum describi dicitur, cum singula latera ejus, quæ circumscribitur, circuli peripheriam tangunt.

- V. Similiter & circulus in figura rectilinea inscribi dicitur, cum circuli peripheria singula latera tangit ejus figuræ, cui inscribitur.

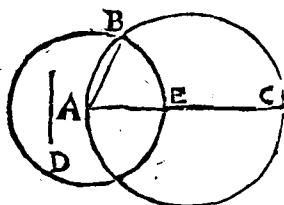
- VI. Circulus autem circa figuram describi dicitur,

dicitur, cùm circuli peripheria singulos tangit ejus figuræ, quam circumscribit, angulos.

VII. Recta linea in circulo accommodari, seu coaptari dicitur, cùm ejus extrema in circuli peripheria fuerint; ut recta linea AB.

PROP. I. Probl. 1.

In dato circulo ABC rectam lineam AB accommodare æqualem datæ rectæ lineæ D, quæ circuli diametro AC non sit major.

a 2. post.

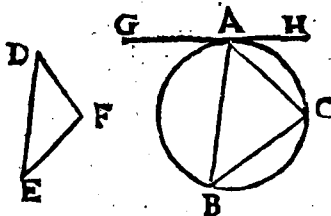
b 3. 1.

c 15. def. 1.

c conste.

Centro A, spatio $AE = D$ describe circumulum dato circulo occurrentem in B. Erit ducta $AB = AE = D$. Q. E. F.

PROP. II. Probl. 2.

In dato circulo ABC triangulum ABC describere dato triangulo

DEF æquiangulum.

Recta GH circumulum datum^a tangat in A. Fac ang. $HAC = E$; & ang. $GAB = F$, & junge EC. Dico factum.

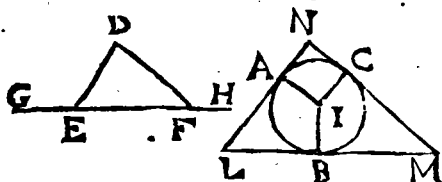
Nam

a 17. 3.

b 23. 1.

Nam ang. $B^c = HAC^d = E$; & ang. $c^{12. 3.}$
 $C^c = GAB^d = F$; e quare etiam ang. $BAC = D$. $d^{const.}$
 ergò triang. BAC circulo inscriptum triangulo $c^{32. 1.}$
 DEF æquiangulum est. Q. E. F.

PROP. III. Probl. 3.

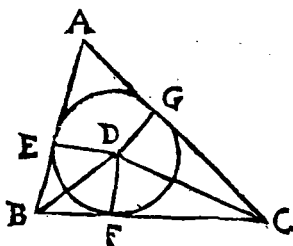

Circa datam circulum $IABC$ triangulum LMN
 describere, dato triangulo DEF æquiangulum.

Produc latus EF utrinque. a Fac ad centrum $a^{23. 1.}$
 I ang. $AIB = DEG$. & ang. $BIC = DFH$.
 deinde in punctis A, B, C circulum b tangant $b^{17. 3.}$
 tres rectæ LN, LM, MN . Dico factum.

Nam quòd coibunt rectæ LN, LM, MN ,
 atque ità triangulum constituent, patet; c quia $c^{13. ax.}$
 anguli LAI, LBI^d recti sunt, adeoque ducta $d^{18. 3.}$
 AB angulos faciet LAB, LBA duobus rectis mi-
 nores. Quoniam igitur ang. $AIB + L^e = 2$ $e^{Schol. 32. 1.}$
 Rect. $f = DEG + DEF$; & $AIB = DEG$; h erit $f^{13. 1.}$
 ang. $L = DEF$. Simili argumento ang. $M = DFE$. $g^{const.}$
 h ergò etiam ang. $N = D$. ergò triang. LMN $h^{3. ax.}$
 circulo circumscriptum dato EDF est æquian- $k^{32. 1.}$
 gulum. Q. E. F.

PROP. IV. Probl. 4.

In dato trian-
gulo ABC cir-
culum EFG in-
scribere.

Duos angu-
los B, & C bi-
seca rectis BD,
CD coeunti-
bus in D. Ex
D^bduc perpen-

diculares DE, DF, DG. circulus centro D per
E descriptus transibit per G, & F, tangetque
tria latera trianguli.

Nam ang. $\angle DBE^c = \angle DBF$; & ang. $\angle DEB^d = \angle DFB$; & latus DB commune est, ^e ergo $DE = DF$. Simili argumento $DG = DF$. circulus igitur centro D descriptus transibit per E, F, G, & cum anguli ad E, F, G sint recti, tangit omnia trianguli latera. Q.E.F.

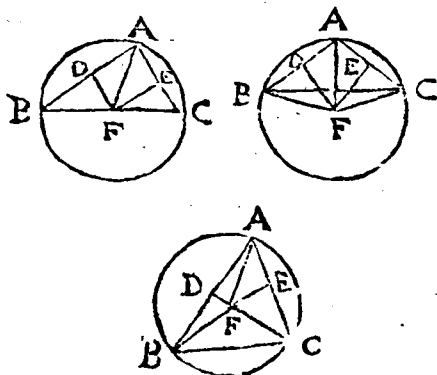
Scholium.

Petr. Herig.

Hinc, cognitis lateribus trianguli, invenientur eorum segmenta, quæ sunt à contactibus circuli inscripti. Sic.

Sit AB 12, AC 18, BC 16. Erit $AB + BC = 28$. ex quo subduc $18 = AC = AE + FC$, remanet $10 = BE + BF$. ergo BE, vel $BF = 5$. proinde FC, vel $CG = 11$. quare GA, vel $AE = 7$.

PROP.

Circa datum triangulum ABC circulum FAEC describere.

Latera quævis duo BA, AC^a biseca perpendicularibus DF, EF concurrentibus in F. Hoc^{a 10, & 11.1.} erit centrum circuli.

Nam ducantur rectæ FA, FB, FC. Quoniam AD^b=DB; & latus DF commune est; & ang. b const. FDA^c=FDB, d erit FB=FA. eodem modo c const. & FC=FA. ergo circulus centro F per dati tri-^{12. d.} anguli angulos B, A, C transibit. Q. E. F. d 4. 1.

Coroll.

* Hinc, si triangulum fuerit acutangulum, * 31. 3. centrum cadet intra triangulum, si rectangulum, in latus recto angulo oppositum; si denique obtusangulum, extra triangulum.

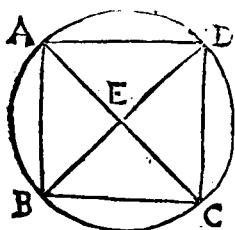
Schol.

Eâdem methodo describetur circulus, qui transeat per data tria puncta, non in una recta linea existentia.

H 4.

PROP.

PROB. VI. Probl. 6.

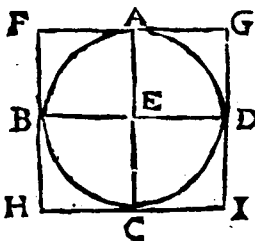
In dato circulo
EABCD qua-
dratum ABCD
inscribere.

^a Duc diame-
tros AC, BD
se mutuò secan-
tes ad angulos
rectos in centro
E. junge harum

terminos rectis AB, BC, CD, DA. Dico
factum.

- ^b 26. 3. Nam quia 4 anguli ad E recti sunt, ^b arcus,
^c 29. 3. & ^c subtensæ AB, BC, CD, DA pares sunt.
ergo ABCD æquilaterum est; ejusque omnes
^d 31. 3. anguli in semicirculis, adeoque ^d recti sunt. ^e er-
^e 29. def. 1. go AECD est quadratum, dato circulo inscri-
ptum. Q. E. F.

PROP. VII. Probl. 7.

Circa datum cir-
culum EABCD
quadratum FHIG
describere.

Duc diametros
AC, BD se mu-
tuò secantes per-
pendiculariter, per
harum extrema ^aduc
tangentes consur-

rentes in F, H, I, G. Dico factum. Nam ob
angulos ad A, & C ^b rectos, ^c erit FG parall.
HI. eodem modo FH parall. GI. ergo FHIG
est parallelogrammum; & quidem rectangulum.
sed & æquilaterum, quia $FG^d = HI^d = BD^e =$
 $CA^d = FH^d = GI$. quare FHIG est ^f quadra-
tum, dato circulo circumscriptum. Q. E. F.

SCHOL.

a 11. 1.

b 26. 3.

c 29. 3.

d 31. 3.

e 29. def. 1.

a 17. 3.

b 18. 3.

c 28. 1.

d 34. 1.

e 15. def. 1.

f 29. def. 1.

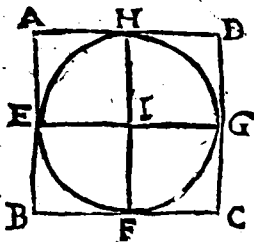
SCHOL.

Quadratum ABCD circulo circumscriptum duplum est quadrati EFGH circulo inscripti.

Nam rectang. HB = 2 HEP. & HD = 2 HGF. per 41. 1.

PROP. VIII. Probl. 8.

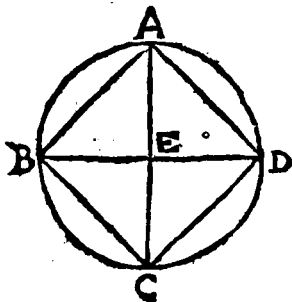
In dato quadrato AECB circulum IEFGH inscribere.

Latera quadrati biseca in punctis, H, E, F, G, junge HF, EG sese secantes in I. circulus centro I

per H descriptus quadrato inscribetur.

Nam quia AH, BF pares ac^a parallelae sunt, erit AB parall. HF parall. DC. eodem modo AD parall. EG parall. EC. ergo IA, ID, IB, IC sunt parallelogramma. Ergo AH^a = AE^c = HI = FI = IF = IG. Circulus igitur centro I per H descriptus transibit per H, E, F, G, tangetque quadrati latera, cum anguli ad H, E, F, G sint recti. Q. E. E.

PROP. IX. Probl. 9.

*Circa da-
tum quadra-
tum ABCD
circulum EA-
BCD descri-
bere.*

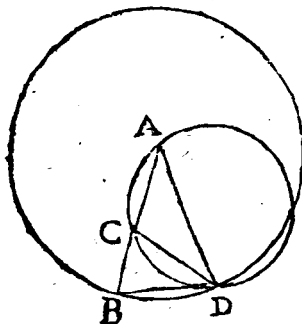
Duc di-
ametros AC,
BD secantes
in E. centro
E per A de-
scribe circu-

lum. Is dato quadrato circumscriptus est.

a 4.cov.32.1.
b 6.1.

Nam anguli ABD , & BAC semirecti sunt; ergo $BA = EB$. eodem modo $EA = ED = EC$. Circulus igitur centro E descriptus per A, B, C, D dati quadrati angulos transit. $Q.E.F.$

PROP. X. Probl. 10.

Isosceles
 triangulum ABD
 constituere,
 quod habeat utrumque
 eorum quæ
 ad basim
 sunt angulorum B &
 ADB duplum reliqui A.

**Accipe
quamvis**

3 II. 2.

rectam AB, quam ^aseca in C, ita ut $AB \times BC = ACq$. Centro A per B describe circulum ABD.

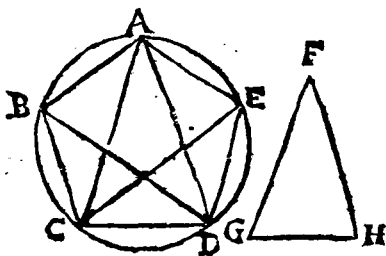
in hoc^b accommoda $BD = AC$, & iunge AD . b 1. 4.
erit triang. ABD quod quæritur.

Nam duc DC ; & per CD a^c describe circu- c 5. 4.
lum. Quoniam $AB \times BC = AC^2$. d^d liquet BD d 37. 3.
tangere circulum ACD , quem secat CD . e^e er- e 32. 3.
gò ang. $BDC = A$. ergò ang. $BDC + CDA^f =$ f 2. ac.
 $A + CDA = BCD$. sed $BDC + CDA =$ g 32. 1.
 $BDA^h = CBD$. h^h ergò ang. $BCD = CED$. k 1. ax.
ergò $DC^l = DB^m = AC$, a^a quare ang $CDA =$ l 6. 1.
 $A = BDC$. ergò $ADB = 2 A = ABD$. m con lr.
Q. E. F. n 5. 1.

Coroll.

Cùm omnes anguli A, B, D conficiant $\frac{1}{2}$ o^o 32. 1.
2 Rect. (2 Rect.) liquet A esse $\frac{1}{3}$ 2 Rect.

PROP. XI. Probl. 11.

In dato circulo $ABCDE$ pentagonum æquilatere-
um & æquiangulum $ABCDE$ inscribere.

a^a Describe triangulum Isosceles FGH , habens a 10. 4.
utrumque angulorum ad basim duplum anguli
ad verticem. b^b Huic æquiangulum CAD inscri- b 2. 4.
be circulo. Angulos ad basim ACD , & ADC
c^c biseca rectis DB, CE occurrentibus circumfer- c 9. 1.
rentiz in B , & E . connecte rectas $CB, BA, AE,$
 ED . Dico factum.

Nam

d 26. 3.

e 29. 3.

f 27. 3.

g 2. ex.

Nam ex constr. liquet quinque angulos CAD, CDB, BDA, DCE, ECA pares esse; quare ^d arcus ^e & subtensæ DC, CB, BA, AE, DE æquantur. Pentagonum igitur æquilaterum est. Est verò etiam æquiangulum, quia ejus anguli BAE, AED &c. insistant arcibus ^f æqualibus BCDE, ABCD, &c.

Hujus problematis praxis facilior tradetur ad 10, 13.

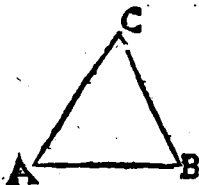
Coroll.

Hinc, angulus pentagoni æquilateri & æqui-anguli æquatur $\frac{1}{2}$ 2 Rect. vel $\frac{1}{2}$ Rect.

Schol.

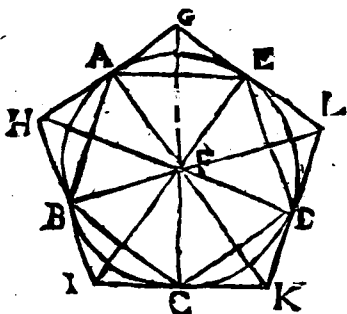
Petr. Herig.

Universaliter figura imparium laterum inscribuntur circulo beneficio triangulorum Isoscelium, quorum anguli æquales ad basim multiplices sunt eorum, qui ad verticem sunt angulorum; parium verò laterum figura in circulo inscribuntur ope Isoscelium triangulorum, quorum anguli ad basim multiplices sesquialteri sunt eorum, qui ad verticem sunt, angulorum.

Ut in triangulo Isoscele CAB, si ang $A = 3$ $C = B$; AB. erit latus Heptagoni. Si $A = 4$ C ; erit AB latus Enneagoni, &c. Sin verò $A = 1\frac{1}{2}$ C , erit AB latus quadrati. Et si $A = 2\frac{1}{2}$ C subtendet AB sextam partem circumferentiæ; pariterque si $A = 3\frac{1}{2}$ C ; erit AB latus octagoni, &c.

PROP. XII. Probl. 12.

*Circa datum circum FABCDE pentagonum
equilaterum & equiangu'um HIKLG describere.*

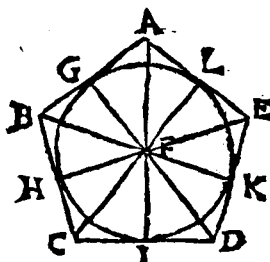
^a Inscribe pentagonum ABCDE æquilaterum & æquiangu'um; duc è centro rectas FA, FB, FC, FD, FE; iisque totidem perpendiculares GAH, HBI, ICK, KDL, LEG concurrentes in punctis H, I, K, L, G. Dico factum. Nam quia GA, GE ex uno puncto G^b tangunt circum-
lum, ^c erit $GA = GE$. ^d ergò ang. $GFA = GFE$. ergò ang. $AFE = 2 GFA$, eodem mo-
do ang. $AFH = HFB$; & proinde ang. $AFB = 2 AFH$. Sed ang. $AFE = AFB$. ^e ergò ang. $GFA = AFH$. sed & ang. $FAH = FAG$; ^f
& latus FA est commune, ^h ergò $HA = AG = GB = EL$, &c. ^k ergò HG, GL, LK, KI, IH latera pentagoni æquantur: sed & anguli etiam, utpote^l æqualium AGF, AHF, &c. du-
pli; ergò, &c.

Coroll.

Eodem pacto, Si in circulo quæcunque figura
æquilatera & æquiangula describatur, & ad ex-
trema semidiametrorum ex centro ad angulos.
I ductæ.

ductarum, excitentur lineæ perpendiculares, hæ perpendiculares constituent aliam figuram totidem laterum & angulorum æqualium circulo circumscriptam.

PROP. XIII. Probl. 13.

In dato pentagono æquilatelo, & æquiangulo ABCDE circulum FGHK inscribere.

Duos pentagoni angulos A, & B biseca rectis AF, BF concurrentibus in F.

Ex F duc perpendiculares FG, FH, FI, FK, FL. Circulus centro F per G descriptus tanget omnia pentagoni latera.

Duc FC, FD, FE. Quoniam $BA^b = BC$; & latus BF commune est; & ang. $FBA^c = FBC$, d erit $AF = FC$; & ang. $FAP = FCB$. Sed ang. $FAB^e = \frac{1}{2} BAE^e = \frac{1}{2} BCD$. ergo ang. $FCB = \frac{1}{2} BCD$. eodem modo anguli totales C, D, E omnes bisecti sunt. Quum igitur ang. $FGB^f = FHB$; & ang. $FBH = FBG$, & latus FB sit commune, g erit $FG = FH$. similiter omnes FH, FI, FK, FL, FG æquantur. ergo circulus centro F per G descriptus transit per H, I, K, L; h tangitque pentagoni latera, cum anguli ad ea puncta sint recti. Q. E. F.

Coroll.

Hinc, si duo anguli proximi figuræ æquilatere & æquiangulæ bisecentur, & à puncto, in quo cocunt lineæ angulos bisecantes, ducantur rectæ lineæ

a 9. 1.

b hyp.

c const.

d 4. 1.

e hyp.

f 12. ex.

g 26. 1.

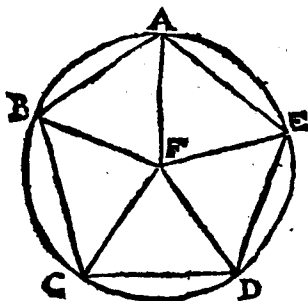
h cor. 16. 3.

lineæ ad reliquos figuræ angulos, omnes anguli figuræ erunt bisecti.

Schol.

Eâdem methodo in qualibet figura æquilateræ & æquiangula circulus describetur.

PROP. XIV. Prob. 14.

Circa datum Pentagonum æquilaterum, & æquiangulum ABCDE circulum FABCD describere.

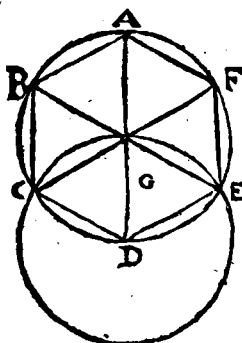
Duos pentagoni angulos biseca rectis AF, BF concurrentibus in F. Circulus centro F per A descriptus pentagono circumscribitur.

Ducantur enim FC, FD, FE. ^a Bisecti itaq; sunt anguli C, D, E. ^b ergò FA, FB, FC, FD ^a cor. 13. 4. ^b 6. 1. FB æquantur. ergò circulus centro F descriptus, per A, B, C, D, E, pentagoni angulos transibit. Q. E. F.

Schol.

Eâdem arte circa quamlibet figuram æquilateram, & æquiangulam circulus describetur.

PROP. XV. Probl. 15.

In dato circulo G⁻
ABCDEF hexago-
num & æquilaterum,
& æquiangulum AB-
CDEF inscribere.

Duc diametrum
AD, centro D per
centrum G describe
circulum, qui datum
secet in C, & E. duc
diametros CF, EB.
junge AB, BC, CD,
DE, EF, FA. Dico
factum.

a 32. 1.

b 15. 1.

c cor. 13. 1.

d 26. 3.

e 29. 3.

f 27. 3.

Nam ang. CGD^a = $\frac{1}{2}$ 2 Rect^a = DGE^b =
AGF^c = AGB.^c ergò BGC = $\frac{1}{2}$ 2 Rect. = FGE.
^d ergò arcus^e & subtensæ AB, BC, CD, DE,
EF æquantur. Hexagonum igitur æquilaterum
est: sed & æquiangulum, ^f quia singuli ejus an-
guli arcibus insistant æqualibus. Q. E. F.

Coroll.

1. Hinc latus Hexagoni circulo inscripti semi-
diametro æquale est.

2. Hinc facillè triangulum æquilaterum ACE
in circulo describetur.

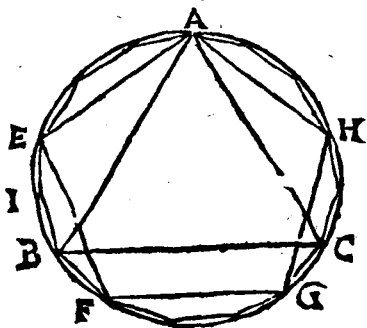
Schol. Probl.

Andr. Tacq.

a. l. 1.

Hexagonum ordinatum super datâ rectâ CD ita
construes. ^a Fac triangulum CGD æquilaterum
super data CD. centro G per C, & D descri-
be circulum. Is capiet Hexagonum super datâ
CD.

BRON.

In dato circulo AEBC quintodecagonum æquilaterum & æquiangulum inscribere.

Dato circulo ^a inscribe pentagonum æquilaterum AEF GH; ^b itémque triangulum æquilateru ABC. erit BF latus quintodecagoni quæsitum. a 11. 4. b 3. 4.

Nam arcus AB ^c est $\frac{1}{5}$, vel $\frac{2}{5}$ peripheriæ circuli ^c conftr.
 jus AF est $\frac{2}{5}$ vel $\frac{3}{5}$, ergò reliquus BF = $\frac{1}{5}$, periph. ergò quintodecagonum cujus latus BF, æquilaterum est; sed & æquiangulum, ^d cum sin- d 27. 3.
 guli ejus anguli arcubus insistant æqualibus, quorum unusquisque est $\frac{1}{15}$ totius circumferentiæ, ergò, &c.

Schol.

Circulus dividitur Geometricè in $\left\{ \begin{array}{l} 4, 8, 16 \text{ \&c. per } 6, 4, \text{ \& } 9, 1. \\ 3, 6, 12, \text{ \&c. per } 15, 4, \text{ \& } 9, 1. \\ 5, 10, 20, \text{ \&c. per } 11, 4, \text{ \& } 9, 1. \\ 15, 30, 60, \text{ \&c. per } 16, 4 \text{ \& } 9, 1. \end{array} \right.$ partes

Cæterum divisio circumferentiæ in partes datas etiamnum desideratur, quare pro figurarum quarumcunq; ordinarum constructionibus sæpe ad mechanica, artificia recurrendum est, propter quæ Geometriæ practici consulendi sunt.

LIB. V.

Definitiones.

I. Ars est magnitudo magnitudinis, minor majoris, cum minor metitur majorem.

II. Multiplex autem est major minoris, cum minor metitur majorem.

III. Ratio est duarum magnitudinum ejusdem generis mutua quædam secundum quantitatem habitudo.

In omni ratione ea quantitas, quæ ad aliam refertur, dicitur antecedens rationis; ea verò, ad quam alia refertur, consequens rationis dici solet. ut in ratione 6 ad 4; antecedens est 6, & consequens 4.

Nota.

Cujusque rationis quantitas innotescit dividendo antecedentem per consequentem. ut ratio 12 ad 3 effertur per $\frac{1}{3}$ item quantitas rationis A ad B est $\frac{A}{B}$. Quare non raro brevitatæ causâ, quantitates

rationum sic designamus, $\frac{A}{B}$ □, vel =, vel $\rhd \frac{C}{D}$;

hoc est ratio A ad B major est ratione C ad D, vel ei æqualis, vel minor. Quod probe animadvertat, quisquis hæc legere volet.

Rationis, sive proportionis species, ac divisiones vide apud interpretes.

IV. Proportio verò est rationum similitudo.

Rectius quæ hîc vertitur proportio, proportionalitas, sive analogia dicitur; nam proportio idem denotat quod ratio, ut plerisque placet.

V. Rationem habere inter se magnitudines dicuntur; quæ possunt multiplicatæ se mutuo superare.

E, 12. | A, 4. B. 6. | G, 24. VI. In ea-
F, 30. | C, 10. D, 15. | H, 60. de ratione ma-
gnitudines di-

cuntur esse, prima A ad secundum B; & tertia
C ad quartum D; cum primæ A, & tertiæ C
æquemultiplicia E, & F à secundæ B, & quar-
tæ D æquemultiplicibus G, & H, qualiscunq;
fit hæc multiplicatio, utrumque E, F ab utroq;
G, H vel unà deficiunt, vel unà æqualia sunt,
vel unà excedunt, si ea sumantur E, G, & F, H
quæ inter se respondent.

Hujus nota est :: . ut A. B :: C. D. hoc est
A ad B, & C ad D in eadem sunt ratione. ali-
quando sic scribimus $\frac{A}{B} = \frac{C}{D}$ id est, A.B:: C.D.

VII. Eandem autem habentes rationem (A.B::
C.D) proportionales vocentur.

E, 30. | A, 6. B, 4. | G, 28. VIII. Cum
F, 60. | C, 12. D, 9. | H, 6.3. verò æquemul-
tipliciu, E mul-

tiplex primæ magnitudinis A excefferit G mul-
tiplicem secundæ B; at F multiplex tertiæ C
non excefferit H multiplicem quartæ D; tunc
prima A ad secundam B majorem rationem
habere dicetur; quàm tertia C ad quartam D.

Si $\frac{A}{B} < \frac{C}{D}$, necessarium non est ex hac definitio-
ne, ut E semper excedat G; quum F minor est
quàm H; sed conceditur hoc fieri posse.

I X. Proportio autem in tribus terminis pau-
cissimis consistit. Quorum secunda est instar
duorum.

X. Cum autem tres magnitudines A, B, C
proportionales fuerint prima A ad tertiam C
duplicatam rationem habere dicetur ejus, quam
habet ad secundam B: at quum quatuor magni-
tudines A, B, C, D, proportionales fuerint, prima
A ad quartam D triplicatam rationem habere
dicetur

dicetur ejus, quam habet ad secundam B; & semper deinceps uno amplius, quamdiu proportio extiterit.

Duplicata ratio exprimitur sic $\frac{A}{C} = \frac{A}{B}$ bis. Hoc est, ratio A ad C duplicata est rationis A ad B. triplicata autem sic $\frac{A}{D} = \frac{A}{B}$ ter. id est, ratio A ad D triplicata est rationis A ad B.

∴ denotat continuè proportionales. ut A, B, C, D; item 2, 6, 18, 54 sunt ∴

XI. Homologæ seu similes ratione magnitudines dicuntur, antecedentes quidem antecedentibus, consequentes verò consequentibus.

Ut si A. B :: C. D; tam A, & C; quàm B & D homologæ magnitudines dicuntur.

XII. Alterna ratio, est sumptio antecedentis ad antecedentem, & consequentis ad consequentem.

ut sit A. B :: C. D. ergò alternè, vel permutando, vel vicissim A. C :: B. D. per 16. 5.

In hac definitione, & 5. sequentibus imponuntur nomina sex modis argumentandi, quibus mathematici frequenter utuntur; quarum illationum vis innititur propositionibus hujus libri, quæ in explanationibus citantur.

XIII. Inversa ratio, est sumptio consequentis ceu antecedentis, ad antecedentem velut ad consequentem.

ut A. B :: C. D. ergò universè, B. A :: D. C. per cor. 4, 5.

XIV. Compositio rationis, est sumptio antecedentis cum consequente, ceu unius, ad ipsam consequentem.

ut A. B :: C. D. ergò componendo, A + B. B :: C + D. D. per 18. 5.

XV. Divisio rationis, est sumptio excessus, quo consequentem superat antecedens, ad ipsam consequentem.

ut

Ut $A : B :: C : D$. ergò dividendo, $A - B : B :: C - D : D$. per 17. §.

XVI. Conversio rationis, est sumptio antecedentis ad excessum, quo superat antecedens ipsam consequentem.

Ut $A : B :: C : D$. ergò per conversam rationem, $A - A - B :: C - C - D$. per cor. 19. §.

XVII. Ex æqualitate ratio est, si plures duabus sint magnitudines, & his aliæ multitudine pares, quæ binæ sumantur, & in eadem ratione; cum ut in primis magnitudinibus prima ad ultimam, sic & in secundis magnitudinibus prima ad ultimam sese habuerit. Vel aliter: sumptio extremorum, per subtractionem mediorum.

XVIII. Ordinata proportio est, cum fuerit quemadmodum antecedens ad consequentem, ita antecedens ad consequentem: fuerit etiam ut consequens ad aliud quidpiam, ita consequens ad aliud quidpiam.

Ut si $A : B :: D : E$. item $B : C :: E : F$. erit ex æquo $A : C :: D : F$. per 22. §.

XIX. Perturbata autem proportio est; cum tribus positis magnitudinibus, & aliis, quæ sint his multitudine pares, ut in primis quidem magnitudinibus se habet antecedens ad consequentem, ita in secundis magnitudinibus antecedens ad consequentem: ut autem in primis magnitudinibus consequens ad aliud quidpiam, sic in secundis magnitudinibus aliud quidpiam ad antecedentem.

Ut si $A : B :: F : G$. item $B : C :: E : F$. erit ex æquo perturbatè $A : C :: E : G$. per 23. §.

XX. Quotlibet magnitudinibus ordine positis; proportio primæ ad ultimam componitur ex proportionibus primæ ad secundam, & secundæ ad tertiam, & tertiæ ad quartam, & ita deinceps, donec extiterit proportio.

Sint

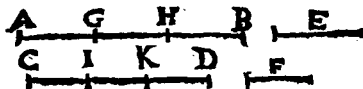
Sint quotcunque A, B, C, D; ex hac def.

$$\frac{A}{D} = \frac{A}{B} + \frac{B}{C} + \frac{C}{D}$$

Axioma.

Æquemultiplices eidem multiplici sunt quoque inter se æquemultiplices.

PROP. I.

Si sint quotcunque magnitudines AB, CD quotcunque magnitudinum E, F aequalium numero, singula singularum, æquemultiplices; quàm multiplex est unus E una magnitudo AB, tam multiplices erunt & omnes AB+CD omnium E+F.

Sint AG, GH, HB partes quantitatis AB ipsi E æquales. item CI, IK, KD partes quantitatis CD ipsi E pares. Harum numerus illarum numero æqualis ponitur. Quum igitur $AG+CI=E+F$; ^a & $GH+IK=E+F$; ^a & $HB+KD=E+F$, liquet AB+CD æquè multoties continere E+F, ac una AB unam E continet. Q. E. D.

a 2. 42.

PROP.

PROP. II.

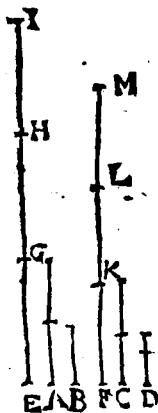
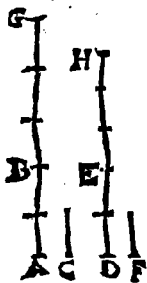
Si prima AB secunda C aequè fuerit multiplex, atque tertia DE quarta F; fuerit autem & quinta BG secunda C aequè multiplex, atque sexta EH quarta F, erit & composita prima cum quinta (AG) secunda C aequè multiplex, atque tertia cum sexta (DH) quarta F.

Numerus partium in AB ipsi C æqualium æqualis ponitur numero partium in DE ipsi F æqualium. Item numerus partium in BG ponitur æqualis numero partium in EH. ² ergo numerus partium in AB+BG a 2. æquatur numero partium in DE+EH. hoc est tota AG æquemultiplex est ipsius C, atque tota GH ipsius F. Q. E. D.

PROP. III.

Sit prima A secunda B æquemultiplex, atque tertia C quarta D; sumantur autem EI FM æquemultiplices prima & tertia; erit & ex æquo, sumptarum utraque utriusque æquemultiplex: altera quidem EI secunda B, altera autem FM quarta D.

Sint EG, GH, HI partes multiplicis EI ipsi A pares; item FK, KL, LM partes multiplicis FM ipsi C æquales. ² Harum numero a byp. æquatur. porro A, id est EG, vel GH, vel GI ipsius B ponitur æquemultiplex atque C, vel FK &c. ipsius D. ² ergo

b 2. 5.

c 2. 5.

b ergò $EG + GH$ æquemultiplex est secundæ B, atque $FK + KL$ quartæ D. c Simili argumento EI ($EH + HI$) tam multiplex est ipsius B, quàm FM ($FL + LN$) ipsius D. Q. E. D.

PROP. IIII.

Si prima A ad secundam B eandem habuerit rationem, & tertia C ad quartam D; etiam E & F æquemultiplices primæ A, & tertiæ C, ad G, & H æquemultiplices secundæ B, & quarta D, juxta quamvis multiplicationem, eandem habebunt rationem, si prout inter se respondent, ita sumptæ fuerint. (E. G. :: F. H.)

Sume I, & K ipsarum E, & F; item L & M ipsarum G, & H æquemultiplices. a Erit I ipsius A æquemultiplex atque K ipsius C; a pariterque L tam multiplex ipsius B quàm M ipsius D. Itaque cum sit A. B^b :: C. D; juxta 6 def. si I □, =, ⊃ L consequenter pari modo K □, =, ⊃ M, ergò cum I, & K ipsarum E, & F sumptæ sint æquemulti-

plices, atque L, & M ipsarum G & H; erit juxta 7. def. E. G :: F. H. Q. E. D.

Coroll.

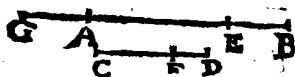
Hinc demonstrari solet inversa ratio.

Nam quoniam A. B :: C. D, si E □, =, ⊃ G^c, erit similiter F □, =, ⊃ H. ergò liquet, quòd

quòd si $G \square, =, \neg E$, esse $H \square, =, \neg F$.
 $\square$ ergò $B. A :: D. C. Q. E. D.$

d 6. def. 5.

PROP. V.

Si magnitudo

AB magnitudinis CD aequè

fuert multiplex, atq; ablata AE ablata CF; etiam reliqua EB reliqua FD ità multiplex erit, ut tota AB totius CD.

Accipe aliam quandam GA, quæ reliquæ FD ità sit multiplex, atque tota AB totius CD, vel ablata AE ablata CF. ^a ergò tota GA + AE ^a 1. 5. totius CF; + FD æquemultiplex est, ac una AB unius CF. hoc est, ac AB ipsius CD. ^b ergò GE = ^b 6. ax. AB. ^c proinde, ablata communi AE, manet GA ^c 3. ax. = EB. ergò, &c.

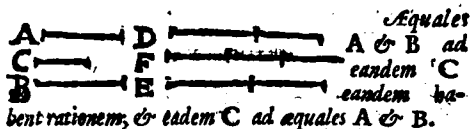
PROP. VI.

Si dua magnitudines AB CD duarum magnitudinum E, F sint æquemultiplices; & detracta quadam sint, AG & CH, earundem E, & F æquemultiplices, & reliquæ GB, HD eisdem B, F aut æquales sunt, aut æquè ipsarum multiplices.

Nam quia numerus partium in AB ipsi E æqualium ponitur æqualis numero partium in CD ipsi F æqualium. Item numerus partium in AG æqualis numero partium in CH. Si hinc AG, inde CH detrahatur, ^a remanet numerus partium in ^a 3. ax. reliqua GB æqualis numero partium in HD. ergò si GB sit E semel, erit HD etiam C semel. Si GB sit E aliquoties, erit HD etiam C aliquoties accepta. Q. E. D.

PROP. VII.

Sumantur D, & E æqualium A, & B æquemultiplices, & F utcumque multiplex ipsius C, erit $D = E$. quare si $D \sqsubset, =, \supset F$, erit similiter $E \sqsubset, =, \supset F$.^b ergo $A. C :: B. C$. inversè igitur $C. A :: C. B$. Q. E. D.

a 6. ex.

b 6. def. 5.

c cor. 4 5.

Schol.

Si loco multiplicis F sumantur duæ æquemultiplices, eodem modo ostendetur æquales magnitudines ad alias inter se æquales eandem habere rationem.

PROP. VIII.

Inæqualium magnitudinum AB, C, major AB ad eandem D majorem rationem habet, quàm minor C. Et eadem D ad minorem C majorem rationem habet, quàm ad majorem AB.

Ex majori AB aufer AE = C. sumatur HG tam multiplex ipsius AE, vel C, quàm GF reliquæ EB. Multiplicetur D, donec ejus multiplex IK major evadat quàm HG, sed minor quàm HF.

Quoniam HG ipsius AE tam multiplex est, quàm GF ipsius EB,^b erit tota HF totius AB æquemultiplex, atque una HG unius AE, vel C. ergo cum $HF \sqsubset IK$ (quæ multiplex est ipsius D) sed $HG \supset IK$,^c erit

AB C
D = D Q. E. D.

a const.

b i. 5.

c 8. def. 5.

Rursus

Rursus quia $IK \sqsubset HG$, at $IK \supset HF$ (ut prius dictum) $\therefore$ erit $D \sqsubset \frac{D}{C} \overline{AB}$ Q.E.D.

PROP. IX.

Qua ad eandem eandem habent rationem, aequales sunt inter se. Et ad quas eandem eandem habet rationem, ea quoque sunt inter se aequales.

1. Hyp. Sit $A.C :: B.C$. dico $A = B$.
 Nam sit $A \sqsubset$, vel $\supset B$, $\therefore$ erit idco a 8. 5.
 $\frac{A}{C} \sqsubset$, vel $\supset \frac{B}{C}$ contra Hyp.
2. Hyp. Sit $C.B :: C.A$. dico $A = B$. nam
 sit $A \sqsubset B$. $\therefore$ ergo $\frac{C}{B} \sqsubset \frac{C}{A}$ contra Hyp. b 8. 5.

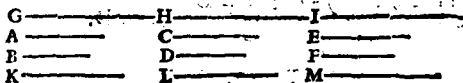
PROP. X.

Ad eandem eandem rationem habentium, qua maiorem rationem habet, illa major est: ad quam verò eandem maiorem rationem habet, illa minor est.

1. Hyp. Sit $\frac{A}{C} \sqsubset \frac{B}{C}$. Dico $A \sqsubset B$. Nam
 si dicatur $A = B$, tenit $A.C :: B.C$ contra a 7. 5.
 Hyp. Sin $A \supset B$, $\therefore$ erit $\frac{A}{C} \supset \frac{B}{C}$ etiam contra b 8. 5.
 (Hyp.)

2. Hyp. Sit $\frac{C}{B} \sqsubset \frac{C}{A}$. Dico $B \supset A$. Nam dic
 $B = A$. $\therefore$ ergo $C.B :: C.A$ contra Hyp. vel c 7. 5.
 dic $B \sqsubset A$. $\therefore$ ergo $\frac{C}{A} \sqsubset \frac{C}{B}$ etiam contra Hyp. d 8. 5.

PROP. XI.

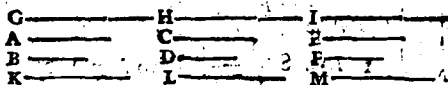
Quæ eidem sunt eadem rationes, & inter se sunt eadem.

Sit $A.B :: E.F.$ item $C.D :: E.F.$ dico
 $A.B :: C.D.$ sume ipsarum A, C, E æque-
multiplices, G, H, I ; atque ipsarum B, D, F
æquemultiplices $K, L, M.$ Et quoniam
 $A.B :: E.F.$ si $G \sqsubset, =, \supset K,$ ^a erit pari mo-
do $I \sqsubset, =, \supset M,$ pariterque quia $E.F :: C.D.$
Si $I \sqsubset, =, \supset M,$ ^b erit H similiter $\sqsubset, =, \supset L.$
ergo si $G \sqsubset, =, \supset K,$ erit similiter $H \sqsubset, =, \supset$
 $L,$ ^c quare $A.B :: C.D.$ Q.E.D.

Schol.

Quæ eisdem rationibus sunt eadem rationes, sunt quoque inter se eadem.

PROP. XII.

Si sint magnitudines quocunque $A,$ & $B; C$ & $D; E,$ & F proportionales; quemadmodum se habuerit una antecedentium A ad unam consequentium $B,$ ita se habebunt omnes antecedentes, A, C, E ad omnes consequentes. $B, D, F.$

Sume antecedentium æquemultiplices $G, H, I;$
& consequentium $K, L, M.$ Quoniam quàm
multiplex est una G unius $A,$ ^a tam multipli-
ces sunt omnes G, H, I omnium $A, C, E;$ pa-
ritérque quàm multiplex est una K unius $B,$
^a tam multiplices sunt omnes K, L, M omni-
um $B, D, F;$ Si $G \sqsubset, =, \supset K,$ erit similiter

$G \supset$

$G + H + I \sqsubset \sqsupset K + L + M.$ ^b quare b 6. de.
 $A.B :: A + C + E. B + D + F. Q.E.D.$

Coroll.

Hinc, si similia proportionalia similibus proportionalibus addantur, tota erunt proportionalia.

PROP. XIII.

G _____	H _____	I _____
A _____	C _____	E _____
B _____	D _____	F _____
K _____	L _____	M _____

Si prima A ad secundam B eandem habuerit rationem, quam tertia C ad quartam D ; tertia vero C ad quartam D maiorem habuerit rationem; quam quinta E ad sextam F ; prima quoque A ad secundam B maiorem rationem habebit, quam quinta E ad sextam F .

Sume ipsarum A, C, E æquemultiplices G, H, I : ipsarumque B, D, F æquemultiplices K, L, M . Quia $A.B :: C.D$; Si $H \sqsubset L$, ^a erit a 6. def. 5.

$G \sqsubset K$. Sed quia $\frac{C}{D} \sqsubset \frac{E}{F}$, ^b fieri potest ut sit b 8. def. 5.

$H \sqsubset L$, & I non $\sqsubset M$. ergo fieri potest ut

$G \sqsubset K$, & I non $\sqsubset M$. ^c ergo $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{E}{F}$. Q.E.D. c 8. def. 5.

SCHOL.

Quod si $\frac{C}{D} \sqsupset \frac{E}{F}$, erit quoque $\frac{A}{B} \sqsupset \frac{E}{F}$. Item si

$\frac{A}{B} \sqsubset \frac{C}{D} \sqsubset \frac{E}{F}$. erit $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{E}{F}$. & si $\frac{A}{B} \sqsupset \frac{C}{D} \sqsupset \frac{E}{F}$ erit $\frac{A}{B} \sqsupset \frac{E}{F}$.

PROP. XIV.

Si prima A ad secundam B eandem habuerit rationem, quam tertia C ad quartam D; prima uero A, quam tertia C maior fuerit, erit & secunda B maior quam quarta D. Quod si prima A fuerit equalis tertia C, erit & secunda B equalis quarta D; si uero A minor, & B minor erit.

a 8. 5.

b hyp.

c 13. 5.

d 10. 5.

e 7. 5.

f hyp.

g 4. 5. & 9. 5.

Sit $A \sqsubset C$. ^a ergo $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{C}{D}$. ^b sed

$ABCD \frac{A}{B} = \frac{C}{D}$. ^c ergo $\frac{C}{D} \sqsubset \frac{C}{B}$. ^d ergo $B \sqsubset D$.

Simili argumento si $A \sqsupset C$, ^e erit $B \sqsupset D$. Sin ponatur $A = C$; ergo $C.B :: A.B :: C.D$. ^f ergo $B = D$. Quæ E. D.

SCHOL.

A fortiori, si $\frac{A}{B} \sqsupset \frac{C}{D}$, atque $A \sqsubset C$, erit $B \sqsubset D$. Item si $A = B$, erit $C = D$. Et si $A \sqsubset$, vel $\sqsupset B$, erit pariter $C \sqsubset$, vel $\sqsupset D$.

PROP. XV.

Partes C & F cum pariter multiplicibus AB, & DE in eadem sunt ratione; si prout sibi mutuo respondent, ita sumantur. ($AB. DE :: C.F.$).

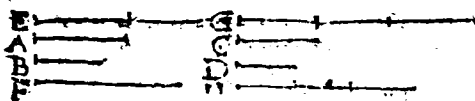
Sint AG, GB partes multiplicis AB ipsi C æquales: item DH, HE partes multiplicis DE ipsi F æquales. ^a Harum numerus illarum numero æquatur. ergo quum ^b AG. C :: DH. F; ^b atq; GB. C :: HE. F. ^c erit AG+GB (AB). DH+HE (DE) :: C.F. Q. E. D.

a hyp.

b 7. 5.

c 12. 5.

PROP. XVI.

Si quatuor magnitudines A, B, C, D proportionales fuerint; & vicissim proportionales erunt. (A. C :: B. D.)

Accipe E, & F æquemultiplices ipsarum A, & B. ipsarumque C, & D. æquemultiplices G, & H. Itaque B. F^a :: A. B. ^b :: C. D^a :: G. H. Quare si B =, =, > G, ^c erit similiter F =, =, > H. ^d ergò A. C :: B. D. Q. E. D.

a 5. 5.
b hyp.
c 11. 5. &
14. 5.
d 6. d. f. 5.

SCHOL.

Alterna ratio locum tantum habet, quando quantitates ejusdem sunt generis. Nam Heterogeneæ quantitates non comparantur.

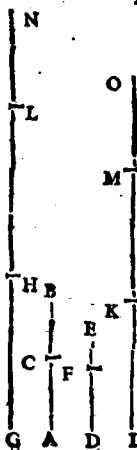
PROP. XVII.

Si composita magnitudines proportionales fuerint (AB. CB :: DE. FE) bæ quoque divisæ proportionales erunt. (AC. CB :: DF. FE.)

Atcipe GH, HL, IK, KM ordine æquemultiplices ipsarum AC, CB, DF, FE, item LN, MO æquemultiplices ipsarum CB, FE. Tota GL totius AB, ^a tam multiplex est, quam una ^a 1. 5. GH unius AC, ^b id est quam ^b const. IK ipsius DF; ^c hoc est quam ^c 1. 5. tota IM. totius DE; Item HN (HL + LN) ipsius CB ^d æque- ^d 2. 5. multiplex est, ac KO (KM + MO) ipsius FE. Quum igitur per hyp. AB. BC :: DE. EF. Si GL =, =, > HN, etiam si-

K 4

militer

- e 6. def. 5. militer ϵ erit $IM \sqsubset, =, \supset KQ$. aufer hinc inde æquales HL, KM , si reliqua $GH \sqsubset, =, \supset LN$, ϵ erit similiter $IK \sqsubset, =, \supset MO$, ϵ un-
 f 5. ax. de $AC. CB :: DF. FE. Q. E. D.$
 g 6. def. 5.

PROP. XVIII.

Si diuise magnitudines sint proportionales (AB. BC :: DE. EF), hæ quoq; compositæ proportionales erunt (AC. CB :: DF. FE.).

Nam si fieri potest, sit $AB. CB :: DF. FG \supset FE$. ϵ ergò erit diuisim $AB. BC :: DG. GF$. ϵ hoc est $DG. GF :: DE. EF$. ergò cum $DG \sqsubset DE$. ϵ erit $GF \sqsubset EE$. Q. E. A. Simile absurdum sequetur, si dicatur $AB. CB :: DE. GF \sqsubset FE$.

PROP. XIX.

Si quemadmodum totum AB ad totum DE ita ablatum AC se habuerit ad ablatum DF; & reliquum CB ad reliquum FE, ut totum AB ad totum DE, se habebit.

Quoniam ϵ $AB. DE :: AC. DF$, ϵ erit permutando $AB. AC :: DE. DF$. ϵ ergò diuisim $AC. CB :: DF. FE$. quare rursus ϵ permutando $AC. DF :: CB. FE$; ϵ Hoc est $AB. DE :: CB. FE. Q. E. D.$

Coroll.

1. Hinc, si similia proportionalia similibus proportionalibus subducantur, residua erunt proportionalia.

2. Hinc, demonstrabitur conuersa ratio.

Sit $AB. CB :: DE. FE$. Dico $AB. AC :: DE. DF$. Nam ϵ permutando $AB. DE :: CB. FE$. ϵ ergò $AB. DE :: AC. DF$. quare iterum permutando, $AB. AC :: DE. DF. Q. E. D.$

PROP.

PROP. XX.

A B C D E F

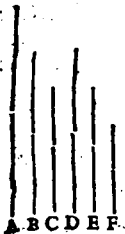
Si sint tres magnitudines A, B, C;
& aliae D, E, F ipsis aequales nu-
mero, quae binae & in eadem ratio-
ne sumantur ($A.B :: D.E$; atque
 $B.C :: E.F$); ex aquo autem
prima A maior fuerit, quam tertia
C; erit & quarta D maior quam
sexta F. Quod si prima A tertiae
C fuerit aequalis; erit & quarta
D aequalis sextae F. Sin illa mi-
nor, hac quoque minor erit.

1. Hyp. Si $A \sqsubset C$. Quoniam $E.F :: B.C$. a hyp.
erit inverse $F.E :: C.B$. Sed $\frac{C}{B} \supset \frac{A}{B}$ a ergo b cor. 4. 5.
 $\frac{F}{E} \supset \frac{A}{B}$ vel $\frac{D}{B}$. c hyp. &
ergo $D \sqsubset F$. Q. E. D. 8. 5.
d symb. 1. 5.

2. Hyp. Simili argumento, Si $A \supset C$, osten-
detur $D \supset F$. c 10. 5

3. Hyp. Si $A = C$. Quoniam $F.E :: C.B$. f 7. 5.
 $A.B :: D.E$. & erit $D = F$. Q. E. D. g 11. 5. &
9. 5.

PROP. XXI.

A B C D E F

Si sint tres magnitudines A, B, C;
& aliae D, E, F ipsis aequales nu-
mero, quae binae & in eadem ratio-
ne sumantur, fueritque perturbata
eorum proportio, ($A.B :: E.F$.
atque $B.C :: D.E$.); ex aquo
autem prima A quam tertia C ma-
ior fuerit; erit & quarta D quam
sexta F maior; Quod si prima
fuerit tertiae aequalis, erit & quarta
aequalis sextae; sin illa minor, hac quoque minor erit.

1. Hyp. $A \sqsubset C$. Quoniam $D.E :: B.C$, a hyp.
invertendo erit $E.D :: C.B$. atqui $\frac{C}{B} \supset \frac{A}{B}$ b 8. 5.
K. 5. ergo

e schol. 13. 5. e ergò $\frac{B}{D} = \frac{A}{B}$, hoc est $\frac{B}{F}$. d ergò $D = F$.
d 10. 5.

Q. E. D.

2. Hyp. Similiter, Si $A = C$. erit $D = F$.

e 7. 5.

f hyp.

g 9. 5.

3. Hyp. Si $A = C$. Quoniam $E.D :: C.B :: A.B :: E.F$, erit $D = F$. Q. E. D.

PROP. XXII.

Si sint quotcunque magnitudines A, B, C; & alia ipsis aequales numero D, E, F, quae bina & in eadem ratione sumantur ($A.B :: D.E$ & $B.C :: E.F$); & ex aequalitate in eadem ratione erunt ($A.C :: D.F$).

Accipe G, H ipsarum A, D; & I, K ipsarum B, E; item L, M ipsarum E, F æquemultiplices.

Quoniam $A.B :: D.E$ erit $G.I :: H.K$ eodem modo, erit, $I.L :: K.M$. ergò si $G = I$, erit $L = M$; ergò $A.C :: D.F$. Eodem pacto si ulterius $C.N :: F.O$; erit ex

æquali $A.N :: D.O$. Q. E. D.

PROP.

PROP. XXIII.

Si sint tres magnitudines A, B, C;
aliaque D, E, F ipsiſ equalēs nu-
mero, quæ binæ in eadem ratione
ſumantur, fuerit autem perturbata
earum proportio. (A.B :: E.F. &
B.C :: D.E.) etiam ex æqualitate
in eadem ratione erunt.

Sume G, H, I ipſarum A, B, D;
item K, L, M ipſarum C, E, F
æquemultiplices. erit G.H^a ::
A.B^b :: E.F^a :: I.L.M. porro quia
^bB.C :: D.E. erit^c H.K :: I.L.
ergo G, H, K & I, L, M habent
ſe juxta 21. §. quare ſi G, H,
K erit ſimiliter I, L, M.
^dproinde A.C :: D.F. Q.E.D.

a 19. §.
b hyp.
c 4 §.

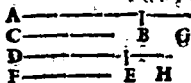
Eodem modo ſi plures fuerint
magnitudinibus tribus, &c.

Corol.

Ex^a his ſequitur, rationes ex iſſdem rationibus
compoſitas eſſe inter ſe eaſdem. item, earun-
dem rationum eaſdem partes inter ſe eaſdem eſſe.

* 22. & 23 §.
et 20 def. 2.

PROP. XXIV.

Si prima A B ad ſe-
cundam C eandem habue-
rit rationem, quàm tertia
DE ad quartam F; habue-
rit autem & quinta BG ad ſecundam C eandem
rationem, quàm ſexta EH ad quartam F; etiam
compoſita prima cum quinta (AG) ad ſecundam
C eandem habebit rationem, quàm tertia cum ſexta
(DH) ad quartam F.

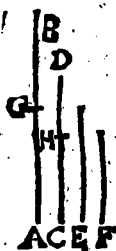
Nam quia^a A.B. C :: D.E. F. atque ex hyp.
& inverſe C. B.G :: F. E.H, erit^b A.B. C :: E.H. F.
A.B. B.G :: D.E. E.H. ergo componendo A.G.
B.G :: D.H. E.H. ^citem B.G. C :: E.H. F. ^der-
go rursus ex æquo, A.G. C :: D.H. F. Q.E.D.

a hyp.
b 22. §.
c hyp.

PROB.

PROP. XXV.

Si quatuor magnitudinis proportionales fuerint (AB. CD :: E. F.) & maxima AB, & minima F reliquis CD, & E. majores erunt.

- a hyp.
b 7. 5.
c 19. 5.
d hyp.
e schol. 14. 5.

Fiant $AG = E$; & $CH = F$.
Quoniam $AB. CD :: E. F ::$
 $AG. CH$. ^cerit $AB. CD :: GB.$
 HD . ^dsed $AB \sqsubset CD$. ^eergò
 $GB \sqsubset HD$. atqui $AG + F = E +$
 CH . ergò $AG + F + GB \sqsubset E +$
 $CH + HD$. hoc est $AB + F \sqsubset E +$
 CD . Q. E. D.

Quæ sequuntur propositiones non sunt Euclidis; sed ex aliis desumptæ ob frequentem earum usum Euclidæis subjungi solent.

PROP. XXVI.

Si prima ad secundam habuerit majorem proportionem, quàm tertia ad quartam, habebit convertendo, secunda ad primam minorem proportionem, quàm quarta ad tertiam.

Sit $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{C}{D}$. Dico $\frac{B}{A} \supset \frac{D}{C}$. Nam concipe

$\frac{E}{D} = \frac{B}{A}$. ^aergò $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{E}{D}$. ^bquare $A \sqsubset . E$. ^cergò
 $\frac{B}{A} \supset \frac{D}{E}$. ^dvel $\frac{D}{C}$. Q. E. D.

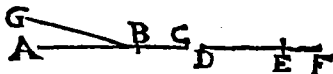
- a 13. 5.
b 10. 5.
c 8. 5.
d cor. 4. 5.

PROP. XXVII.

Si prima ad secundam habuerit majorem proportionem, quàm tertia ad quartam, habebit quoque vicissim prima ad tertiam majorem proportionem, quàm secunda ad quartam.

Sit $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{C}{D}$. Dico $\frac{A}{C} \sqsubset \frac{B}{D}$. Nam puta $\frac{E}{B} = \frac{C}{D}$.
 ergo $A \sqsubset E$. ergo $\frac{A}{C} \sqsubset \frac{E}{C}$ vel $\frac{B}{D}$. Q.E.D. a 10. 5.
b 8. 5.
c 16. 5.

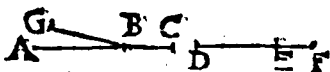
PROP. XXVIII.

Si prima ad secundam habuerit maiorem proportionem, quam tertia ad quartam, habebit quoque composita prima cum secunda ad secundam maiorem proportionem, quam composita tertia cum quarta ad quartam,

Sit $\frac{AB}{BC} \sqsubset \frac{DE}{EF}$. Dico $\frac{AC}{BC} \sqsubset \frac{DF}{EF}$. Nam cogita $\frac{GB}{BC} = \frac{DE}{EF}$. ergo $AB \sqsubset GB$, adde utrinque BC, a 10. 5.
b 4. ax.
 erit $AC \sqsubset GC$. ergo $\frac{AC}{BC} \sqsubset \frac{GC}{BC}$. hoc est $\frac{DF}{EF}$. c 8. 5.
d 16. 5.
 Q.E.D.

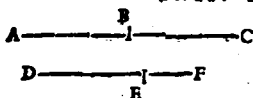
PROP. XXIX.

Si composita prima cum secunda ad secundam maiorem habuerit proportionem, quam composita tertia cum quarta ad quartam, habebit quoque dividendo prima ad secundam maiorem proportionem quam tertia ad quartam.

Sit $\frac{AC}{BC} \sqsubset \frac{DF}{EF}$. Dico $\frac{AB}{BC} \sqsubset \frac{DE}{EF}$. Intellige $\frac{GC}{BC} = \frac{DE}{EF}$. ergo $AC \sqsubset GC$. aufer commune a 10. 5.
b 5. ax.
 BC , erit $AB \sqsubset GB$. ergo $\frac{AB}{BC} \sqsubset \frac{GB}{BC}$ vel $\frac{DE}{EF}$. c 8. 5.
d 17. 5.
 Q.E.D. L. PROP.

PROP. XXX.

Si composita prima cum secunda ad secundam habuerit maiorem proportionem, quàm composita

tertia cum quarta ad quartam; Habebit, per conversionem rationis, prima cum secunda ad primam minorem rationem, quàm tertia cum quarta ad tertiam.

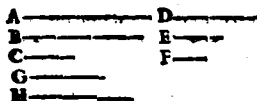
Sit $\frac{AC}{BC} \sqsupset \frac{DF}{EF}$. Dico $\frac{AC}{AB} \sqsupset \frac{DF}{DE}$. Nam quia

$\frac{AC}{BC} = \frac{DF}{EF}$, erit dividendo $\frac{AB}{BC} \sqsupset \frac{DE}{EF}$, conver-

tendo igitur $\frac{BC}{AB} \sqsupset \frac{EF}{DE}$. Ergò componendo

$\frac{AC}{AB} \sqsupset \frac{DF}{DE}$. Q. E. D.

PROP. XXXI.

Si sint tres magnitudines A, B, C, & alia ipsis aequales numero D, E, F, sitque major propor-

tio prima priorum ad secundam, quàm prima posteriorum ad secundam ($\frac{A}{B} \sqsupset \frac{D}{E}$); item secunda priorum ad tertiam major, quàm secunda posteriorum ad tertiam ($\frac{B}{C} \sqsupset \frac{E}{F}$). Erit quoque ex aequalitate major proportio prima priorum ad tertiam, quàm prima posteriorum ad tertiam ($\frac{A}{C} \sqsupset \frac{D}{F}$).

Concipe $\frac{G}{C} = \frac{H}{F}$, ergò $P \sqsupset G$, ergò $\frac{A}{G} \sqsupset \frac{A}{H}$.

Rursus puta $\frac{H}{G} = \frac{D}{E}$, ergò $\frac{H}{G} \sqsupset \frac{A}{B}$, ergò fortius

$\frac{H}{G} \sqsupset \frac{A}{C}$, quare $A \sqsupset H$, proinde $\frac{A}{C} \sqsupset \frac{H}{C}$, vel $\frac{D}{F}$.

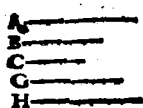
Q. E. D.

PROP.

- a hyp.
- b 29. 5.
- c 16. 5.
- d 18. 5.

- a 19. 5.
- b 8. 5.
- c 13. 5.
- d 10. 5.
- e 8. 5.
- f 22. 5.

PROP. XXXII.

Si sint tres magnitudines A, B, C; & alie ipsis aequales D, E, F, utque major proportio prima priorum ad se-

cundam, quam secunda posteriorum, ad tertiam,

$\left(\frac{A}{B} \sqsubset \frac{E}{F}\right)$ item secunda priorum ad tertiam ma-

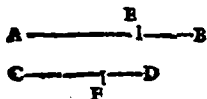
jor; quam prima posteriorum ad secundam; $\left(\frac{B}{C} \sqsubset \frac{D}{E}\right)$

erit quoque ex aequalitate major proportio prima priorum ad tertiam, quam prima posteriorum ad tertiam.

$$\left(\frac{A}{C} \sqsubset \frac{D}{E}\right)$$

Hujusce demonstratio planè similis est demonstrationi præcedentis.

PROP. XXXIII.

Si fuerit major proportio totius AB ad totum CD, quam ablati AE ad ablatum CF. Erit & reliqui EB ad reliquum FD ma-

jor proportio, quam totius AB ad totum CD.

a hyp.

b 27. §.

Quoniam $\frac{AB}{CD} \sqsubset \frac{AE}{CF}$, b erit permutando

c 30. §.

$$\frac{AB}{AE} \sqsubset \frac{CD}{CF}.$$

c ergò per conversionem rationis

$$\frac{AB}{EB} \supset \frac{CD}{FD}.$$

permutando igitur $\frac{AB}{CD} \supset \frac{EB}{FD}.$

Q. E. D.

PROP. XX. XIV.

A —————
 B —————
 C —————
 G —————

D —————
 E —————
 F —————
 H —————

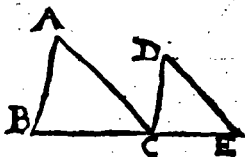
Si sint quo-
 cunque magni-
 tudines, & a-
 lia ipsis equa-

les numero, sitque major proportio prima priorum ad primam posteriorum, quàm secunda ad secundam, & hac major quàm tertia ad tertiam, & sic deinceps: habebunt omnes priores simul ad omnes posteriores simul, maiorem proportionem, quàm omnes priores, relictâ primâ, ad omnes posteriores, relictâ quoque primâ; minorem autem, quàm prima priorum ad primam posteriorum; maiorem deniq; etiam, quàm ultima priorum ad ultimam posteriorum.

Horum demonstratio est penes interpretes. quos adeat, qui eam desiderat. nos omisimus, brevitatis studio, & quia illorum nullus usus in his elementis.

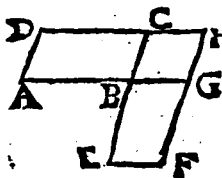
I. IB. VI.

Definitiones.

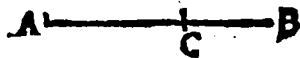

- I. Similes figuræ rectilineæ sunt (ABC, DCE), quæ & angulos singulos singulis æquales habent; atque etiam latera, quæ circum angulos æquales, proportionalia.

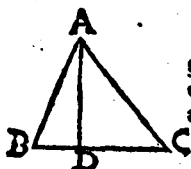
Ang. B = DCE & AB. BC :: DC. CE.
item ang. A = D; atque BA. AC :: CD. DE.
denique ang. ACB = E. atque BC. CA :: CE. ED.

- II. Reciproce autem sunt (BD, BF), cum in utraque figura antecedentes, & consequentes rationum termini fuerint. (hoc est AB. BG :: EB. BC.)

III. Secundum extremam & mediam rationem recta linea AB secta, esse dicitur, cum ut tota AB ad majus segmentum AC, ita majus segmentum AC ad minus CB se habuerit. (AB. AC :: AC. CB.)

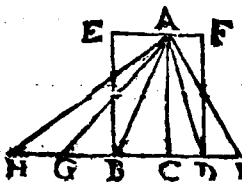
IV. Altitudo cujusq; figuræ ABC est linea perpendicularis AD, à vertice A ad basim BC deducta.

V. Ratio ex rationibus componi dicitur, cum rationum quantitates inter se multiplicatz, aliquam effecerint rationem.

Ut ratio A ad C, componitur ex rationibus A

a 20. def. 5. ad B, & B ad C, nam $\frac{A}{B} \times \frac{B}{C} = \frac{A}{C} = \frac{AB}{BC}$.

PROP. I.

Triangula ABC, ACD, & parallelogramma BCAB, CDFA, quorum eadem fuerit altitudo, ita se habent inter se, ut bases BC, CD.

^a Accipe quotvis BG, HG ipsi BC æquales; idem DI = CD. & connecte AG, AH, AI.

^b Triangula ACB, ABG, AGH æquantur; ^b item triang. ACD = ADI. ergo triangulum ACH tam multiplex est trianguli ACB, quam basis HC, basis BC. & æquemultiplex est triang. ACI trianguli ACD, ac basis CI basis CD. cum igitur si HC =, =, CI, ^c erit similiter triang. AHC =, =, ACI, ^d ideoque BC : CD :: triang. ABC. ACD :: ^e pgr. CE. CF. Q. B. D.

a 3. 1.

b 38. 1.

c sch. 38. 1.

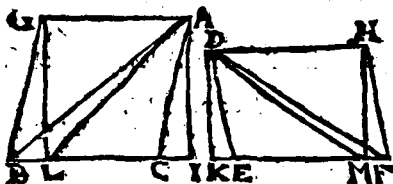
d 6. def. 5.

e 41. 1. &

15. 5.

Schol.

Schol.

Hinc, triangu^a ABC, DEF, & parallelo-
gramma AGBC, DEFH, quorum aequales sunt
bases BC, EF, ita se habent ut altitudines AL, DK.

^a Sume IL = CB; & KM = EF; ac junge
LA, LG, MD, MH. liquet esse triang. ABC.
DEF :: ^b ALI. DKM :: ^c AL. DK :: ^d pgr.
AGBC. DEFH. Q. E. D.

^a 3. 1.

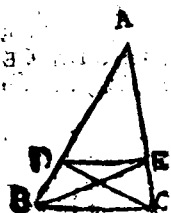
^b 7. 5.

^c 1. 6.

^d 41. 1. &

15. 5.

PROP. II.

Si ad unum trianguli ABC,
latus BC parallela ducta fuerit
recta quadam linea DE, hac
proportionaliter secabit ipsius
trianguli latera (AD. BD ::
AE. EC). Et si trianguli la-
tera proportionaliter secta fue-
rint (AD. BD :: AE. EC)
qua ad sectiones D, E adjuncta

fuerit recta linea DE, erit ad reliquum ipsius trian-
guli latus BC parallela. Ducantur CD, BE.

1. Hyp. Quia triang. DEB ^a = DEC; ^b erit a 37. 1.
triang. ADE. DEB :: ADE. ECD. atqui ^b 7. 5.
triang. ADE. DBE :: AD. DB. & triang. ^c 1. 6.
ADE. DEC :: AE. EC. ^d ergo AD. DB :: d 11. 5.
AE. EC.

2. Hyp. Quia AD. DB :: AE. EC. ^e hoc ^e 1. 6.
est triang. ADE, DBE :: ADE. ECD;
^f erit triang. DBE = ECD. ^f ergo DE, BC ^f 9. 5.
sunt parallelæ. Q. E. D.

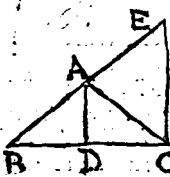
^g 39. 1.

Schol.

Schol.

Imò, si plures ad unum trianguli latus parallelæ ductæ fuerint, erunt omnia laterum segmenta proportionalia, ut facillè deducitur ex hac.

PROP. III.

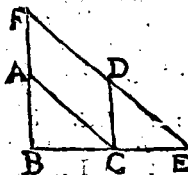
Si trianguli BAC angulus BAC bifariam sectus sit, secans autem angulum recta linea AD secuerit & basim, basis segmenta eandem habebunt rationem, quam reliqua ipsius trianguli latera (BD, DC :: AB, AC.) Et si basis segmenta eandem habeant rationem quam reliqua ipsius trianguli latera (BD, DC :: AB, AC.) recta linea AD quæ à vertice A ad sectionem D ducitur, bifariam secat trianguli ipsius angulum BAC.

Produc BA, & fac AE = AC. & junge CE.

1. Hyp. Quoniam AB = AC, erit ang. ACE = E = $\frac{1}{2}$ BAC = DAC. ergo DA, CE parallelæ sunt. quare BA. AE (AC) :: BD. DC. Q. E. D.

2. Hyp. Quoniam BA. AC (AE) :: BD. DC erunt DA, CE parallelæ: & ergo ang. BAD = E; & ang. DAC = ACE = E, ergo ang. BAD = DAC. bisectus igitur est ang. BAC. Q. E. D.

PROP. IV.

Æquiangularum triangulorum ABC, DCE proportionalia sunt latera, quæ circum æquales angulos B, DCE (AB, BC :: DC, CE, &c.) & homologa sunt latera AB, DC &c. quæ aequalibus angulis ACB, E &c. subtenduntur.

Statue

a 5. 1.

b 32. 1.

c hyp.

d 27. 1.

e 2. 6.

f 2. 6.

g 29. 1.

h 5. 1.

k 1. 27

Statue latus BC in directum lateri CE, & produc BA, ac ED donec^a occurrant.

a 32. 1.
& 13. ax.
b hyp.
c 28. 1.

Quoniam ang. B^b = ECD, c sunt BF, CD parallelae. Item quia ang. BCA^b = CED^c sunt CA. EF parallelae. Figura igitur CAFD est parallelogramma. d ergo AF = CD, d & AC = FD. Liquet igitur AB. AF (CD) e :: BC. CE. f permutando igitur AB. EC :: CD. CE, f item BC. CE :: FD. (AC) DE^f ergo permutando EC. AC :: CE. DE. quare etiam sex æquo AB. AC :: CD. DE. ergo, &c.

d 34. 1.
e 2. 6.
f 16. 5.
g 22. 5.

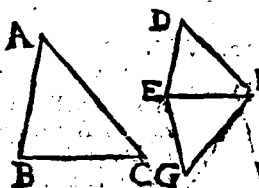
Coroll.

Hinc AB. DC :: BC. CE :: AC. DE.

Schol.

Hinc si in triangulo FBE ducatur unilateri FE parallela AC; erit triangulum ABC simile toti FBE.

PROP. V.

Si duo triangu-
la ABC, DEF
latera proportiona-
lia habeant AB.
BC :: DE. EF
& AC BC ::
DF. EF. Item
AB.AC :: DE

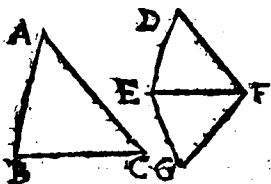
DF) æquiangula erant triangu-
la, & æquales habe-
bunt eos angulos, sub quibus homologa latera subten-
duntur.

Ad latus EF^a fac ang. FEG = B; a & ang. EFG = C, b quare etiam ang. G = A. ergo GE. EF^c :: AB. BC :: d DE. EF. e ergo GE = DE. Item GF. FE^c :: AC. CB^d :: DF. FE. e ergo GF = DF. Triangula igitur DEF. GEF sibi mutuo æquilatera sunt. f ergo ang. D = G = A. f & ang. FED = FEG = B. g proinde & ang. DFE = C. ergo &c.

a 23. 1.
b 32. 1.
c 4. 6.
d hyp.
e 11. 5.
& 9. 5.
f 8. 1.
g 32. 1.

PROP.

PROP. VI.

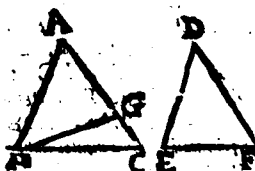
Si duo trian-
gula ABC,
DEF unum an-
gulum B uni an-
gulo DEF æ-
qualem, & cir-
cum æquales an-
gulos B, DEF

latera proportionalia habuerint (AB. BC :: DE.
EF;) æquiangula erunt triangula ABC, DEF;
æqualesque habebunt angulos, sub quibus homologa
latera subtenduntur.

Ad latus EF fac ang. FEG = B; & ang. EFG
= C. ^a unde & ang. G = A. ergo GB. EF ^b ::
AB. BC ^c :: DE. EF ^d ergo DE = GB. atqui
ang. DEF ^e = B ^f = GBF. & ergo ang. D =
G = A. ^h proinde etiam ang. EFD = C.
Q. E. D.

^a 32. 1.
^b 4. 6.
^c hyp.
^d 9. 5.
^e hyp.
^f constr.
^g 4. 1.
^h 32. 1.

PROP. VII.

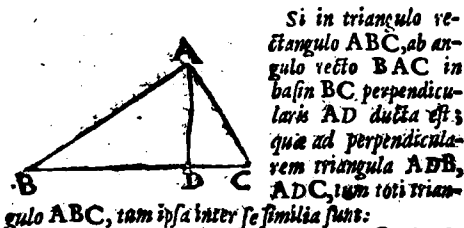
Si duo triangu-
la ABC, DEF unum
angulum A uni angu-
lo D æqualem, circa
autem alios angulos
ABC, E latera pro-
portionalia habeant
(AB. BC :: DE. EF); reliquorum autem si-
mul utrumque C, F aut minorem, aut non minorem
recto, æquiangula erunt triangula ABC, DEF, &
æquales habebunt eos angulos, circum quos proportio-
nalia sunt latera.

Nam si fieri potest, sit ang. ABC = E. fac
igitur ang. ABG = E; ergo cum ang. A = D,
^b erit etiam ang. AGB = F. ergo AB. BG ^c ::
DE. EF :: AB. BC. ^e ergo BG = BC. ^f ergo
ang. BGC :: BCG. & ergo ang. BGC. vel C
minor

^a hyp.
^b 32. 1.
^c 4. 6.
^d hyp.
^e 9. 5.
^f 5. 1.
^g cor. 17. 1.

minor est recto; & proinde ang. AGB, vel F rectus. 13. 1.
 Et major est. ergo anguli C, & F non sunt e-
 jusdem speciei, contra Hyp.

PROP. VIII.

Si in triangulo re-
 ctangulo ABC, ab an-
 gulo recto BAC in
 basin BC, perpendicu-
 laris AD ducta est;
 quia ad perpendicula-
 rem triangula ADB,
 ADC, tum toti trian-

gulo ABC, tam ipsa inter se similia sunt:

Nam ang. BAC^a = BDA^b = CDA. & ang. BAD^b = C. & CAD^b = B. ergo per a^{12. 4x.} b^{32. 1.}
 4. 6. & 1 def. 6.

Coroll.

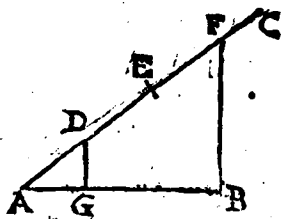
Hinc 1. BD.DA^c :: DA. DC.

c 1. def. 6.

2. BC. AC :: AC. DC. & CB.

BA. :: BA. BD.

PROP. IX.

A data recta
 linea AB im-
 peratam partem
 $\frac{1}{2}$ AG auferre.

Ex A duc
 infinitam AC
 utcumq; in qua
 a sume tres, a 3. 1.

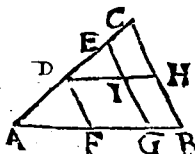
AD, DE, EF
 æquales ut-

cunq; junge FB, cui ex D^b duc parallelam^b 31. 1.
 DG. Dico factum.

Nam GB. AG^c :: FD. AD. ergo^d com-^{c 2. 6.}
 ponendo AB. AG :: AF. AD. ergo eam AD = $\frac{1}{2}$ AF, sit AG = $\frac{1}{2}$ AB. Q. E. F. d 18. 5.

PROP.

PROP. X.

*Datam rectam lineam
AB infectam similiter
secare (in F, G), ut
data altera AC, secta
fuerit (in D. E.)*

*Extremitates sectæ
& infectæ jungat recta*

a 31. 1.

BC. Huic ex punctis E, D^a duc parallelas
EG, DF rectæ secundæ occurrentes in G, &
F. Dico factum.

b 2. 6.

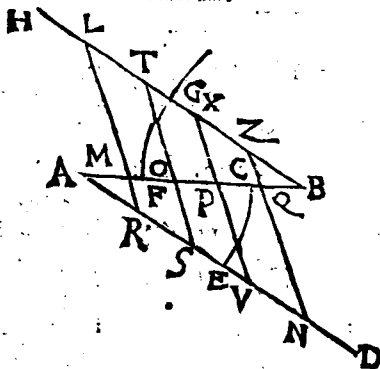
^a Ducatur enim DH parall. AB. Estque AD.

c 34. 1. &

DE^b :: AF. FG, & DE. EC^b :: DI. IH ::
FG. GB. Q. E. F.

7. 5.

Scholium.

Hinc discimus rectam datam AB in quovis æ-
quales partes (puta 5.) secare. id quod facilius
præstabitur sic.

Duc infinitam AD, eiq; parallelam BH etiam
infinitam. Ex his cape partes æquales AR, RS,
SV, VN; & BZ, ZX, XT, TL; in singulis unâ
pau-

pauciores, quàm desiderentur in AB, tum rectæ ducantur LR, TS, XV, ZN. hæ quinque-
cabunt datam AB.

Nam RL, ST, VX, NZ^a parallelæ sunt. a 33. 1.
ergò quum AR, RS, SV, VN^b æquales sint, b constr.
erunt AM, MO, OP, PQ æquales. Similiter c 2. 6.
quia BZ=ZX, erit BQ=QP. ergò AB. quin-
quisecta est. Q. E. F.

PROP. XL

*Datis duabus
rectis lineis AB
AD. tertiam
proportionalem
DE invenire.*

Junge BD,
& ex AB protractâ sume BC=AD. per C
duc CE parall. BD. cui occurrat AD pro-
ducta in E. Erit DE expetita.

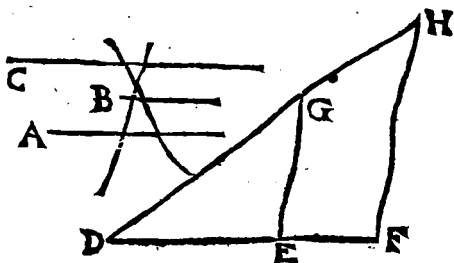
Nam AB. BC. (AD) :: AD. DE. Q. E. F. a 2. 6.

Vel sic, fac ang. ABC rectum
& ang. ACD etiam rectum.
erit AB. BC :: BC. BD.

b wr. 9.

PROP. XII.

Tribus datis rectis lineis DE, EF, DG, quartam proportionalem GH invenire.

Connectatur EG, per F duc FH parall. EG, cui occurrat DG producta ad H. liquet esse $DE : EF :: DG : GH$, Q. E. F.

a 2. 6.

Vel itá. $CD = CB + BD$ adaptata circulo. Circino sume AB. Erit $AB \times BE = CB \times BD$. ^a quare $AB : CB :: BD : BE$.

a 35. 3.
b 16. 6.

PROP. XIII.

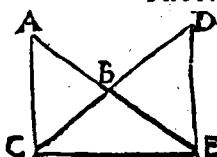

Duabus datis rectis lineis AE, EB, mediam proportionalem EF adinvenire.

Super tota AB diametro describe semicirculum AFB. Ex E erige perpendicularem EF occurrentem peripheriz in F. Dico $AE : EB :: EF : EF$. Ducantur enim AF, & FB. Ex trianguli ^a rectanguli

a 2. 6.

PROP. XV.

Aequalium, & unum
 ABC, uni DBE *a-*
qualem habentiū angu-
lum triangulorū ABC,
 DBE, *reciproca sunt*
lateral, quæ circum æ-
quales angulos (AB.

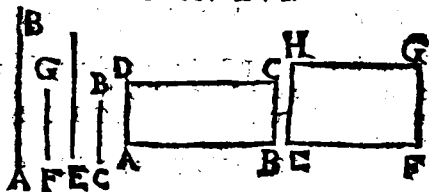
BE :: DB. BC): Et quorum triangulorum ABC,
 DBE, *unum angulum ABC uni DBE æqualem*
habentium reciproca sunt lateral, quæ circum æqua-
les angulos (AB. BE :: DB. BC), illa sunt
equalia.

Lateral CB, BD circa æquales angulos, sta-
 tuantur sibi in directum; ² ergò ABE est recta
 linea. ducatur CE.

1. Hyp. AB. BE ^b :: triang. ABC. CBE
^c :: triang. DBE. CBE. ^d :: DB. BC. ^e ergò, &c.

2. Hyp. Triang. ABC. CBE ^f :: AB. BE ::
 DB. BC ^h :: triang. DBE. CBE. ^k ergò triang.
 ABC = DBE. Q. E. D.

PROP. XVI.

Si quatuor rectæ lineæ proportionales fuerint
 (AB. FG :: EF. CB), quod sub extremis AB,
 CB comprehenditur rectangulum AC æquale est ei,
 quod sub mediis EF, FG comprehenditur, rectan-
 gulo EG. Et si sub extremis comprehensum rectan-
 gulum AC æquale fuerit ei, quod sub mediis com-
 prehenditur, rectangulo EG, illæ quatuor rectæ lineæ
 proportionales erunt (AB. FG :: EF. CB.).

1. Hyp.

1. Hyp. Anguli B, & F recti, ac^a proinde a 12. ax. pares sunt; atque ex hyp. AB. FG :: EF. CB.

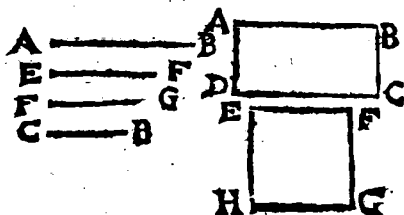
ergo Rectang. AC = EG. Q. E. D. b 14. 6.

2. Hyp. c Rectang. AC = EG; atque ang. c hyp. B = F; d ergo AB. FG :: EF. CB. Q. E. D. d 14. 6.

Coroll.

Hinc ad datam rectam lineam AB facile est datum rectangulum EG applicare, e faciendo e 4. & 14. 6. AB. EF :: FG. BC.

PROP. XVII.

Si tres rectæ lineæ sint proportionales (AB. EF :: EF. CB), quod sub extremis AB, CB comprehenditur rectangulum AC aequale est ei, quod à media EF, describitur, quadrato EG. Et si sub extremis AB, CB comprehensum rectangulum AC, aequale sit ei, quod à media EF, describitur, quadrato EG, illæ tres rectæ lineæ proportionales erunt (AB. EF :: EF. CB).

Accipe FG = EF.

1. Hyp. AB. EF^a :: EF (FG). CB. ergo a hyp. Rectang. AC^b = EG^c = EFq. Q. E. D. b 16. 6.

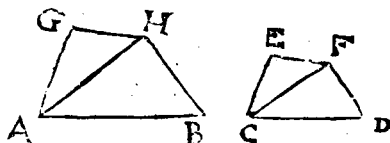
2. Hyp. Rectang. AC^d = quadr. EG = EFq. c 29. def. 1. ergo AB. EF :: FG (EF). BC. d hyp. e 16. 6.

Coroll.

Sit A. in B = Cq. ergo A. C :: C. B.

M 3.

PROP.

A data recta linea AB dato rectilineo CEDF. simile similiterque positum rectilineum AGHB describere.

Datum rectilineum resolve in triangu-^ala. ^a fac ang. ABH = D; ^a & ang. BAH = DCF; ^a & ang. AHG = CFE; ^a & ang. HAG = FCE. Rectilineum AGHB est quæsitum.

Nam ang. B^b = D. & ang. BAH^b = DCF. ^c quare ang. AHB = CFD; ^b item ang. HAG = FCE, ^b & ang. AHG = CFE. ^c quare ang. G = E; & totus ang. GAB^d = ECD; & totus GH B^d = FFD. Polygona igitur sibi mutuò æquiangula sunt. Porro, ob trigona æquiangu-
la, AB. BH^e :: CD. DF. & AG. GH. ^e :: CE. EF. item AG. AH. ^e :: CE. CF. & AH. AB^e :: CF. CD. ^f unde ex æquo AG. AB :: CF. CD. eodem modo GH. HB :: EF. FD. ergo polygo-
na ABHG, CEDF similia similiterque posita existunt. Q. E. F.

PROP. XIX.

*Similia trian-
gula ABC,
DEF sunt in
duplicata rati-
one laterum ho-
mologorum BC
EF.*

^a 11.6.

^a Fiat BC.EF :: EF. BG. & ducatur AG.
Quia

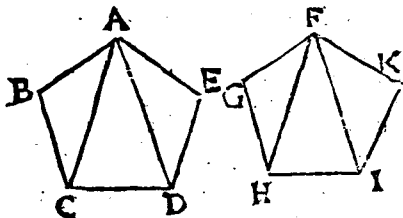
Quia $AB.DE^b :: BC.EF^c :: EF.BG$ & ang. $B = E$; d erit triang. $ABG = DEF$. verum
 triang. $ABC. ABG^e :: BC. BG$; & $\frac{BC}{BG}$
 $= \frac{BC}{EF}$ bis; ergo triang. $\frac{ABC}{ABG}$ hoc est $\frac{ABC}{DEF} = \frac{BC}{EF}$
 $\frac{BC}{EF}$ bis. Q. E. D.

b cor. 4. 6.
 c constr.
 d 15. 6.
 e 1. 6.
 f 10. def. 5.
 g 11. 3.

Coroll.

Hinc, si tres lineæ BC, EF, BG proportionales fuerint; ut est prima ad tertiam, ita est triangulum super primam BC descriptum ad triangulum super secundam EF simile, similiterque descriptum. vel ita est triangulum super secundam EF descriptum ad triangulum super tertiam simile similiterque descriptum.

PROP. XX.

Similia polygona $ABCDE, FGHIK$ in similia triangula ABG, FGH ; & ACD, FHI , & ADE, FIK dividuntur; & numero aequalia, & homologa totis. ($ABC. FGH :: ABCDE. FGHIK :: ACD. FHI :: ADE. FIK$.) Et polygona $ABCDE, FGHIK$ duplicatam habent eam inter se rationem, quam latus homologum BC ad homologum latus GH .

M 4.

I. Nam

a hyp.
b 6. 6.

c hyp.
d 3. ax.
e 32. 1.

f 19. 6.

g hyp. &
16. 5.

h sch. 23. 5.
k 12. 5.

1. Nam ang. $B^a = G$; & AB. BC^a :: FG. GH. ^b ergo triangula ABC FGH æquiangula sunt. eodem modo, triangula AED, FKI assimulantur. cum igitur ang. $BCA^b = GHF$; & ang. $ADE^b = FIK$; totique anguli BCD, GHI; atque toti CDE, HIK ^c pares sint, ^d remanent ang. $ACD = FHI$; & ang. $ADC = FIH$; ^e unde etiam ang. $CAD = HFI$. ergo triangula ACD, FHI similia sunt: ergo, &c.

2. Quoniam igitur triangula BCA, GHF similia sunt, ^f erit $\frac{BCA}{GHF} = \frac{BC}{GH}$ bis. ob eandem causam $\frac{CAD}{HFI} = \frac{CD}{HI}$ bis. deniq; triang. $\frac{DEA}{IKF} = \frac{DE}{IK}$ bis. quare cum BC. GH :: CD. HI :: DE. IK, ^h erit triang. BCA. GHF :: CAD. HFI :: DEA. IKF :: ^k polyg. ABCDE. FGHIK :: $\frac{BC}{GH}$ bis.

Coroll.

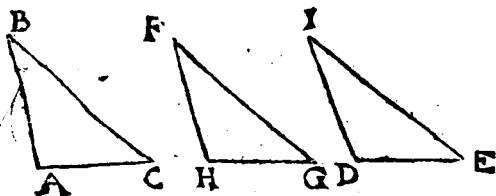
1. Hinc, si fuerint tres lineæ rectæ proportionales; ut est prima ad tertiam, ita erit polygonum super primam descriptum ad polygonum super secundam simile, similiterque descriptum. vel ita erit polygonum super secundam descriptum ad polygonum super tertiam simile similiterque descriptum.

Unde elicitur methodus figuram quamvis rectilineam augendi vel minuendi in ratione data. ut si velis pentagoni, cuius latus CD aliud facere quintuplum. inter AB, & AB inveni mediam proportionalem. Super hac * construe pentagonum simile dato. hoc erit quintuplum dati.

2. Hinc etiam, si figurarum similium homologa latera nota fuerint, etiam proportio figurarum innotescet; nempe inveniando tertiam proportionalem.

PROP.

PROP. XXI.

*Quæ (ABC, DIE) eidem rectilineo HEG:
sunt similia, & inter se sunt similia.*

Nam ang. $A^2 = H^2 = D.$ & ang. $C^2 = G^2$ a 1. def. 6.
 $^2 = E;$ & ang. $B^2 = F^2 = I.$ item $AB. AC ::$
 $HF. HG :: DI. DE.$ & $AC. CB :: HG.$
 $GF :: DE. EI.$ & $AB. BC :: HE. FG :: DI.$
 $IE.$ ergo ABC, DIE similia sunt. Q. E. D.

PROP. XXII.

*Si quatuor rectæ lineæ proportionales fuerint
($AB. CD :: EF. GH.$) & ab eis rectilinea si-
milia similiterque descripta proportionalia erunt.
($ABI. CDK :: EM. GO.$) Et si à rectis lineis
similia similiterque descripta rectilinea proportio-
nalia fuerint ($ABI. CDK :: EM. GO.$) ipsæ etiā re-
ctæ lineæ proportionales erunt. ($AB. CD :: EF. GH.$)*

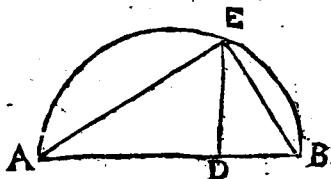
1. Hyp. $\frac{ABI}{CDK} = \frac{AB}{CD}$ bis: $= \frac{EF}{GH}$ bis: $= \frac{EM}{GO}$ a 19. 9.
 ergo $ABI. CDK :: EM. GO.$ Q. E. D.

2. Hyp. $\frac{AB}{CD}$ bis: $= \frac{ABI}{CDK}$ b $= \frac{EM}{GO}$ $= \frac{EF}{GH}$ b hyp.
 bis. ergo $AB. CD :: EF. GH.$ Q. E. D. c 20. 8.
 d cor. 23. 5.

Schol.

Hinc deducitur, & demonstratur ratio multipli-
candi quantitates surdas. ex gr. Sit $\sqrt{5}$ multi-
plicandus in $\sqrt{3}$. dico provenire $\sqrt{15}$. Nam
ex multiplicationis definitione debet esse, $1.\sqrt{3} ::$
 $\sqrt{5}.$ product. ergò per hanc, $q. 1. q. \sqrt{3} :: q.$
 $\sqrt{5}.$ $q.$ product. hoc est. $1. 3 :: 5. q.$ product.
ergò $q.$ product. est 15 . quare $\sqrt{15}$ est productus
ex $\sqrt{3}$ in $\sqrt{5}$. Q. E. D.

THEOR.

Tetr. Herig.

Si recta linea AB secta sit utcumque in D. re-
ctangulum sub partibus AD, DB contentum, est
medium proportionale inter earum quadrata. Item
rectangulum contentum sub tota AB, & una parte
AD, vel DB, est medium proportionale inter qua-
dratum totius AB, & quadratum dictæ partis
AD, vel DB.

Super diametrum AB describe semicirculum.
ex D erige normalem DE occurrentem periphe-
riæ in E. iunge AE, BE.

a cor. 2. 6.

b 12. 6.

c 17. 6.

Liquet esse AD. DE^a :: DE. DB. ^b ergò
ADq. DEq. :: DEq. DBq. ^c hoc est ADq.
ADB :: ADB.DBq. Q. E. D.

d cor. 2. 6.

e 22. 6.

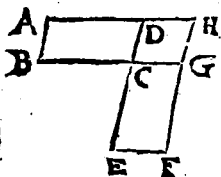
f 17. 6.

Porro, BA. AE^d :: AE. AD. ^e ergò BAq.
AEq. :: AEq. ADq. ^f hoc est BAq. BAD ::
BAD. ADq. Eodem modo ABQ. ABD ::
ABD. ADq. Q. E. D.

Sic quidem P. Herigonius scité. Sed facilli-
mè hæc etiam ex 1. 6. & 11. 5. deduci pos-
sunt.

PROP.

PROP. XXIII.

Aequiangula parallelogramma AC, CF inter se rationem habent eam quæ ex lateribus componitur. $\left(\frac{AC}{CF} = \frac{BC}{CG} + \frac{DC}{CE}\right)$

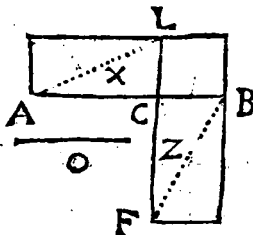
Latera circa æquales angulos C sibi in di- a feb. 15
rectum statuuntur; & compleatur parallelogram-
mum CH.

$$\text{Ratio } \frac{AC}{CF} = \frac{AC}{CH} + \frac{CH}{CF} = \frac{BC}{CG} + \frac{DC}{CE} \quad \begin{matrix} b. 20. \text{ def. } 5. \\ c. 1. 6. \end{matrix}$$

Q. E. D.

Coroll.

Hinc & ex 34. 1. patet primò, Triangula, quæ Andr. Tacqu.
unum angulum (ad C) æqualem habent, rationem 15. 5.
habere ex rationibus rectarum, AC ad CB, & LC
ad CF, æqualem angulum continentium.

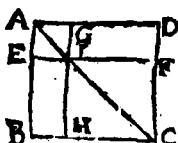

Patet secundò,
Rectangula ac *pro- * 35. 1.
inde & parallelo-
gramma quæcunque
rationem inter se
habere compositam
ex rationibus basis
ad basim, & alti-
tudinis ad altitu-
dinem. Neque ali-
ter de triangulis
ratiocinaberis.

Patet tertio, Quomodo triangulorum ac paral-
lelogrammorum proportio exhiberi possit. Sunt
parallelogramma X & Z; quorum bases A
CB; altitudines verò CL, CF. Fiat CL. CE ::
CB. O. * erit X. Z :: A. C. O. * 14. 6. &
1. 6.

PROP.

PROP. XXIV.

In omni parallelogrammo
ABCD, quæ circa diame-
trum AC sunt parallelo-
gramma EG, HF, & toti
& inter se sunt similia.

Nam parallelogramma
EG, HF habent singula unum angulum cum
toto communem. ^a ergo toti & sibi mutuo æqui-
angula sunt. ² Item tam triângula ABC, AEI,
IHC, quàm triângula ADC, AGI, IFC sunt
inter se æquiangula. ^b ergo AE. EI :: AB. BC,
³ atque AE. AI :: AB. AC, ^b & AI. AG :: AC.
AD. ^c ex æquali igitur, AE. AG :: AB. AD.
^d ¹ def. 6. ^d ergo Pgra. EG, BD similia sunt, eodem modo
HF, BD similia sunt, ergo, &c.

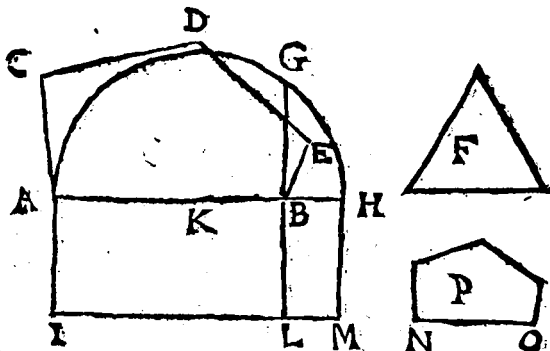
a 29. 1.

b 4. 6.

c 22. 5.

d 1. def. 6.

PROP. XXV.

Da'o rectilineo ABEDC simile, similiterque po-
situm P, idemque alteri dato F æquale, constitui.

^a Fac rectang. AL = ABEDC. ^b item super-
BL fac rectang. BM = F. Inter AB, BH c'in-
veni mediam proportionalem NO, super NO

a 45. 1.

b 44. 1.

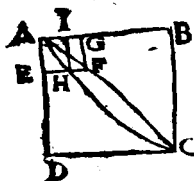
c 13. 6.

a fac

4 fac polygonum P simile dato ABEDC. Erit d 18. 6.
hoc æquale dato F. e cor. 20. 6.

Nam ABEDC (AL). P :: e AB. BH^f :: f 1. 6.
AL. BM. ergò P^g = BM^h = F. Q. E. F. g 14. 5.
h conftr.

PROP. XXVI.

Si à parallelogrammo
ABCD parallelogrammum
AGFE ablatum sit, & si-
mile toti, & similiter posi-
tum, communem cum eo ha-
bens angulum BAG, hoc
circa eandem cum toto dia-
metrum AC consistet.

Si negas AC esse communem diametrum,
esto diameter AHQ secans EF in H. & ducatur
HI parall. AE. Parallelogramma EI, DB^a si- a 24. 6.
milia sunt. b ergò AE. EH :: AD. DC c :: AE. b 1. def. 6.
EF. d proinde EH = EF. f Q. B. A. c hyp.
d 9. 5.
f 9. ax.

PROP. XXVII.

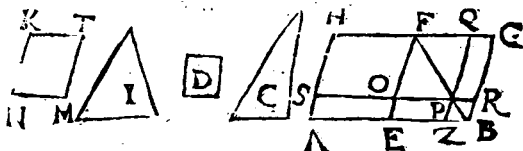
Omnium parallelo-
grammorum AD,
AG secundum ear-
dem rectam lineam
AB applicatorum,
deficientiūque fi-
guris parallelogram-
mis CE, KI simi-
libus, similiterq; po-

sitis, ei AD, quod à dimidia describitur, maxi-
mum est AD, quod ad dimidium est applicatum, si-
mile existens defectui KI.

Nam quia GE^a = GC, addito communi a 43. 1.
KI, b erit KE = CI c = AM. adde commune b 2. ax.
c G, d erit AG = Ghom. MBL. sed Ghom. c 36. 1.
MBL e ⊃ CE (AD). ergò AG ⊃ AD. d 2. ax.
Q. E. D. e 9. ax.

N

PROP.

Ad datam rectam lineam AB, dato rectilineo C aequale parallelogrammum AP applicare deficiens figurâ parallelogrammâ ZR, quâ similis sit alteri parallelogrammo dato D. * Oportet autem datum rectilineum C, cui aequale AP applicandum est, non majus esse eo AF, quod ad dimidiam applicatur, similibus existentibus defectibus, & ejus AF quod ad dimidiam applicatur, & ejus D, cui simile deesse debet.

a 18. 6.

b scb. 45. 1.

c 25. 6.

Biseca AB in E. Super EB^a fac Pgr. EG. simile dato D. ^b sitque EG = C + I. ^c fac pgr. NT = I; & simile dato D, vel EG. duc diametrum FB. fac FO = KN; & FQ = KT. Per O, & Q duc parallelas SR, QZ. parallelogrammum AP est id quod quaeritur.

d constr. & 24. 6.

e constr.

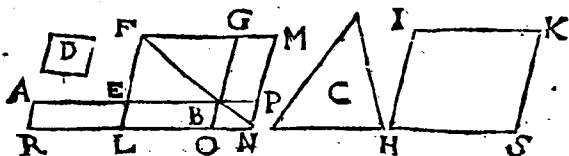
f 3. ax.

g 2. ax.

h 43. 1.

Nam parallelogramma D, EG, OQ, NT, ZR^d sunt similia inter se. Et Pgr. EG^e = NT + C^e = OQ + C; ^f quare C = Gnom. OBQ = AO + PG^h = AO + EP = AP. Q. E. E.

PROP. XXIX.

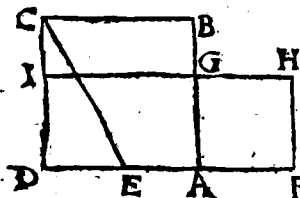

Ad datam rectam lineam AB, dato rectilineo C
æquale parallelogrammum AN applicare, excedens
figurâ parallelogrammâ OP, quâ similis sit paral-
lelogrammo alteri dato D.

Biseca AB in E. super EB a fac Pgr. FG si- a 18. 6.
mille dato D. b sitq; pgr. HK = EG + C; & b 25. 6.
simile dato D, vel EG. fac FEL. c = IH; c & c 3. 1.
FGM = IK. per L, M duc parallelas RN,
MN. & AR parall. NM. Produc ABP, GBO.
Duc diametrum FBN. Pgr. AN est quæsitum.

Nam parallelogramma D, HK, LM, EG d constr.
similia sunt, e ergò pgr. OP simile est pgrò e 24. 6.
LM, vel D. item LM f = HK f = EG + C. f constr.
ergò C = Gnom. ENG. atqui AL h = LB h 36. 1.
h = BM. i ergò C = AN. Q. E. F. k 43. 1.
12. & 1. ax.

PROP. XXX.

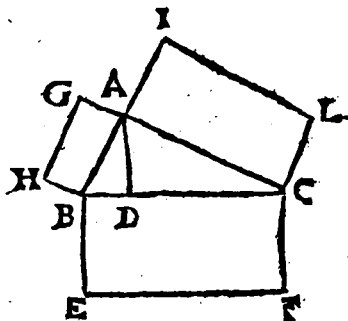
Propositâ re-
ctam lineam ter-
minatam AB,
extremâ, ac me-
diâ ratione se-
care. (AB.
AG :: AG.
GB.)

in G, ità ut AB x BG = AGq. b ergò BA. b 17. 6.
AG :: AG. GB. Q. E. F.

N 2

PROP.

PROP. XXXI.

In rectangulis triangulis BAC, figura quævis BF à latere BC rectum angulum BAC subtendente, descripta, æqualis est figuris EG, AL, quæ priori illi BF similes, & similiter posita à lateribus BA, AC rectum angulum continentibus describuntur.

Ab angulo recto BAC demitte perpendicularem AD. Quoniam CB. CA^a :: CA. DC.
 a Cor. 8. 6. b erit BF. AL :: CB. DC; inversèque AL.
 b Cor. 20. 6. BF :: DC. CB. Item quia BC. BA^a :: BA. DB.
 b erit BF. BG :: BC. DB; ac invertendo, BG.
 c. 24. 5. BF :: DB. BC. c ergò AL + BG. BF :: DC +
 d. schol. 14. 5. DB. BC. d ergò AL + BG = BF. Q. E. D.

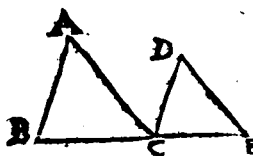
e 22. 6. Vel sic. BG. BF^e :: BAq. BCq.^e & AL. BF ::
 f 24. 5. ACq. BCq.^e ergò BG + AL. BF :: BAq +
 g sch. 14. 5. ACq. BCq.^e ergò cum BAq + ACq^h = BCq.
 h 47. 1. erit BG + AL = BF. Q. E. D.

Coroll.

Ex hac propositione, addi possunt, & subtrahi figuræ quævis similes, eadem methodo, quâ quadrata adduntur & subtrahuntur, in schol. 47. 1.

PROP.

PROP. XXXII.

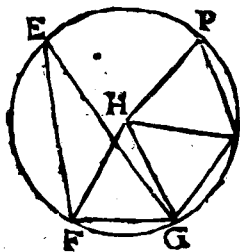
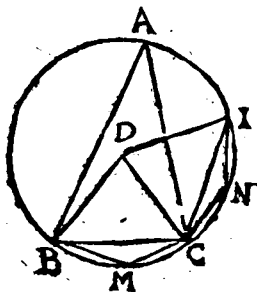

Si duo triangu-
la ABC, DCE, quæ
duo latera duobus
lateribus proportio-
nalis habeant (AB.
AC :: DC.DE),

secundum unum an-
gulum ACD composita fuerint, ita ut homologa
eorum latera sint etiam parallela (AB ad DC,
& AC ad DE): tum reliqua illorum triangu-
lorum latera BC, CE in rectam linem collocata
reperientur.

Nam ang. $A^a = ACD^d = D$; & AB. a 29. 1.
AC b :: DC. DE. c ergo ang. $E = DCE$. ergo b hyp.
ang. $B + A^d = ACE$. sed ang. $B + A + ACB^e = 2$ d 2. ax.
Rect. f ergo ang. $ACE + ACB = 2$ Rect. g ergo c 32. 1.
BCE est recta linea. Q. E. D. f 1. ax.
 g 14. 1.

PROP. XXXIII.

In æqualibus circulis DBCA, HFGP, anguli
BDC, FHG eandem habent rationem cum peri-
pheriis BC, FG, quibus insistant 3 sive ad centra
(ut BDC, FHG), sive ad peripherias A, E
constituti insistant: insuper verò & sectores BDC,
FHG, quippe qui ad centra consistant.

N 3.

Duc

Duc rectas BC. FG. Accommoda $CI=CB$;
& $GL=FG=LP$; & juncge DI, HL, HP.

a 28. 3.

b 27. 3.

Arcus $BC^a=CI$, ^a item arcus FG, GL, LP
æquantur, ^b ergò ang. $BDC=CDI$. ^b & ang.
 $FGH=GHL=LHP$. Ergò arcus BI tam mul-
tiplex est arcus BC, quam ang. BDI anguli
BDC. pariterque æquemultiplex est arcus FP
arcus FG; atque ang. FHP anguli FHG. Ve-
rùm si arcus $BI \sqsubset, =, \sqsupset FP$, ^c erit similiter
ang. BDI $\sqsubset, =, \sqsupset FHP$. ergò arc. $BC.FG^d ::$
ang. BDC. FHG ^e :: $\frac{BDC}{2} . \frac{FHG}{2} :: A. E.$

c 27. 3.

d 6. def. 5.

e 15. 5.

f 20. 3.

Q. E. D.

g 27. 3.

h 24. 3.

k 4. 1.

l 2. ax.

Rurfus ang. $BMC^g= CNI$; ^h atque idcirco
segm. $BCM= CIN$. ^k item triang. $BDC=$
 CDI . ⁱ ergò sector $BDCM=CDIN$. Simili
ratione sectores FHG, GHL, LHP æquantur.
Quum igitur prout arcus $BI \sqsubset, =, \sqsupset FGP$, ita
similiter sector BDI $\sqsubset, =, \sqsupset FHP$. ^m erit sect.
 $BDC. FHG ::$ arc. $BC. FG$. Q. E. D.

m 6. def. 5.

Coroll.

11. 5.

Hinc 1. ut sector ad sectorem, sic angulus ad
angulum.

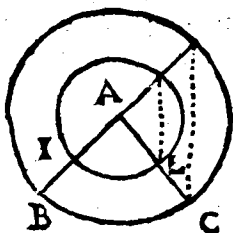
2. Ang. BDC in centro est ad 4 rectos, ut ar-
cus BC cui insistit ad totam circumferentiam.

Nam ut ang. BDC ad rectum; sic arcus BC
ad quadrantem. ergò BDC est ad 4 Rectos, ut
arcus BC ad 4 quadrantes, id est ad totam cir-
cumferentiam. item ang. A. 2 Rect :: arc. BC.
periph.

Hinc 3. Inæqualium circularum arcus IL, BC,
qui æquales subtendunt angulos, sive ad centra, ut
IAL & BAC, sive ad peripheriam, sunt si-
miles.

Nam IL. periph. :: ang. IAL, (BAC.).
4 Rect. item arc. BC. periph :: ang. BAC.
4 Rect.

4. Rect. ergò IL. periph. :: BC. periph. proinde arcus IL, & BC sunt similes. Unde

4. Due semidiametri AB, AC à concentricis peripheriis arcus auferunt similes IL, BC.

LIB. VII.

Definitiones.

I. Nitas est, secundum quam unumquodq; eorum quæ sunt, unum dicitur.

II. Numerus autem est, ex unitatibus composita multitudo.

III. Pars est numerus numeri, minor majoris, quum minor metitur majorem.

Omnis pars ab eo numero nomen sibi sumit, per quem ipsa numerum, cujus est pars, metitur; ut 4 dicitur tertia pars numeri 12; quia metitur 12 per 3.

IV. Partes autem, cum non metitur.

Partes quæcunque nomen accipiunt à duobus illis numeris, per quos maxima communis duorum numerorum mensura utrumque eorum metitur. ut 10 dicitur $\frac{2}{3}$ numeri 12, eo quod maxima communis mensura, nempe 5, metitur 10 per 2, & 15. per 3.

V. Multiplex verò major minoris, cum majorem metitur minor.

VI. Par numerus est, qui bifariam dividitur.

VII. Impar verò numerus, qui bifariam non dividitur, vel qui unitate differt à pari.

VIII. Pariter par numerus est, quem par numerus metitur per numerum parem.

IX. Pariter autem impar est, quem par numerus metitur per numerum imparem.

X. Impariter verò impar numerus est; quem impar numerus metitur per numerum imparem.

XI. Primus numerus est, quem sola unitas metitur.

XII. Primi inter se numeri sunt, quos sola unitas, communis mensura metitur.

XIII. Com-

XIII. Compositus numerus est, quem numerus quispiam metitur.

XIV. Compositi autem inter se numeri sunt, quos numerus aliquis communis mensura metitur.

In hac definitione & precedenti unitas non est numerus.

XV. Numerus numerum multiplicare dicitur, cum toties compositus fuerit is, qui multiplicatur, quot sunt in ipso multiplicante unitates, & procreatus fuerit aliquis.

Hinc, in omni multiplicatione unitas est ad multiplicatorem ut multiplicatus ad productum.

Nota, quod saepe cum multiplicandi sunt quivis numeri, puta A in B, litterarum conjunctio productum denotat. Sic $AB = A \text{ in } B$. item $CDE = C \text{ in } D \text{ in } E$.

XVI. Cum autem duo numeri sese multiplicantes aliquem fecerint, qui factus erit, planus appellabitur. Qui vero numeri sese mutuo multiplicarint, latera illius dicentur. Sic $2 (C) \text{ in } 3 (D) = 6 = CD$, est numerus planus.

XVII. Cum vero tres numeri mutuo sese multiplicantes fecerint aliquem, qui procreatus erit, solidus appellabitur; qui autem numeri mutuo sese multiplicarint, latera illius dicentur. Sic, $2 (C) \text{ in } 3 (D) \text{ in } 5 (E) = 30 = CDE$ est numerus solidus.

XVIII. Quadratus numerus est, qui aequaliter aequalis, vel qui sub duobus aequalibus numeris continetur. Sit A latus quadrati; quadratus sic notatur, AA, vel Aq.

XIX. Cubus vero, qui aequaliter aequalis aequaliter, vel qui sub tribus aequalibus numeris continetur. Sit A latus cubi, cubus notatur sic, AAA, vel AC.

In hac definitione, & tribus precedentibus, unitas est numerus.

XX. Nu-

X X. Numeri proportionales sunt, cum primus secundi, & tertius quarti æquemultiplex est, vel eadem pars; vel deniq; cum pars primi secundum, & eadem pars tertii æquè metitur quartum, vel vice versâ. $A. B. :: C. D.$ hoc est 3. 9 :: 5. 15.

X X I. Similes plani, & solidi numeri sunt, qui proportionalia habent latera.

Latera nempe non qualibet, sed quadam.

X X I I. Perfectus numerus est, qui suis ipsius partibus est æqualis.

Ut 6. & 28. Numerus verò qui suis ipsius partibus minor est, abundans appellatur, qui verò major, diminutus. ut 12 est abundans, 15 est diminutus.

X X I I I. Numerus numerum metiri dicitur per illum numerum, quem multiplicans, vel à quo multiplicatus, illum producit.

In divisione, unitas est ad quotientem, ut dividens ad divisum. Nota, quod numerus alteri lineolâ interjectâ subscriptus divisionem denotat, Sic
 $\frac{A}{B} = A \text{ divis. per } B.$ item $\frac{CA}{B} = C \text{ in } A \text{ divis. per } B.$

Termini, sive radices proportionis dicuntur duo numeri, quibus in eadem proportionè minores sumi nequeunt.

Postulata.

1. **P**ostuletur, cuilibet numero quotlibet sumi posse æquales, vel multiplices.
2. Quolibet numero sumi posse majorem.
3. Additio, subtractio, multiplicatio, divisio, extractionesque radicum, seu laterum numerorum quadratorum, & cuborum conceduntur etiam, tanquam possibilia.

Axiomata

Axiomata.

1. **Q**uicquid convenit uni æqualium numerorum, convenit & reliquis æqualibus numeris.

2. Partes eidem parti, vel iisdem partibus eadem, sunt quoque inter se eadem.

3. Qui numeri æqualium numerorum, vel ejusdem, eadem partes fuerint, æquales inter se sunt.

4. Quorum idem numerus, vel æquales, eadem partes fuerint, æquales inter se sunt.

5. Unitas omnem numerum per unitates, quæ in ipso sunt, hoc est per ipsummet numerum metitur.

6. Omnis numerus seipsum metitur per unitatem.

7. Si numerus numerum multiplicans, aliquem produxerit, metietur multiplicans productum per multiplicatum, multiplicatus autem eundem per multiplicantem.

Hinc nullus numerus primus planus est aut solidus, quadratus, vel cubus.

8. Si numerus numerum metiatur, & ille per quem metitur, eundem metietur per eas, quæ in metiente sunt, unitates, hoc est per ipsum numerum metientem.

9. Si numerus numerum metiens, multiplicet eum, per quem metitur, vel ab eo multiplicetur, illum quem metitur, producit.

10. Numerus quocunque numeros metiens, compositum quoque ex ipsis metitur.

11. Numerus quemcunque numerum metiens, metitur quoque omnem numerum, quem ille metitur.

12. Numerus metiens totum, & ablatum, metitur & reliquum.

PROP.

PROP. I.

A E .. G . B 8 5 3 Si duobus numeris
 C ... F .. D $\frac{5}{4}$ $\frac{3}{2}$ $\frac{2}{1}$ Inequalibus propositis
 H --- (AB, CD) detra-
 hatur semper minor

CD de maiore AB (& reliquus EB de CD &c.) alternâ quâdam detractione, neque reliquus unquam præcedentem metiatur, quoad assumpta sit unitas GB; qui principio propositi sunt numeri AB, CD primi inter se erant.

- Si negas, habeant AB, CD communem mensuram, numerum H. Ergo H metiens CD,
 a 11. ax. 7. ^a etiam AE metitur; proinde & reliquum EB;
 b 12. ax. 7. ^a ergo & CF, atque ^b idcirco reliquum FD;
^a quare & ipsum EG; sed totum EB metiebatur;
 b ergo & reliquum GB metitur, numerus unitatem. ^c Q. E. A.

PROP. II.

9 6 Duobus nume-
 A E B 15 9 6 ris datis AB, CD
 6 3 non primis inter se,
 C F ... D $\frac{2}{3}$ $\frac{3}{2}$ $\frac{1}{6}$ maximam eorum
 G --- communem mensu-
 ram FD reperire.

- Detrahe minorem numerum CD ex maiori AB, quoties potes. Si nihil relinquitur, ^a paret ipsum CD esse maximam communem mensuram. Si relinquitur aliquid EB, deme hunc ex CD; & reliquum FD ex EB, & sic deinceps donec aliquis FD præcedentem EB metiatur. (nam ^b hoc fiet antequam ad unitatem perveniat.) Erit FD maxima communis mensura.

- Nam FD ^c metitur EB, ^d ideoque & CF;
 e proinde & totum CD; ^d ergo ipsum AE; atq;
 c 12. ax. 7. idcirco totum AB metitur. Liquet igitur FD communem esse mensuram, Si maximam esse negas,

gas, sit major quæpiam G. ergò G metiens CD,
^a metitur AE, ^c & reliquum EB, ^d ipsûmque
 CF, ^e proinde & reliquum FD, & major mino- ^g *suppos.*
 rem. ^h Q. E. A. ^h 9. ax. 1.

Coroll.

Hinc, numerus metiens duos numeros, me-
 titur quoque maximam eorum communem men-
 suram.

PROP. III.

A 12 Tribus numeris datis A, B, C
 B 8 non primis inter se, maximam
 D 4 eorum communem mensuram E
 C 6 reperire.
 E .. 2 Inveni D maximam com-
 F --- munem mensuram duorû A, B.

Si D metitur tertium C; liquet
 D maximam esse trium communem mensuram.
 Si D non metitur C, erunt saltem D, & C com-
 positi inter se, ex coroll. præcedentis. Sit igitur
 ipsorum D, & C maxima communis men-
 sura E. erit E is, quem quæris.

Nam E ^a metitur C, & D; ^a ac D ipsos A, & ^a *constr.*
 B metitur; ^b ergò E metitur singulos A, B, C; ^b 11. ax. 7.
 nec major aliquis (F) eos metietur; nam si hoc
 affirmas, ^c ergò F metiens A, & B, eorum ma- ^c *cor.* 1. 7.
 ximam communem mensuram D metitur. Eo-
 dem modo, F metiens D, & C, ^e eorum maxi-
 mam communem mensuram E, ^d major mi- ^d *suppos.*
 norem, metitur. ^e Q. E. A. ^e 9. ax. 1.

Coroll.

Hinc, numerus metiens tres numeros, maxi-
 mam quoque eorum communem mensuram me-
 titur.

PROP. IV.

A 6 *Omnis numerus A, omnis*
 B 7 *numeri B, minor majoris, aut*
 B 18 *pars est, aut partes.*

B 9. Si A, & B primi sint
 inter se, ^a erit A tot par-
 tes numeri B, quot sunt in A unitates. (ut
 6 = $\frac{6}{7}$ 7.) Sin A metiatur B, ^b liquet A esse par-
 tem ipsius B. (ut 6 = $\frac{1}{3}$ 18.) denique si A, &
 B aliter compositi inter se fuerint, ^c maxima
 communis mensura determinabit, quot partes A
 conficiat ipsius B; ut 6 = $\frac{2}{3}$ 9.

a 4. def. 7.

b 3. def. 7.

c 4. def. 7.

PROP. V.

A 6 D 4
 6 6 4 4
 B G C 12. E H F 8

Si numerus A numeri BC pars fuerit, & alter
 D alterius EF eadem pars; & simul uterque
 (A+D) utriusque simul (BC+EF) eadem
 pars erit, quæ unus A unius BC.

Nam si BC in suas partes BG, GC ipsi A
 æquales; atque EF in suas partes FH, HF ipsi
 D æquales resolvantur; ^a erit numerus partium
 in BC æqualis numero partium in EF. Quum
 igitur A+D ^b = BG+EH = GC+HF, erit
 A+D toties in BC+EF, quoties A in BC.
 Q. E. D.

a hyp.

b const.

c 2. ax. 1.

c 2. ax. 1.

Vel sic brevius. Sit $a = \frac{x}{2}$ & $b = \frac{y}{2}$, ergò

$a+b = \frac{x}{2} + \frac{y}{2} = \frac{x+y}{2}$. Q. E. D.

PROP. VI.

$\begin{matrix} 3 & 3 & 4 & 4 \\ A \dots G \dots B & 6 & D \dots H \dots E & 8 \end{matrix}$ Si nu-
 $\begin{matrix} C \dots \dots 9 & F \dots \dots 12 \end{matrix}$ merus AB
numeri C
 partes fuerit; & alter DE alterius F eadem partes
 & simul uterq; (AB+DE) utriusq; simul (C+F)
 eadem partes erit, quæ unus AB unius C.

Divide AB in suas partes AG, GB; &
 DE in suas DH, HE. Partium in utroque
 AB, DE æqualis est multitudo, ex hypoth.
 Quum igitur AG^a sit eadem pars numeri C, ^a hyp.
 quæ DH numeri F, ^b erit AG+DH eadem ^b 5. 7.
 pars compositi C+F, quæ unus AG unius C.
^b Eodem modo GB+HE eadem pars est ejus-
 dem C+F, quæ unus GB unius C; ^c ergò ^c 2. ax. 7.
 AB+DE eadem partes est ipsius C+F, quæ
 AB ipsius C. Q. E. D.

Vel sic. Sit $a = \frac{2}{3}x$, & $b = \frac{2}{3}y$. ^d ergò $a+b = a$ 2. ax. 1.
 $\frac{2}{3}x + \frac{2}{3}y = \frac{2}{3}y + x$. Q. E. D.

PROP. VII.

$\begin{matrix} 5 & 3 \\ A \dots E \dots B & 8 \end{matrix}$ Si numerus
 $\begin{matrix} 6 & 10 & 6 \\ G \dots C \dots F \dots D & 16 \end{matrix}$ AB numeri
CD pars fue-
rit, qualis ab-
latus AE ab-
 lati CF; & reliquus EB reliqui FD eadem pars
 erit, qualis totus AB totius CD.

^a Sit EB eadem pars numeri GC, quæ AB ^a 1. post. 7.
 ipsius CD, vel AE ipsius CF. ^b ergò AE + FB ^b 5. 7.
 eadem est pars ipsius CF + GC, quæ AE ipsius
 CF, vel AB ipsius CD. ^c ergò GF = CD. au- ^c 6. ax. 1.
 fer communem CF, ^d manet GC = FD. ^d 3. ax. 1.
 EB eadem est pars reliqui FD (GC) quæ totus ^e 2. ax. 7.
 AB totius CB. Q. E. D.

Vel sic. Sit $a + b = x$; & $c + d = y$; atque
 tam $x = 3y$, quam $a = 3c$; dico $b = 3d$. Nam
 $3c + 3d = 3y = x = a + b$. aufer utrinq; ^f 1. 2.
 $3c = a$ & ^g remanet $3d = b$. Q. E. D. ^g hyp.

PROP. VIII.

$\begin{matrix} 6 & 2 & 4 & 2 & 2 \\ A & \dots & H & \dots & G & \dots & E & \dots & L & \dots & B \end{matrix}$ $\begin{matrix} 18 \\ 6 \end{matrix}$ $\begin{matrix} 24 \end{matrix}$

Si numerus AB numeri CD partes fuerit, quales ablati AE ablati CF; & reliquus EB reliqui FD eadem partes erit, quales totus AB totius CD.

Seca AB in AG, GB partes numeri CD; item AE in AH, HE partes numeri CF; & sume GL = AH = HE; ^a quare HG = EL. & quia ^b AG = GB, ^c etiam HG = LB. Cum igitur totus AG eadem sit pars totius CD, quæ ablati AH ablati CF; ^d erit reliquus HG, vel EL eadem etiam pars reliqui FD, quæ AG ipsius CD. Eodem pacto, quia GB eadem pars est totius CD, quæ HE, vel GL ipsius CF, ^d erit reliquus LB eadem pars reliqui FD, quæ GB totius CD; ergo EL + LB (EB) eadem est partes reliqui FD, quæ totus AB totius CD. Q. E. D.

Vel sic facilius. Sit $a + b = x$. & $c + d = y$. Item tam $y = \frac{2}{3}x$; quàm $c = \frac{2}{3}a$; vel ^e quod idem est, $3y = 2x$; & $3c = 2a$. Dico $d = \frac{2}{3}b$. Nam $3c + 3d = 3y = 2x = 2a + 2b$. Ergo $3c + 3d = 2a + 2b$. aufer utrinque $3c = 2a$; & ^k manet $3d = 2b$. ^l ergo $d = \frac{2}{3}b$. Q. E. D.

PROP. IX.

$\begin{matrix} A & \dots & 4 \\ 4 & 4 \\ B & \dots & G & \dots & C \\ 5 & D & \dots & 5 \\ E & \dots & H & \dots & F \end{matrix}$ $\begin{matrix} 8 \\ 10 \end{matrix}$

Si numerus A numeri BC pars fuerit, & alter D alterius EF eadem pars, & vicissim quæ pars est, aut partes primus A tertii D, eadem pars erit, vel eadem partes & secundus BC quarti EF.

Poni-

Ponitur $A \supset D$. Sint igitur BG, GC, & EH, HF partes numerorum BC, EF, hæ ipsi A, illæ ipsi D pares. Utrinque multitudo partium æqualis ponitur. Liquet verò BG^a eandem esse partem, aut easdem partes ipsius EH, quæ GC ipsius HF; ^b quare BC (BG + GC) ipsius EF (EH + HF) eadem pars est aut partes; quæ unus BG (A) unius EH (D) Q. E. D.

Vel sic; Sit $a = b$. & $c = d$. dico $\frac{a}{3} = \frac{d}{3}$ a 1. ax 7.

$$\frac{c}{a} = \frac{d}{b} \text{ Nam } \frac{c}{a} = \frac{3d}{3b} = \frac{d}{b}$$

PROP. X.

A .. G .. B 4

C 6

5 5

D H E 10

F 15

Si numerus AB numeri C partes fuerit, & alter DE alterius F eadem partes: Et vicissim quæ partes est primus AB tertii DE, aut pars: Eadem partes erit & secundus C quarti F, aut pars.

Ponitur $AB \supset DE$, & $C \supset F$. Sint AG, GB, & DH, HE partes numerorum C, & F, tot nempe in AB, quot in DE. Constat AG ipsius C eandem esse partem, quæ DH ipsius F. ^a quare vicissim AG ipsius DH, pariterque GB ipsius HE, & ^b proinde conjunctim AB ipsius DE eadem pars erit, aut partes, quæ C ipsius F. Q. E. D.

Applicare potes secundam præcedentis demonstrationem etiam huic.

PROP. XI.

4 3
A E ... B 7

8 6

C F D 14

Si fuerit, ut totus AB ad totum CD, ita ablatum AE ad ablatam CF; & reliquus EB ad reliquum FD

O 3

FD

FD erit, ut totus AB ad totum CD.

a 4.7.

b 20. def.

c 7, vel 8.7.

Sit primò AB $\supset$ CD, ^a ergò AB vel pars est, vel partes numeri CD; eadèmq; pars est, vel partes ipse AE ipsius CF; ^c ergò reliquus EB reliqui FD eadem pars est, aut partes, quæ totus AB totius CD. ^b ergò AB. CD :: EB. FD. Sin fuerit AB $\sqsubset$ CD; eodem modo erit juxta modò ostensa, CD. AB :: FD. EB. ergò invertendo AB. CD :: EB. FD.

PROP. XII.

A, 4. C, 2. E, 3. Si sint quocunq; numeri B, 8. D, 4. F, 6. *meri proportionales* (A. B :: C. D :: E. F) erit

quemadmodum unus antecedentium A ad unum consequentium B, ità omnes antecedentes (A + C + E) ad omnes consequentes (B + D + F).

Sint primò, A, C, E minores, quàm B, D, F.

a 20. def. 7. ergò (propter easdem rationes) ^a erit A eadem

b 5, & 6.7. pars aut partes ipsius B, quæ C ipsius D, ^b ergò conjunctim A + C eadem erit pars aut partes ipsius B + D; quæ unus A unius B. Similiter A + C + E eadem pars est, aut partes ipsius

c 20. def. 7. B + D + F, quæ A ipsius B. ^c ergò A + C + E. B + D + F :: A. B. Q. E. D. Sin A, C, E, ipsis B, D, F majores ponantur, idem ostendetur invertendo.

PROP. XIII.

Si quatuor numeri proportionales sint (A. B :: C. D. B, 5. D, 12. & vicissim proportionales erunt (A. C :: B. D.)

Sint primò A, & C ipsis B, & D minores,

a 20. def. 7. atque A $\supset$ C. Ob eandem proportionem, ^a erit

b 9. & 10.7. A eadem pars, aut partes ipsius B, quæ C ipsius D, ^b ergò vicissim A ipsius C eadem pars est, aut partes, quæ B ipsius D. ergò A. C :: B. D. Sin

A $\sqsubset$

A $\sqsubset$ C; atque A, & C majores statuuntur, quàm B, & D, eadem res erit, proportionem invertendo.

PROP. XIV.

A, 9. D, 6. Si sint quotcunque numeri
B, 6. E, 4. A, B, C, & alii totidem D, E, F
C, 3. F, 2. illis æquales multitudine, qui bini
sumantur, & in eadem ratione
(A. B :: D. E. & B. C :: E. F) etiam ex æ-
qualitate in eadem ratione erunt. (A. C :: D. F).

Nam quia A. B :: D. E, ^a erit vicissim, A. D :: a 13. 7.
B. E :: ^a C. F. ^a ergò iterum permutando
A. C :: D. F. Q. E. D.

PROP. XV.

1. D.. Si unitas numerum quom-
B ... 3. E 6. piam B metiatur; æque autem
alter numerus D alterum
quendam numerum E metiatur; & vicissim æquè
unitas tertium numerum D metietur, & secundus B
quartum E.

Nam quia 1 est eadem pars ipsius B, quæ D
ipsius E, ^a erit vicissim 1 eadem pars ipsius D, a 9. 7.
quæ B ipsius E. Q. E. D.

PROP. XVI.

Si duo numeri A, B sese
mutuò multiplicantes fece-
B, 4. A, 3. rint aliquos AB, BA, geni-
A, 3. B, 4. ti ex ipsis AB, BA æquales
AB, 12. BA, 12. inter se erunt.

Nam quia AB = A in B, ^a erit 1 in A toti- a 15. def. 7.
es quoties B in AB. ^b ergò vicissim 1 in B toties b 15. 7.
erit, quoties A in AB. atqui quoniam BA = B c 4. ax. 7.
in A, ^a erit 1 in B toties, quoties A in BA. er-
gò quoties 1 in AB, toties 1 in BA; & c pro-
inde AB = BA. Q. E. D.

PROP. XVII.

A, 3. Si numerus A duos nu-
 B, 2. C, 4. meros B, C multiplicans fe-
 AB, 6. AC, 12. cerit aliquos AB, AC; ge-
 niti ex ipsis eandem ratio-
 nem habebunt, quam multiplicati. (AB. AC ::
 B. C.)

- a 15. def. 7. Nam quia $AB = A$ in B, 2 erit 1 toties, in
 A, quoties B in AB. 2 item quia $AC = A$ in C.
 erit 1 toties in A, quoties C in AC. ergo quo-
 b 20. def. 7. ties B in AB, toties C in AC. quare B. AB ::
 c 13. 7. C. AC. c ergo vicissim, B. C :: AB. AC.
 Q. E. D.

PROP. XVIII.

C, 5. C, 5. Si duo numeri A, B,
 A, 3. B, 9. numerum quempiam C
 AC, 15. BC, 45. multiplicantes fecerint a-
 liquos AC, BC; geniti
 ex ipsis eandem rationem habebunt, quam multipli-
 cantes. (A. B :: AC. BC.)

- a 16. 7. Nam $AC^2 = CA$; & $BC^2 = CB$; sic idem
 C multiplicans A, & B producit AC, & BC.
 b 17. 7. b ergo A. B :: AC. BC. Q. E. D.

Schol.

Ex his pendet modus vulgaris reducendi fra-
 ctiones ($\frac{3}{5}, \frac{7}{9}$) ad eandem denominationem.
 Nam duc 9 tam in 3, quàm in 5, proveniunt
 $\frac{27}{45} = \frac{3}{5}$ quoniam ex his, 3. 5 :: 27. 45. item
 duc 5 in 7, & 9, prodeunt $\frac{35}{45} = \frac{7}{9}$. quia 7. 9 ::
 35. 45.

PROP. XIX.

A, 4. B, 6. C, 8. D, 12. Si quatuor nu-
 A D, 48. BC, 48. meri proportiona-
 les fuerint, (A B ::
 C. D); qui ex primo & quarto fit numerus AD,
 æqualis est ei, qui ex secundo & tertio fit, numero
 BC.

BC. Et si qui ex primo & quarto fit numerus AD, aequalis sit ei, qui ex secundo & tertio fit, numero BC, ipsi quatuor numeri proportionales erunt. (A. B :: C. D.)

1. Hyp. Nam A C. AD^a :: C. D^b :: A. B^{hyp.}
B^c :: AC. BC. d ergò AD = BC. Q. E. D. c 18. 7.
2. Hyp. Quoniam e AD = BC, erit AC. e hyp.
AD^f :: AC. BC. Sed AC. AD^g :: C. D. & f 7. 5.
AC. BC^h :: A. B. k ergò C. D :: A. B. Q. E. D. g 17. 7. 7.
h 18. 7.
k 11. 5.

PROP. XX.

A. B. C. Si tres numeri proportionales fuerint A. B :: B. C.)
4. 6. 9. qui sub extremis continentur
AC, 36. BB, 36. (AC), aequalis est ei, qui
D, 6. à medio efficitur (BB). Et si
qui sub extremis continentur (AC) aequalis fuerit ei
(Bq), qui sub medio, ipsi tres numeri proportionales erunt ($\frac{A}{B} :: \frac{B}{C}$).

1. Hyp. Nam sume D = B. a ergò A. B :: D (B). C. b quare AC = BD, a vel EB. a 1. ar. 7.
Q. E. D. b 19. 7.
2. Hyp. Quia AC^c = BD, d erit A. B :: D (B). C. Q. E. D. c hyp.
d 19. 7.

PROP. XXI.

A... G. B 5. E 10. Numeri AB,
C... H. D 3. F 6. CD minimi omnium eandem cum
eis rationem habentium (E, F) metiuntur aequè numeros E, F eandem cum eis rationem habentes, major quidem AB majorem E, minor verò CD minorem F.

Nam AB. CD^a :: E. F. b ergò vicissim a hyp.
A. B. E :: CD. F. c ergò AB eadem pars est, b 13. 7.
vel partes ipsius E, quæ CD ipsius F. Non partes, nam si ita, sint AG, GB partes numeri E; c 20. def. 7.
& CH, HD partes numeri F. c ergò AG. E ::
O ; CH.

d 13. 7.
e hyp.

CH. F; & permutando AG. CH $d :: E. F^e ::$
AB. CD. ergò AR, CD non sunt minimi in
fua ratione, contra hypoth. ergò, &c.

PROP. XXII.

A, 4. D, 12. Si fuerint tres numeri A, B,
B, 3. E, 8. C; & alii ipsis multitudine æ-
C, 2. F, 6. quales D, E, F; qui bini su-
mantur, & in eadem ratione;
fuerit autem perturbata eorum proportio (A.B :: E.F
& B.C :: D.E); etiam ex æqualitate in eadem ratio-
ne erunt (A.C :: D.F.)

a hyp.
b 19. 7.
c 1. ex. 1.
d 19. 7.

Nam quia A. B $a :: E. F$, erit AF = BE; &
quia B. C $a :: D. E$, b erit BE = CD. c ergò
AF = CD. d quare A. C :: D. F. Q. E. D.

PROP. XXIII.

A, 9. B, 4. Primi inter se numeri A, B;
C ---- D ---- minimi sunt omnium eandem
E -- cum eis rationem habentium.

a 21. 7.

b 23. def. 7.
c 15. 7.

Si fieri potest, sint C, & D
minores, quàm A, & B, atque in eadem ratio-
ne. a ergò C metitur A æquè, ac D metitur B,
putà per eundem numerum E: quoties igitur
1 in B, b toties erit C in A. c quare vicissim quo-
ties 1 in C toties E in A. simili discursu quoties
1 in D, toties E in B. ergò E utrumque A, & B
metitur; qui proinde inter se primi non sunt.
contra Hypoth.

PROP. XXIV.

A, 9. B, 4. Numeri A, B, minimi omni-
C ---- am eandem cum eis rationem
D ---- E ---- habentium, primi inter se sunt.

a 9. ex. 7.
b 17. 7.

Si fieri potest habeant A,
& B communem mensuram C; is metiatur A
per D; & B per E; ergò CD = A, b & CE = B.
 b quare

^b quare $A. B :: D. E.$ Sed $D, \& E$ minores sunt, ^b 17. 7.
quàm $A, \& B$, utpote eorum partes. Ergò $A,$
& B non sunt minimi in sua ratione, contra
hypoth.

PROP. XXV.

*Si duo numeri A, B primi inter
se fuerint, qui unum eorum A
 C 3. D - metitur numerus C , ad reliquum
 B primus erit.*

Nam si affirmes aliquem D numeros $B, \& C$
metiri, ^a ergò D metiens C , metitur A . ergò ^a 11. ex. 7.
 $A \& B$ non sunt primi inter se, contra Hypoth.

PROP. XXVI.

$A, 5.$ $C, 8.$ *Si duo numeri A, B ad
 $B, 3.$ C primum fuerint,
 $AB, 15.$ E ---- etiam ex illis genitus AB
 F ---- ad eundem C primus erit.*

Si fieri potest, sit ipso-
rum $AB, \& C$ communis mensura, numerus E .

sitque $\frac{AB}{E} = F$; ^a ergò $AB = EF$; ^b quare E . ^a 9. ex. 7.
 $A :: B. F$ Quia verò A primus est ad C quem ^b 19. 7.
 E metitur, ^c erunt $E \& A$ primi inter se, ^d ade- ^c 25. 7.
oque in sua proportionem minimi, & ^e proinde x - ^d 23. 7.
què metiuntur $B, \& F$; nempe E ipsum $B, \& A$ ^e 21. 7.
ipsum F . Quum igitur E utrumque B, C . me-
tiatur, non erunt illi primi inter se, contra
Hypoth.

PROP. XXVII.

$A, 4.$ $B, 5.$ *Si duo numeri, A, B , primi
 $Aq, 16.$ inter se fuerint, etiam ex uno co-
 $D, 4.$ rum genitus (Aq) ad reliquum
 B primus erit.*

Sume $D = A$; ergò ^a singuli $D, \& A$ primi ^a 1. ex. 7.
sunt ad B . ^b quare AD , vel Aq , ad B primus est. ^b 26. 7.
 $Q. E. D.$

PROP.

[PROP. XXVIII.]

A, 5. C, 4. Si duo numeri A, B ad
 B, 3. D, 2. duos numeros C, D, u-
 AB, 15. CD 8. terque ad utrumque primi
 fuerint, & qui ex eis gi-
 gnentur AB, CD, primi inter se erunt.

a 26. 7.

Nam quia A & B ad C primi sunt, ^a erit AB
 ad C primus. Eâdem ratione erit AB ad D
 primus. ^b ergò AB ad CD primus est. Q. E. D.

b 26. 7.

PROP. XXIX.

A, 3. B, 2. Si duo numeri A, B primi
 Aq, 9. Bq, 4. inter se fuerint, & multipli-
 Ac, 27. Ec, 8. cans uterque seipsum fecerit a-
 liquem (Aq, & Bq); & ge-
 niti ex ipsis (Aq, Bq) primi inter se erunt; & si
 qui in principio A, B genitos ipsos Aq, Bq multipli-
 cantes fecerint aliquos (Ac, Bc); & hi primi inter se
 erunt: & semper circa extremas hoc eveniet.

a 27. 7.

Nam quia A primus est ad B, ^a erit Aq ad B
 primus. & quia Aq primus ad B, ^a erit Aq ad
 Bq primus. Rursus quia tam A ad B, & Bq;
 quàm Aq ad eisdem B, & Bq primi sunt, ^b erit
 A x Aq, id est Ac, ad B x Bq, id est Bc, pri-
 mus. Et sic porro de reliquis.

b 28. 7.

PROP. XXX.

8 5 Si duo numeri
 A B C 13. D ---- AB, BC primi
 inter se fuerint,
 etiam uterque simul (AC) ad quemlibet illorum
 AB, BC primus erit. Et si uterque simul AC ad
 unum aliquem illorum AB primus fuerit, etiam qui
 in principio numeri AB, BC primi inter se erunt.

1. Hyp. Nam si AC, AB compositos velis,
 a 32. ex. 7. sit D communis mensura. ^a Is metietur reli-
 quum BC. ergò AB, BC non sunt primi inter
 se, contra Hypoth.

2. Hyp.

2. Hyp. Positis AC, AB inter se primis, vis
 D ipsorum AB, BC communem esse mensuram.
 b Is igitur totum AC metitur. quare AC, AB b 10. ex. 7.
 non sunt primi inter se, contra Hypoth.

Coroll.

Hinc numerus, qui ex duobus compositus, ad
 unum illorum primus est, ad reliquum quoque
 primus est.

PROP. XXXI.

*Omnis primus numerus A ad omnem
 A 5, B, 8. numerum B, quem non metitur,
 primus est.*

Nam si communis aliqua mensura metiatur
 utrumque A, B; a non erit A primus numerus, a 11. def. 7.
 contra Hypoth.

PROP. XXXII.

*Si duo numeri AB, se mu-
 tuo multiplicantes fecerint ali-
 quem AB; genitum autem ex
 ipsis AB metiatur aliquis pri-
 mus numerus D, is etiam unum eorum, qui à prin-
 cipio, A, vel B metiatur.*

Pone numerum D non metiri A; sit verò
 $\frac{AB}{D} = E$. a ergò $AB = DE$. b quare D. A :: a 9. ex. 7.
 B. E. c est verò D ad A primus. d ergò D, & b 19. 7.
 A minimi sunt in suâ ratione; e proinde D me- c hyp. 6.
 titur B, æquè ac A metitur E. liquet igitur pro- d 23. 7.
 positum. e 21. 7.

PROP. XXXIII.

*Omnem compositum numerum A, a ÷
 B, 2. quis primus numerus B metitur.*

Unus vel plures numeri a metian- a 13. def. 7.
 tur A, quorum minimus sit B. is primus erit.

P

nam

- a 13. def. 7. nam si dicetur compositus, ^a cum minor aliquis metietur, ^b qui proinde ipsum A metietur. quare B non est minimus eorum, qui A metiuntur; contra Hypoth.
- b 11. ax. 7.

PROP. XXXIV.

Omnis numerus A aut primus est, aut A, 9. eam aliquis primus metitur.

- Nam A necessario vel primus est, vel compositus. Si primus hoc est quod asserimus. Si compositus, ^a ergo cum aliquis primus metitur. Q. E. D.
- a 33. 7.

PROP. XXXV.

A, 6. B, 4. C, 8. H -- I -- K ----
D, 2. L ---
E, 3. F, 2. G, 4.

Numeris datis quocunque A, B, C reperire minimos omnium E, F, G eandem rationem cum eis habentium.

- Si A, B, C primi sint inter se, ipsi in sua ratione minimi ^a erunt. Si compositi sint, ^b esto eorum maxima communis mensura D, qui ipsos metiatur per E, F, G. Hi minimi erunt in ratione A, B, C.
- a 23. 7.
- b 3. 7.

- Nam D ductus in E, F, G ^c producit ABC, ^d ergo hi & illi in eadem sunt ratione. Jam puta alios H, I, K minimos esse in eadem; ^e qui propterea æquè metientur A, B, C, nempe per numerum L. ^f ergo L in H, I, K ipsos A, B, C procreabit. ^g ergo ED = A = HL. ^h unde E. H :: L. D. Sed E ^k ⊄ H; ⁱ ergo L ⊄ D. ergo D non est maxima communis mensura ipsorum A, B, C; contra Hypoth.
- c 9. ax. 7.
- d 17. 7.
- e 21. 7.
- f 9. ax. 7.
- g 1. ax. 1.
- h 19. 7.
- k suppos.
- i 20. def. 7.

Coroll.

Hinc maxima communis mensura quotlibet numerorum

numerorum metitur ipsos per numeros, qui minimi sunt omnium eandem rationem cum ipsis habentium. Ex quo patet methodus vulgaris reducendi fractiones ad minimos terminos.

PROP. XXXVI.

Quibus numeris datis A, B; reperire quem illi minimum metiuntur, numerum.

A, 5. B, 4.

AB, 20.

D-----

E---F---

1. Cas. Si A, & B primi sint inter se, est AB quæsitus.

Nam liquet A, & B metiri

AB. Si fieri potest, metiantur A & B aliquem D $\rightarrow$ AB;

puta per E, & F. ^a ergò AE = D = BF. ^b quare

A. B :: F. E. Quia verò A, & B ^c primi sunt

inter se, ^d adeoque in sua ratione minimi, ^e æquè

metientur A ipsum F, ac B ipsum E. Atqui

B. E ^f :: AB. AE (D). ^g ergò AB etiã me-

tietur D, seipso minorem. Q. E. A.

a 9. ax. 7.

b 1. ax. 1.

c 19. 7.

d hyp.

e 23. 7.

f 21. 7.

g 17. 7.

h 20. def. 7.

A, 6. B, 4.

F-----

2. Cas. Sin

C, 3. D, 2.

G---H---

A, & B inter se

AD, 12

compositi fue-

rint, ^a reperian-

tur C, & D minimi in eadem ratione. ^b ergò

AD = BC. Erit AD, vel BC quæsitus.

Nam ^c liquet B, & A ipsum AD, vel BC metiri. Puta A, & B metiri F $\rightarrow$ AD, nempe

A per G, & B per H. ^d ergò AG = F = BH.

^e unde A. B :: H. G :: C. D. ^f proinde æquè

metitur C ipsum H, ac D ipsum G. atqui D. G

^g :: AD. AG (F). ergò AD ^h metitur F, major

minorem. Q. E. A.

h 35. 7.

k 19. 7.

l 7. ax. 7.

m 9. ax. 7.

n 19. 7.

o constr.

p 21. 7.

q 17. 7.

r 20. def. 7.

Coroll.

Hinc, si duo numeri multiplicent minimos eandem rationem habentes, major minorem, & minor majorem, produceretur numerus minimus, quem illi metiuntur.

P 2

PROP.

PROP. XXXVII.

A, 2. B, 3.

E, 6.

C ---- F --- D

Si duo numeri A, B numerum quempiam CD metiantur; etiam minimus E, quem illi metiuntur, eundem CD metietur.

Si negas, aufer E ex CD, quoties fieri potest, & relinquitur FD $\rightarrow$ E. quum igitur A & B^a metiantur E, ^b & E ipsum CF, ^c etiam A, & B metiuntur CF; ^a metiuntur autem totum CD; ^d ergo etiam reliquum FD metiuntur. ergo E non est minimus, quem A, & B metiuntur, contra hyp.

^a hyp.^b const.^c 11. ax. 7.^d 12. ax. 7.

PROP. XXXVIII.

A, 3. B, 4. C, 6.

D, 12.

Tribus numeris datis A, B, C reperire minimum, quem illi metiuntur.

^a 36. 7.

^a Reperi D minimum, quem duo A, & B metiuntur, quem si tertius C metiatur, patet D esse quæsitum. Quod si C non metiatur D, sit E minimus, quem C, & D metiuntur. Erit E requisitus.

A, 2. B, 3. C, 4.

D, 6. E, 12.

F ---

Nam singulos A, B, C metiri E constat ex 11. ax.

7. Quod verò nullum aliud F minorem metiantur,

^b 37. 7.

facile ostenditur. Nam si affirmas, ^b ergo D metitur F; ^b proinde E eundem F metitur, major minorem, Quod est absurdum.

Coroll.

Hinc, si tres numeri numerum quempiam metiantur, etiam minimus, quem illi metiuntur, eundem metietur.

PROP.

PROP. XXXIX.

A, 12. Si numerum A quispiam numerus
B, 4, C, 3. B metiatur, ille A quem B meti-
tur, partem habebit C, à metiente B
denominatam.

Nam quia $A^2 = C$,^b erit $A = BC$. ^a ergò a hyp.

$\frac{A}{C} = B$. Q. E. D. ^b 9. ax. 7. ^c 7. ax. 7.

PROP. XL.

A, 15. Si numerus A partem habuerit
B, 3. C, 5. quamlibet B, metietur illum nume-
rus C, à quo ipsa pars B denomi-
natur.

Nam quia $BC^2 = A$,^b erit $A = B$. Q. E. D. ^a hyp.

^b 9. ax. 7.
^c 7. ax. 7.

PROP. XLI.

$\frac{1}{2}$ G, 12. Numerum reperire G, qui mini-
 $\frac{1}{3}$ H --- mus cum sit, habeat datas partes,
 $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}$.

^a Inveniatur G minimus, quem denominato-
res 2, 3, 4 metiuntur. ^b Liqueat G habere partes, ^a 38. 7.
 $\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}$. Si fieri potest $H \rightarrow G$ habeat easdem ^b 39. 7.
partes; ^c ergò 2, 3, 4 metiuntur H, & proinde ^c 40. 7.
G non est minimus, quem 2, 3, 4 metiuntur.
contra conftr.

LIB. VIII.

PROP. I.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 27.
E - F -- G --- H ----

I fuerint quocunque numeri deinceps proportionales A, B, C, D extremi verò ipsorum A, D primi inter se fuerint, ipsi A, B, C, D minimi sunt omnium eandem cum eis rationem habentium.

Nam, si fieri potest, sint alii totidem E, F, G, H minores in illa ratione. ^a ergò ex æquali A.D. : E. H. ergò A, & D primi numeri, ^b adeoque in sua ratione minimi ^c æquè metiuntur E, & H seipsis minores. Q. E. A.

a 14. 7.
b 23. 7.
c 21. 7.

PROP. II.

1.

A, 2. B, 3.

Aq, 4. AB, 6. Bq, 9.

Ac, 8. AqB, 12. ABq, 18. Bc, 27.

Numeros reperire deinceps proportionales minimos, quocunque jusserit quispiam, in data ratione A ad B.

Sint A, & B minimi in data ratione. Erunt Aq, AB, Bq tres minimi deinceps in ratione A ad B.

a 17. 7.
b 24. 7.
c 29. 7.
d 1. 8.

Nam AA. AB ^a :: A. B ^a :: AB. BB. item quia A, & B ^b primi sunt inter se, cerunt Aq, Bq inter se primi; ^d proinde Aq, AB, Bq sunt :: minimi in ratione A ad B.

Dico porrò, Ac, AqB, ABq, Bc in ratione A ad B quatuor esse minimos. Nam AqA, AqB ^c :: A.B ^c :: ABA (AqB) ABB. ^c atq; A. B :: ABq. BBq. (Bc) Quam igitur Ac, & Bc

c 17. 7.

& Bc ^f inter se primi sint, & erunt Ac, AqB, ^f 29. 7.
 ABq, Bc quatuor $\therefore$ minimi in ratione A ad B.
 Eodem modo quotvis proportionales investiga- g 1. 8.
 bis. Q. E. F.

Coroll.

1. Hinc, si tres numeri minimi sunt propor-
 tionales, extremi quadrati erunt; si quatuor,
 cubi.

2. Extremi quocunque proportionales per
 hanc propos. inventi in data ratione minimi, in-
 ter se primi sunt.

3. Duo numeri, minimi in data ratione, me-
 tiuntur omnes medios quocunque minimorum
 in eadem ratione, quia scilicet producantur ex
 illorum multiplicatione, in alios quosdam nu-
 meros.

4. Hinc etiam liquet ex constructione, series
 numerorum 1, A, Aq, Ac; 1, B, Bq, Bc; Ac,
 AqB, ABq, Bc. constare æquali multitudine
 numerorum, ac proinde extremos numeros
 quocunque minimorum continuè proportiona-
 lium, esse ultimos totidem continuè proportio-
 nalium ab unitate. ut extremi Ac, Bc continuè
 proportionalium Ac, AqB, ABq, Bc sunt ultimi
 totidem proportionalium ab unitate 1, A, Aq,
 Ac & 1, B, Bq, Bc.

5. 1, A, Aq, Ac & B, BA, BAq; ac Bq, ABq
 sunt $\therefore$ in ratione 1 ad A. item, B, Bq, Bc; &
 A, AB, ABq; ac Aq, AqB sunt $\therefore$ in ratio-
 ne 1 ad B.

PROP. III.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 28. *Si sint quot-
 cunque numeri*

A, B, C, D deinceps proportionales, minimi omni-
 um eandem cum eis rationem habentium; illorum ex-
 tremi A, D sunt inter se primi.

Nam

a 2. 8.

Nam si^a inveniuntur totidem numeri minimi in ratione A ad B, illi non alii erunt, quàm A, B, C, D; ergò juxta 2. coroll. præcedentis extremi A & D primi sunt inter se. Q.E.D.

PROP. IV.

A, 6, B, 5. C, 4. D, 3. *Rationibus da-*
H, 4. F, 24, E, 20. G, 15. *ta quocunq; in-*
I -- K -- L --- *minimis terminis,*
(A ad B, & C ad

D) *reperire numeros deinceps minimos in datis rationibus.*

a 36. 7.

b 3. post. 7.

c 9. ex. 7.

d 18. 7.

e 7. 5.

f 21. 7.

g 37. 7.

^a Reperi E minimum, quem B, & C metiuntur; & B ipsum E ^b æquè metiatur, ac A alterum F, puta per eundem H. ^b item C ipsum E, ac D alterum G æquè metiantur, erunt F, E, G minimi in datis rationibus. Nam $AH^c = F$; & $BH^c = E$. ^d ergò $A : B :: AH : BH^c :: F : E$. Similiter $C : D :: E : G$. sunt igitur F, E, G deinceps proportionales in datis rationibus. Imò minimi sunt in iisdem : nam puta alios I, K, L minimos esse. ^f ergò A, & B ipsos I, & K, ^f pariterque C & D ipsos K & L æquè metiuntur. ergò B, & C eundem K metiuntur. ^g Quare etiam E eundem K metitur, seipso minorem. Q.E.A.

A, 6. B, 5. C, 4. D, 3. E, 5. F, 7.

H, 24, G, 20. I, 15. K, 21.

Datis verò tribus rationibus A ad B, & C ad D; ac E ad F. Reperi, ut priùs, tres H, G, I minimos deinceps in rationibus A ad B, & C ad D. tunc si E numerum I metiatur,

h 3. post. 7.

^h Sume alterum K, quem F æquè metiatur; erunt quatuor H, G, I, K deinceps minimi, in datis rationibus, quod non aliter probabimus, quàm in priori parte.

A, 6.

A, 6. B, 5. C, 4. D, 3. E, 2. F, 7.

H, 24. G, 29. I, 15.

M, 48. L, 40. K, 30. N, 105.

S in E non metiatur I, sit K minimus, quem E, & I metiuntur; & quoties I ipsum K, toties G ipsum L, & H ipsum M metiatur. quoties verò E ipsum K, toties F ipsum N metiatur, Erunt M, L, K, N minimi deinceps in datis rationibus, quod demonstrabimus, ut prius.

PROP. V.

Plani numeri

C, 4. E, 3.

D, 6. F, 16

CD, 24. EF, 48.

ED, 18.

CD, EF rationem habent ex lateribus compositam.

$$\left(\frac{CD}{EF} = \frac{C}{E} + \frac{D}{F} \right)$$

Nam quia $CD:ED^a :: C:E$; & $ED:EF ::$

D:F. atque $\frac{CD}{EF} = \frac{CD}{ED} + \frac{ED}{EF}$, erit ratio ^{a 17. 7.} ^{b 20. def. 5.} ^{c 11. 5.}

$$\frac{CD}{EF} = \frac{C}{E} + \frac{D}{F} \quad Q. E. D.$$

PROP. VI.

A, 16. B, 24. C, 36. D, 54. E, 81.

F, 4. G, 6. H, 9.

Si sint quotcunque numeri deinceps proportionales A, B, C, D, E: primus autem A secundum B non metiatur, neque alius quispam ullum metietur.

Quoniam A non metitur B, neque quilibet proximè sequentem metietur; quia $A:B :: B:C ::$ ^{a 20. def. 7.}

$C:D$, &c. ^{b 35. 7.} Accipe tres F, G, H. minimos in

ratione A ad B. quoniam igitur A non metitur B, neque F metietur G. ^{c 5. ax. 7.} ergò F non est

unitas. sed F, & H inter se primi sunt; ergò ^{d 3. 3.}

quum ^{e 14. 7.} sit ex æquo $A:C :: F:H$, & F non

metiatur H, neque A ipsum C metietur; proinde nec B ipsum D, nec C ipsum E, &c. quia $A:C :: B:D :: C:E$, &c. Eodem modo sumptis

sumptis quatuor vel quinque minimis in ratione A ad B, ostendetur A ipsos D, & E; ac B ipsos E, & F non metiri, &c. Quare nullus alium metietur. Q. E. D.

PROP. VII.

A, 3. B, 6. C, 12. D, 24. E, 48.

Si sint quocunque numeri deinceps proportionales A, B, C, D, E; primus autem A extremum E metiatur, is etiam metitur secundum B.

a 6. 7.

Si negas A metiri B, ^a ergò nec ipsum E metietur, contra Hypoth.

PROP. VIII.

A, 24. C, 36. D, 54. B, 81. Si inter duos
G, 8. H, 12. I, 18. K, 27. numeros A, B
E, 32. L, 48. M, 72. F, 108. medii continuâ
proportione ce-

ciderint numeri C, D; quot inter eos medii continuâ proportionem cadunt numeri, tot & inter alios E, F eandem cum illis habentes rationem medii continuâ proportionem cadent. (L, M.)

a 35. 7.

b 14. 7.

c hyp.

d 3. 8.

e 21. 7.

f constr.

^a Sume G, H, I, K minimos :: in ratione A ad C; ^b erit ex æquali, G. K :: A. B ^c :: E. F. Atqui G, & K ^d primi sunt inter se; ^e quare G æquè metitur E, ac K ipsum F. per eundem numerum metiatur H ipsum L, & I ipsum M. ^f itaque E, L, M, F ità se habent ut G, H, I, K; hoc est ut A, B, C, D. Q. E. D.

PROP. IX.

1.

E, 2. F, 3.

G, 4. H, 6. I, 9.

A, 8. C, 12. D, 18. B, 27.

Si dua numeri

A, B sint inter se

primi, & inter

eos medii conti-

nuâ proportionem

cecidierint numeri, C, D; quot inter eos medii continuâ

tinuâ proportionē ceciderint numeri, totidem (E, G;
& F, I) & inter utrumque eorum ac unitatem me-
dii continuâ proportionē cadent.

Constat 1, E, G, A; & 1, F, I, B esse $\therefore$; &
totidem quot A, C, D, B, nimirum ex 4 coroll.
2. 8. Q. E. D.

PROP. X.

A, 8. I, 12. K, 18. B, 27.

E, 4. DF, 6. G, 9.

D, 2. F, 3.

1.

Si inter duos
numeros A, B, &
unitatem continuê
proportionales ceci-
derint numeri (E,

D; & F, G,) quot inter utrumque ipsorum, &
unitatem deinceps medii continuâ proportionē cadunt
numeri, totidem & inter ipsos medii continuâ pro-
portionē cadent, I, K.

Nam E, DF, G; & A, DqF (I), DG (K),
B sunt $\therefore$, per 2. 8. ergò, &c.

PROP. XI.

A, 2. B, 3.

Aq, 4. AB, 6. Bq, 9.

Duorum quadratorum
numerosum Aq, Bq unus
medius proportionalis est
numerus AB. & quadratum Aq ad quadratum
Bq, duplicatam habet lateris A ad latus B ra-
tionem.

^a Liquet Aq, AB, Bq. esse $\therefore$. ^b proinde ^a 17. 7.
etiam $\frac{Aq}{Bq} = \frac{A}{B}$ bis. Q. E. D. ^b 10. def. 5.

PROP. XII.

Ac, 27. AqB, 36. ABq, 48. Bc, 64.

A, 3. B, 4

Aq, 9. AB, 12. Bq, 16.

*Duorum
cuborum nu-
merorum Ac,
Bc duo me-*

*diū proportionales sunt numeri AqB, ABq. Et cubus
Ac ad cubum Bc triplicatam habet lateris A ad
latus B rationem.*

a 2. 8.
b 10. def. 5.

^a Nam Ac, AqB, ABq, Bc sunt $\therefore$ in ratio-
ne A ad B. proinde $\frac{Ac}{Bc} = \frac{A}{B}$ ter. Q. E. D.

PROP. XIII.

A. 2. B, 4. C, 8.

Aq, 4. AB, 8. Bq, 16. BC, 32. Cq, 64.

Ac, 8, AqB, 16, ABq, 32. Bc, 64, BqC, 128, BCq, 256. Cc, 512.

*Si sint quotlibet numeri deinceps proportionales,
A, B, C; & multiplicans quisque seipsum faciat
aliquos; qui ab illis producti fuerint Aq, Bq, Cq
proportionales erunt; & si numeri primum passii A,
B, C multiplicantes jam factos Aq, Bq, Cq, sece-
rint aliquos Ac, Bc, Cc; ipsi quoq; proportionales
erunt. & semper circa extremos hoc eveniet.*

a 2. 8.
b 14. 7.

Nam Aq. AB, Bq, BC, Cq^a sunt $\therefore$. ^b ergo
ex æquo Aq. Bq :: Bq Cq. Q. E. D.

^a Item Ac, AqB, ABq, Bc, BqC, BCq, Cc
sunt $\therefore$, ^b ergo iterum ex æquo, Ac. Bc :: Bc.
Cc. Q. E. D.

PROP. XIV.

Aq, 4. AB, 12. Bq, 36.

A. 2.

B, 6.

*Si quadratus nu-
merus Aq quadra-
tum numerum Bq*

*metiatur, & latus unius (A) metietur latus alterius
(B): & si unius quadrati latus A metietur latus al-
terius B, & quadratus A quadratum Bq metietur.*

a 2 & 11. 8.

^a Hyp. Nam Aq. AB² :: Aq. Bq; cum
igitur ex hyp. Aq metiatur Bq; idem Aq se-
cundum

Secundum AB^b metietur. atqui Aq AB :: A. ^b 7. 8.
 B. ^c ergo etiam A metitur B. Q. E. D. ^c 20. def. 7.
 2. Hyp. A metitur B. ^c ergo tam Aq ipsum
 AB, ^c quam AB ipsum Bq metitur; ^d & proinde ^d 11. ex. 7.
 Aq metitur Bq. Q. E. D.

PROP. XV.

A, 2. B, 6. Si cubus nu-
 Ac, 8. AqB, 24. ABq, 72. Bc, 216. ^{merus} Ac, cu-
^{bium} numerum
 Bc metiatur, & latus unius (A) metietur latus
 alterius (B): Et si latus A unius cubi Ac latus B
 alterius Bc metiatur; & cubus Ac cubum Bc
 metietur.
 1. Hyp. Nam Ac, AqB, ABq, Bc^a sunt :: ^a 2. & 12. 8.
 ergo Ac, ^b metiens extremum Bc, ^c etiam se- ^b hyp.
 cundum AqB metietur. atqui Ac. AqB :: A. B. ^c 7. 8.
^d ergo etiam A metietur B. Q. E. D. ^d 20. def. 7.
 2. Hyp. A metitur B; ^d ergo Ac metitur AqB,
 isque ABq, & hic Bc; ^c ergo Ac metietur Bc, ^c 11. ex. 7.
 Q. E. D.

PROP. XVI.

A, 4. B, 9. Si quadratus numerus Aq
 Aq, 16. Bq, 81. ^{quadratum} numerum Bq non
 metiatur, neq; A latus unius
 alterius latus B metietur; & si A latus unius qua-
 drati Aq non metiatur B latus alterius Bq, neq;
 quadratus Aq quadratum Bq metietur.
 1. Hyp. Nam si affirmes A metiri B, ^a etiam
 Aq ipsum Bq metietur, contra hyp. ^a 14. 8.
 2. Hyp. Vis Aq metiri Bq; ^a ergo A ipsum
 B metietur, contra Hyp.

PROP. XVII.

A, 2. B, 3. Si cubus numerus Ac cu-
 Ac, 8. Bc, 27. bum numerum Bc non metia-
 tur, neque A latus unius latus
 B alterius metietur. Et si latus A unius cubi Ac
 latus B alterius Bc non metiatur, neque cubus Ac
 cubum Bc metietur.

a 15. 8.

1. Hyp. Dic A metiri B; ² ergò Ac metietur.
 Bc. contra Hypoth.

2. Hyp. Dic Ac metiri Bc; ² ergò A ipsum B
 metietur. contra Hyp.

PROP. XVIII.

C, 6. D, 2. Duorū similium pla-
 CD, 12. norum numerorum CD,
 E, 9. F, 3. DE, 18. EF, unus medius pro-
 EF, 27. portionalis est numerus
 DE : & planus CD
 ad planum EF duplicatam habet lateris C ad latus
 homologum E rationem.

* 21. def. 7.

a 17. 7.

b 11. 5.

Quoniam * ex hyp. C. D :: E. F ; permu-
 tando erit C. E :: D. F. atqui C. E ² :: CD.
 DE; ² & D. F :: DE. EF. ² ergò CD. DE ::
 DE. EF. Q. E. D.

¶ 10. def. 5.

Ergò ratio CD ad EF duplicata est rationis
 CD ad DE; hoc est rationis C ad E, vel D
 ad F.

Coroll.

Hinc perspicuum est, inter duos similes pla-
 nos cadere unum medium proportionalem, in
 ratione laterum homologorum.

PROP. XIX.

CDE, 30. DFE, 60. FGE, 120. FGH, 240.

CD, 6. DF, 12. FG, 24.

C, 2. D, 3. E, 5. F, 4. G, 6. H, 10.

Duorum similium solidorum CDE, FGH, duo medii proportionales sunt numeri DFE, FGE. Et solidus CDE ad solidum FGH triplicatam rationem habet lateris homologici C ad latus homologum F.

Quoniam ex * hyp. $C.D :: F.G$; & $D.E :: G.H$; erit ^a permutando $C.F :: D.G$ ^a 13. 7.
 $E.H$. atqui $CD.DF :: G.F$; & $DF.FG :: b$ 17. 7.
 $D.G.$ ^c quare $CD.DF :: DF.FG :: E.H$. ^c 11. 5.
^d ergò $CDE.DFE :: DFE.FGE :: E.H :: d$ 17. 7.
 $FGE.FGH$. ergò inter $CDE.FGH$ cadunt duo medii proportionales, $DFE.FGE$. $Q.E.D.$ ^e 10. def. 5.
^e liquet igitur rationem CDE ad FGH triplicatam esse rationis CDE ad DFE , vel C ad F .
 $Q.E.D.$

Coroll.

Hinc, inter duos similes solidos cadunt duo medii proportionales, in ratione laterum homologorum.

PROP. XX.

A, 12. C, 18. B, 27. Si inter duos numeros A, E, unus medius proportionalis cadat numerus C, similes plani erunt illi numeri, A, B.

^a Accipe D, & E minimos in ratione A ad C, vel C ad B. ^b ergò D æquè metitur A, ac E ^b 21. 7.
 ipsum C, puta per eundem F. ^b item D æquè metitur C ac E ipsum B, puta per eundem G. ^c ergò $DF = A$, & $EG = B$. ^d quare A, & B plani sunt numeri. Quia verò $EF = C = DG$; ^e erit $D.E :: F.G$, & vicissim $D.F :: E.G$. ^e 19. 7.
^f ergò plani numeri A, & B etiam similes sunt. ^f 21. def. 7.
 $Q.E.D.$

Q 2

PROP.

PROP. XXI.

A, 16. C, 24. D, 36. B, 14. Si inter
 E, 4. F, 6. G, 9. duos nume-
 H, 2. P, 2. M, 4. K, 3. L, 3. N, 6. ros A, B duo
 medii pro-
 portionales cadant numeri C, D; similes solidi erunt
 illi numeri, A, B.

a 2. 8. ^a Sume E, F, G minimos :: in ratione A ad
 b 20. 8.ⁱ C. ^b ergò E, & G sunt numeri plani similes;
 c 21. def. 7. hujus latera sint H & P; illius K, & L: ^c ergò H.
 d cor. 18. 8. K :: P. L :: ^d E. F. Atqui E, F, G ipsos A, C,
 e 21. 7. D ^e æquè metiuntur; puta per eundem M; ii-
 démque ipsos, C, D, B æquè metiuntur, puta
 f 9. ax. 7. per eundem N. ^f ergò A = EM = HPM ^f &
 g 17. def. 7. B = GN = KLN; ^g quare A & B solidi sunt
 numeri. Quoniam verò C ^f = FM; & D ^f =
 h 17. 7. FN, erit M. N ^h :: FM. FN ^k :: C. D ^l :: E.
 k 7. 5. F :: H. K :: P. L. ^m ergò A, & B sunt numeri
 l constr.
 m 21. def. 7. solidi similes. Q. E. D.

PROP. XXII.

A, 4. B, 6. C, 9. Si tres numeri A, B;
 C deinceps sint proporti-
 onales, primus autem A sit quadratus, & tertius C
 quadratus erit.

Inter A, & C cadit medius proportionalis.
 a 20. 8. ^a ergò A, & C sunt similes plani; quare ^b cum A
 b hyp. quadratus sit, erit C etiam quadratus. Q. E. D.

PROP. XXIII.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 27. Si quatuor numeri
 A, B, C, D deinceps
 sint proportionales; primus autem A sit cubus,
 & quartus D cubus erit.

Nam A, & D ^a similes solidi sunt; ergò
 b hyp. cum A cubus sit, erit D cubus. Q. E. D.

PROP.

PROP. XXIV.

A, 16. 24. B, 36. Si duo numeri A, B rati-
 C, 4. 6. D, 9. onem habeant inter se,
 quam quadratus numerus C
 ad quadratum numerum D, primus autem A sit
 quadratus; & secundus B quadratus erit.

Inter C, & D numeros quadratos, ^a adeoque ^a 8. 8.
 inter A, & B eandem rationem habentes ^a cadit a 11 &
 unus medius proportionalis. Ergo ^b cum A b hyp.
 quadratus sit, ^c etiam B quadratus erit. Q. E. D. ^c 22. 8.

Coroll.

Liquet ex his, proportionem cuiusvis numeri
 quadrati ad quemlibet non-quadratum, exhiberi
 nullo modo posse in duobus numeris quadratis.
 unde non erit, Q. Q :: 1. 2. nec 1. 5 :: Q.
 Q. &c.

PROP. XXV.

C, 64. 96. 144. D, 216. Si duo numeri
 A, 8. 12. 18. B, 27. A, B rationem inter
 se habeant, quam
 cubus numerus C ad cubum numerum D, primus au-
 tem A sit cubus, & secundus B cubus erit.

^a Inter C, & D cubos, ^b adeoque inter A & a 12. 8.
 B eandem rationem habentes, cadunt duo me- b 8. 8.
 dii proportionales. ergo propter A ^c cubum, ^c hyp.
 etiam B cubus erit. Q. E. D. ^d 23. 8.

Coroll.

Patet etiam ex his proportionem cuiusvis nu-
 meri cubi ad quemlibet numerum non cubum
 non posse reperiri in duobus numeris cubis.

PROP. XXVI.

A, 20. C, 30. B, 45. *Similes plani numeri*
 D, 4. E, 6. F, 9. *A, B rationem inter se*
habent, quam quadratus
numerus ad quadratum numerum.

a 18. 8. Inter A, & B^a cadit unus medius proportio-
 b 2. 8. nalis C, ^b sume tres D, E, F minimos :: in ra-
 c 14. 7. tione A ad C. Extremi D, F ^b quadrati erunt.
 atqui ex æquali A. B :: D. F. ergò A. B ::
 Q. Q. Q. E. D.

PROP. XXVII.

A, 16. C, 24. D, 36. B, 54. *Similes soli-*
 E, 8. F, 12. G, 18. H, 27. *di numeri A,*
B, rationem ha-
bent inter se, quam cubus numerus ad cubum nume-
rum.

a 19. 8. ^a Inter A, & B cadunt duo medii proportio-
 b 2. 8. nales, puta C & D : ^b sume quatuor E, F, G, H
 c 14. 7. minimos :: in ratione A ad C. ^b Extremi E,
 H cubi sunt. At A. B :: E. H :: C. C.
 Q. E. D.

Schol.

Vide Clavium.

1. Ex his inferitur, nullos numeros habentes proportionem superparticularem, vel superbi-partientem, vel duplam, aut aliam quamcunque multiplam non denominatam à numero quadrato esse similes planos.

2. Nec duo quivis primi numeri, neque duo quicunque inter se primi, qui quadrati non sint, similes esse possunt.

LIB. IX.

PROP. I.

A, 6. B, 54.

Aq. 36. 108. AB, 324.

Si duo similes plani numeri A, B multiplicantes se mutuò faciant quendam AB, productus AB quadratus erit.

Nam $A \cdot B^2 :: Aq. AB$; cum a 17. 7. igitur inter A, & B^b cadat unus b 18. 8. medius proportionalis, ^c etiam inter Aq, & AB^c 8. 8. cadet unus med. proport. ergò cum primus Aq sit quadratus, ^d etiam tertius AB quadratus d 22. 8. erit. Q. E. D.

Vel sic. Sint ab, cd similes plani, nempe a. b :: c. d. ^x ergò a d = bc. quare abcd, vel adbc ^y = adad ^x 19. 7. = Q; ad. y 1. dx.

PROP. II.

Si duo numeri A, B se mutuò multiplicantes faciant AB quadratum, similes plani erunt, A, B.

Nam $A \cdot B^2 :: Aq. AB$; quare cum inter Aq, ^a 17. 7. AB^b cadat unus medius proportionalis, ^c etiam ^b 11. 8. unus inter A, & B medius cadet. ^d ergò A, & B ^c 8. 8. ^d 20. 8. sunt similes plani. Q. E. D.

PROP. III.

A, 2. Ac, 8. Acc, 64. *Si cubus numerus Ac si ipsum multiplicans procreet aliquem Acc, productus Acc cubus erit.*

Nam 1. $A^2 :: A \cdot Aq^b :: Aq. Ac$. ergò inter 1, & ^a 15. dof. Ac cadunt duo medii proportionales. Sed 1. $Ac^2 :: b$ 17. 7. $Ac. Acc.$ ergò inter Ac, & Acc cadunt etiam duo ^c 8. 8.

Q4

medii

d 23. 8. medii proportionales. Proinde cum Ac sit cu-
bus, ^d erit Acc cubus. Q. E. D.

Vel sic; aaa (Ac) in se ductus facit aaaaaa
(Acc); hic cubus est, cujus latus aa.

PROP. IV.

Ac, 8. Bc, 27. Si cubus numerus Ac
Acc, 64. Ac Bc, 216. cubum numerum Bc mul-
tiplicans, faciat aliquem
AcBc, factus AcBc cubus erit.

a 17. 7. Nam Ac. Bc ^a :: Acc. AcBc. sed inter Ac,
b 12. 8. & Bc ^b cadunt duo medii proportionales; ^c ergo
c 8. 8. inter Acc, & AcBc totidem cadunt. itaque cum
d 23. 8. Acc sit cubus, ^d erit AcBc etiam cubus. Q. E. D.

Vel sic. AcBc = aaabbb (ababab) = C: ab.

PROP. V.

Ac, 8. B, 27. Si cubus numerus Ac
Acc, 64. AcB, 216. numerum quendam B mul-
tiplicans, faciat cubum
AcB; & multiplicatus B cubus erit.

a 17. 7. Nam Acc. AcB ^a :: Ac. B. Sed inter Acc, &
b 12. 8. AcB ^b cadunt duo medii proportionales. ^c ergo
c 8. 8. totidem cadent inter Ac, & B. quare cum Ac cu-
d 23. 8. bus sit, ^d etiam B cubus erit. Q. E. D.

PROP. VI.

A, 8. Aq, 64. Ac, 12. Si numerus A se-
ipsum multiplicans fa-
ciat Aq cubum; & ipso A cubus erit.

a hyp. Nam quia Aq ^a cubus, & AqA (Ac) ^b cu-
b 19. def. 7. bus, ^c erit A cubus. Q. E. D.
c 5. 9.

PROP. VII.

A, 6. B, 11. AB, 66. Si compositus numerus
D, 2. E, 3. A numerum quempiam B
multiplicans quempiam
faciat AB, factus AB solidus erit.

Quoniam

Quoniam A compositus est, ^a metitur cum a. ^a 13. def. 7.
 liquis D, puta per E. ^b ergo $A = DE$; ^c quare ^b 9. ax. 7.
 $DEB = AB$ solidus est. Q. E. D. ^c 17. def. 7.

PROP. VIII.

1. 2, 3. a^2 , 9. a^3 , 27. a^4 , 81. a^5 , 243. a^6 , 729.

Si ab unitate quocunque numeri deinceps proportionales fuerint (1, 2, a^2 , a^3 , a^4 , &c.): tertius quidem ab unitate a^2 quadratus est; & unum intermittentes omnes (a^4 , a^6 , a^8 , &c.): quartus autem a^3 est cubus, & duos intermittentes omnes (a^6 , a^9 , &c.) septimus verò a^6 , cubus simul & quadratus, & quinque intermittentes omnes (a^{12} , a^{18} , &c.)

Nam 1. $a^2 = Q. a$. & $a^4 = aaaa = Q. aa$.
 & $a^6 = aaaaaa = Q. aaa$, &c.

2. $a^3 = aaa = C. a$. & $a^6 = aaaaaa = C. aa$. & $aaaaaaaa = C. aaa$, &c.

3. $a^6 = aaaaaa = C. aa = Q. aaa$. ergo, &c. ^a Hyp.

Vel juxta Euclidem; quia 1. $a^4 :: a : a^2$, ^b erit ^b 20 7.
 $a^2 = Q : a$. ergo cum a^2 , a^3 , a^4 sint $::$ ^c erit ^c 22. 8.
 tertius a^4 etiam quadratus. pariterque a^6 , a^8 , &c.
 Item quia 1. $a^2 :: a^2 : a^3$. erit $a^3 = a^2$ in $a = C : a$. ^d 23 8.
 ergo quartus ab a^3 , nempe a^6 , etiam cubus erit, &c. ergo a^6 cubus simul & quadratus existit, &c.

PROP. IX.

1. 2, 4. a^2 , 16. a^3 , 64. a^4 , 256. &c.

1. 8. a^2 , 64. a^3 , 512. a^4 , 4096.

Si ab unitate quocunque numeri deinceps proportionales fuerint (1, 2, a^2 , a^3 , &c.); qui verò (a) post unitatem sit quadratus, & reliqui omnes, a^2 , a^3 , a^4 , &c. quadrati erunt. At si a, qui post unitatem sit cubus, & reliqui omnes a^2 , a^3 , a^4 , &c. cubi erunt.

1. Hyp. Nam a^2 , a^4 , a^6 , &c. quadrati sunt ex præc. item quia a ponitur quadratus, ^a erit ^a 22. 8.
 tertius a^3 quadratus, pariterque a^5 , a^7 , &c. ergo omnes.

Q. 5.

2. Hyp.

b 23. 8.
c 20. 7.
d 3. 9.
e 23. 8.

2. Hyp. a cubus ponitur, b ergò a⁴, a⁷, a¹⁰ cubi sunt: atqui ex præced. a³, a⁶, a⁹, &c. cubi sunt. denique quia 1. a :: a. aa^c, erit a² = Q: a. cubus autem in se^d facit cubum; ergò a² cubus est, & e proinde ab eo quartus a⁵, paritérq; a⁸, a¹¹, &c. cubi sunt, ergò omnes. Q. E. D.

Clariùs forsitan sic; Sit quadrati a latus b. ergò series a, a², a³, a⁴, &c. aliter exprimerur sic, bb, b⁴, b⁶, b⁸, &c. liquet verò hos omnes quadratos esse; & sic etiam exprimi posse; Q: b, Q: bb, Q: bbb, Q: bbbb, &c.

Eodem modo, si b latus fuerit cubi a. series ità nominari potest: b³, b⁶, b⁹, b¹², &c. vel C: b, C: b², C: b³, C: b⁴, &c.

PROP. X.

1, a, a², a³, a⁴, a⁵, a⁶. Si ab unitate quot-
1, 2, 4, 8, 16, 32, 64. cunque numeri desceps
proportionales fuerint (1, a, a², a³, &c.); qui verò post unitatem (a) non sit quadratus, neque alius ullus quadratus erit, præter a² tertium ab unitate, & unum intermittentes omnes (a⁴, a⁶, a⁸, &c.) At si a, qui post unitatem non sit cubus, neque ullus alius cubus erit præter a³ quartum ab unitate, & duos intermittentes omnes, a⁶, a⁹, a¹², &c.

1. Hyp. Nam si fieri potest, sit a⁵ quadratus numerus. quoniam igitur a. a² a³ :: a⁴. a⁵, atq; inversè a⁵. a⁴ :: a². a³; sintque a⁵, & a⁴ quadrati, primusque a² quadratus, e erit a etiam quadratus, contra Hyp.

2. Hyp. Si fieri potest, sit a⁴ cubus. quoniam igitur ex æquo a⁴. a⁶ :: a. a³, atque inversè a⁶. a⁴ :: a³. a²; sintque a⁶, & a⁴ cubi, & primus a³ cubus, e etiam a cubus erit, contra Hypoth.

PROP. XI.

1, 2, 4, 8, 16, 32, 64. Si ab u-

1, 3, 9, 27, 81, 243, 729. nitate quot-

cunq; numeri

deinceps proportionales fuerint (1, a, a², a³, &c.)

minor maiorem metitur per aliquem eorum, qui in

proportionalibus sunt numeris.

Quoniam 1. a :: a. aa. ^a erit $\frac{aa}{a} = a = \frac{aaa}{aa}$ a 5. ar. 7.

item quia 1. aa^b :: a. aaa. ^a erit $\frac{aaa}{a} = aa = b$ 14. 7.

$\frac{a^4}{aa} = \frac{a^3}{a}$ &c. denique quia 1. a³ b :: a. a⁴,

^a erit $\frac{a^4}{a} = a^3 = \frac{a^6}{a^2}$ &c.

Coroll.

Hinc, si numerus qui metitur aliquem ex proportionalibus, non sit unus proportionalium, neque numerus per quem metitur, erit aliquis ex proportionalibus.

PROP. XII.

1, 2, 4, 8, 16. Si ab unitate quocunq;

1, 6, 36, 216, 1296. numeri deinceps proporti-

B, 3. nales fuerint (1, a, a²,

a³, a⁴); quicunque pri-

morum numerorum B ultimum a⁴ metiatur, iidem

(B) & eum (a) qui unitati proximus est, metientur.

Dic B non metiri a, ^a ergò B ad a primus est; a 31. 7.

b ergò B ad a² primus est; & c proinde ad a⁴, b 27. 7.

quem metiri ponitur Q. E. A. c 26. 7.

Coroll.

1. Itaq; omnis numerus primus ultimum metiens, metitur quoq; omnes alios ultimum precedentes.

2. Si

2. Si aliquis numerus non metiens proximum unitati, metiatur ultimum, erit numerus compositus.

3. Si proximus unitati sit primus numerus, nullus alius primus numerus ultimum metietur.

PROP. XIII.

1, a , a^2 , a^3 , a^4 , Si ab unitate
1. 5, 25, 125, 625. quocunque numeri
H -- G -- F -- E -- deinceps proportio-
nales fuerint (a ,
 a^2 , a^3 , &c.), qui verò post unitatem (a) primus
sit; maximum nullus alius metietur, præter eos qui
sunt in numeris proportionalibus.

Si fieri potest, alius quispiam E metiatur a^4 ,
nempe per F; ^a erit F alius extra a , a^2 , a^3 .
^b Quia verò E metiens a^4 non metitur a , ^b erit
^c E numerus compositus; ^c ergò eum aliquis pri-
^d mus metitur, ^d qui proinde ipsum a^4 metitur;
^e ideoque alius non est, quàm a . ergò a meti-
tur E. Eodem modo ostendetur F compositus
numerus, metiens a^4 , adeoque a ipsum F metiri.
^f itaque quum $EF^f = a^4 = a$ in a^3 , ^f erit $a. E :: F.$
^g a^3 . ergò cum a metiatur E, ^h æquè F metietur
^h a^3 ; puta per eundem G. ^k Nec G erit a , vel a^2 .
ⁱ ergò, ut priùs, G est numerus compositus, & a
eum metitur. quum igitur $FG^f = a^3 = a^2$ in a ,
^j erit $a. F :: G. a^2$; & proinde, quia A metitur
F, ^k æquè G metietur a^2 , scilicet per eundem H;
^l qui non est a . ergò quum $GH^k = a^2 = aa$.
^m ^l erit H. $a :: a. G$. ergò quia a metitur G (ut
priùs); ^m etiam H metietur a , numerum pri-
mum. Q. F. N.

Sic Euclides satis prolixè; brevius sic; Nam
quia a primus est numerus ^x nullus alius primus
ultimum a^4 metietur; proinde nec compositus;
^y quia omnem compositum aliquis primus me-
tetur. ergò, &c.

PROP.

PROP. XIV.

A, 30. Si minimum numerum A
B, 2. C, 3. D, 5. primi numeri B, C, D me-
E -- F --- tiantur; nullus alius numerus
primus E illum metietur, pra-
ter eos, qui à principio metiebantur.

Si fieri potest, fit $\frac{A}{B} = F$. ^a Ergò $A = EF$. ^a 9. ar. 7.

^b Ergò singuli primi numeri B, C, D ipsorum ^b 32. 7.
E, F unum metiuntur; non E, qui primus po-
nitur, ergò F, minorem scilicet ipso A; contra
Hypoth.

PROP. XV.

A, 9. B, 12. C, 16. Si tres numeri A, B, C
D, 3. E, 4. deinceps proportionales, fu-
erint minimi omnium can-
dem cum ipsis rationem habentium; duo quilibet
compositi, ad reliquum primi erunt.

^a Sume, D, & E minimos in ratione A ad B. ^a 35. 7.
^b ergò $A = Dq$; ^b & $C = Eq$; ^b & $B = DE$. Quia ^b 2. 8.
verò D ad E ^c primus est, ^d erit D + E primus ad ^c 24. 7.
singulos D, & E. ^e ergò D in D + E ^e $= Dq +$ ^d 30. 7.
DE (^f A + B) ad E primus est, ideóque ad C ^e 26. 7.
vel Eq. Q. E. D. Pari pacto DE + Eq (B + C) ^f prius.
ad D primus est, & proinde ad A = Dq. Q. E. D. ^g 27. 7.
Denique quia B ad D + E ^h primus est; is ad ^h 16. 7.
hujus quadratum ^k $Dq + 2 DE + Eq$ (A + 2 ^k 4. 2.
B + C) primus erit; ^l quare idem B ad A + B + C; ^l 30. 7.
^l adeóque ad A + C primus erit. Q. E. D.

In hac demonstratione nonnulla in numeris
assumptimus, quæ in secundo libro de lineis de-
monstrata sunt; id quod brevitatis studio feci-
mus, cum alioqui eadem in numeris demon-
strata habeas apud Clavius, &c.

PROP. XVI.

A, 3. B, 5. C --- Si duo numeri A, B primi inter se fuerint; non erit ut primus A ad secundum B, ita secundus B ad alium quempiam C.

a 23. 7.

b 21. 7.

c 6. ar. 7.

Dic A. B :: B. C. ergo quum A, & B in sua ratione ^a minimi sint, A ^b metietur B æquè ac B ipsum C; sed A ^c seipsum etiam metitur; ergo A, & B non sunt primi inter se, contra Hypoth.

PROP. XVII.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 27. E ---

Si fuerint quotcunque numeri deinceps proportionales A, B, C, D, extremi autem ipsorum A, D primi inter se sint; non erit ut primus A ad secundum B, ita ultimus D ad alium quempiam E.

a 23. 7.

b 21. 7.

c 20. def. 7.

d 11. ar. 7.

Dic A. B :: D. E. ergo vicissim A. D :: E. E. ergo quum A, & D in sua ratione ^a minimi sint, ^b metietur A ipsum B; ^c quare B ipsum C, & C sequentem D, ^d adeoque A eundem D metietur. Ergo A, & D non sunt primi inter se, contra Hypoth.

PROP. XVIII.

A, 4. B, 6. C, 9. Duobus numeris datis A, B; Bq, 16. considerare an possit ipsis tertius proportionalis C inveniri.

a 9. ar. 7.

b per 20. 7.

Si A metiatur Bq per aliquem C, ^a erit AC. = Bq. unde ^b liquet esse A. B :: B. C. Q. E. F. A, 6. B, 4. Bq, 16. Sin A non metiatur Bq, non erit aliquis tertius proportionalis:

c 7. ar. 7.

Nam dic A. B :: B. C. ^a ergo AC = Bq. ^c proinde $\frac{Bq}{A} = C$. Scilicet A metitur Bq, contra Hypoth.

PROP.

PROP. XIX.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 27. Tribus nume-
BC, 216. ris datis A, B, C,

considerare an

possit ipsis quartus proportionalis D inveniri.

Si A metiatur BC per aliquem D, ^a ergo ^a 9. ax. 7.

AD=BC; ^b constat igitur esse A. B :: C. D. ^b ex 19. 7.

Q. E. F.

Sin A non metiatur BC, non datur quartus proportionalis, quod ostenderur, prout in precedenti.

PROP. XX.

Primi numeri plures sunt

A, 2. B, 3. C, 5. omni propositâ multitudine
D, 30. G --- ne primorum numerorum

A, B, C.

^a Sit D minimus, quem A, B, C metiuntur, ^a 38. 7.

si D+1 primus sit, res patet; si compositus,

^b ergo aliquis primus, puta G, metitur D+1, ^b 33. 7.

qui non est aliquis trium A, B, C; nam si ita,

quum is ^c totum D+1, & ^d ablatum D metiatur, ^c suppos.

^e idem reliquam unitatem metietur. Q. E. A. ^d constr.

Ergo propositorum primorum numerorum mul- ^e 12. ax. 7.

titudo aucta est per D+1; vel saltem per G.

PROP. XXI.

1 5 3 3 2 2
A E B ... F ... C .. G .. D 20

Si pares numeri quocunque AB, BC, CD componantur, totus AD par erit.

^a Sume EB= $\frac{1}{2}$ AB, & FC= $\frac{1}{2}$ BC; & GD= $\frac{1}{2}$ ^a 6. def. 7.

CD. ^b liquet EB+FC+GD= $\frac{1}{2}$ AD. ^c ergo ^b 12. 7.

AD est par numerus. Q. E. D. ^c 6. def. 7.

PROP. XXII.

$\overset{1}{A} \dots \overset{1}{F} . \overset{1}{B} \dots \overset{1}{G} . \overset{1}{C} \dots \overset{1}{H} . \overset{1}{D} \dots \overset{1}{L} . \overset{1}{E} . 22.$
 $\quad \quad \quad 9 \quad \quad \quad 7 \quad \quad \quad 5 \quad \quad \quad 3$

Si impares numeri quocunque AB, BC, CD, DE componantur, multitudo autem ipsorum sit par, totus AE par erit.

- a 7. def. 7. *Detractâ unitate ex singulis imparibus, manebunt AF, BG, CH, DL numeri pares, &*
 b 21. 9. *proinde compositus ex ipsis par erit; adde his*
 c hyp. *parem numerum conflatum ex residuis unitatibus,*
 d 21. 9. *totus idcirco AE par erit. Q. E. D.*

PROP. XXIII.

$\overset{7}{A} \dots \overset{5}{B} \dots \overset{1}{C} \dots \overset{1}{E} . \overset{1}{D} 15.$
 $\quad \quad \quad 3$

Si impares numeri quocunque AB, BC, CD componantur, multitudo autem ipsorum sit impar; & totus AD impar erit.

- a 21. 9. *Nam dempto CD uno imparium, reliquorum aggregatus AC est par numerus. huic adde*
 b 21. 3. *CD—1; totus AE est etiam par; quare restituta unitate totus AD*
 c 7. def. 7. *impar erit. Q. E. D.*

PROP. XXIV.

$\overset{4}{A} \dots \overset{5}{B} \dots \overset{1}{D} . \overset{1}{C} 10.$
 $\quad \quad \quad 6$

Si à pari numero AC par AB detrabatur, & reliquus BC par erit.

- a 7. def. 7. *Nam si BD (BC—1) impar fuerit, erit BC (BD+1) par. Q. E. D.*
 b hyp. *Sin BD parem dicas, propter AB parem, erit*
 c 21. 9. *AD par; ideoque AC (AD+1) impar, contra Hypoth. ergo BC est par. Q. E. D.*

PROP.

PROP. XXV.

6 1 3 Si à pari numero AB
A.....D.C...B 10. impar AC detrahatur,
7 & reliquus CB impar
erit.

Nam AC—1 (AD) a est par. b ergò DB a 7. def. 7.
est par. c ergò CB (DB—1) est impar. Q.E.D. b 24. 9.
c 7. def. 7.

PROP. XXVI.

4 6 1 Si ab impari numero
A....C.....D.B 11. AB impar CB detra-
7 hatur ; reliquus AC
par erit.

Nam AB—1 (AD) & CB—1 (CD)
a sunt pares. b ergò AD—CD (AC) est par. a 7. def. 7.
Q.E.D. b 24. 9.

PROP. XXVII.

1 4 6 Si ab impari numero
A.D....C.....B 11. AB par detrahatur CB,
5 reliquus AC impar erit.
Nam AB—1 (DB)

a est par ; & CB ponitur par. b ergò reliquus a 7. def. 7.
CD par est. c ergò CD+1 (CA) est impar. b 24. 9.
Q.E.D. c 7. def. 7.

PROP. XXVIII.

A, 3. Si impar numerus A parem nume-
B, 4. rum B multiplicans fecerit aliquem
AB, 12. AB, factus AB par erit.

Nam AB a componitur ex im- a hyp. &
pari A toties accepto, quoties unitas continetur 15. def. 7.
in B pari. b ergò AB est par numerus. b 21. 9.

Schol.

Eodem modo, si A sit numerus par, erit AB
par.

R 3

PROP.

PROP. XXIX.

A, 3.

B, 5.

 $\frac{AB}{3}, 15.$

a 15. def. 7.

b 23. 9.

Si impar numerus A, imparem numerum B multiplicans, fecerit aliquem AB; factus AB impar erit.

Nam AB^2 componitur ex B impari numero toties accepto, quoties unitas includitur in A etiam impari. Ergo AB est impar. Q. E. D.

Scholium.

B, 12 (C, 4.

 $\frac{A}{3}$

a 9. ax. 7.

b 29. 9. 3

1. Numerus A impar numerum B parem metiens, per numerum parem C eum metitur.

Nam si C impar dicatur, quoniam $B=AC$, erit B impar; contra Hypoth.

B, 15 (C, 5.

 $\frac{A}{3}$

a 28. 9.

2. Numerus A impar numerum B imparem metiens, per numerum C imparem eum metitur.

Nam si C dicatur par; a erit AC, vel B par, contra Hypoth.

B, 15 (C, 5.

 $\frac{A}{3}$

a 28. 9.

3. Omnis numerus (A & C) metiens imparem numerum B est impar.

Nam si utervis A, vel C dicatur par, a erit B numerus par, contra Hypoth.

PROP. XXX.

B, 24

 $\frac{A}{3}$

(C, 8.

D, 12

 $\frac{A}{3}$

(E, 4.

a hyp.

b 1. Schol.

29 9.

c 9. ax. 7.

d 1. 2.

e hyp.

f 7. ax. 1.

g 7. ax. 7.

Si impar numerus A parem numerum B metiatur, & illius dimidium D metietur.

a Sit $\frac{B}{A} = C$. b ergo C est numerus par.

Sit igitur $E=\frac{1}{2}C$, erit $B^c=CA^d=2EA^e=2D$.

f ergo $EA=D$; & g proinde $\frac{D}{A} = E$. Q. E. D.

PROP.

PROP. XXXI.

A, 5. B, 8. C, 16. D --- Si impar numerus A ad aliquem numerum B primus sit, & ad illius duplum C primus erit.

Si fieri potest, aliquis D metiatur A, & C, ergo D metiens imparem A impar erit, ^{a 3. schol.} idemque ipsum B paris C semissem metietur. ^{a 9. 9.} ergo A, & B non sunt primi inter se, contra Hypoth. ^{b 30. 9.}

Coroll.

Sequitur hinc, numerum imparem qui ad aliquem numerum progressionis duplæ primus est, primum quoque esse ad omnes numeros illius progressionis.

PROP. XXXII.

1. A, 2. B, 4. C, 8. D, 16. Numerorum A, B, C, D, &c. à binario duplorum unusquisque pariter par est tantum.

Constat omnes 1, A, B, C, D pares esse; ^{a 6. def. 7.} atque ^{b 20. def. 7.} nimirum in ratione dupla, & ^{c 11. 9.} proinde quemque minorem metiri majorem per aliquem ex illis. ^{d 8. def. 7.} Omnes igitur sunt pariter pares. ^{e 13. 9.} Sed quoniam A primus est, nullus extra eos eorum aliquem metietur. Ergo pariter pares sunt tantum. Q. E. D.

PROP. XXXIII.

A, 30. B, 15. Si numerus A dimidium B D --- E -- habeat imparem, A pariter impar est tantum.

Quoniam impar numerus B metitur A per 2 ^{a hyp.} parem, ^{b 9. def. 7.} est B pariter impar; Dic etiam pariter ^{c 8. def. 7.} parem. ^{d 9. ax. 7.} ergo cum par aliquis D per parem E metitur. unde ^{e 19. 7.} $2B = A = DE$. quare ^{a. c}

R 4

E ::

f 6. def. 7. E :: D. B. ergò ut 2^f metitur parem E, sic D
 g 20. def. 7. par imparem B metitur. Q. F. N.

PROP. XXXIV.

A, 24. Si par numerus A, neque à binario
 duplus sit, neque dimidium habeat impa-
 rem, pariter par est, & pariter impar.

Liquet A esse pariter parem, quia dimidium
 imparem non habet. Quia verò si A bisectetur,
 a 7. def. 7. & rursus ejus dimidium, & hoc semper fiat, tan-
 dem incidemus in aliquem^a imparem, (quia
 non in binarium, quoniam A à binario duplus
 non ponitur) is metietur A per parem nume-
 b 1. sch. 39. 9. rum (nam^b aliàs ipse A impar esset, contra Hy-
 poth.) ergò A est etiam pariter impar. Q. E. D.

PROP. XXXV.

A 8.

4 8

B F G 12.

C 18.

9 6 4 8

D H L ... K N 27.

Si sint quotcunque numeri deinceps proportionales
 A, BG, C, DN, detrahantur autem FG à se-
 cundo, & KN ab ultimo aequales ipsi primo A, erit
 ut secundi excessus BF ad primum A, ità ultimi
 excessus DK ad omnes A, BG, C ipsum antecedentes

Ex DN deme NL=BG; & NH=C.

a hyp.

b 17. 5.

c 12. 5.

d 3. ax. 1.

e 18. 5.

Quoniam DN. C. (HN)^a :: HN. BG.
 (LN)^a :: LN. (BG) A. (KN.)^b erit di-
 videndo ubique, DH. HN :: HL. LN :: LK.
 KN.^c quare DK. C+BG+A :: LK (^d BF.)
 KN. (A.) Q. E. D.

Coroll.

Hinc^e componendo, DN+BG+C. A+
 BG+C :: BG. A.

PROP.

PROP. XXXVI.

1. A, 2. B, 4. C, 8. D, 16.

E, 31. G, 62. H, 124. L, 248. F, 496.

M, 31.

N, 465.

P----

Q---

*Si ab unitate quacunq; numeri 1, A, B, C, D
deinceps exponantur in dupla proportionē, quoad totus
compositus E fiat primus, & totus hic E in ultimum
D multiplicatus faciat aliquem F; factus F erit per-
fectus.*

Sume totidem, E, G, H, L etiam in propor-
tione dupla continuē; ergo ^a ex æquo A. D :: ^a

E. L. ^b ergo AL = DE ^c = F. ^d ergo L = ^b $\frac{F}{2}$ ^c hyp.

quare E, G, H, L, F sunt :: in ratione dupla. ^d 7. ax. 7.

Sit G - E = M, & F - E = N. ^e ideo M.E :: ^e 35. 9.

N.E + G + H + L. ^f at M = E. ^g ergo N = ^f 3. ax. 1.

E + G + H + L. ergo F = 1 + B + ^h 2. ax. 1.

C + D + E + G + H + L = E + N.

Quinetiam quia D ^k metitur DE (F), ^l etiam ^k 7. ax. 7.

singuli 1, A, B, C ^m metientes D, ^m nec non E, ^l 11. ax. 7.

G, H, L metiuntur F. Porro nullus alius eun-
dem F metitur. Nam si aliquis, sit P; qui meti-

atur F per Q. ⁿ ergo P.Q = F = DE. ^o ergo ⁿ 9. ax. 7.

E.Q :: P.D. ergo cum A primus numerus ^o 19. 7.

metiatur D, & ^p proinde nullus alius P eundem ^p 13. 9.

metiatur, & consequenter E non metitur Q. qua- ^q 20. def. 7.

re cum E primus ponatur, ^r idem ad Q primus ^r 31. 7.

erit. ^s ergo E, & Q in sua ratione minimi sunt, ^s 23. 7.

& ^t propterea E ipsum P, ac Q ipsum D æque ^t 21. 7.

metiuntur. ^u ergo Q est aliquis ipsorum A, B, C. ^u 13. 7.

Sit igitur B; ergo cum ex æquo sit B. D :: E.H;

^x ideoque B.H = DE = F = PQ. ^x adeoque ^x 19. 7.

Q.B :: H.P. ^y erit H = P. ergo P est etiam ^y 14. 5.

aliquis ipsorum A, B, C, &c. contra Hypoth.

ergo nullus alius præter numeros prædictos eun-
dem F metietur: ^z proinde F est numerus perfe-

ctus. Q.E.D. ^z 22. def. 7.

LIB. X.

Definitiones.

Commensurabiles magnitudines dicuntur, quas eadem mensura metitur.

Commensurabilitatis nota est $\square$, ut

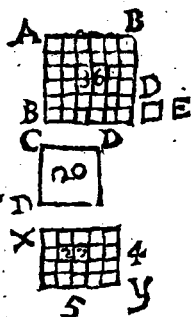
D $\square$ **A** $\square$ **B**; hoc est linea **A** 8 pedum. commensurabilis est linea **B** 13 pedum; quia **D** linea unius pedis singulas **A**, & **B** metitur. Item $\sqrt{18} \square \sqrt{50}$; quia $\sqrt{2}$ singulas $\sqrt{18}$, & $\sqrt{50}$ metitur. Nam $\sqrt{\frac{18}{2}} = \sqrt{9} = 3$. & $\sqrt{\frac{50}{2}} = \sqrt{25} = 5$. quare $\sqrt{18} \square \sqrt{50} :: 3.5$.

II. Incommensurabiles autem sunt, quorum nullam communem mensuram contingit reperiri.

Incommensurabilitas significatur notâ $\square$ ut $\sqrt{6} \square \sqrt{25}$ (5) hoc est $\sqrt{6}$ incommensurabilis est numero 5; vel magnitudini hoc numero designatæ; quia harum nulla est communis mensura, ut postea patebit.

III. Rectæ lineæ potentiâ commensurabiles sunt, cum quadrata earum idem spatium metitur.

Hujusce

Hujusce commensurabilitatis nota est Γ ut AB Γ CD; b. e. linea AB sex pedū potentia commensurabilis est lineæ CD, quæ exprimitur per $\sqrt{20}$. quia spatium E unius pedis quadrati metitur tam ABq (36) quàm rectangulum XY (20); cui æquale est quadratum lineæ CD ($\sqrt{20}$) Eadem nota Γ nonnunquam valet potentia tantum commensurabilis:

IV. Incommensurabiles verò potentia, cum quadratis earum nullum spatium, quod sit communis eorum mensura, contingit reperiri.

Hujusmodi incommensurabilitas denotatur sic; $\Gamma \sqrt{8}$; hoc est numeri vel lineæ 5, & $\sqrt{8}$ sunt incommensurabiles potentia, quia harum quadrata 25, & 8 sunt incommensurabilia.

V. Quæ cum ita sint, manifestum est cuiunque rectæ propositæ, rectas lineas multitudine infinitas, & commensurabiles esse, & incommensurabiles, alias quidem longitudine & potentia, alias verò potentia solum. Vocetur autem proposita recta linea Rationalis.

Hujus nota est ρ .

VI. Et huic commensurabiles, sive longitudine & potentia, sive potentia tantum, Rationales, ρ .

VII. Huic verò incommensurabiles Irrationales vocentur.

Hæ sic denotantur ρ .

VIII. Et quadratum, quod à proposita recta fit, dicatur Rationale, ρv .

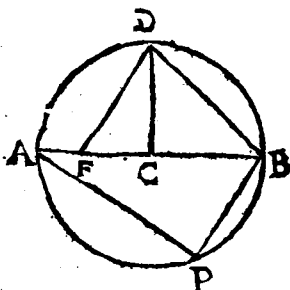
IX. Et huic commensurabilia quidem Rationalia ρa .

X. Huic

X. Huic verò incommensurabilia, Irrationalia dicantur; p^a.

XI. Et rectæ, quæ ipsa possunt, Irrationales, p^a.

Schol.

Ut postrema 7 definitiones exemplo aliquo illustrentur, sit circulus ADBP, cujus semidiameter CB; huic inscribantur latera figurarum ordinatarum, Hexagoni quidem BP, Trianguli AP,

quadrati BD, pentagoni FD. Itaque si juxta 5 defin. semidiameter CB sit Rationalis exposita, numero 2. expressa, cui reliqua BP, AP, BD, FD comparanda sunt^a; erit $BP^2 = BC = 2$. quare BP est p^a $\sqrt{2} BC$, juxta 6. def. Item $AP^2 = \sqrt{12}$ (nam ABq (16) — BPq (4) = 12) quare AP est p^a $\sqrt{3} BC$, etiam juxta 6. def. atque APq (12) est p^v, per def. 9. Porro $BD^2 = \sqrt{DCq + BCq} = \sqrt{8}$; unde BD est p^a $\sqrt{2} BC$; et BDq p^v. Demque, $FDq = 10 - \sqrt{20}$. (ut patebit ex praxi ad 10. 13. tradendâ) erit p^v, juxta 10 def. et proinde $FD = \sqrt{10 - \sqrt{20}}$ est p^a, juxta 11 defin.

a cor. 15. 4.
b 67. 1.

Postulatum.

Postuletur, quamlibet magnitudinem toties posse multiplicari, donec quamlibet magnitudinem ejusdem generis excedat.

Axiomata.

Axiomata.

I. Magnitudo quocunque magnitudines metiens, compositam quoque ex ipsis metitur.

z. Magnitudo quancunque magnitudinem metiens, metitur quoque omnem magnitudinem quam illa metitur.

3. Magnitudo metiens totam magnitudinem
& ablatam, metitur & reliquam.

PROP. I.

B **E** **I** **G** **H** **F** **A** **C**

Daubus magnitudinibus inaequalibus AB, C propositis, si à majore AB auferatur majus quàm dimidium, (AH) & ab eo (HB), quod reliquum est, rursus detrahatur majus quàm dimidium (HI), & hoc semper fiat; relinquetur tandem quaedam magnitudo IB, quæ minor erit propositâ minore magnitudine C.

ACD Accipe C toties, donec ejus multiplex **DE** proximè excedat **AB**; sintque **DF = FG = GE = 1/2 C**. Deme ex **AB** plusquam dimidium **AH**, & à reliquo **HB** plusquam dimidium **HI**, & sic deinceps, donec partes **AH**, **HI**, **IB** æquè multæ sint partibus **DF**, **FG**, **GE**. Jam liquet **FE**, quæ non minor est quàm $\frac{1}{2}$ **DE**, majorem esse, quàm **HB**, quæ minor est, quàm $\frac{1}{2}$ **AB** $\neg$ **DE**. Paritérque **GE** quæ non minor est quàm $\frac{1}{2}$ **FE**, major est quàm **IB**. $\neg$ $\frac{1}{2}$ **HB**, ergò **C**, vel **GE** $\sqsubset$ **IB**. Q. E. D.

Idem demonstrabitur, si ex AB auferatur dimidium AH , & ex reliquo HB rursus dimidium HI , & ita deinceps.

PROP. II.

Si duabus magnitudinibus inaequalibus propositis (AB, CD) detrahatur semper minor AB de maiore CD, alterâ quâdam detractiōe, & reliqua minimè præcedentem metiatur; incommensurabiles erunt ipsæ magnitudines.

Si fieri potest, sit aliqua E communis mensura. Quoniam igitur AB detracta ex CD, quoties fieri potest, relinquit aliquam FD se minorem, & FD ex AB relinquit GB, & sic deinceps, ^a tandem relinquetur aliqua GE $\sqsubset$ E. ergo E ^b metiens AB ^c, ideòq; CF, ^b & totam CD; ^d etiam reliquam FD metietur, ^e proinde & AG; ^d ergo & reliquam GB, seipsa minorem. Q. E. A.

a 1. 10.

b hyp.

c 2. ax. 10.

d 3. ax. 10.

PROP. III.

Duabus magnitudinibus commensurabilibus datis, AB, CD, maximam earum communem mensuram FB reperire.

Deme AB ex CD, & reliquum ED ex AB, & FB ex ED, donec FB metiatur ED; (quod tandem fiet, ^a quia per Hyp. AB $\sqsubset$ CD) erit FB quæsitæ.

Nam FB ^b metitur ED, ^c ideòque ipsam AF; sed & seipsam, ^d ergo etiam AB, & ^e propterea CE, ^d adeòque & totam CD. Proinde FB communis est mensura ipsarum AB, CD. Dic G communem quoq; esse mensuram, hâc maiorem; ergo G metiens AB, & ^e metitur CE, & ^f reliquam ED, ^e ideòque AF, & ^f proinde reliquam FB, major minorem. Q. E. A.

a 2. 10.

b constr.

c 2. ax. 10.

d 1. ax. 10.

e 2. ax. 10.

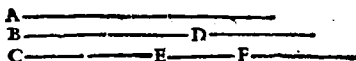
f 3. ax. 10.

Coroll.

Coroll.

Hinc, magnitudo metiens duas magnitudines, metitur & maximam earum mensuram communem.

PROP. IV.

Tribus magnitudinibus commensurabilibus datis A, B, C; maximam earum mensuram communem invenire.

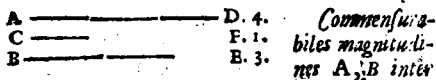
^a Inveni D maximam communem mensuram duarum quarumcunque A, B, ^a item E ipsarum D, & C maximam communem mensuram; erit E quæsitæ.

Nam perspicuum est E metiens D, & C ^b b. constr. & metiri tres A, B, C. Puta aliam F hæc majorem easdem metiri. c ergo F metitur D; ^c proinde & E, ipsorum D, C maximam communem mensuram, major minorem. Q. E. A.

Coroll.

Hinc quoque Magnitudo metiens tres magnitudines, metitur quoque maximam earum communem mensuram.

PROP. V.

se rationem habent, quàm numerus ad numerum.

^a Inventâ C ipsarum A, B maximâ communem mensurâ; quoties C in A, & B, toties 1 contineatur in numeris D & E. ^b ergo C. A :: 1. D; ^b 20. def. 7. quare inversè A. C :: D. 1. ^b atqui etiam C, S 2 B ::

c 22. 5.

B :: 1. E. ergò ex æquali A. B :: D. E ::
N. N. Q. E. D.

PROP. VI.

E —————

F. 1.

A —————

C. 4.

B —————

D. 3.

Si dua magnitudines A, B inter se propor-

tionem habeant, quàm numerus C ad numerum D; commensurabiles erunt magnitudines A, B.

a sch. 10. 6.

b constr.

c hyp.

d 22. 5.

e 5. ax. 7.

f 20. def. 7.

g constr.

h 1. def. 10.

Qualis pars est 1 numeri C, ^a talis fiat E ipsius A. Quoniam igitur E. A ^b :: 1. C. atque A. B ^c :: C. D; ^d ex æquo crit E. B :: 1. D. ergò quum 1 ^e metiatur numerum D, ^f etiam E metitur B. sed & ipsum A ^g metitur. ^h ergò A $\square$ B. Q. E. D.

PROP. VII.

A —————

B —————

Incommensurabiles magnitudines A, B inter se proportionem non habent, quàm numerus ad numerum.

ter se proportionem non habent, quàm numerus ad numerum.

a 6. 10.

Dic A. B :: N. N. ^a ergò A $\square$ B. contra Hypoth.

PROP. VIII.

A —————

B —————

Si dua magnitudines A, B inter se proportionem non habeant, quàm numerus ad numerum, incommensurabiles erunt magnitudines.

nem non habeant, quàm numerus ad numerum, incommensurabiles erunt magnitudines.

a 5. 10.

Put a A $\square$ B. ^a ergò A. B :: N. N, contra Hypoth.

PROP.

PROP. IX.

A. —————
B. —————
F, 4.
F, 3.

Quæ à rectis lineis longitudine commensurabilibus fiunt quadrata, inter se proportionem habent, quam quadratus

numerus ad quadratum numerum: & quadrata inter se proportionem habentia, quam quadratus numerus ad quadratum numerum, & latera habebunt longitudine commensurabilia. Quæ verò à rectis lineis longitudine incommensurabilibus fiunt quadrata, inter se proportionem non habent, quam quadratus numerus ad quadratum numerum: & quadrata inter se proportionem non habentia, quam quadratus numerus ad quadratum numerum, neq; latera habebunt longitudine commensurabilia.

1. Hyp. A. $\perp$ B. Dico Aq. Bq :: Q. Q.

Nam $\frac{A}{B}$ sit A. B :: num. E. num. F. ergò

$\frac{Aq}{Bq} \left(\frac{A}{B} \text{ bis.} \right) = \frac{E}{F} \text{ bis.} = \frac{Eq}{Fq}$ ergò Aq. Bq :: Eq. Fq :: Q. Q. Q. E. D.

2. Hyp. Aq. Bq :: Eq. Fq :: Q. Q. Dico A.

$\perp$ B. Nam $\frac{A}{B}$ bis. $\left(\frac{Aq}{Bq} \right) = \frac{Eq}{Fq}$ $\frac{A}{B} = \frac{E}{F}$ ergò A. B :: E. F :: N. N. quare A $\perp$ B. Q. E. D.

3. Hyp. A $\perp$ B. Nego esse Aq. Bq :: Q. Q.

Nam dic Aq. Bq :: Q. Q. Ergò A $\perp$ B, ut modò ostensum est, contra Hypoth.

4. Hyp. Non Aq. Bq :: Q. Q. Dico A $\perp$ B.

Nam puta A $\perp$ B; ergò Aq. Bq :: Q. Q. ut modò diximus, contra Hypoth.

Coroll.

Lineæ $\perp$ sunt etiam $\perp$; at non contra. Sed lineæ $\perp$ non sunt idcirco $\perp$. lineæ verò $\perp$ sunt etiam $\perp$.

PROP. X.

C A B D

Si quatuor magnitudines proportionales fuerint ($C. A :: B. D$); prima verò C secunda A fuerit commensurabilis; & tertia B quarta D commensurabilis erit. Et si prima C secunda A fuerit incommensurabilis, & tertia B quarta D incommensurabilis erit.

Si $C \nmid A$, idè erit $C. A :: N. N$.
 $N^b :: B. D$. ergò $B \nmid D$. Sin $C \nmid A$, ergò e non erit $C. A :: N. N :: B. D$.
 d quare $B \nmid D$. Q. E. D.

- a 5. 10.
 b 6. 10.
 c 7. 10.
 d 8. 10.

LEMMA 1.

Duos numeros planos invenire, qui proportionem non habeant, quam quadratus numerus ad quadratum numerum.

Huic Lemmati satisfaciunt duo quilibet numeri plani non similes, quales sunt numeri habentes proportionem superparticularem, vel superbipartientem, vel duplam, vel etiam duo quivis numeri primi. vid. Schol. 27. 3.

LEMMA 2.

B, 5, C, 3.

Invenire lineam HR, ad quam data recta linea KM sit in ratione datorum numerorum B, C.

- a *Al.* 10. 6.

^a Divide KM in partes æquales æquè multas unitatibus numeri B. harum tot, quot unitates sunt in numero C, ^b componant rectam HR. liquet esse, KM. HR :: B. C.

- b 3. 1.

LEMMA 3.

Invenire lineam D, ad cujus quadratum data recta KM quadratum sit in ratione datorum numerorum B, C.

Fac

Fac B. C^a :: KM. HR. ac inter KM, & HR^b inveni mediam proportionalem D. Erit KMq. Dq^c :: KM. HR^d :: B. C.

a 2. lem. 10.
b 13. 6.
c 20. 6.
d conste.

PROP. XI.

A ————— B. 20. Proposita recta l^a
E ————— C. 16. ma A invenire duas
D ————— rectas lineas inco-

mensurabiles; alteram quidem D longitudinis tantum, alteram verò E etiam potentia.

1. Sume numeros B, C, ita ut non sit B. C :: a 1 lem. 10.
Q. Q. b fiatque B. C :: Aq. Dq. c liquet A —————
D. Sed Aq^d ————— Dq. Q. E. F. b 3. lem. 10.

2. d Fac A. E :: E. D. Dico Aq^e ————— Eq. c 9. 10.
Nam A. D^e :: Aq. Eq. ergò cum A ————— D, d 6. 10.
ut prius, f erit Aq^f ————— Eq. Q. E. F. d 13. 6.
c 20. 6.
f 10. 10.

PROP. XII.

Quæ (A, B) eidem magnitudini C sunt commensurabiles, & inter se sunt commensurabiles.

Quia A ————— C; & C ————— B, a fit A a 5. 10.

D, 18. E, 8. C :: N. N :: D. E. b 4. 8.

F, 2. G, 3. atq C. B :: N. N :: F.

H, 5. I, 4. K, 6. G^b sumantur tres numeri H, I, K minimi :: c conste.

A B C in rationibus D ad E, & F ad G. Jam d 22. 5.
quia A. C^c :: D. E^c :: H. I. ac C. B^c :: F. G^c 6. 10.
c :: I. K. d erit ex æquali A. B :: H. K :: N.
N^e ergò A ————— B. Q. E. D.

Schol.

Hinc, omnis recta linea rationali lineæ commensurabilis, est quoque p rationalis. Et omnes rectæ rationales inter se commensurabiles sunt, saltem potentia. Item, omne spatium rationali spatio commensurabile, est quoque rationale; & omnia spatia rationalia inter se com-

mensurabilia sunt. Magnitudines verò, quarum
def. 7. & 10. altera est rationalis, altera irrationalis, sunt in-
 ter se incommensurabiles.

PROP. XIII.

A ————— Si sint duæ magnitudines *A*,
C ————— *B*; & altera quidem *A* eidem
B ————— *C* sit commensurabilis, altera
 verò *B* incommensurabilis; incommensurabiles erunt
 magnitudines *A*, *B*.

a hyp.

b 12. 10.

Dic *B* $\square$ *A*, ergò cum *C* $\square$ *A*, $\square$ erit *C*
 $\square$ *B*, contra Hypoth.

PROP. XIV.

Si sint duæ magnitudines commensu-
 rabiles *A*, *B*; altera autem ipsarum
A magnitudini cuiuspiam *C* incommensura-
 bilis fuerit, & reliqua *B* eidem *C* incommensurabilis erit.

a hyp.

b 12. 10.

Putà *B* $\square$ *C*. ergò cum *A* $\square$ $\square$ *P*,
 $\square$ erit *A* $\square$ *C*, contra Hyp.

PROP. XV.

A ————— Si quatuor rectæ li-
B ————— neæ proportionales fue-
C ————— rint ($A.B :: C.D$);
D ————— prima verò *A* tanto plus

possit quàm secunda *B*, quantum est quadratum re-
 ctæ lineæ sibi commensurabilis longitudine: & tertia
C tanto plus poterit, quàm quarta *D*, quantum
 est quadratum rectæ lineæ sibi longitudine commen-
 surabilis. Quòd si prima *A*, tanto plus possit quàm
 secunda *B*, quantum est quadratum rectæ lineæ
 sibi incommensurabilis longitudine; & tertia *C* tan-
 to plus poterit, quàm quarta *D*, quantum est quadra-
 tum rectæ lineæ sibi longitudine incommensurabilis.

Nam quia $A.B :: C.D$, $\square$ erit $Aq.Bq :: Cq.Dq$.
 $\square$ ergò dividendo $Aq.Bq.Bq :: Cq.Dq$.

a hyp.

b 12. 6.

c 17. 5.

Dq. Dq. ^d quare $\sqrt{Aq - Bq} : B :: \sqrt{Cq - Dq}$. d 22. 6.
D. ^e invertendo igitur $B. \sqrt{Aq - Bq} :: D. \sqrt{Cq - Dq}$. e cor. 4. 5.
Cq — Dq. ^f ergo ex æquali $A. \sqrt{Aq - Bq} :: f$ 22. 5.
C. $\sqrt{Cq - Dq}$. proinde si $A \sqsupseteq$, vel $\sqsupseteq$ $\sqrt{Aq - Bq}$,
 $Aq - Bq$, & erit similiter $C \sqsupseteq$, vel $\sqsupseteq$ $\sqrt{Cq - Dq}$. g 10. 10.
Cq — Dq. Q. E. D.

PROP. XVI.

$\overline{A \quad B \quad C}$ Si dua magnitudi-
 $\overline{D}$ nes commensurabiles
AB, BC componan-
tur, & tota magni-
tudo AC utriq; ipsarum AB, BC commensurabilis
erit: quod si tota magnitudo AC uni ipsarum AB,
vel BC commensurabilis fuerit, & qua à princi-
pio magnitudines AB, BC commensurabiles erunt.

1. Hyp. ^a Sit D ipsarum AB, BC communis a 3. 10.
mensura. ^b ergo D metitur AC. ^c ergo AC $\sqsupseteq$ b 1. ar. 10.
AB, & BC. Q. E. D. c 1. def. 10.

2. Hyp. ^a Sit D communis mensura ipsarum
AC, AB; ^d ergo D metitur AC — AB (BC); d 3. ar. 10.
& proinde AB $\sqsupseteq$ BC. Q. E. D.

Coroll.

Hinc etiam, si tota magnitudo ex duabus
composita commensurabilis sit alteri ipsarum,
eadem & reliquæ commensurabilis erit.

PROP. XVII.

$\overline{A \quad B \quad C}$ Si dua magnitudines in-
 $\overline{D}$ commensurabiles AB, BC
componantur, & tota magni-
tudo AC utrique ipsarum AB, BC incommensura-
bilis erit: Quod si tota magnitudo AC uni ipsa-
rum AB incommensurabilis fuerit, & qua à princi-
pio magnitudines AB, BC incommensurabiles
erant.

S. 5.

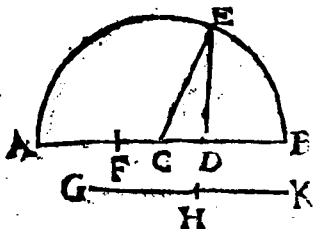
1. Hyp.

1. Hyp. Si fieri potest, sit D ipsarum AC,
 a 3. ex. 10. AB communis mensura. ^a ergo D metitur
 b 1. def. 10. AC — AB (BC). ^b ergo AB $\sqsupset$ BC, contra
 Hypoth.
 c. 16, 10. 2. Hyp. Dic AB $\sqsupset$ BC. ^c ergo AC $\sqsupset$
 AB, contra Hypoth.

Coroll.

Hinc etiam, si tota magnitudo ex duabus
 composita, incommensurabilis sit alteri ipsa-
 rum, eadem & reliquæ incommensurabilis erit.

PROP. XVIII.

Si fuerint
 duæ rectæ li-
 nea inequales
 AB, GK;
 quartæ autem
 parti quadra-
 ti, quod sit à
 minori GK,
 æquale paral-
 lelogrammum.

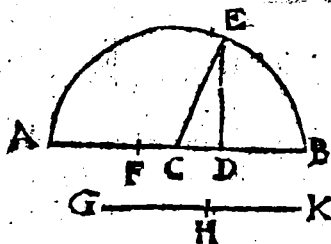
ADB ad maiorem AB applicetur, deficiens figurâ
 quadratâ, & in partes AD, DB longitudine com-
 mensurabiles ipsam dividat, major AB tanto plus
 poterit quàm minor GK; quantum est quadratum
 rectæ lineæ FD sibi longitudine commensurabilis:
 Quod si major AB tanto plus possit, quàm minor
 GK; quantum est quadratum rectæ lineæ FD sibi
 longitudine commensurabilis; quartæ autem parti
 quadrati, quod sit à minori GK; æquale paral-
 lelogrammum ADB ad maiorem AB applicetur,
 deficiens figurâ quadratâ, in partes AD, DB lon-
 gitudine commensurabiles ipsam dividet.

- a 10. 14.
 b 28. 6.
 c. 8. 2.
 d constr. &
 4. 2.

^a Biseca GK in H; & ^b fac rectang. ADB =
 GHq: abscinde AF = DB. Estque AB $\cdot$ c =
 4. ADB ^d (4 GHq, vel HKq) + FDq. Jam
 primò.

primò, Si $AD \perp DB$, erit $AB^2 = AD^2 + DB^2$ e 16. 10.
 $= (AF + DB)^2$ & ergò f const.
 $AB^2 = FD^2 + DB^2$ g cor. 16. 10.
 Q. E. D. Sin secundò, $AB \perp FD$ h cor. 16. 10.
 $AB^2 = FD^2 + DB^2$ k 12. 10.
 & erit ideo $AB \perp DB$ l 16. 10.
 & ergò $AB \perp DB$. & quare $AD \perp DB$.
 Q. E. D.

PROP. XIX.

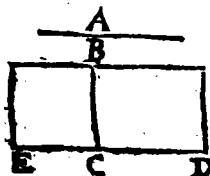

Si fuerint
 dua rectæ
 lineæ ina-
 quales, AB,
 GK, quarta
 autem par-
 ti quadrati,
 quod fit à
 minore GK,
 æquale par-
 allelogram-

num ADB ad maiorem AB applicetur deficiens fi-
 gurâ quadratâ; & in partes incommensurabiles
 longitudine AD, DB, ipsam AB dividat; ma-
 ior AB tanto plus poterit, quàm minor GK, quantum
 est quadratum rectæ lineæ FD, sibi longitudine in-
 commensurabilis: Quod si maior AB tanto plus
 possit, quàm minor GK, quantum est quadratum re-
 ctæ lineæ FD sibi longitudine incommensurabilis;
 quarta autem parti quadrati, quod fit à minore
 GK, æquale parallelogrammum ADB ad maiorem
 AB applicetur, deficiens figurâ quadratâ, in partes
 longitudine incommensurabiles AD, DB ipsam AB
 dividet.

Facta puta, & dicta eadem, quæ in præce-
 denti. Itaq; primò, Si $AD \perp DB$, & erit pro- a 17. 10.
 preterea $AB \perp DB$; & quare $AB^2 = AD^2 + DB^2$ b 13. 10.
 $= (AF + DB)^2$ & ergò $AB^2 = FD^2 + DB^2$ c cor. 17. 10.
 Q. E. D. Sin secundò, Si $AB \perp FD$; & ergò $AB \perp FD$ d 13. 10.
 $AB^2 = FD^2 + DB^2$; & quare $AB \perp DB$, & e 17. 10.
 & proinde $AD \perp DB$. Q. E. D. PROE.

PROP. XX.

Quod sub rationalibus longitudine commensurabilibus rectis lineis BC, CD, secundum aliquem predictarum modorum, continetur rectangulum BD, rationale est.

a 46. 1.

b 1. 6.

c hyp.

d 10. 10.

e hyp. & 2.

def. 10.

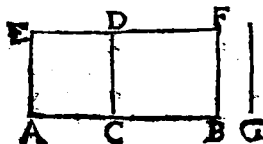
f 12. 10.

Exponatur A, β . & describatur BE quadratum ex BC. Quoniam DC. CE (BC) $b ::$ BD. BE. & DC $\square$ BC; d erit rectang. BD $\square$ quad. BE. ergo quum quad. BE $\square$ Aq; e erit BD $\square$ Aq. proinde rectang. BD est β . Q. E. D.

Not. Tria sunt genera linearum rationalium inter se commensurabilium. Aut enim duarum linearum rationalium longitudine inter se commensurabilium altera aequalis est exposta rationali, aut neutra rationali exposta aequalis est, longitudine tamen eutraque est commensurabilis; aut denique utraque exposta rationali commensurabilis est solum potentia. Hi sunt modi illi, quos innuit presens theorema.

In numeris, sit BC, $\sqrt{8}$ ($2\sqrt{2}$) & CD, $\sqrt{16}$ ($3\sqrt{2}$), erit rectang. BD $= \sqrt{144} = 12$.

PROP. XXI.

Si rationale DB ad rationalem DC applicetur, latitudinem CB. efficit rationalem, & ei DC ad quam applicatum

est DB, longitudine commensurabilem.

Exponatur G, β . & describatur DA quadratum ex BC. quoniam BD. DA $a ::$ BC. CA; atque BD: DA b sunt βa , c ideoque $\square$; d erit

BC.

a 11. 6.

b hyp.

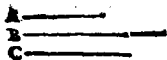
c sch. 12. 10.

d 10. 10.

BC $\perp$ CA. at CD (CA) $\perp$ est ρ . $\therefore$ ergo BC e sch. 12. 10.
est ρ . Q. E. D.

In numeris, sit rectang. DB, 12; & DC, $\sqrt{8}$.
erit CB, $\sqrt{18}$. atqui $\sqrt{18} = 3\sqrt{2}$. & $\sqrt{8} = 2$
 $\times \sqrt{2}$.

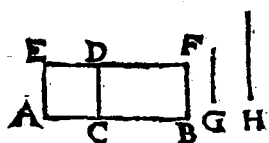
LEMMA.

*Duas rectas rationales po-
tentiâ solum commensurabiles
invenire.*

Sit A exposita ρ .^a Sume B $\perp$ A.^a & C $\perp$ B. a 11. 10.
 $\perp$ liquet B, & C esse quæsitæ. b sch. 12. 10.

PROP. XXII.

*Quod sub ratio-
nalibus DC, CB
potentiâ solum com-
mensurabilibus rectis
lineis continetur re-
ctangulum DB, ir-
rationale est; & recta linea H ipsum potens, irratio-
nalis; vocetur autem Media.*

Sis G exposita ρ . & describatur DA quadra-
tum ex DC; sitque Hq = DB. Quoniam AC.
CB $\propto$ DA, DB. $\therefore$ atque AC $\perp$ CB, $\therefore$ erit a 1. 6.
DA $\perp$ DB (Hq). $\therefore$ atque Gq $\perp$ DA. $\therefore$ ergo b hyp.
Hq $\perp$ Gq. $\therefore$ ergo H est ρ . Q. E. D. vo- c 10. 10.
cetur autem Media, quia AC. H $\propto$ H. CB. d hyp. & 9.
def. 10.

In numeris, sit DC, 3; & CB, $\sqrt{6}$. erit re-
ctangulum DB (Hq) $\sqrt{54}$. quare H est $\sqrt{54}$.

Mediæ nota est μ ; Medii verò $\mu\mu$; plurali-
ter $\mu\alpha$.

SCHOL.

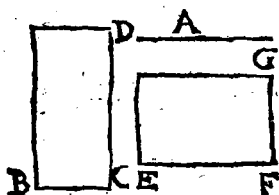
Omne rectangulum, quod potest contineri
sub duabus rectis rationalibus potentiâ solum
commensurabilibus, est Medium; quamvis con-
tineatur sub duabus rectis irrationalibus; atque

T

omne

omne Medium potest contineri sub duabus rectis rationalibus potentiâ tantum commensurabilibus. ut exemp. gr. $\sqrt{24}$ est $\mu\nu$. quia continetur sub $\sqrt{3}$, & $\sqrt{8}$, qui sunt ρ , τ . etsi possit contineri sub $\sqrt{6}$, & $\sqrt{96}$ irrationalibus. nam $\sqrt{24} = \sqrt{6} \sqrt{96} = \sqrt{6}$ in $\sqrt{96}$.

PROP. XXIII.

Quod (BD) a media A fit, ad rationalem BC applicatum, latitudinem CD rationalem efficit, & ei BC, ad quam applicatum

est BD, longitudine incommensurabilem.

a sch. 22. 10.

b 1. 42. 1.

c 14. 6.

d 22. 6.

e hyp.

f sch. 12. 10.

g 10. 10.

h sch. 12. 10.

k 1. 6.

l 10. 10.

m sch. 12. 10.

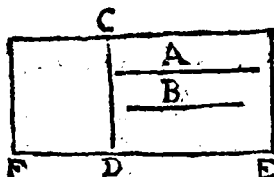
n 13. 10.

o 1. 6.

p 10. 10.

Quoniam A est μ ,^a erit Aq rectangulo alicui (EG) æquale, contento sub EF, & FG ρ τ .^b ergo BD = EG. ^c quare BC. EF :: FG. CD.^d ergo BCq. EFq :: FGq. CDq. sed BCq, & EFq.^e sunt $\rho\alpha$,^f ideoque $\tau\beta$ ergo FGq $\tau\beta$ CDq. Ergo quum FG sit ρ ,^h erit CD β . Porro, quia EF. FG^k :: EFq. EG (BD); ob EF $\tau\beta$ FG,^l erit EFq $\tau\beta$ BD. verum EFq^m $\tau\beta$ CDq.ⁿ ergo rectang. BD $\tau\beta$ CDq. quum igitur CDq. BD^o :: CD. BC. ^p erit CD $\tau\beta$ BC. ergo, &c.

PROP. XXIV.

Media A commensurabilis B, media est.

Ad CD, ρ a fac rectang. CE = Aq; ^a & rectang. CF = Bq. Quoniam

Aq (CE) est $\mu\nu$, ^b & CD ρ ,^c erit latitudo DE

a 11. 6.

b hyp.

c 23. 10.

DB ρ $\square$ CD. quoniam verò CE. CF α :: d 1. 6.
 ED. DF, & CE α $\square$ CF, ϵ erit ED $\square$ DF. c hyp.
 2. ergò DE est ρ $\square$ CD. β ergò rectang. CF f 10. 10.
 (B γ) est $\mu\nu$, & proinde B est μ . Q. E. D. g 12, & 13.
 Nota quòd signum $\square$ plerumque valet poten- h 22. 10.

tiâ tantùm commensurabile, ut in hac demonstratio-
 ne, & in præced. & c. quod intellige, ut ex usi-
 erit, & juxta citationes.

Coroll.

Hinc liquet spatium medio spatio commensu-
 rabile medium esse.

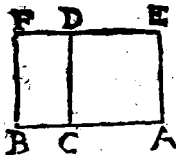
LEMMA.

A Duas rectas medias A,
 B B longitudine commensura-
 C biles; item duas A, C po-
 tentiâ tantùm commensurabiles invenire.

α Sit A μ quævis; β sume B $\square$ A; ϵ & C $\square$ A.
 δ Factum esse liquet.

a lem. 21. 10.
 & 13. 6.
 b 2. lem. 10.
 10.
 c 3. lem. 10.
 10.

PROP. XXV.

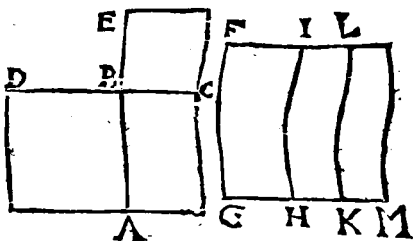

Quod sub DC, CB me-
 diis longitudine commensura-
 bilibus rectis lineis continetur
 rectangulum DB, medium
 est.

d constr.
 & 24. 10.

Super DC construatur
 quadratum DA. Quoniam
 AC. (DC) CB α :: DA. DB & DC $\square$ CB;
 β erit DA. $\square$ DB. ϵ ergò DB est $\mu\nu$. Q. E. D.

a 1. 6.
 b 10. 10.
 c 24. 10.

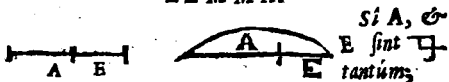

Quod sub mediis potentiâ tantum commensurabilibus rectis lineis AB, BC continetur rectangulum AC, vel rationale est, vel medium.

Super rectas AB, BC² describe quadrata AD, CE, atque ad FG $\hat{p}$, ^b fac rectangula FH = AD, ^b & IK = AC, ^b & LM = CE.

Quadrata AD, CE, hoc est rectangula FH, LM^c sunt $\mu\alpha$, & $\square$; ergo eandem habentes rationem GH, KM sunt $\hat{d} \hat{p}$, & ^e $\square$. ^f ergo GH x KM est $\hat{p}\nu$. atqui quia AD, AC, CE, hoc est FH, IK, LM $\hat{g}$ sunt $\hat{z}$; & ^h proinde GH, HK, KM etiam $\hat{z}$, ^k erit HKq = GH x KM; ^l ergo HK est $\hat{p}$; vel $\square$, vel $\square$ IH (GF); si $\square$, ^m ergo rectang. IK, vel AC est $\hat{p}\nu$. Sin $\square$, ⁿ ergo AC est $\mu\nu$. Q.E.D.

LEMMA.

Erunt primò, Aq, Eq, Aq + Bq, Aq - Eq¹ $\square$

Erunt secundò, Aq, Eq, Aq + Eq, Aq - Eq¹ $\square$

AE, & 2. AE. Nam A. E^b :: Aq. AE^b :: AE.

Eq. ergo cum A^c $\square$ E, ^d erit Aq $\square$ AE, &

2. AE. item Eq^d $\square$ AE, & 2. AE. quare cum

Aq + Eq $\square$ Aq, & Eq; & Aq - Eq $\square$ Aq, &

Eq.

a hyp. 82
16. 10.

b 1. 6.

c hyp.

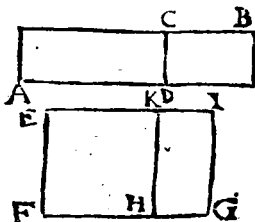
d 10. 10.

e 14. 10.

Eg , f erunt $Aq + Eq$, f & $Aq - Eq$ $\perp$ AE , & f 14. 10.
 $2 AE$.

Hinc erunt tertio, Aq , Eq , $Aq + Eq$, $Aq - Eq$,
 $2 AE$ $\perp$ $Aq + Eq + 2 AE$; & $Aq + Eq - 2 AE$. g 14. 16. &
 3 & $Aq + Eq + 2 AE$ $\perp$ $Aq + Eq - 2 AE$. h 17. 10.
 $f(Q: A - E.)$ h cor. 7. 2.

PROP. XXVII.

Medium AB non
 superat medium AC
 rationali DB.

Ad EF ρ , a fac a cor. 16. 6,
 $EG = AB$, a & EH
 $= AC$. Rectan-
 gula AB, AC, hoc
 est EG, EH b sunt b hyp.
 ma , c ergo FG, & c 23. 10.
 FH sunt ρ $\perp$ EF.

itaque si KG, d id est DB sit ρ , e erit HG $\perp$ d 3. ax. 1.
 HK; f quare HG $\perp$ FH. e ergo FG $\perp$ FH. c 21. 10.
 sed FH est ρ . b ergo FG est ρ . verum prius
 erat FG ρ . Quae repugnant. f 13. 10.
 g lem. 26. 10.
 h sch. 12. 10.

SCHOL.

1. Rationale AE superat
 rationale AD rationali CE.

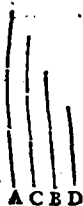
Nam AE a $\perp$ AD; a hyp.
 b ergo AE $\perp$ CE. c quare c cor. 16. 10.
 CB est ρ . Q. E. D. c sch. 12. 10.

2. Rationale AD cum ra-
 tionali CF facit rationale
 AF.

Nam AD a $\perp$ CF; a sch. 12. 10.
 b quare AF $\perp$ AD, & b 16. 10.
 CF, c proinde AF est ρ . c sch. 12. 10.
 Q. E. D.

PROP. XXVIII.

Medias invenire (C, & D), quæ rationale CD contineant.

A C B D

a lem. 24. 10.

b 13. 6.

c 12. 6.

d 22. 10.

e const.

f 10. 10.

g 24. 10.

h 17. 6.

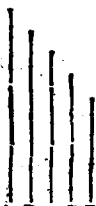
b sch. 12. 10.

^a Sume A, & B ρ Γ . ^b fac A.C :: C.B. ^c atque A.B :: C.D. Dico factum. Nam AB (Cq) ^d est $\mu\nu$; ^d unde C est μ . quum verò A.B ^e :: C.D, ^f erit C Γ D. ^g ergò D est μ . porro permutando A.C :: B.D. ^h hoc est C.B :: B.D. ^h ergò Bq = CD. atqui Bq ^e est $\rho\nu$. ^h ergò CD est $\rho\nu$. Q.E.F.

In numeris, sit A, $\sqrt{2}$; & B, $\sqrt{6}$. ergò C, est $\sqrt{12}$. fac $\sqrt{2} \cdot \sqrt{6} :: \sqrt{12} \cdot D$. vel $\sqrt{4} \sqrt{3} \sqrt{6} :: \sqrt{12} \cdot D$. erit D, $\sqrt{108}$. atqui $\sqrt{12}$ in $\sqrt{108} = \sqrt{1296} = \sqrt{36} = 6$. ergò CD. est 6. item C.D :: 1. $\sqrt{3}$. quare C Γ D.

PROP. XXIX.

Medias invenire potentiâ tantum oommensurabiles D, & E, quæ median DE contineant.

A D B C E

a lem. 21. 10.

b 13. 6.

c 12. 6.

d 17. 6.

e 22. 10.

f const.

g 10. 10.

h 24. 10.

k const. &

cor. 4. 5.

l 16. 6.

m 22. 6.

^a Sume A, B, C ρ Γ . Fac A.D :: D.B. ^c & B.C :: D.E. Dico factum.

Nam AB ^d = Dq & AB ^e est $\mu\nu$; ergò D est μ . & B ^f Γ C, ^g ergò D Γ E. ^h ergò E est μ . porro,

B.C ^f :: D.E, & permutando B.D :: C.E ^h hoc est D.A :: C.E. ⁱ ergò DE = AC. Sed AC = est $\mu\nu$. ergò DE est $\mu\nu$. Q.E.D.

In numeris, sit A, 20; & B, $\sqrt{200}$, & C, $\sqrt{80}$. Ergò D, est $\sqrt{\sqrt{80000}}$; & E $\sqrt{12800}$. Ergò DE = $\sqrt{\sqrt{1024000000}} = \sqrt{32000}$. & D.E :: $\sqrt{10}$. 2, quare D Γ E.

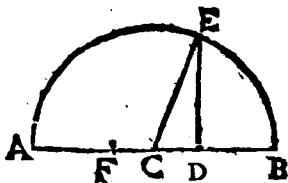
SCHOL.

A, 6. C, 12. Invenire duos numeros planos
B, 4. D, 8. nos similes vel dissimiles.

$\overline{AB}, 24.$ $\overline{CD}, 96.$ Sume quoscunque quatuor
numeros proportionales,
A, 6. C, 5. A. B :: C. D. liquet AB, &
B, 4. D, 8. CD esse similes planos. Sin
 $\overline{AB}, 24.$ $\overline{CD}, 50.$ latera ipsorum AB, CD non
proportionalia accipias, erunt

AB, CD numeri plani dissimiles.

LEMMA.

1. Duos numeros quadratos (DEq , & CDq)
invenire, ita ut compositus ex ipsis (CEq) qua-
dratus etiam sit.

Sume AD, DB numeros planos similes (quo-
rum ambo pares sint, vel ambo impares) nimi-
rum AD, 24, & DB, 6. Horum summa, (AB)
est 30; differentia (FD) 18, cujus semissis
(CD) est 9. 2 Habent verò plani similes AD, a 18. 8.
DB unum medium numerum proportionalem,
nempe DE. patet igitur singulos numeros CE,
CD, DE rationales esse; proinde CEq (CDq b 47. 1.
+ DEq) est numerus quadratus requisitus.

Facile itaque invenientur duo numeri quadra-
ti, quorum excessus sit quadratus, vel non qua-
dratus numerus. nempe ex eadem constructione,
erit $CEq - CDq = DEq$.

c 3. ex. 1.

Quòd si AD, DB sint numeri plani dissimi-
les,

les, non erit media proportionalis (DE) numerus rationalis, proinde quadratorum CEQ, CDQ excessus (DEQ) non erit numerus quadratus.

LEMMA. 2.

2. Duos numeros quadratos B, C invenire, ita ut compositus ex ipsis D, non sit quadratus. item quadratum numerum A dividere in duos numeros B, C non quadratos.

A, 3. B, 9. C, 36. D, 45.

1. Sume numerum quemlibet quadratum B, sitq; $C=4B$; & $D=B+C$. Dico factum.

Nam B est Q. ex constr. item quia B. C ::

a 24. 8.

b cor. 24. 8.

1. 4 :: Q. Q. ^a erit C etiam quadratus. Sed quoniam $B+C$. (D) C :: 5. 4 :: non Q. Q. ^b non erit D numerus quadratus. Q. E. F.

A, 36. B, 24. C, 12. D, 3. E, 2. F, 1.

2. Sit A numerus quivis quadratus. Accipe D, E, F numeros planos dissimiles, sitque $D=E+F$. fac D. E :: A. B. & D. F :: A. C. Dico factum.

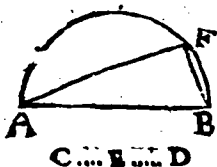
a 14. 5.

b 21. def. 7.

c 26. 8.

Nam quia $D.E+F :: A.B+C$. & $D=E+F$, ^a erit $A=B+C$. Jam dic B quadratum esse. ^b ergo A & B; & ^c proinde D & F sunt numeri plani similes, contra Hypoth. idem absurdum sequetur, si C dicatur quadratus. ergo, &c.

PROP.

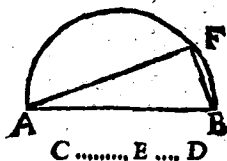
*Invenire duas rati-
onales AB, AF poten-
tiâ tantum commensura-
biles, ita ut major AB
plus possit, quam minor
AF, quadrato rectæ lineæ
BF longitudine sibi com-
mensurabilis.*

Exponatur AB, $\dot{p}$.^a Sume CD, CE numeros ^{a 1. lem. 29.}
quadratos, ita ut CD — CE (ED) sit non Q. ^{10.}
^b Fiatque CD. ED :: ABq. AFq. In circulo ^{b 3. lem. 10.}
super AB diametrum descripto ^c aptetur AF, ^{10.}
ducaturq; BF. Sunt AB, AF, quas petis. ^{c 1. 4.}

Nam ABq. AFq ^d :: CD. ED. ^e ergò ABq ^{d constr.}
 $\perp$ AFq. verum AB est $\dot{p}$. ^f ergò AF est $\dot{p}$. sed ^{e 6. 10.}
quia CD est Q: at ED non Q: ^{f sch. 12. 10.} erit AB $\perp$ AF. ^{g 9. 10.}
porro, ob ang. ^h rectum AFB, est ABq ^{h 31. 3.}
^k = AFq + BFq; cum igitur ABq. AFq :: ^{k 47. 1.}
CD. ED. per conversionem rationis erit ABq. ^{l 9. 10.}
BFq :: CD. CE :: Q. Q. ^l ergò AB $\perp$ BF. Q. E. F.

In numeris; sit AB, 6; CD, 9; CE, 4; quare
ED, 5. Fac 9. 5 :: 36. (Q: 6) AFq. erit AFq
20. proinde AF $\sqrt{20}$. ergò BFq = 36 — 20 =
16. quare BF est 4.

PROP. XXXI.

*Invenire duas ra-
tionales AB, AF po-
tentiâ tantum com-
mensurabiles, ita ut
major AB, plus possit,
quam minor AF qua-
drato rectæ lineæ BF
sibi longitudine incom-
mensurabilis.*

Exponatur AB, $\dot{p}$.^a accipe numeros CE, ED ^{a 2. lem. 29.}
quadratos, ita ut CD = CE + ED sit non Q. ^{10.}
& in reliquis imitare constructionem præceden-
tis. Dico factum. Nam,

b 9. 10.

Nam, ut ibi, AB, AF sunt ρ $\square$. item ABq.
BFq :: CD. ED. ergò cum CD sit non Q.
erunt AB, BF $\square$. Q. E. F.

In numeris, sit AB, 5. CD, 45. CE = 36;
ED = 9. Fac 45. 9 :: 25 (AB²). 5 (AFq).
ergò AF = $\sqrt{5}$. proinde BFq = 45 — 25 =
20. quare BF = $\sqrt{20}$.

PROP. XXXII.

A ————— Invenire duas medias
B ————— C, D potentiâ tantum
C ————— commensurabiles, quæ
D ————— rationale CD contine-
ant, ita ut major C plus possit, quàm minor D,
quadrato rectæ lineæ sibi longitudine commensura-
bilis.

^a Accipe A, & B ρ $\square$; ita ut $\sqrt{Aq - Bq}$ $\square$.
A. ^b Fiâtque A. C :: C. B. ^c atque A. B :: C.
D. Dico factum.

Nam quia A, & ^d B sunt ρ $\square$, ^e erit C (^f $\sqrt{AB}$) μ . item ^g idè C $\square$ D. ^h ergò D etiam
 μ . porro quia A. B ^d :: C. D; & permutatim A.
C :: B. D :: C. B; & Bq ^d est ρ , erit CD
^k (Bq) ρ . Denique quia $\sqrt{Aq - Bq}$ $\square$
A, ⁱ erit $\sqrt{Cq - Dq}$ $\square$ C. ergò, &c. Sin $\sqrt{Aq - Bq}$ $\square$ Aq, erit $\sqrt{Cq - Dq}$ $\square$ C.

In numeris, sit A, 8; B, $\sqrt{48}$ ($\sqrt{64 - 16}$)
ergò C = $\sqrt{AB} = \sqrt{3072}$. & D = $\sqrt{1728}$.
quare CD = $\sqrt{5308416} = \sqrt{2304}$.

PROP. XXXIII.

A ————— Invenire duas medias
D ————— D, E potentiâ solùm com-
B ————— mensurabiles, quæ medium
C ————— DE contineant, ita ut ma-
E ————— jor D plus possit, quàm
minor E, quadrato rectæ lineæ sibi longitudine com-
mensurabilis.

Sume

^a Sume A, & C ρ , $\square$ ita ut $\sqrt{Aq - Cq} \square$ a 30. 10.
A. b sume etiam B $\square$ A, & C; & fac A. D $\square$ b lem. 21.
D. B $\square$:: C. E. Erunt D, & E quæsitæ. c 13. 6.
Nam quoniam A, & C $\square$ sunt ρ , & B $\square$ d 12. 6.
A, & C, $\square$ erit B ρ & D ($\sqrt{AB}$) $\square$ erit μ . e constr.
^e Quia verò A. D :: C. E. erit permutando A. f sch. 12. 10.
C :: D. E. ergò cum A $\square$ C, $\square$ erit D $\square$ E. g 22. 10.
^b ergò E est μ . porro, ¹ quia D. B :: C. E; ¹ & h 10. 10.
BC est $\mu\nu$, etiam DE ei $\square$ æquale est $\mu\nu$. deniq; k 24. 10. q
propter A. C :: D. E. ^e quia $\sqrt{Aq - Cq} \square$ l 22. 10.
A, ^a erit $\sqrt{Dq - Eq} \square$ D. ergò, & c. Sin $\sqrt{Aq - Cq} \square$ m 16. 6.
 $\sqrt{Dq - Eq} \square$ A. erit $\sqrt{Dq - Eq} \square$ Eq. n 15. 10.

In numeris, sit A, 8; C, $\sqrt{48}$; B, $\sqrt{28}$. erit
D $\sqrt{3072}$; & E $\sqrt{588}$. quare D. E :: 2. $\sqrt{3}$.
& DE = $\sqrt{1344}$.

PROP. XXXIV.

*Invenire duas re-
ctas lineas AF, BF
potentiâ incommen-
surabiles, quæ faci-
ant compositum qui-
dem ex ipsarum qua-
dratis rationale; re-*

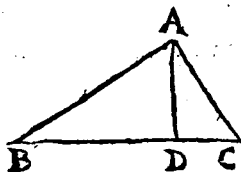
Et angulum verò sub ipsis contentum, medium.

^a Reperiantur AB, CD ρ $\square$ ita ut $\sqrt{ABq -$ a 31. 10.
CDq $\square$ AB. ^b biseca CD in G. ^c fac rectang. b 10. 1.
AEB = GCq. Super AB diametrum duc se- c 28. 6.
micirculum AFB. erige perpendicularem EF. d 1. 6.
duc AF, BF. Hæ sunt quæ indagandæ erant. e cor. 8. 6. &
Nam AE. BE $\square$:: BA x AE. AB x BE. Sed f 7. 5.
BA x AE $\square$ = AFq; & AB x BE = FBq. ^f ergò. g 19. 10.
AE. BE :: AFq. FBq. ergò cum AE $\square$ h 10. 10.
EB, ^b erit AFq $\square$ FBq. Quinetiam ABq. k 31. 3. &
(^a AFq + FBq) ¹ est ρ . denique EFq ¹ = l constr.
AEB ¹ = CGq. ^m ergò EF = CG. ergò CD x m 1. ar. 1.
AB = 2 EF x AB. atqui CD x AB ⁿ est μ . n 22. 10.
^o ergò AB x EF, ^p vel AF x FB est μ . Q. E. D. o 24. 10.
p sch. 22. 6.

Explicatio

PROP. XXXVI.

F
G
E

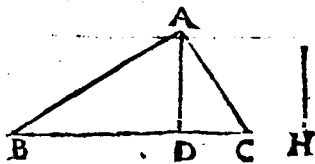
Invenire du-
as rectas line-
as BA, AC
potentiâ incō-
mensurabiles;
quæ faciant &
compositum ex
ipsarum qua-

dratis medium; & rectangulum sub ipsis compre-
hensum medium, incommensurabileque composito ex
ipsarum quadratis.

^a Accipe BC & EF μ $\square$; ita ut BC $\times$ EF sit ^a 33. 10.
 $\mu\nu$. & $\sqrt{BCq - EFq}$ $\square$ BC. & reliqua fiant,
ut in præcedentibus. Erunt BA, AC exoptata.
Nam, ut prius, BAq $\square$ ACq; item BAq +
ACq est $\mu\nu$. & BA $\times$ AC est $\mu\nu$. Denique BC
b $\square$ EF, atque ^c ideò BC $\square$ EG; est μ BC. ^{b constr.}
EG ^d :: BCq. BC $\times$ EG, (BC $\times$ AD, vel BA ^c 13. 10.
 $\times$ AC). ^e ergò BCq (BAq + ACq) $\square$ ^d 1. 6.
BA $\times$ AC. ergò &c. ^c 14. 10.

Schol.

F
G
E

Invenire duas medias longitudine, & potentiâ in-
commensurabiles.

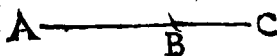
^a Sume BC μ . sitque BA $\times$ AC μ ; & $\square$ ^a 36. 10.
BCq (BAq + ACq). ^b Fac BA. H :: H. ^b 13. 6.
AC. Sunt EC, & H μ $\square$. Nam BC est μ .
^c & BA $\times$ AC (^c Hq) est $\mu\nu$. quare H est etiam ^c 17. 6.
V μ .

d. 14. 10.

$\mu.$ Item $BA \times AC = BCq$; ergo $Hq = BCq$. ergo &c.

Principium senariorum per compositionē.

PROP. XXXVII.

Si due rationales AB, BC potentia tantum

commensurabiles componantur, tota AC irrationalis est; vocetur autem ex binis nominibus.

a hyp.

b lem. 26. 10. ABq . Sed AB^2 est p . ergo AC est p . Q.E.D.

c 11. def. 10.

PROP. XXXVIII.

Si due mediae AB, BC potentia tantum commensurabiles compo-

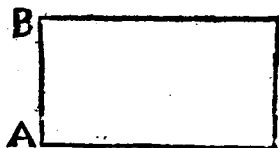
nantur, quae rationale contineant, tota AC irrationalis est; vocetur autem ex binis mediis prima.

a hyp.

b lem. 26. 10. $AB \times BC$, p . ergo AC est p . Q.E.D.

c 11. def. 10.

LEMMATA.

Quod sub linea rationali AB, & irrationali BC continetur rectangulum AC, irrationale est.

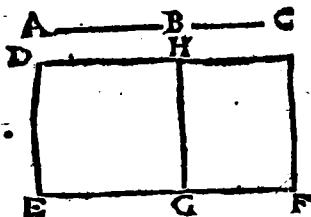
a hyp.

b 21. 10.

Nam si rectang. AC dicatur p ; quum AB^2 sit p ; erit latitudo BC etiam p . contra Hyp.

PROP.

PROP. XXXIX.

Si due medie
AB, BC poten-
tiâ tantum com-
mensurabiles cõ-
ponantur, quæ
medium contine-
ant, tota AC ir-
rationalis erit;
vocetur autem ex
binis mediis se-
cunda.

Ad expositam DE, $\hat{p}$ fac rectang. DF = a cor. 16. 6.
ACq; ^b & DG =, ABq + BCq. b 47.1. &
Quoniam ABq ^c $\sqsubset$ BCq, ^d erit ABQ + 11. 6.
BCq, hoc est DG $\sqsubset$ ABq; sed ABq ^e est $\mu\nu$. c hyp.
ergo DG est $\mu\nu$. verum rectang. ABC poni- d 16. 10.
tur $\mu\nu$; ideoque 2 ABC (^f HF) est $\mu\nu$; ergo e 24. 10.
EG, & GF sunt $\hat{p}$. quia verò DG ^h $\sqsubset$ HF; f 4. 2.
atque DG. HF :: EG. GF ^g erit EG $\sqsubset$ k 23. 10.
GF. ergo tota EF est $\hat{p}$. quare rectang. DF h lem. 26. 10.
est $\hat{p}\nu$. ergo $\sqrt{DF}$, id est AC, est $\hat{p}$. Q. E. D. k 1. 6.
l 10. 10.
m 37. 10.
n lem. 38. 10.
o 11. def. 10.

PROP. XL.

Si dua recta linea

AB, BC potentiâ
tantum commensura-

biles componantur, quæ faciant compositum quidem
ex ipsarum quadratis rationale, quod autem sub ipsis
continetur, medium; tota recta linea AC, irrationalis
erit: vocetur autem major.

Nam quia ABq + BCq ^a est $\hat{p}\nu$, & ^b $\sqsubset$ 2 a hyp.
ABC ^c μ , & proinde ACq (^d ABq + BCq + c feb. 12. 11. &
2 ABC) ^e $\sqsubset$ ABq + BCq $\hat{p}\nu$, ^f erit AC $\hat{p}$. c hyp. & 24.
Q. E. D. d 4. 2.
e 17. 10.
f 11. def. 10.

V 2

PROP. f 11. def. 10.

PROP. XLI.

incommensurabiles componantur; quæ faciant compositum quidem ex ipsarum quadratis medium, quod autem sub ipsis continetur, rationale; tota recta linea AB irrationalis erit; vocetur autem rationale ac medium potens.

a hyp. &

b 12. 10.

c 12. 10.

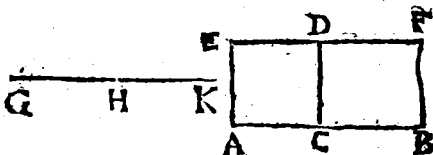
d hyp.

e 17. 10.

f 11. def. 10.

Nam 2 rectang. ACB, ^a p^r b^r $\square$ ACq + CBq ^c μ ^d ergo 2 ACB ^d $\square$ ABq. quare AB est ^e ρ . Q. E. D.

PROP. XLII.

Si duæ rectæ lineæ GH, HK potentiâ incommensurabiles componantur, quæ faciant & compositum ex ipsarum quadratis medium, & quod sub ipsis continetur medium, incommensurableq; composito ex quadratis ipsarum; tota recta linea GK irrationalis erit: vocetur autem bina media potens.

a hyp.

b 23. 10.

c 4. 2.

d 2. 6.

e 10. 10.

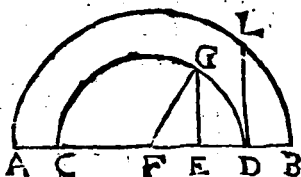
f 37. 10.

g lem. 38. 10.

h 11. def. 10.

Ad expositam FB ρ , fiant rectang. AF = GKq, & CF = GHq + HKq. Quoniam GHq + HKq (CF) ^a est μ ; latitudo CB ^b erit ρ . Item quia 2 rectang. GHK (^c AD) ^d est μ , etiam AC ^b erit ρ . Porro quia rectang. AD ^e $\square$ CF, ^d atque AD. CF :: AC. CB, ^e erit AC $\square$ CB. ^f Quare AB est ρ . ergo rectang. AF, id est, GKq est ρ . ^h proinde GK est ρ . Q. E. D.

PROP.

Si fieri potest, binomium AB alibi in E fec-
tur in alia nomina AE, EB. Liqueat AB feceri
utrobique inæqualiter, quia AD ∇ DB, &
AE ∇ EB.

Quoniam rectangula ADB, AEB ^a sunt μx ; ^a 37. 10.
^a & singula ADq, DBq, AEq, EBq sunt ρa ; ^b a - b
 deoque ADq + DBq, ^b & AEq + EBq etiam
 ρx , ^b idcirco ADq + DBq = AEq + EBq.
^c hoc est, 2 AEB - 2 ADB est ρy . ^d ergo AEB ^c sch. 5. 2.
 - ADB ^{py} ergo μy superat μx per ρy . ^e Q.E.A. ^d sch. 12 10.
^e 27. 10.

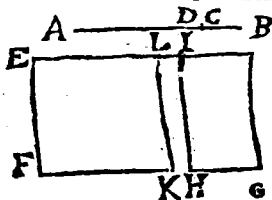
PROP. XLIV.

Quæ ex binis mediis primis AB ad unum duntaxat punctum D dividitur in nomina AD, DB .

Putā AB dividi in alia nomina AE, EB. quo
posito, singula ADq, DBq, EBq, ^a sunt $\mu\alpha$; ² & ² 38. 10.
rectangula ADB, AEB, eorūque dupla, sunt c feb 27 10.
^cea. ^bergō 2 AEB — 2 ADB, ^c hoc est ADq ^d feb. 5 2.
+ DBq —: AEq + EBq est pr. ^d Q. E. A. q 27. 10.

PROP. XLV.

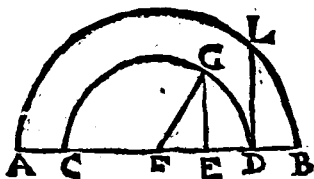
Qua ex binis mediis secunda AB, ad unum duntaxat punctum C dividitur in nomina AC, CB.

Dic alia esse nomina AD, DB.

Ad expositam EF; fac rectang. EG = ABq. & EH = ACq + CBq; item EK = ADq + DBq.

Quoniam ACq, CBq sunt μa $\square$; ^b erit ACq + CBq (EH) μv . ^c ergo latitudo FH est ρ . ^a quin & rectang. ACB, ^d ideóq; ^a ACB (IG) est μv : ^e ergo HG, est etiam ρ . Cum igitur EH $\square$ IG, ^f atque EH. IG :: FH. HG; ^h erunt FH, HG $\square$. ^k ergo FG est binomium; cujus nomina FH, HG. Simili argumento FG est bin. cujus nomina FK, KG, contra 43 hujus.

PROP. XLVI.

Major AB ad unum duntaxat punctum D dividitur in nomina AD, DB.

Concipe alia nomina AE, EB. quo posito rectangula ADB, AEB μa ; ^a & tam ADq + DBq, quàm AEq + EBq sunt ρa . ^b ergo ADq + DBq = AEq + EBq, ^c hoc est, ^a AEB = ADB est ρv . ^d Q. F. N.

PROP.

^a 39. 10.

^b 16. & 24.

10.

^c 23. 10.

^d 24. 10.

^e 4. 2.

^f lem. 26. 10.

^g 1. 6.

^h 10. 10.

^k 37. 10.

^a 40. 10.

^b sch. 27. 10.

^c sch. 5. 2.

^d 27. 10.

PROP. XLVII.

*Rationale ac
medium potens*

A ——— **F** **E** **D** **B** *AB, ad unum
duntaxat punctum D dividitur in nomina AD, DB*
Dic alia nomina AE, EB. ^a ergò tam AEq ^a 41. 10.
^a + EBq; quàm ADq + DBq sunt $\mu\alpha$. ^a & re-
ctangula AEB, ADB, sunt $\rho\alpha$. ^b ergò 2 AEB ^b sch. 27. 10.
— 2 ADB, ^c hoc est, ADq + DBq: — AEq + ^c sch. 5. 2.
EBq est $\rho\gamma$. Q. E. A. ^d 27. 10.

PROP. XLVIII.

A ——— **D** **C** **B**
E ——— **L** **I** ——— **B**
F ——— **K** **H** **G** **B**

*Bina media po-
tens AB ad unum
duntaxat punctum
C dividitur in no-
mina AC, CB.*
Vis AB dividi in
alia nomina AD,
DB. Ad exposi-
tam EF ρ , fiant rectang. EG = ABq, & EH =
ACq + CBq, & EK = ADq + DBq. Quo-
niam ACq + CBq, nempe EH ^a est $\mu\nu$, ^b erit ^a 42. 10.
latitudo FH ρ . Item quia 2 ACB, ^c hoc est, ^b 23. 10.
IG, est $\mu\nu$, ^b erit HG etiam ρ . Ergò cum EH ^c 4. 2.
^a $\perp$ IG, sitque EH. IG ^d :: FH. HG, ^e erit ^d 1. 6.
FH $\perp$ HG. ^f ergò FG est bin. ^e 10. 10.
cujus nomi- ^f 37. 10.
na FH. HG. Eodem modo ejusdem nomina-
runt FK, KG; contra 43 hujus.

Definitiones secunda.

EXposita rationali, & quæ ex binis no-
minibus; divisa in nomina; cujus majus
nomen plus possit quàm minus, quadrato rectæ
lineæ sibi longitudine commensurabilis;

I. Siquidem majus nomen expositæ rationali

commensurabile sit longitudine; vocetur tota ex binis nominibus prima.

I I. Si verò minus nomen expositæ rationali longitudine sit commensurabile, vocetur ex binis nominibus secunda.

• III. Quòd si neutrum ipsorum nominum sit longitudine commensurabile expositæ rationali, vocetur ex binis nominibus tertia.

Rursus, si majus nomen plus possit quàm minus, quadrato rectæ lineæ sibi longitudine incommensurabilis;

IV. Si quidem majus nomen expositæ rationali commensurabile sit longitudine; vocetur ex binis nominibus quarta.

V. Si verò minus nomen; vocetur quinta.

VI. Quòd si neutrum ipsorum nominum, vocetur sexta.

PROP. XLIX.

A 4 C 5 B
D _____
E _____ G
F

Invenire ex binis nominibus primam, E G.

^a Sume AB, AC numeros quadra-

a scb. 29. 10.

b 2. lem. 10.

10.

c 3. lem. 10.

10.

d const.

e 6. def. 10.

f 6. 10.

g scb. 12. 10.

h 9. 10.

k 9. 10.

l 1. def. 48.

10.

tos, quorum excessus CB non Q. exponatur D^p.
^b accipe quamvis EF $\square$ D. ^c fac AB. CB :: EFq. FGq. erit EG bin. 1.

Nam EF ^d $\square$ D. ^e ergò EF $\dot{p}$. ^f item EFq $\square$ FGq. ^g ergò FG est etiam $\dot{p}$. item

^h quia EFq. FGq :: AB. CB :: Q. non Q; ⁱ erit EF $\square$ FG. denique quia per conversionem

rationis EFq. BFq — FGq :: AB. AC :: Q. Q.

^k erit EF $\square$ $\sqrt{EFq - FGq}$. ^l ergò EG est bin. 1. Q. E. F.

Explicatio per numeros.

Sit D, 8. EF, 6. AB, 9. CB, 5. quare cùm

9. 5

9. 5 :: 36. 20. erit FG, $\sqrt{20}$. proinde EG est $6 + \sqrt{20}$.

PROP. L.

A 4 C 5 B

D _____

E _____ G

H _____ F

Invenire ex binis nominibus secundam, EG.

Accipe AB, & AC numeros quadratos, quorum excessus CB sit

non Q. Sit D exposita $\hat{p}$. sume FG $\square$ D. Fac CB. AB :: FGq. EFq. Erit EG quæsitæ. *Probat ut præceden. em.*

Nam FG $\square$ D, quare FG est $\hat{p}$. item EFq $\square$ FGq. ergo EF est etiam $\hat{p}$. item quia FGq. EFq :: CB. AB :: non Q. Q. est FG $\square$ EF. denique quia CB. AB :: FGq. EFq, inversèque AB. CB :: EFq. FGq, erit ut in præcedenti, EF $\square \sqrt{EFq - FGq}$. ^a è quibus EG est a 2 def. 48. bin. 2. Q. E. F. 10.

In numeris, sit D, 8. FG, 10. AB, 9. CB, 5. erit EF, $\sqrt{180}$. quare EG est 10. + $\sqrt{180}$.

PROP. LI.

A 4 C 5 B

L 6

G _____

D _____ F

H _____ E

Invenire ex binis nominibus tertiâ, DF.

^a Sume numeros AB, AC quadratos, quorum excessus CB

non Q. Sitque L numerus non Q, proximè major quàm CB, nempe unitate, vel binario. sit G exposita $\hat{p}$. ^b Fac L. AB :: Gq. DEq. ^b & AB. CB :: DEq. EFq. erit DF bin. 3. ^b 3 lem 101. 10.

Nam quia DEq. $\square$ Gq, ^c est DE $\hat{p}$, item Gq. DEq :: L. AB :: non Q. Q. ^c ergo G $\square$ DE. item quia DEq. $\square$ EFq, ^d etiam EF est $\hat{p}$. quinetiam quia DEq. EFq :: AB. CB :: Q. non Q. ^d est DE $\square$ EF. porro, quia per f 9. 10. ^c constr. 6. ^d fib. 12 10. ^e 6. 10.

V 5 5

constr...

g sch. 27. 8. constr. & ex æquali $Gq \cdot EFq :: L \cdot CB ::$ non Q.
 h 9. 10. Q. (nam s L, & CB non sunt similes plani numeri) ^a erit G etiam $\overline{EF}$. denique ut in
 k 3 def. 48. præced. $\sqrt{DEq} - EFq \overline{DE}$. ^a ergò DE
 19. est bin. 3. Q. E. F.

In numeris, sit AB, 9; GB, 5; L, 6. G, 8. erit
 DE, $\sqrt{96}$ & EF, $\sqrt{\frac{480}{9}}$ quare $DE = \sqrt{96}$
 $\rightarrow \sqrt{\frac{480}{9}}$.

PROP. LII.

A... 3 C..... 6 B

G —————

D ————— F

H ————— E

Invenire ex binis nomini-

bus quartam DF.

a sch. 29. 10.

^a Sume quemvis nume-
 rum quadratum AB, ^a quem
 divide in AC, CB non

b 2 lem. 10.

19.

c 3 lem. 10.

19.

quadratos. sit G exposita ^p. ^b accipe DE $\overline{G}$.
 G. ^c Fac AB, CB :: DEq. EFq. erit DF bin. 4.

Nam ut in 49. hujus, DE ostendetur bin.
 item, quia per constr. & conversionem rationis
 DEq. DEq - EFq :: AB. AC :: Q. non Q.
^a erit DE $\overline{G}$. $\sqrt{DEq} - EFq$. ^c ergò DF est
 bin. 4. Q. E. F.

d 9. 10.

e 4. def.

48. 19.

In numeris, sit G, 8. DE, 6. erit EF $\sqrt{24}$.
 ergò DF est 6 + $\sqrt{24}$.

PROP. LIII.

A... 3 C..... 6 B

G —————

D ————— F

H ————— E

Invenire ex binis no-

minibus quintam, DE.

Accipe quemvis nu-
 merum quadratum AB,
 cujus segmenta AC, CB

sint non Q. sit G exposita ^p. sume EF $\overline{G}$.
 fac CB:AB :: EFq. DEq. erit DE bin. 5.

Nam ut in 50 hujus, erit DE bin. & quia
 per constr. & invertendo DEq. EFq :: AB.
 CB, ideoque per conversionem rationis DEq.
 DEq - EFq :: AB AC :: Q. non Q. ^a erit
 DE

a 9. 10.

b 5. def.

48. 19.

DE $\sqrt{\text{DEq} - \text{EFq}}$. $\therefore$ ergò DF est bin.

4. Q. E. F.

In numeris sit G, 7. EF, 6. erit DE $\sqrt{54}$.
quare DF est $6 + \sqrt{54}$.

PROP. LIV.

A 5 C 7 B

L 9

G —————
D ————— F

H —————

Invenire ex binis nomi-
nibus sextam.

Accipe AC, CB pri-
mos numeros utcunque, sic
ut AC + CB (AB) sit ^a 3. lem. 10.
non Q. sume etiam quem-^{10.}

vis L num. Q. sit G expof. ^{p.} fiatque L. AB ::

Gq. DEq. atque AB. CB :: DEq. EFq. erit
DF. bin. 6.

Nam, ut in 51. hujus, DF ostendetur bin.
item quòd DE, & EF $\sqrt{\text{L}}$ G. denique igitur

quia per constr. & conversionem rationis DEq. ^b feb. 27. 23.

DEq — EFq :: AB. AC :: non Q. Q. (Nam ^c 9. 10.

AB primus est ad AC, ^b ideòque ei diffimilis) ^c 6. def. 5.

^c ergò DE $\sqrt{\text{L}}$ $\sqrt{\text{DEq} - \text{EFq}}$. ^c ergò DF est ^d 48. 10.

bin. 6; Q. E. F.

In numeris sit G, 6. DE $\sqrt{48}$. erit EF $\sqrt{28}$.

quare DF est $\sqrt{48} + \sqrt{28}$.

AG, GE :: AH. GI perunt AH, GI; hoc est p 10. 10.
LM, MN $\square$. item iisdem positis.

7. OM $\square$ MP. Nam per Hyp. AE. $\square$
EC, ergo EC $\square$ GE. quare EF $\square$ GE. q 14. 10.
sed EF. GE :: EK. GI. ergo EK $\square$ GI, r 10. 10.
hoc est SM $\square$ MN. atqui SM. MN :: OM.
MP. ergo OM $\square$ MP.

8. Sin ponatur AE $\square$ $\sqrt{AEq - ECq}$,
patet AG, GE, AE esse $\square$. unde LM $\square$ f 19, & 17.
MN. nam AG. GE :: AH. GI :: LM. MN. 10.

His bene perspectis, facile sex sequentes Propositiones expediemus.

PROP. LV.

*Si spatium AD contineatur sub rationali AB,
& ex binis nominibus prima AQ, (AE + EC)
recta linea OP spatium potens irrationalis est, quæ
ex binis nominibus appellatur.*

Suppositis iis, quæ in lemmate proximè præ-
cedenti descripta, & demonstrata sunt, liquet re-
ctam OP posse spatium AD. a item AG, GE, a hyp. & lem.
AE sunt $\square$. ergo cum AE b sit $\square$ AB, 54. 10.
c erunt AG, & GE, $\square$ AB. d ergo rectan. b hyp.
gula AH, GI, hoc est quadrata LM, MN sunt c sch. 12. 10.
d 20. 10.
e ergo OM, MP sunt $\square$ f proinde OP e lem. 54. 10.
f 37. 10.
est bin. Q. E. D.

*In numeris sit AB, 5. AC, 4 + $\sqrt{12}$. quare
rectang. AD = 20 + $\sqrt{300}$ = quadr. LN. er-
go OP est $\sqrt{15} + \sqrt{5}$; nempe bin. 6.*

PROP. LVI.

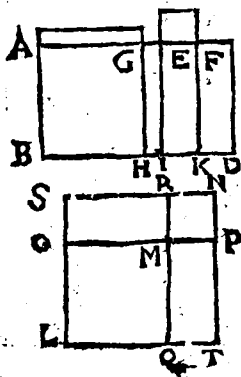
Si spatium AD contineatur sub rationali AB, & ex binis nominibus secundā AC ($AE+EC$); recta linea OP spatium AD potens, irrationalis est, quæ ex binis mediis prima appellatur.

Rurfus adhibito lemmate ad 54 hujus, erit
 $OP = \sqrt{AD}$, ^a item AE, AG, GE sunt $\square$.
 a hyp. & lem. 54. 10. ergo quum AE ^b sit $\sqrt{}$, $\square$ AB, ^c erunt AG, GE
 b hyp. etiam $\sqrt{}$ AB. ergo rectangula AH, GI;
 c sch. 12. 10. hoc est OMq. MPq ^d sunt μa . ^e quinetiam
 d 22. 10. OM $\square$ MP. denique EF $\square$ EC, & EC
 e lem. 54. 10. $\square$ AB, & quare EF est $\sqrt{}$ $\square$ AB. & ergo
 f hyp. 12. 10. EK; hoc est SM, vel OMP est $\sqrt{}$. ^h Proinde
 g 20. 10. OP est 2 μ prima. Q. E. D.
 h 38. 10.

In numeris, sit AB, 5. & AC, $\sqrt{48} : + 6$. ergo rectang. $AD = \sqrt{}$: $1200 + 30 = OPq$.
 ergo OP est $\sqrt{675 + 4\sqrt{75}}$; nempe bimed. 1.

Vid. Schem. 57.

PROP. LVII.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB, & ex binis nominibus tertia AC ($AE+EC$); recta linea OP spatium AD potens, irrationalis est, quæ ex binis mediis secunda dicitur.

Ut prius, $OPq = AD$. item rectangula AH, GI, hoc est OMP, MPq sunt μa . ^a item EK, vel OMP, est μp . ^b ergo OP est bimed. 1.

a hyp. & 22. 10.
 b 38. 10.

In numeris, sit AB, 5. AC, $\sqrt{32} + \sqrt{34}$. quare AD est $\sqrt{800} + \sqrt{600} = OPq$. proinde OP est $\sqrt{450} + \sqrt{50}$; hoc est bimed. 2.

PROP. LVIII.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB, & ex binis nominibus quarta AC; ($AE + EG$) recta linea OP spatium potens, irrationalis est, quæ vocatur major.

Nam iterum, OMq. $\square$ MPq. aqlem. 54. 10. rectang. verò AI, hoc est OMq. + MPq. best $\rho\nu$, & item EK, vel OMP est $\mu\nu$. ^{b hyp. & 20. 10.} ^{c hyp. & 22. 10.} ^{d 40. 10.} ergo OP ($\sqrt{AD}$) est major. Q. E. D.

In numeris sit AB, 5. & AC, $4 + \sqrt{8}$. ergo rectang. AD est $20 + \sqrt{200}$. quare OP est $\sqrt{20} + \sqrt{200}$.

PROP. LIX.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB, & ex binis nominibus quinta AC; recta linea OP spatium AD potens, irrationalis est, quæ rationale & medium potens appellatur.

Rursus OMP $\square$ MPq. rectang. verò AI, vel OMq. + MPq. est $\mu\nu$. & item rectang. EK, a ut in pract. vel OMP est $\rho\nu$. ^b ergo OP ($\sqrt{AD}$) est po- ^{b 41. 10.} tens $\rho\nu$, & $\mu\nu$. Q. E. D.

In numeris, sit AB, 5. & AC, $2 + \sqrt{8}$. ergo rectang. AD = $10 + \sqrt{200} = OPq$. quare OP est $\sqrt{10} + \sqrt{200}$.

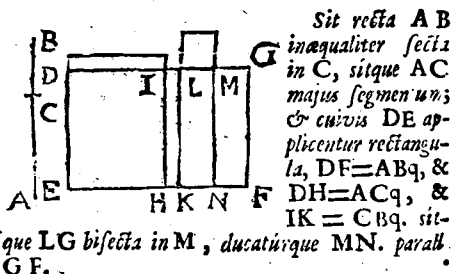
PROP. LX.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB, & ex binis nominibus sexta AC (AE+EC); recta linea OP spatium AD potens, irrationalis est, quæ bina media potens appellatur.

Ut sæpe prius, OMq. $\perp$ MPq. & OMq. + MPq. est $\mu\nu$. & rectang. (EK) OMP etiam $\mu\nu$.^a ergo OP = $\sqrt{AD}$ est potens 2 μa . Q.E.D.

In numeris, sit AB, 5. AC, $\sqrt{12} + \sqrt{8}$; ergo rectang.^a AD, vel OPq. est $\sqrt{300} + \sqrt{200}$. proinde OP est $\sqrt{\sqrt{300} + \sqrt{200}}$.

LEMMA.

Sit recta AB inaequaliter secta in C, sitque AC majus segmentum; & cuius DE applicentur rectangula, DF=ABq, & DH=ACq, & IK=CBq. sitque LG bisecta in M, ducaturque MN. parall. GF.

Dico 1. Rectang. ACB. = LN, vel MF.

^a Nam 2 ACB = LF.

ax. 1.

2. DL $\perp$ LG. nam DK (ACq + CBq)

b 7. 2.

$\perp$ LF (2 ACB) ergo cum DK, LF sint æquæ alta, erit DL $\perp$ LG.

c 1. 6.

d 16. 10.

3. Si AC $\perp$ CB, erit rectang. DK $\perp$ ACq, & CBq.

4. Item, DL $\perp$ LG, nam ACq + CBq

e km. 26. 10.

$\perp$ 2 ACB: hoc est DK $\perp$ LF. sed DK.

f 10. 10.

LE :: DL.LG. ergo DL $\perp$ LG.

5. Ad hæc DL $\perp$ $\sqrt{DLq - LGq}$. Nam

g 1. 6.

ACq. ACB :: ACB. CBq. hoc est DH.

LN.

LN :: LN. IK. ^cquare DI. LM :: LM. IL.
^a ergò DI x IL = LMq. ergò cum ACq ^k $\square$ ^h 17. 6.
 CBq. hoc est DH $\square$ IK, & ^l proinde DI $\square$ ^k ^{byp.}
 IL, ^m erit DL $\square$ $\sqrt{DLq - LGq}$. Q. E. D. ^l 10. 10.
 6. Sin ponatur ACq $\square$ CBq, ⁿ erit DL $\square$ ^m 18. 10.
ⁿ 19. 10.

$\sqrt{DLq - LGq}$.

Hoc lemma præparationis vicem subeat pro 6 sequentibus propositionibus.

PROP. LXI.

Quadratum ejus quæ ex binis nominibus (AC + CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus primam.

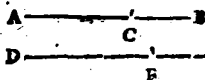
Suppositis iis, quæ in lemmate proximè antecedenti descripta & demonstrata sunt, Quoniam AC, CB, ^a sunt $\dot{p}$ $\square$, ^b erit rectang. DK ^a ^{byp.}
 $\square$ ACq; ^c ergò DK est $\dot{p}$. ^d ergò DL $\square$ ^b ^{lem. 60. 10.}
 DE $\dot{p}$. rectang. verò ACB, ideò quæ 2 ACB ^c ^{sch. 12. 10.}
 (LF) ^e est $\mu\nu$. ^f ergò latitudo LG est $\dot{p}$ $\square$ ^d ^{21. 10.}
 DE. ^g ergò etiam DL $\square$ LG. ^h item DL $\square$ ^e ^{22. &}
 $\sqrt{DLq - LGq}$. ex quibus, ^k sequitur DG ^f ^{24. 10.}
 esse bin. 1. Q. E. D. ^g ^{23. 10.}
^h ^{13. 10.}
ⁱ ^{lem. 60. 10.}
^k ^{1. def.}
^{48. 10.}

PROP. LXII.

Quadratum ejus, quæ ex binis mediis prima (AC + CB) ad rationalem DE applicatum facit latitudinem DG ex binis nominibus secundam.

Rursus adhibito lemmate proximè præcedenti; Rectang. DK $\square$ ACq. ^a ergò DK est $\mu\nu$. ^b ergò latitudo DK est $\dot{p}$ $\square$ DE. Quia verò rectang. ACB, ideòque LF (2 ACB) ^a ^{24. 10.}
^c est $\dot{p}$, ^d erit LG $\dot{p}$ $\square$ DE. ^e ergò DL, ^b ^{23. 10.}
 LG sunt $\square$. ^f item DL $\square$ $\sqrt{DLq - LGq}$ ^c ^{byp. &}
^d ^{sch. 12. 10.}
^e ^{21. 10.}
^f ^{13. 10.}
^g ^{lem. 60. 10.}
^h ^{2 def.}
^{48. 10.}
 LGq. ⁱ ex quibus patet DG esse bin. 2. Q. E. D.
 B. D. X 3. PROP.

PROP. LXVII.

Ei, quæ ex
binis nominibus
(AC + CB),
longitudine com-

mensurabilis DE, & ipsa ex binis nominibus est,
atque ordine eadem.

Fac AB. DE :: AC. DF. ^a sunt AC, DF

^a lem. 66. 10. $\square$; ^a & CB, FE $\square$. quare cum AC, & CB

^b hyp. ^b sint ρ $\square$, ^c erunt DF, FE ρ $\square$. ergo DE

^c lem. 66. 10. est etiam bin. Quia verò AC. CB ^a :: DF.

^d & sch. 12. 10. FE. Si AC $\square$, vel $\square \sqrt{ACq - BCq}$.

^d 15. 10. ^d etiam similiter DF $\square$, vel $\square \sqrt{DFq -$

^c 12. 10. & FEq. item si AC $\square$, vel $\square \rho$ expof. ^e erit si-

^e 14. 10. militer DF $\square$, vel $\square \rho$ expof. at si CB $\square$

vel $\square \rho$ ^e erit pariter FE $\square$ vel $\square \rho$. Sin

^f 14. 10. verò utraque AC, CB $\square \rho$, ^f erit utraq; etiam

^g Per def. DF, FE $\square \rho$. ^g Hoc est quodcunque bino-

^h 48. 10. mium fuerit AB, erit DE ejusdem ordinis.
Q. E. D.

PROP. LXVIII.

Ei, quæ ex binis mediis (AC + CB), longi-
tudine commensurabilis DE, & ipsa ex binis mediis
est, atq; ordine eadem.

^a 12. 6. ^a Fiat AB. DE :: AC. DF. ^b ergo AC $\square$

^b lem. 66. 10. DF. & CB $\square$ FE. ergo cum AC & CB

^c hyp. ^c sint μ . ^d etiam DF, & FE erunt μ . & cum

^d 24. 10. AC $\square$ CB, ^e erit FD $\square$ FE. ^f ergo DE

^e 10. 10. est 2μ . Si igitur rectang. ACB sit $\rho\gamma$, quia

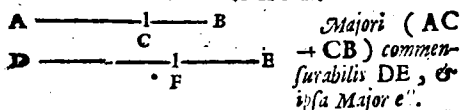
^f 38. 10. DFE ^b $\square$ ACB, ^g etiam DFE est $\rho\gamma$; et si

^g sch. 12. 10. illud $\mu\gamma$, ^h hoc etiam erit $\mu\gamma$. ^k Id est, si AB

^h 24. 10. sit bimed. 1. si bimed. 2. erit DE ejusdem or-
dinis. Q. E. D.

PROP.

PROP. LXIX.

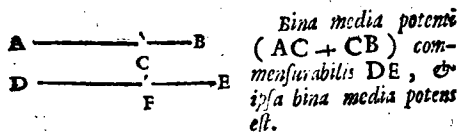
Fac AB. DE :: AC. DF. Quoniam AC
^a CB, ^b erit DF ^c FE. item ACq + ^a hyp.
 CBq ^a est ^b $\rho\gamma$; proinde cum DFq + FEq ^b $\square$ ^b lem. 66.10.
 ACq + CBq, ^c etiam DFq + FEq est ^c $\rho\gamma$. de ^c sch. 12.10.
 nique rectang. ACB ^a est $\mu\nu$. ^d ergo rectang. ^d 24.10.
 DFE est $\mu\nu$. (quia DFB ^b $\square$ ACB) ^e Quare ^c 40.10.
 DE est major Q. E. D.

PROP. LXX.

Rationale ac medium potenti (AC + CB)
 commensurabilis DE. & ipsa rationale ac medium
 potens est.

Iterum fac AB. DE :: AC. DF. Quia AC
^a CB; ^b etiam DF ^c FE. item quia ^a hyp.
 ACq + CBq ^a est $\mu\nu$, ^c erit DFq + FEq $\mu\nu$. ^b lem. 66.10.
 denique quia rectang. ACB ^a est $\rho\gamma$. ^d etiam ^c 24.10.
 DFE est $\rho\gamma$. ^e ergo DE est potens $\rho\gamma$, ac $\mu\nu$. ^c 41.10.
 Q. E. D.

PROP. LXXI.

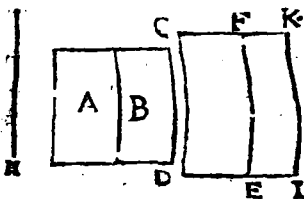

Divide DE, ut in præced. Quia ACq ^a $\square$ ^a hyp.
 CBq, ^b erit DFq $\square$ FEq. item quia ACq ^b lem. 66.10.
 + CBq ^a est $\mu\nu$; ^c erit DFq + FEq etiam $\mu\nu$. ^c 24.10.
 pariterque quia ACB ^a est $\mu\nu$, ^d etiam DFE est ^d 24.10.
 $\mu\nu$. denique quia ACq + CBq $\square$ ACB,
^e erit

e 14. 10.
f 42. 10.

erit $DFq + FEq \sqsupset DFE$.^f è quibus sequitur
DE esse potentem 2 μa . Q. E. D.

PROP. LXXII.

*Si rationale
A, & medium
B componan-
tur, quatuor
irrationales fi-
unt, vel ea quæ
ex binis nomi-
nibus, vel quæ
ex binis mediis*

prima, vel major, vel rationale ac medium potens.

Nimirum si $Hq = A + B$, erit H una 4 line-
arum, quas theorema designat. Nam ad CD
expositam ^a p , ^a fiat rectang. $CE = A$; item FI
 $= B$; ^b ideòque $CI = Hq$. Quoniam igitur A
est ^c $p\gamma$, etiam CE est ^c $p\gamma$, ^c ergò latitudo CF
est ^d $p \sqsupset CD$. & quia B est $\mu\nu$, erit FI $\mu\nu$.
^d ergò FK est ^d $p \sqsupset CD$. ^e ergò CF, FK sunt
^e $p \sqsupset$. Tota igitur CK ^f est bin. Si igitur A
 $\sqsupset B$, hoc est $CE \sqsupset FI$, ^g erit $CF \sqsupset FK$. er-
gò si $CF \sqsupset \sqrt{CFq - FKq}$, ^h erit CK bin.
1. & proinde $H = \sqrt{CI}$ ^k est bin. Si ponatur
 $CF \sqsupset \sqrt{CFq - FKq}$, ^l erit CK bin. 4.
quare $H (\sqrt{CI})$ ^m est major. Sin $A \sqsupset B$;
erit $CF \sqsupset FK$; proinde si $FK \sqsupset \sqrt{FKq - CFq}$,
ⁿ erit CK bin. 2. ^o quare H est 2 μ pri-
ma. denique si $FK \sqsupset \sqrt{FKq - CFq}$, ^p erit
CK bin. 5. ^q unde H erit potens ^q $p\gamma$, ac $\mu\nu$.
Q. E. D.

a cor. 16. 6.

b 2. ex. 1.

c 21. 10.

d 23. 10.

e 13. 10.

f 37. 10.

g 1. 6.

h 1. def.

i 41. 10.

k 55. 10.

l 4. def.

m 48. 10.

n 58. 10.

o 2. def.

p 48. 10.

q 56. 10.

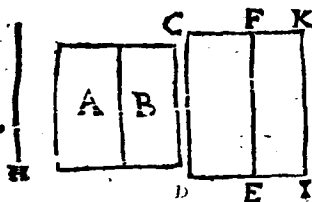
r 5. def.

s 48. 10.

t 59. 10.

PROP.

PROP. LXXIII.

Si duo media A, B inter se incommensurabilia componentur, dua reliqua irrationalis fiunt, vel ex binis mediis secunda, vel bina media potens.

Nempe H potens A + B est una dictarum irrationalium. Nam ad CD expos. ^p, fac re-ctang. CE = A, & FI = B. unde Hq = CI. Quoniam igitur CE, & FI sunt $\mu\alpha$, ^b erunt latitudines CF, FK ^p $\perp$ CD. item quia CE ^a $\perp$ FI; estque CE. FI :: CF. FK, ^d erit CF $\perp$ FK. ^e ergo CK est bin 3. nempe, si CF $\perp$ $\sqrt{CFq - FKq}$. unde H = $\sqrt{CI}$ ^f erit $2\mu 2^2$. Sin verò CF $\perp$ $\sqrt{CFq - FKq}$, ^g erit CK bin. 6. & ^h proinde H est potens $2\mu\alpha$ Q. E. D.

^a hyp.
^b 23. 10.
^c 1. 6.
^d 10. 10.
^e 3. def. 48.
^f 57. 10.
^g 6. def. 48. 10.
^h 60. 10.

Principium Senariorum per
detractionem.

PROP. LXXIV.

Si à rationali DF rationalis DE auferatur potentia tantum commensurabilis existens toti DF: reliqua EF irrationalis est; vocetur autem apotome.

Nam EFq ^a $\perp$ DEq; sed DEq ^b est ^p. ^c ergo EF. est ^p. Q. E. D.

In numeris, sit DF, 2. DE, $\sqrt{3}$. EF erit $2 - \sqrt{3}$.

^a lem. 26. 10.
^b hyp.
^c 10. & 11. def. 10.

PROP.

PROP. LXXV.

$\overline{D} \quad \overline{B} \quad \overline{F}$ Si à media DF media DE
 auferatur, potentiâ tantum
 commensurabilis existens toti DF, quæ cum tota
 DF rationale contineat; reliqua EF irrationalis est;
 vocetur autem media apotome prima.

a sch. 26. 10. Nam EFq^a = $\square$ rectang. FDE. ergò cum
 b hyp.
 c 20. & 11. FDE^b sit $\gamma\delta$, e erit EF^c p. Q. E. D.
 def. 10. In numeris, sit DF $\sqrt{54}$. & DE $\sqrt{24}$. ergò
 EF est $\sqrt{54} - \sqrt{24}$.

PROP. LXXVI.

$\overline{D} \quad \overline{E} \quad \overline{F}$ Si à media DF media DE
 auferatur, potentiâ tantum
 commensurabilis existens toti DF, quæ cum tota
 DF medium contineat, reliqua EF irrationalis est:
 vocetur autem media apotome secunda.

a hyp.
 b 16. 10. Quia DFq, & DEq^a sunt $\mu\nu$ $\square$,
 c 24. 10. e erit DFq + DEq $\square$ DEq. e quare DFq
 + DEq est $\mu\nu$. item rectang. FDE, e ideoque
 d cor. 7. 2. 2 FDE^a est $\mu\nu$. ergò EFq (d DFq + DEq -
 e 27. 10. 2 FDE) e est $\rho\sigma$. quare EF est ρ . Q. E. D.
 In numeris, sit DF, $\sqrt{18}$; & DE, $\sqrt{8}$. erit
 EF $\sqrt{18} - \sqrt{8}$.

PROP. LXXVII.

$\overline{A} \quad \overline{B} \quad \overline{C}$ Si à recta linea AC recta
 auferatur AB potentiâ incom-
 mensurabilis existens toti BC, quæ cum tota AC
 faciat compositum quidem ex ipsarum quadratis ra-
 tionale, quod autem sub ipsis continetur medium, re-
 liqua BC irrationalis est; vocetur autem minor.

a hyp.
 b sch. 12. 10. 2 est $\mu\nu$. b ergò 2 CAB $\square$ ACq + ABq
 c 7. 2. (2 CAB + BCq); d ergò ACq + AEq $\square$
 d 17. 10.
 e 11. def. 10. BCq. e ergò BC est ρ . Q. E. D.

In numeris, sit AC, $\sqrt{18} + \sqrt{108}$. AB $\sqrt{18} - \sqrt{108}$. ergo BC est $\sqrt{18} + \sqrt{108}$.
 $-\sqrt{18} - \sqrt{108}$.

PROP. LXXVIII.

D — E — F Si à recta linea DF re-
 cta auferatur DE potentia
 incommensurabilis existens toti DF, quæ cum tota
 DF faciat compo- tum quidem ex ipsarum quadratis
 medium, quod autem sub ipsis continetur, rationales
 reliqua EF irrationalis est: vocetur autem cum rati-
 onali medium totum efficiens.

Nam 2 FDE^a est ^{pr.} b & DFq + DEq est a hyp. & sch. 12. 10.
 $\mu\gamma$. c ergo 2 FDE $\square$ DFq + DEq^d (2 FDE^b hyp.
 + EFq) c ergo EF est ^{p.} Q. E. D. c sch. 12. 10.

In numeris sit DF, $\sqrt{216} + \sqrt{72}$. DE,
 $\sqrt{216} - \sqrt{72}$. ergo EF est $\sqrt{216} +$
 $\sqrt{72} - \sqrt{216} - \sqrt{72}$. d 7. 2. & sch. 12. 10.
 & 11. def. 10.

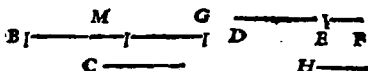
PROP. LXXIX.

D — E — F Si à recta DF recta au-
 feratur DE, potentia incommensurabilis existens toti DF,
 quæ cum tota faciat & compositum ex ipsarum qua-
 dratis, medium; & quod sub ipsis continetur, me-
 dium, incommensurabileque composito ex quadratis
 ipsarum, reliqua irrationalis est: vocetur autem cum
 medio medium totum efficiens.

Nam 2 FDE, & DFq + DEq^a sunt $\mu\alpha$; a hyp. & 24.
 b ergo EFq (c DFq + DEq — 2 FDE) est ^{pr.} b 10.
 c proinde EF est ^{p.} Q. E. D. c cor. 7. 2.

Exempl. gr. sit DF, $\sqrt{180} + \sqrt{60}$. DE,
 $\sqrt{180} - \sqrt{60}$. EF erit $\sqrt{180} + \sqrt{60}$
 $-\sqrt{180} - \sqrt{60}$. d 11. def. 10.

LEMMA.

Si idem sit excessus inter primam magnitudinem BG, & secundam C (MG) qui inter tertiam magnitudinem DF, & quartam H (BF); sit & vicissim idem excessus inter primam magnitudinem BG, & tertiam DF; qui inter secundam C, & quartam H.

a hyp.

Nam quia ^a æqualibus BM, DE adjectæ sunt MG, EF, ^a hoc est C, H; erit excessus totorum BG, DF, ^b æqualis excessui adjectorum C, H. Q. E. D.

b 15. ax. 1.

Coroll.

Hinc, quatuor magnitudines Arithmetice proportionales, vicissim erunt Arithmetice proportionales.

PROP. LXXX.

 Apotome AB una tantum congruit rectæ lineæ rationalis BC potentia, tantum commensurabilis existens toti AB.

a 22. 10.

b 24. 10.

c cor. 7. 2.

d lem. 79. 10.

e hyp. 8.

f sch. 12. 10.

g 27. 10.

Si fieri potest, alia BD congruat. ^a ergo rectangula ACB, ADB; ^b ideóq; eorum dupla sunt $\mu a. cum$ igitur $ACq + BCq = 2 ACB^c = ABq$; $= ADq + DBq = 2 ADB$. ergo vicissim $ACq + BCq = ADq + BDq^d = 2 ACB$. $\therefore 2 ADB$. Sed $ACq + BCq = : ADq + BDq^e$ est ^f $pr. f$ ergo $2 ACB = : 2 ADB$ est ^g $pr. Q. E. A.$

PROP.

PROP. LXXXI.

Media Apotome
 $\overline{A \quad B \quad D \quad C}$
 prima AB una tantum congruit recta linea media BC, potentia solum commensurabilis existens toti, & cum tota rationale continens.

Dic etiam BD congruere, igitur quoniam a hyp. tam ACq, & BCq; quam ADq, & BDq sunt b 16 & 24. *ma* $\overline{TL}$.^c etiam ACq + BCq, & ADq + BDq ^{10.} erunt *ma*.^d sed rectangula ACB, ADB; ^{c hyp.} adeoque d feb. 12. 10. 2 ACB, & 2 ADB sunt *pa*.^e ergo 2 ACB e feb. 27. 10. — : 2 ADB; ^f hoc est ACq + BCq — : ADq f 7. 2. & + BDq est *pr.* ^g Q. E. A. g 27. 10.

PROP. LXXXII.

Media Apotome secunda
 $\overline{A \quad B \quad C \quad D}$
 $\overline{E \quad K \quad H \quad M}$
 $\overline{F \quad I \quad G \quad L}$
 una tantum congruit recta linea media BC, potentia solum commensurabilis existens toti, & cum tota medium continens.

Si fieri potest, congruat alia BD. Ad EF ρ fiant rectang. EG = ACq + BCq; item rectang. EL = ADq + BDq. Item EI = ABq. Jam 2 ACB + ABq = ACq + BCq = EG, ergo cum EI = ABq; ^a erit KG = 2 a 4. 2. & ACB. porro ACq, & BCq ^b sunt *ma* $\overline{TL}$. ^{ax. 1.} b hyp. Ergo EG (ACq + BCq) est *mv*.^d ergo latitudo EH ρ $\overline{TL}$ EF. ^c Quinetiam rectang. d 23. 10. ACB; ^e ideoque 2 ACB (KG) est *mv*.^d ergo e hyp. KH est etiam ρ $\overline{TL}$ EF. denique quia ACq + f 24. 10. BCq, id est, EG ρ $\overline{TL}$ 2 ACB (KG) estque km. 26. 10. Y 2 EG.

h 1. 6.
k 10. 10.
l 74. 10.

EG. KG ::^a EH. KH^k erit EH^l $\square$ KH.
^l ergò EK est aptome, cujus congruens KH. si-
nili argumento erit KM ejusdem EK congru-
ens; contra 80 hujus.

PROP. LXXXIII.

Minor AB, una tantum
A B D C congruit recta linea (BC)^y
potentiâ incommensurabilis existens toti, & cum tota
faciens compositum quidem ex ipsarum quadratis ra-
tionale; quod autem sub ipsis continetur medium.

a hyp.
b lem 97. 10.
c sch. 27. 10.
d 27. 10.

Puta alium BD congruere. Cum igitur ACq
+ BCq, & ADq + BDq^a sint $\mu\alpha$, eorum ex-
cessus (2^b ACB —: 2 ADB)^c est $\rho\gamma$, ^d Q. E. A;
quia ACB, & ADB sunt $\mu\alpha$ per hypoth.

PROP. LXXXIV.

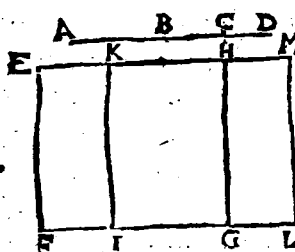
Ei (AB), que cum
A B D C rationali medium totum
facit, una tantum congruit recta linea BC, potentiâ
incommensurabilis existens toti, & cum tota faciens
compositum quidem ex ipsarum quadratis medium;
quod autem sub ipsis continetur, rationale.

a hyp.
b sch. 12. 10.
c lem. 99. 10.
d sch. 27. 10

Dic aliam BD etiam congruere. ^a ergò re-
ctangula ACB, ADB. ^b ideóque 2 ACB, & 2
ADB sunt $\rho\gamma$. ergò 2 ACB —: 2 ADB; ^c hoc
est, ACq + BCq —: ADq + BDq^d est $\rho\gamma$.
Q. E. A: quum ACq + BCq, & ADq +
BDq sint $\mu\alpha$ per hypoth.

PROP.

PROP. LXXXV.

Ej (AB), que cum medio medium totum facit una tantum congruit recta linea BC potentia incommensurabilis existens toti, & cum tota faciens & compositum ex

ipsarum quadratis medium, & quod sub ipsis continetur, medium, incommensurabileque composito, ex ipsarum quadratis.

Suppositis iis quæ facta & ostensa sunt in 8° hujus; liquet EH, & KH esse $\perp$ EF. Porro igitur quia ACq + CBq, hoc est, rectang. EG = $\perp$ ACB, b ideoque EG $\perp$ 2 ACB (KG) a hyp. estque EG. KG :: EH. KH; erit EH $\perp$ KH. ergo EK est apotome, cujus congruens KH. Haud aliter KM eidem apotomæ EK congruere ostenderetur; contra 8° hujus-

b 14. 101
c 1. 6.

Definitiones tertie.

Exposita rationali, & apotomâ, si tota plus possit quam congruens quadrato rectæ lineæ sibi longitudine commensurabilis;

I. Si quidem tota expositæ rationali longitudine sit commensurabilis, vocetur apotome prima.

II. Si verò congruens expositæ rationali longitudine sit commensurabilis, vocetur apotome secunda.

III. Quod si neque tota, neque congruens expositæ rationali sit longitudine commensurabilis, vocetur apotome tertia.

Rursus si tota plus possit quam congruens
quadratq rectæ sibi longitudine incom-
mensurabilis;

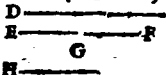
IV. Si quidem tota expositæ rationali sit
longitudine commensurabilis, vocetur apotome
quarta.

V. Si verò congruens expositæ rationali sit
longitudine commensurabilis, vocetur apotome
quinta.

VI. Quòd si neque tota neque congruens ex-
positæ rationali sit longitudine commensurabi-
lis, vocetur apotome sexta.

PROP. LXXXVI, 87, 88, 89, 90, 91.

A 4 C 5 B

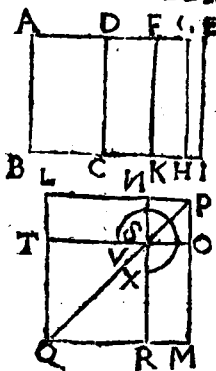
H —————

Invenire apotomen pri-
mam, secundam, tertiam,
quartam, quintam, sextam.

Apotomæ inveniuntur,
subductis minoribus bi-

nomiorum nominibus ex maioribus. Exemp.
gr. Sit $6 + \sqrt{20}$. bin. 1. crit $6 - \sqrt{20}$, a-
pot. 1. &c. Quare de earum inventione plura
repetere nihil est necesse.

LEMMATA.

Sit rectangulum AC
sub rectis AB, AD. pro-
ducatur AD ad E, &
bifecetur DE in F. sitq;
rectang. AGE = FEQ
& compleantur rectan-
gula AI, DK, FH.
Fiant verò quadratum
LM = AH; & qua-
dratum NO = GI,
producanturque NSR,
OST.

Dico primò rectan-
gul. AI = LM + NO
= TOq + SOq. ut

patet ex consr,

Secun-

Secundò, *Rectang.* DK = LO. Nam quia
 rectang. AGE ^a = FEq, ^b sunt AG, FE, GE ^{a constr.}
^c, c adeoque AH, FI, GI ^b 17. 6.
 FI, NO ^c 1. 6.
 ; atqui LM, LO, NO ^d sunt ^{d sch. 22. 6.}
 ergò FI = ^e LO = ^f DK = ^g NM. ^{e 9. 5.}

Tertiò, *Hinc*, AC = AI — DK — FI = ^f LM + NO — LO — NM = TR. ^{f 36. 1.}
^g 43. 1.

Quartò, ^h *Liquet* DF, FE, DE esse $\square$. ^{h 16. 10.}

Quintò, *Si* AE $\square$ DE, & AE $\square$ ✓
 AEq — DEq, ^k erunt AG, GE, AE $\square$. ^{k 18. 10.}
^l & 10. 10.

Sextò, *Item*, quia AE ^l $\square$ DE, ^m erunt AE, ^{l hyp.}
 FE $\square$. ⁿ ideoque AI, FI; hoc est, LM + NO ^m 13. 10.
 & LO sunt $\square$.

Septimò. *Item* quia AG ⁿ $\square$ GE ⁿ erunt AH ⁿ 1. 6. &
 GI, hoc est, LM, NO $\square$. ^{10. 10.}
^{*} prius.

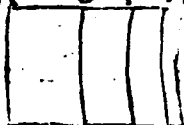
Octavò, *Sed* quia AE ^o $\square$ DE, ^o erunt FE, ^o 14. 10.
 GE $\square$, ^p ideoque rectang. FI $\square$ GI, hoc est
 LO $\square$ NO. quare cum LO. NO ^p 2. 6.
 SO. ^q erunt TS, SO $\square$. ^{q 10. 10.}

Nonò, *Si ponatur* AE $\square$ ✓ AEq — DEq;
^r erunt AG, GE, AE $\square$. ^{r 19. 10.}
^s & 17. 10.

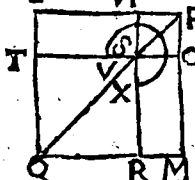
Decimo, ^s *Quare* rectang. AH, GI, hoc est
 TOq, SOq erunt $\square$. ^{f 1. 6. & 10. 10.}

PROP. XCII.

A D E G E

B L C K H I

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & Apotoma prima AD ($AE - DE$); recta linea TS spatium AC potens, apotome est.

Adhibe lemma proximè antecedens præparatione ad demonstrationem hujus. Igitur $TS = \sqrt{AC}$. item AG, GE, AE sunt $\square$; ergò cum $AE \square^2 AB$ berunt AG, & GE $\square$.

a hyp.

b 12. 10.

c 20. 10.

d lem. 91. 10 & SOq sunt p. a. d item TO, SO sunt p. $\square$,

e 74. 10.

AB. ergò rectangula AH & GI, hoc est TOq SOq sunt p. a. d item TO, SO sunt p. $\square$, ergò TS est apotome. Q. E. D.

PROP. XCIII.

Vide Schem. præced.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma secunda AD ($AE - DE$); recta linea TS spatium AC potens; media est apotome prima.

Rursus juxta lemma antecedens, AG, GE, AE sunt $\square$. cum igitur AE^2 sit p. $\square$ AB berunt AE, GE etiam p. $\square$ AB. ergò rectangula AH, GI, hoc est TOq, SOq, sunt p. a. d item TO $\square$ SO. Denique quia DE $\square$ AB p. f erit rectang. DI, ejusque semissis DK, vel LO, hoc est TOS p. v s e quibus sequitur TS ($\sqrt{AC}$) esse mediz apot. 1. Q. E. D.

a hyp.

b 13. 10.

c 22. 10.

d lem. 74. 10

e hyp.

f 20. 10.

g 75. 10.

PROP.

PROP. XCIV.

Vide idem.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma tertia AD (AE — DE); recta linea TS spatium AC potens, media est apotome secunda.

Ut in precedenti TO, & SO sunt μ . Quoniam igitur DE ^a est ρ $\square$ AB, ^b erit rectang. ^a hyp. ^b 22. 109. DI, ^c ideoque DK; vel TOS μ . ^d ergo TS ^c 24. 10. = $\sqrt{AC}$ est medix apor. 2. Q. E. D. ^d 76. 10.

PROP. XCV.

Vide idem.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma quarta AD (AE — DE) recta linea TS spatium AC potens, minor est.

Rursus TO ^a $\square$ SO. Quoniam igitur AE ^a lem, 91. 10. ^b est ρ $\square$ AB, ^c erit AI; (TO^q + SO^q) ^b hyp. ^c 20. 10. atqui ut prius rectang. TOS est μ . ^d ergo TS ^d 77. 10. = $\sqrt{AC}$ est minor. Q. E. D.

PROP. XCVI.

Vide idem.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma quinta AD (AE — DE); recta linea TS spatium AC potens, est quæ cum rationali medium totum efficit.

Rursus enim TO $\square$ SO. itaque cum AE ^a sit ρ $\square$ AB, ^b erit AI; hoc est TO^q + SO^q ^a hyp. ^b 22. 10. μ . Sed prout in 93 rectang. TOS est ρ . ^c proinde TS = $\sqrt{AC}$ est quæ cum ρ facit totum μ . Q. E. D. ^c 78. 10.

MK :: MK. IK, ^e erit DI. ML :: ML. IL.
^f ergò DIL = MLq.

f 17. 6.

Quartò, Si ponatur AC $\perp$ BC, erit DK $\perp$

ACq. Nam ACq + BCq (DK) = $\perp$ g 16. 10.
 ACq.

Quintò, Item, DL $\perp$ $\sqrt{DLq - GLq}$.

Nam quia DH (ACq) $\perp$ IK (BCq) ^h erit h 10. 10.

DI $\perp$ IL. ^k ergò $\sqrt{DLq - GLq} \perp$ DL. k 18. 10.

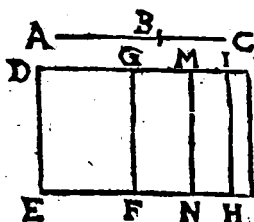
Sextò, Item DL $\perp$ GL. Nam ACq +

BCq $\perp$ ^l 2 ACB; hoc est DK $\perp$ GK. ^m er- l lem. 26. 10.
 gò DL $\perp$ GL. m 10. 10.

Septimò, Sin ponatur AC $\perp$ BC, ⁿ erit DL n 19. 10.

$\perp \sqrt{DLq - GLq}$.

PROP. XCVIII.

Quadrati apo-
 tome AB (AC-
 BC) ad rationa-
 lem DE applica-
 tum, facit latitu-
 dinem DG apo-
 men primam.

Fac ut in
 lem. proxime
 precedenti:

Quoniam igitur AC, BC ^a sunt ρ $\perp$,
^b erit DK (ACq + BCq) $\perp$ ACq; ^c ergò
 DK est ρ . ^d quare DL est ρ $\perp$ DE. ^e item
 rectang. GK (2 ACB) est μ . ^f ergò GL est ρ
 $\perp$ DE. ^g proinde DL $\perp$ GL; ^h sed DLq
 $\perp$ GLq. ⁱ ergò DG est apotome, & ^l quidem
 prima (quia ^m AC $\perp$ BC, & propterea DL
 $\perp \sqrt{DLq - GLq}$). Q. E. D.

^a hypo
^b lem. 97. 10.
^c sch. 12. 10.
^d 21. 10.
^e 22. &
^f 24. 10.
^g 23. 10.
^h 13. 10.
ⁱ sch. 12. 10.
^k 74. 10.
^l 1. def. 85.
^m 10.
ⁿ lem. 97. 10.

PROP.

PROP. XCIX.

Vide Schema subsequens.

Quadratum mediæ apotomæ primæ AB (AC — EC) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen secundam.

a hyp.

b lem 97. 10.

c 24. 10.

d 23. 10.

e hyp. & sch.

f 12. 10.

g 21. 10.

h 13. 10.

i sch. 12. 10.

k 74. 10.

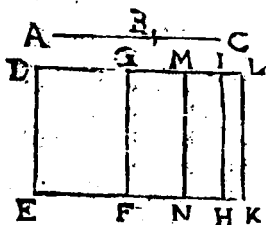
l lem. 97. 10.

m 2 def.

85. 10.

Rursum (supposito lem̃mate præcedenti) quia AC, & BC^a sunt μ $\square$ ^b, erit DK (ACq + BCq) $\square$ ACq; ^c quare DK est $\mu\nu$. ^d ergò DL est ρ $\square$ DE. ^e item GK (2 ACB) est $\rho\nu$. ^f ergò GL est ρ $\square$ DE; ^g quare DL $\square$ GL. ^h Sed DLq $\square$ GLq. ^k ergò DG est apotome. quia verò DE ⁱ $\square$ $\sqrt{DLq - GLq}$, ^m erit DG apotome secunda. Q. E. D.

PROP. C.

Quadratum mediæ apotomæ secundæ AB (AC — BC) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen tertiam.

Iterum DK est

a 23. 10.

b lem. 26. 10.

c 1. 6. & 10.

10.

d sch. 12. 10.

e 74. 10.

f 3. def.

85. 10.

g lem 97. 10.

est ρ $\square$ DE. item GK est $\mu\nu$. ^a unde GL est ρ $\square$ DE; ^b item DK $\square$ GK, ^c quare DL $\square$ GL; ^d at DLq $\square$ GLq. ^e ergò DG est apot. & quidem ^f 3^a. ^g quia DL $\square$ $\sqrt{DLq - GLq}$. Q. E. D.

PROP. CII

Vide Schema præced.

Quadratum minoris AB (AC — BC) ad rationalem

tionalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen quartam.

Ut prius, ACq + BCq, hoc est DK est p̄r;
 a ergo DL est p̄ $\square$ DE. at rectang. ACB, ide- a 21. 10.
 a hyp.
 oque GK (2 ACB) * est μ r, b quare GL est p̄ b 23. 10.
 $\square$ DE. c ergo DL $\square$ GL. d at DLq $\square$ c 13. 10.
 GLq. quia verò * ACq $\square$ BCq, e erit DL $\square$ d sch. 12. 10.
 e lem. 97. 10.
 ✓ DLq — GLq: f ergo DG conditiones habet f 4. def.
 apotomæ quartæ. Q. E. D. 85. 10.

PROP. CII.

Vide Schem. preced.

Quadratum ejus AB (AC — BC), quæ cum rationali medium totum efficit, ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen quintam.

Rursus enim, DK est μ r, a quare DL est p̄ a 23. 10.
 $\square$ DE. item GK est p̄r, b unde GL est p̄. $\square$ b 21. 10.
 DE. c ergo DL $\square$ GL, d sed DLq $\square$ GLq. d sch. 12. 10.
 porro, DL e $\square$ ✓ DLq — GLq. ex quibus, e lem. 97. 10.
 DG f est apot. quinta. Q. E. D. f 5. def.
 85. 10.

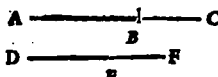
PROP. CIII.

Vide Schema idem.

Quadratum ejus AB (AC — BC), quæ cum medio medium totum efficit, ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen sextam.

Haud aliter, quàm antea, DK, & GK sunt μ a; a quare DL & GL sunt p̄ $\square$ DE. item b 23. 10.
 DK b $\square$ GK, c quare DL $\square$ GL. d ergo c 21. 10.
 DG est apot. b cum igitur ACq $\square$ BCq, ide- d 74. 10.
 oque DL $\square$ ✓ DLq — GLq, e erit DG. e 6. def.
 apot. sexta. Q. E. D. 85. 10.

PROP. CIV.

Recta linea DE apotome AB (AC - BC) longitudine commensurabilis; & ipsa apotome est, atque ordine eadem.

LEMMA

Sit AB. DE :: AC. DF. & AB $\perp$ DE.

Dico AC + BC $\perp$ DF + EF.

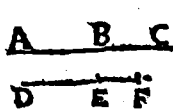
Nam AC. BC :: DF. EF. ergo componendo AC + BC. BC :: DF + EF. EF. ergo permutando AC + BC. DF + EF :: BC. EF.

a lem. 66. 10. ^a at BC $\perp$ EF. ^b ergo AC + BC $\perp$ DF + EF; Q. E. D.

a 12. 6. ^a Fac AB. DE :: AC. DF. ^b igitur AC + BC $\perp$ DF + EF. ergo cum AC + BC binomium sit, ^d erit DF + EF ejusdem ordinis binomium: ^c quare DF - EF ejusdem ordinis apotome est, cujus AC - BC. Q. E. D.

c hyp.
d 67. 10.
c Per definitiones ad 85.
10.

PROP. CV.

Recta linea DE media apotome AB (AC - BC) commensurabilis; & ipsa media apotome est, atque ordine eadem.

Iterum ^a fac AB. DE :: AC. DF. ^b quare AC + BC $\perp$ DF + EF. ^c ergo DF + EF est bimed. ejusdem ordinis, cujus AC + BC. ^d proinde & DF - EF mediarum apotome erit ejusdem classis, cujus AC - BC. Q. E. D.

a 12. 6.
b lem. 103.
10.
c 68. 10.
d 75. &
76. 10.

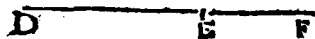
PROP.

PROP. CVI.

Recta linea

DE Minori

AB (AC —

BC) commen-

surabilis, & ipsa minor est.

Fiat AB. DE :: AC. DE. ^a estq; AC + BC ^a lem. 103.

¶ DF + EF. atqui AC + BC ^b est Major, ^{10.} ^b hyp.

ergo DE + EF quoq; Major est. ^c & proinde ^c 69. 10.

DE — EF est Minor. Q. E. D. ^d 77. 10.

PROP. CVII.

Recta linea DE com-

mensurabilis ei AB (AC —

BC) qua cum rationali me-

dium totum efficit, & ipsa

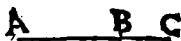
cum rationali medium totum efficiens est.

Nam ad modum praecedentium ostendemus

DF + EF esse potentem ^{pr.} & ^{pr.} ergo DF — ^a 78. 10.

EF est ut dicitur.

PROP. CVIII.

Recta linea DE com-

mensurabilis ei AB (AC —

BC) qua cum medio me-

dium totum efficit, &

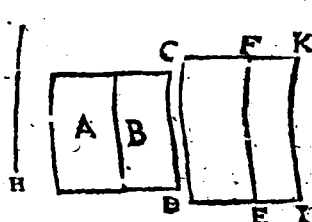
ipsa cum medio medium totum efficiens est.

Nam, ad normam praecedentium, erit DF +

EF potens ^{qua.} ergo DF — EF erit ut in ^a 79. 10. ¹

propos.

PROP. CIX.

Medio B à
rationali A +
B detracto, re-
cta linea H,
qua reliquum
spatium A patet,
una ex duabus
irrationalibus
fit vel apoto-
me, vel Minor.

- a 3. ax. 1.
b hyp. &
constr.
c 21. 10.
d 23. 10.
e 13. 10.
f 74. 10.
g 1 def.
85. 10.
h 92. 10.
k 4 def.
85. 10.
l 95. 10.

Ad CD ρ , fac rectang. CI = A + B; & FI = B. quare CE = A: (Hq) Quoniam igitur CI ρ est ρ , erit CK ρ $\perp$ CD. sed quia FI ρ est μ , erit FK ρ $\perp$ CD. unde CK $\perp$ FK. ergo CF est apotome. Si igitur CK $\perp$ $\sqrt{CKq - FKq}$, erit CF apot. prima; quare $\sqrt{CE}$ (H) est apotome. sin CK $\perp$ $\sqrt{CKq - FKq}$, erit CF apot. quinta. & proinde H ($\sqrt{CE}$) erit Minor. Q. E. D.

PROP. CX.

Vide Schem. preced.

Rationali B à medio A + B detracto; alia due irrationales fiunt, vel media apotome prima, vel cum rationali medium totum efficiens.

- a 3. ax. 1.
b hyp. &
constr.
c 23. 10.
d 21. 10.
e 13. 10.
f 74. 10.
g 2 def.
85. 10.
h 93. 10.
k 5. def. 85.
10.
l 96. 10.

Ad CD expos. ρ fiant rectang. CI = A + B; & FI = B, unde CE = A = Hq. Quoniam igitur CI ρ est μ , erit CK ρ $\perp$ CD. sed quia FI ρ est μ , erit FK ρ $\perp$ CD. unde CK $\perp$ FK. ergo CF est apot. & nempe secunda; si CK $\perp$ $\sqrt{CKq - FKq}$, quare H ($\sqrt{CE}$) est medix apot. prima. Sin verò CK $\perp$ $\sqrt{CKq - FKq}$, erit CF apot. quinta. & proinde H ($\sqrt{CE}$) erit faciens μ cum ρ . Q. E. D.

PROP.

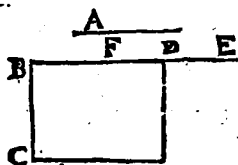
PROP. CXI.

Vide Schema idem.

Medio B à medio A + B detracto, quod sit incommensurabile toti A + B, reliqua due irrationales sunt, vel media apotome secunda; vel cum medio medium totum efficiens.

Ad CD ρ fiant rectang. CI = A + B; & FI = B, ^a quare CE = A = Hq. Quoniam a 3. ax. 1. igitur CI est $\mu\nu$. ^b erit CK ρ $\perp$ CD. eodem b 23. 10. modo erit FK ρ $\perp$ CD. item quia CI = $\perp$ c hyp. FI, ^d erit CK $\perp$ FK; ^e quare CF est apotome, ^f tertia scilicet, si CK $\perp$ $\sqrt{CKq - FKq}$, d 10. 10. e 74. 10. unde H ($\sqrt{CE}$) erit medię apot. secunda. f 3. def. 85. 10. verum si CK $\perp$ $\sqrt{CKq - FKq}$, ^h erit CF h 6. def. apot. sexta. ^k quare H erit faciens $\mu\nu$ cum μ . 85. 10. Q. E. D. k 97. 10.

PROP. CXII.

Apotome A non est eadem, quae ex binis nominibus.

Ad expof. BC ρ , fiat rectang. CD = Aq. Ergo cum A sit apotome, ^a erit BD

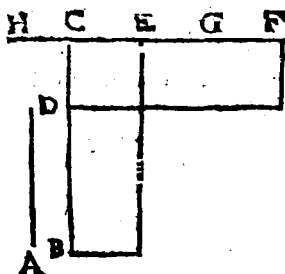
apot. prima; ejus congruens fit DE. ^b quare BE, b 74. 10. DE sunt ρ $\perp$. ^c & BE $\perp$ BC. Vis A esse c 1. def. bin. ergo BD est bin. 1. ejus nomina sint BF, 85. 10. FD; sitque BF $\perp$ FD; ^d ergo BF, FD sunt ρ d 37. 10. $\perp$; & BF = $\perp$ BC. ergo cum BC $\perp$ BE, e 1. def. ^f erit BE $\perp$ BF & ergo BE $\perp$ FE. ^h ergo f 12. 10. FF est ρ . item quia BE $\perp$ DE, ^k erit FE $\perp$ g cor. 16. 10. DE. ^l quare FD est apotome, ^l adeoque FD est h sch. 12. 10. ρ . sed ostensa est ρ . quae repugnant. ergo A malè k 14. 10. dicitur binomium. l 74. 10. Q. E. D.

Nomina 13. linearum irrationalium inter se differentium.

1. Media
2. Ex binis nominibus, cujus 6 species
3. Ex binis mediis prima.
4. Ex binis mediis secunda.
5. Major.
6. Rationale sc. medium potens.
7. Bina media potens.
8. Apotome, cujus etiam 6 species.
9. Mediarum apotome prima.
10. Mediarum apotome secunda.
11. Minor.
12. Cum rationali medium totum efficiens.
13. Cum medio medium totum efficiens.

Cum latitudinum differentia arguant differentias rectarum, quarum quadrata sunt applicata ad aliquam rationalem, sitque demonstratum in precedentibus, latitudines quae oriuntur ex applicationibus quadratorum harum 13 linearum inter se differre, perspicere sequitur has 13 lineas inter se differre.

PROP. CXIII.

Quadratum rationalis A ad eam, quae ex binis nominibus BC ($BD + DC$) applicatum, latitudinem facit apotomen BC, cujus nomina EH, CH commensurabilia sunt

nominibus BD, DC ejus, quae ex binis nominibus

Et in eadem proportionē (EH. BD :: CH. DC);

Et adhuc, apotome EC quę sit, eundem habet ordinem, quem ea BC, quę ex binis nominibus.

Ad DC minus nomen ^a fac rectang. DF = ^a cor. 16. 41

Aq = BE, quare BE. CD ^b :: FC. CE. ergo ^b 14. 6.

dividendo BD. DC :: FE. EC. cum igitur BD

= DC, ^d erit FE = EC. sume EG = EC; ^c hyp.

fiatque FG. GE :: BC. CH. Erunt EH, CH ^d 14. 5.

nomina apotomę EC; quibus conveniunt ea,

quę in theoremate proposita sunt. Nam componendo FE. GE. (EC) :: EH. CH. ergo

FH. EH ^e :: BH. CH ^f :: FE. BC ^g :: BD. ^e 13. 5.

DC. quare cum BD = DC, ^h erit EH = ^f Prius.

CH; ^h & FHq = EHq. ergo, quia FHq. ^g hyp.

EHq ^k :: FH. CH. ^h erit FH = CH, ⁱ ideocq; ^k cor. 20. 6.

FC = CH. Porro CD = est ^p, & DF (Aq) ^l 16. 10.

= est ^p, ^m ergo FC est ^p = CD. quare etiā CH ^m 22. 70.

est ^p = CD. ⁿ igitur EH CH sunt ^p, ac = ut

prius. ^o ergo EC est apotome; cui congruit CH.

porro EH. CH ^f :: BD. DC, ideò permutando ⁿ sch. 12. 10.

EH. BD :: CH. DC. unde quia CH ^f = ^o 74. 10.

DC, ^p erit EH = BD. quinimo pone BD =

BDq — DCq; ^q erit ideò EH = ^q EHq —

CHq. item si BD = ^p expof. erit EH = ^q ci- ^p 10. 10.

dem ^p; ^r hoc est si BC sit bin. 1. ^r erit EC apot. ^q 15. 10.

prima. Similiter si DC = ^p expof. ^r erit CH

= eidem ^p. ^s hoc est si BC sit bin. 2. ^s erit ^r 12. 10.

EC apot. 2. & si hæc bin. 3. illa erit apot. 3, ^f 1. def.

&c. Sin BD = ^q BDq — DCq, ^r erit EH = ^q 48. 10.

^q EHq — CHq; si igitur BC sit bin. 4, vel 5, ^r 1. def.

vel 6. erit EC similiter apot. 4, vel 5, vel 6. ^u 2 def.

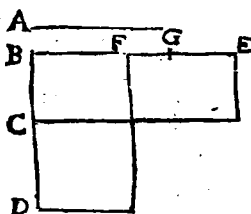
Q. E. D. ^u 48. 10.

^x 2 def.

^y 85. 10.

^y 15. 10.

PROP. CXIV.

*Quadratum ra-
tionalis A ad apo-
tomen BC (BD—
DC) applicatum,
facit latitudinem
BE eam, quæ ex
binis nominibus; cu-
jus nomina BE,
GE commensura-
bilia sint apotome*

BC nominibus BD DC, & in eadem proportionem;
& adhuc, quæ ex binis nominibus fit (BE), eun-
dem habet ordinem, quem ipsa apotome BC.

a cor. 16. 6.

b 12. 6.

c 14. 6.

d 19. 5.

e hyp.

f 10. 10.

g cor. 20. 6.

h 10. 10.

k cor. 16. 10.

l 21. 10.

m 12. 10.

n feb. 12. 10.

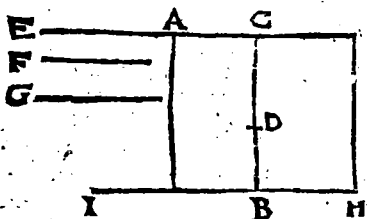
o 37. 10.

p 10. 10.

^a Fac rectang. $DF = Aq$; & $BE \cdot FE^b ::$
 $EG \cdot GF$. Quoniam igitur $DF = Aq = CE$,
^c erit $BD \cdot BC :: BE \cdot BF$. ergò per conversio-
nem rationis $BD \cdot CD :: BE \cdot FE :: EG \cdot GF ::$
^d $BG \cdot EG$. sed $BD^e \perp CD$. ^f ergò $BG \perp$
 GE . ergò quia $BGq \cdot GBq :: BG \cdot GF$. ^h erit
 $BG \perp GF$. ^k ideoque $BG \perp BF$. porro
 BD^e est ρ , & rectang. DF (Aq) ^e est ρ . ^l er-
gò BF est $\rho \perp BD$. ^m ergò etiam BG est $\rho \perp$
 BD . ⁿ ergò BG, GE sunt $\rho \perp$. ^o quare BE
est bin. denique igitur quia $BD \cdot CD :: BG \cdot$
 GE ; & permutando $BD \cdot EG :: CD \cdot GE$; sitq;
 $BD \perp BG$, ^p erit $CD \perp GE$. ergò si CB sit
apot. prima; erit BE bin. 1. &c. ut in antecede-
nti. ergò, &c.

PROP.

PROP. CXV.

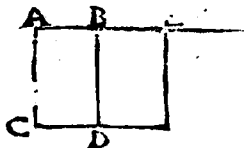
Si spatium AB contineatur sub apotoma AC (CE — AE), & ea, qua ex binis nominibus CB; cujus nomina CD, DB commensurabilia sint apotoma nominibus CE, AE; & in eadem proportionem (CE. AE :: CD. DB.); recta linea F spatium AB potens, est rationalis.

Sit G quævis ^{p.} & fiat rectang. CH = Gq. ^a erit igitur BH (HI — IB) apotome; & HI ^a 113. 10. ^a $\perp$ CD ^b $\perp$ CE. ^a & BI $\perp$ DB; ^a atque HI. BI :: CD. DB ^b :: CE. EA. ergo permutando HI. CE :: BI. EA. ^c ergo BH. AC :: HI. CE :: BI. EA. ergo cum HI ^d $\perp$ CE, ^d 12. 10. ^e erit BH $\perp$ AC. ^e ergo rectang. HC $\perp$ BA. Sed HC (Gq) ^b est ^{pv.} & ergo BA (Fq) ^f 1. 6. & est ^{pv.} proinde F est ^{p.} Q. E. D. ^g sch. 12. 10.

Coroll.

Hinc, fieri potest, ut spatium rationale contineatur sub duabus rectis irrationalibus.

PROP. CXVI.

A media AE fiunt infinita irrationales BE, EF, &c. & nulla alicui antecedentium est eadem.

Sit AC expof. ^{p.} sitque

a Mem. 38. 10. ρ . sitque AD spatium sub AC, AB. ^a ergò AD est ρ . Sume BE = $\sqrt{AD}$. ^b ergò BE est ρ , nulli priorum eadem. nullum enim quadratum alicujus priorum applicatum ad ρ , latitudinem efficit mediam. compleatur rectang. DE; ^a erit DE ρ ; & ^b proinde EF ($\sqrt{DE}$) erit ρ ; & nulli priorum eadem. nullum enim quadratum ad ρ applicatum, latitudinem efficit ipsam BE. ergò, &c.

PROP. CXVII.

Propositum sit nobis ostendere, in quadratis figuris BD, diametrum AC lateri AB incommensurabilem esse.

Nam ACq. ABq. $\therefore 2$.
 $\therefore 1$ $\therefore$ non Q. Q. ^c ergò AC
 TL AB. Q. E. D.

Celebratissimum est hoc theorema apud veteres philosophos, aded ut qui hoc nesciret, cum Plato non hominem esse, sed pecudem diceret.

LIB. XI.

Definitiones.

I. Solidum est, quod longitudinem, latitudinem, & crassitudinem haber.

II. Solidi autem extremum est superficies.

III. Linea recta est ad planum recta, cum ad rectas omnes lineas, à quibus illa tangitur, quæque in proposito sunt plano, rectos angulos efficit.

IV. Planum ad planum rectum est, cum rectæ lineæ, quæ communi planorum sectioni ad rectos angulos in uno plano ducuntur, alteri plano ad rectos sunt angulos.

V. Rectæ lineæ ad planum inclinatio est, cum à sublimi termino rectæ illius lineæ ad planum deducta fuerit perpendicularis; atque à puncto quod perpendicularis in ipso plano effecerit, ad propositæ illius lineæ extremum, quod in eodem est plano, altera recta linea fuerit adjuncta; est, inquam, angulus acutus insistente lineâ, & adjunctâ comprehensus.

VI. Plani ad planum inclinatio, est angulus acutus rectis lineis contentus, quæ in utroque planorum ad idem communis sectionis punctum ductæ, rectos cum sectione angulos efficiunt.

VII. Planum ad planum similiter inclinatum esse dicitur, atque alterum ad alterum, cum dicti inclinationum anguli inter se fuerint æquales.

VIII. Parallela plana sunt, quæ inter se non conveniunt.

IX. Similes solidæ figuræ sunt, quæ similibus planis continentur, multitudine æqualibus.

X. Æquales & similes solidæ figuræ sunt, quæ

quæ similibus planis multitudine, & magnitudine æqualibus continentur.

X I. Solidus angulus est plurium quàm duarum linearum, quæ se mutuò contingunt, nec in eadem sunt superficie, ad omnes lineas inclinatio.

Aliter.

Solidus angulus est, qui pluribus quàm duobus planis angulis in eodem non consistentibus plano, sed ad unum punctum constitutis continetur.

X II. Pyramis est figura solida, planis comprehensa, quæ ab uno plano ad unum punctum constituuntur.

X III. Prisma est figura solida, quæ planis continetur, quorum adversa duo sunt & æqualia, & similia, & parallela; alia verò parallelogramma.

X I V. Sphæra est, quando semicirculi manente diametro, circumductus semicirculus in seipsum rursus revolvitur unde moveri coeperat, circumassumpta figura.

Coroll.

Hinc radii omnes à centro ad superficiem sphæræ inter se sunt æquales.

X V. Axis autem sphæræ, est quiescens illa recta linea, circum quam semicirculus convertitur.

X V I. Centrum sphæræ est idem quod & semicirculi.

X V I I. Diameter autem sphæræ, est recta quædam linea per centrum ducta, & utrinque à sphæræ superficie terminata.

X V I I I. Conus est, quando rectanguli trianguli manente uno latere eorum, quæ circa rectum angulum, circumductum triangulum in seipsum rursus revolvitur, unde moveri coeperat, circumassumpta figura. Atque si quiescens recta linea

linea æqualis sit reliquæ, quæ circa rectum angulum continetur, orthogonius erit conus: si verò minor, amblygonius: si verò major, oxigonius.

XIX. Axis autem coni, est quiescens illa linea, circa quam triangulum vertitur.

XX. Basis veri coni est circulus qui à circumducta recta linea describitur.

XXI. Cylindrus est, quando rectanguli parallelogrammi manente uno latere eorum, quæ circa rectum angulum, circumductum parallelogrammum in seipsum rursus revolvitur, unde coeperat moveri, circumassumpta figura.

XXII. Axis autem cylindri, est quiescens illa recta linea, circum quam parallelogrammum convertitur.

XXIII. Bases verò cylindri sunt circuli à duobus adversis lateribus, quæ circumaguntur, descripti.

XXIV. Similes coni & cylindri sunt, quorum & axes, & basium diametri proportionales sunt.

XXV. Cubus est figura solida sub sex quadratis æqualibus contenta.

XXVI. Tetraedrum est figura solida sub quatuor triangulis æqualibus & æquilateris contenta.

XXVII. Octaedrum est figura solida sub octo triangulis æqualibus & æquilateris contenta.

XXVIII. Dodecaedrum est figura solida sub duodecim pentagonis æqualibus, & æquilateris, & æquiangulis contenta.

XXIX. Icosaedrum est figura solida sub viginti triangulis æqualibus & æquilateris contenta.

XXX. Parallelepipedum est figura solida sex figuris quadrilateris, quarum quæ ex adverso parallelæ sunt, contenta.

XXXI. Solida figura in solida figura dicitur inscribi, quando omnes anguli figuræ inscriptæ constituuntur vel in angulis, vel in lateribus, vel denique in planis figuræ, cui inscribitur.

XXXII. Solida figura solidæ figuræ vicissim circumscribi dicitur, quando vel anguli, vel latera, vel denique plana figuræ circumscriptæ tangunt omnes angulos figuræ, circum quam describitur.

PROP. I.

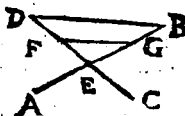

Recta linea pars quædam AC non est in subiecto plano, quædam verò CB in sublimi.

Producatur AC in subiecto plano usque ad F, vis CB esse in directum ipsi AC; ergo duæ rectæ AB, AF habent commune segmentum AC.

2. 10. ax. 1. 2. Q. F. N.

PROP. II.

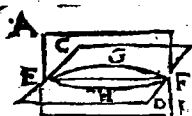
Si dua rectæ lineæ AB, CD se mutuo secant, in uno sunt plano: atque triangulum omne DEB in uno est plano.

Putæ enim trianguli DEB partem EFG esse in uno plano, partem verò EDGB in altero. ergo rectæ ED pars EF est in subiecto plano, pars verò FD in sublimi, 2. Q. E. A. ergo triangulum EDB in uno est plano, proinde & rectæ ED, EB; 2. quare & totæ AB, DC in uno plano existunt. Q. E. D.

2. 4. 11.

PROP.

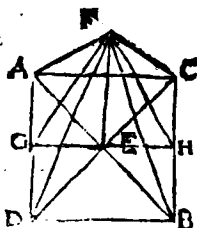
PROP. III.

Si duo plana AB, CD se mutuò secant, communis eorum sectio EF est recta linea.

Si EF communis sectio non est recta linea, ^a ducatur in plano AB recta ^a 1. post. 1. EGF, ^a & in plano CD recta EHF. duæ igitur rectæ EGF, EHF claudunt spatium. ^b Q. E. A. ^b 14. ax. 1.

PROP. IV.

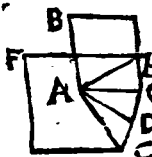

Si recta linea EF rectis duabus lineis AB, CD se mutuò secantibus in communi sectione E ad rectos angulos insistat: illa ducto etiam per ipsas plano ACBD ad angulos rectos erit.

Accipe EA, EC, EB, ED æquales, & junge rectas AC, CB, BD, AD. per E ducatur quævis recta GH; junganturque FA, FC, FD, FB, FG, FH. Quoniam AE ^a = EB; & DE ^a = EC; & ang. AED ^b = ^a constr. ^b 15. 1. CEB, ^c erit AD = CB. ^c pariterque AC = ^c 4. 1. DB. ^d ergò AD. parall. CB. ^d & AC parall. ^d sch. 34. 1. DB. ^e quare ang. GAE = EBH. ^e & ang. ^e 29. 1. AGE = EHB. sed & AE ^f = EB; ergò GE ^f constr. ^f 26. 1. = EH, & AG = BH. quare ob angulos rectos, ^g 26. 1. ex hyp. & proinde pares ad E, ^h bases FA, FC, ^h 4. 1. FB, FD æquantur. Triangula igitur ADF, FBC sibi mutuò æquilatera sunt, ^k quare ang. ^k 8. 1. DAF = CBF. ergò in triangulis AGF, FBH latera FG, FH ^l æquantur; & proinde etiam ^l 4. 1. triangula FEG, FEH sibi mutuò æquilatera sunt. ^m ergò anguli FEG, FEH æquales ac ^m 8. 1. ⁿ propterea recti sunt. Eodem modo FE cum ⁿ 10. def. 1. ⁿ

- omnibus in plano ADBC per E ductis rectis lineis rectos angulos constituit^a, ideoque eidem plano recta est. Q. E. D.
- 3. def. 11.

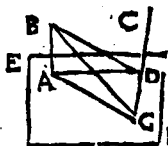
PROP. V.

Si recta linea AB rectis tribus lineis AC, AD, AE semutud tangentibus in communi sectione ad rectos angulos insistat; illa tres recta in uno sunt plano.

- a 2. 11. Nam AC, AD^a sunt in uno plano FC. ^a item AD, AE sunt in uno plano BE. vis diversa esse hæc plana; sit igitur eorum intersectio^b recta AG. Quoniam igitur BA ex hypoth. perpendicularis est rectis AC, AD, eadem^c plano FC; ^d ideoq; rectæ AG perpendicularis est. ergo (siquidem &^a AB est in eodem cum AG, AE plano) anguli BAG, BAE recti, & proinde pares sunt, pars & totum. Q. E. A.
- b 3. 11.
- c 4. 11.
- d 3. def. 11.

PROP. VI.

Si dua recta linea AB, DC eidem plano EF ad rectos sint angulos; parallele erunt illa recta linea AB, DC.

Ducatur AD, cui in plano EF perpendicularis sit DG = AB; junganturq; BD, BG, AG. Quia in triangulis BAD, ADG anguli DAB, ADG^a recti sunt; atque AB^b = DG; & AD communis est, ^c erit BD = AG; quare in triangulis AGB, BGD sibi mutuo æquilateris ang. BAG^d = BDG; quorum BAG rectus cum sit, erit BDG etiam rectus. atqui ang. GDC rectus ponitur; ergo recta GD tribus DA, DB, CD recta est; ^e quæ ideo in uno sunt plano; ^f in quo AB existit; cum

- a hyp.
b constr.
c 4. 1.

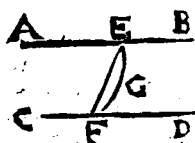
d 8. 1.

e 5. 11.

f 3. 11.

cum igitur AB, & CD sint in uno plano, & anguli interni BAD, CDA recti sint, erunt AB, CD parallelæ. Q. E. D.

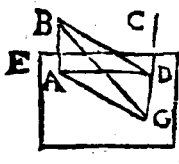
PROP. VII.

Si due sint parallelæ rectæ linea AB, CD, in quarum utraque sumpta sint qualibet puncta E, F; illa linea EF, quæ ad hæc puncta adiungitur, in eodem est cum parallelis plano ABCD.

Planum in quo AB, CD secet aliud planum per puncta E, F. si jam EF non est in plano ABCD, illa communis sectio non erit. Sit ergo EGF. ^a hæc igitur recta est linea. duæ ergo rectæ EF, EGF spatium claudunt ^b. Q. E. A. ^a 3. II. ^b 14. ax. I.

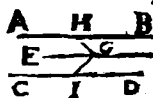
PROP. VIII.

Si due sint parallelæ rectæ linea AB, CD, quarum altera AB ad rectos cuidam plano EF sit angulos; & reliquæ CD eidem plano EF ad rectos angulos erit.

Adscitâ præparatione & demonstratione sectæ hujus; anguli GDA, & GDB recti sunt, ^a ergo GD recta est plano per AD, DB (^b in quo etiam AB, CD existunt). ^c ergo GD ipsi CD est perpendicularis; atqui ang. CDA etiam ^d rectus est. ^e ergo CD plano EF recta est. Q. E. D. ^a 4. II. ^b 7. II. ^c 3. def. III. ^d 29. I. ^e 4. II.

PROP. IX.

Qua (AB, CD) eidem
recta linea EF sunt paralle-
la, sed non in eodem cum
illa plano, bue quoq; sunt in-

ter se parallela.

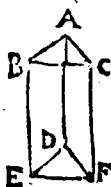
In plano parallelarum AB, EF duc HG per-
pendicularem ad EF. item in plano parallelarum
EF, CD duc IG perpendicularem ad EF. ^a ex-
gò EG recta est plano per HG, GI; eidemque
plano ^b rectæ sunt AH, & CI. ^c ergò AH, &
CI parallelæ sunt. Q.E.D.

a 4. II.

b 8. II.

c 6. II.

PROP. X.

Si due recta linea AB, AC se
mutuò tangentes ad duas rectas ED,
DF se mutuò tangentes sint paralle-
la, non autem in eodem plano, illæ an-
gulos æquales (BAC, EDF) con-
prehendunt.

Sint AB, AC, DE, DF æqua-
les inter se, & ducantur AD, BC,
EF, BE, CF. Cùm AB, DE
^a sint parallelæ & æquales, ^b etiam BE, AD
parallelæ sunt, & æquales. Eodem modo CF,
AD parallelæ sunt, & æquales. ^c ergò etiam BE,
FC sunt parallelæ & æquales. Æquantur ergò
BC, EF. Cùm igitur triangula BAC, EDF
sibi mutuò æquilatera sint, anguli BAC, EDF
^e æquales erunt. Q. E. D.

a hyp. &
constr.

b 33. I.

c 1. ax. I.

& 30. I.

d 33. I.

e 8. I.

PROP. XI.

A dato puncto A in sub-
limi ad subjectum planum
BC perpendicularem re-
ctam lineam AI ducere.

In plano BC duc
quamvis DE, ad quam
ex A ^a duc perpendicularem AF. ad eandem per
F ia

E in plano BC^b duc normalem FH. tum ad FH a 12. 1.
demitte perpendicularem AI. erit AI recta b 11. 1.
plano BC.

Nam per I^c duc KIL parall. DE. Quia DE c 31. 1.
recta est ad AF, & FH, erit DE recta plano d constr.
IFA; adeoque & KL eidem plano f recta est. e 4. 11.
ergo ang. KIA rectus est. atqui ang. AIF f 8. 11.
etiam h rectus est. ergo AI plano BC recta g 3. def. 11.
est. Q. E. D. h constr. l 4. 11.

PROP. XII.

Dato plano BC à puncto
A, quod in illo datum est, ad
rectos angulos rectam lineam
AF excitare.

A quovis extra planum
puncto D^a duc DE rectam plano BC; & junctâ a 11. 11.
EA^b duc AF parall. DE. c perspicuum est AF b 31. 1.
plano BC rectam esse. Q. E. F. c 8. 11.

Practicè perficiuntur hoc, & præcedens pro-
blema, si duæ normæ ad datum punctum appli-
centur, ut patet ex 4. 11.

PROP. XIII.

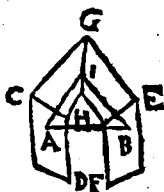

Dato plano AB, à pun-
cto D, quod in illo datum
est, duc rectæ lineæ CD,
CE ad rectos angulos
non excitabuntur; ab ea-
dem parte.

Nam utraq; CD, CE plano AB^a recta es- a 6. 11.
set, eadēque adeo parallelæ forent, quod pa-
rallelarum definitioni repugnat.

PROP. XIV.

valet hæc
conversa.

Ad quæ plana CD, FE ,
eadem recta linea AB recta
est; illa sunt parallela.

Si negas, plana CD, FE
concurrant, ita ut commu-
nis sectio sit recta GH ;
sume in hac quodvis pun-
ctum I , ad quod in propo-
sitis planis ducantur rectæ

a hyp. & 3.
def. 11.
b 17. r.

IA, IB . unde in triangulo IAB , duo anguli
 IAB, IBA recti sunt. $Q. E. A.$

• PROP. XV.

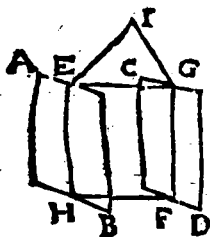
Si due rectæ lineæ AB ,
 AC se mutuo tangentes ad
duas rectas DE, DF se
mutuo tangentes sint paralle-
la, non in eodem consistentes
plano, parallela sunt, quæ per
illa ducuntur, plana BAC ,
 EDF .

a 11. 11;
b 31. r.
c 30. 1.
d 3. def. 11.
e 29. 1.
f 4. 11.
g constr.
h 14. 11.

Ex A duc AG rectam plano EF . b Sintq;
 GH, GI parallelae ad DE, DF . c erunt hæc pa-
rallelae etiam ad AB, AC . Cum igitur anguli
 IGA, HGA d sint recti, e erunt etiam CAG ,
 BAG recti. f ergo GA recta est plano BC ;
atqui eadem recta est, plano EF . h ergo plana
 BC, EF sunt parallela. $Q. E. D.$

PROP.

PROP. XVI.

*Si duo plana parallela
AB, CD plano quopiam
HEIGF secantur, com-
munes illorum sectiones
EH, GF sunt parallelae.*

*Nam si dicantur non
esse parallelae, cum sint
in eodem plano secanti,
convenient alicubi, puta
in I. quare cum totae*

*HEI, FGI sint in planis AB, CD productis, a s. th.
etiam hae convenient; contra hypoth.*

PROP. XVII.

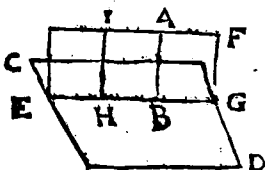

*Si dua rectae lineae ALB,
CMD parallelis planis EF,
GH, IK secantur, in easdem
rationes secabuntur (AL. LB
:: CM. MD).*

*Ducantur in planis EF, IK
rectae AC, BD. item AD
occurrentes plano GH in N;
junganturque NL, NM. Pla-*

*na triangulorum ADC, ADB faciunt sectiones
BD, LN; & AC, NM parallelas. ergo a s. th.
AL. LB^b :: AN. ND^a :: CM. MD. Q.E.D. b a a*

PROP. XVIII.

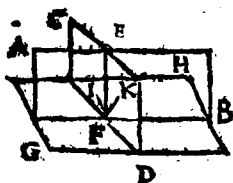
Si recta linea
AB plano cuiuspi-
am CD ad rectos
sit angulos; et
omnia, quae per
ipsam AB plana
(EF &c), ei-
dem plano CD

ad rectos angulos erunt.

Ductum sit per AB planum aliquod EF, fa-
ciens cum plano CD sectionem EG; è cuius
aliquo puncto H, in plano EF^a ducatur HI pa-
rall. AB.^b erit HI recta plano CD; pariterque
aliae quævis ad EG perpendiculares. ^cergò pla-
num EF plano CD rectum est; eademque ra-
tione quævis alia plana per AB ducta plano EF
recta erunt. Q. E. D.

a. 31. I.
b. 8. II.
c. 4. def. II.

PROP. XIX.

Si duo plana AB,
CD se mutuò secan-
tia plano cuidam GH
ad rectos sint angu-
los, communis etiam
illorum sectio EF ad
rectos eidem plano
(GH) angulos erit.

Quoniam plana AB, CD ponuntur recta
plano GH, patet ex 4. def. II. quòd ex puncto
E in utroque plano AB, CD duci possit per-
pendicularis plano GH; quæ^a unica erit, &
propterea eorundem planorum communis sectio.
Q. E. D.

a. 13. II.

PROP. XX.

Si solidus angulus ABCD tribus angulis planis BAD, DAC, BAC contineatur, ex his duo quilibet, utut assumpti, tertio sunt majores.

Si tres anguli sunt æquales, patet assertio; si inæquales, maximus esto BAC. ex quo ^a aufer a 23. 1. BAE=BAD; & fac AD=AE; ducanturque BEC, BD, DC.

Quoniam latus BA commune est, & AD^b=AE; & ang. BAE^b=BAD; ^cerit BE=BD. ^c 4. 1. sed BD+DC^d < BC. ^e ergo DC < EC cum d 20. 1. igitur AD^b=AE, & latus AC commune est, ^e 5. ax. 1. ac DC < BC^f, erit ang. CAD < EAC. ^g er- f 25. 1. go ang. BAD+CAD < BAC. Q. E. D. ^g 4. ax. 1.

PROP. XXI.

Omnis solidus angulus sub minoribus, quàm quatuor rectis angulis planis, continetur.

Esto solidus angulus A, planis angulis illum componentibus subtendantur rectæ BC, CD, DE, EF, FB in uno plano existentes. Quo facto constituitur pyramis, cujus basis est polygonum BCDEF; vertex A, totque cincta triangulis, quot plani anguli componunt solidum A. Jam vero quia duo anguli ABF, ABC^a majores sunt uno FBC, ^a 20. 11. & duo ACB, ACD majores uno BCD, & sic deinceps, erunt triangulorum G, H, I, K, L circa basim anguli simul sumpti omnibus simul angulis basis B, C, D, E, F majores. ^b sed anguli baseos unà cum quatuor rectis faciunt bis tot rectos, quot sunt latera, sive quot triangula. ^c Er- ^b sch. 32. 1. ^c 4. ax. 1. go omnes triangulorum circa basim anguli unà cum

d 32. 1.

cum 4 rectis faciunt amplius, quàm bis tot rectos, quot sunt triacula. sed iidem anguli circa basim unà cum angulis, qui componunt solidum, componunt ^d bis tot rectos quot sunt triacula. liquet ergò angulos solidum angulum A componentes quatuor rectis esse minores. Q. E. D.

PROP. XXII.

Si fuerint tres anguli plani A, B, HCI, quorum duo utlibet assumptis reliquo sint maiores; comprehendant autem ipsos recta linea aequales AD, AE, FB &c. fieri potest, ut ex rectis lineis DE, FG, HI aequales illas rectas connectentibus triangulum constituatur.

a 22. 1.

b 23. 1.

c 4. 1.

d hyp.

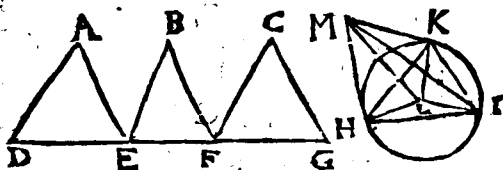
e 24. 1.

f 20. 2.

Ex iis ^a constitui potest triangulum, si duæ quælibet reliquæ majores existant; sed ita se res habet. Nam ^b fac ang. HCK=B, & CK=CH, circanturque HK, IK. ^c ergò KH=FG. & quia ang. KCI ^d = A; erit KI = DE. sed KI = HI + KH (FG); ergò DE = HI + FG. Simili argumento quævis duæ reliquæ majores ostendentur, & proinde ex iis triangulum ^e constitui potest. Q. E. D.

PROP.

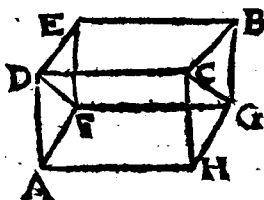
PROP. XXIII.

Ex tribus angulis planis A, B, C quorum duo quomodocunque assumpti reliquo sunt majores, solidum angulum MHIK constituere. * Oportet autem illos tres angulos quatuor rectis minores esse. * 21. 11.

Fac AD, AE, BE, BF, CF, CG æquales inter se. Ex subtenentibus DE, EF, FG (hoc est ex æqualibus HI, IK, KH) ^{a 22. 11. &} fac triang. HKI. ^{22. 1.} circa quod ^{b 5. 4.} describatur circulus LHKI. * Quoniam verò AD $\sqsubset$ HL; ^{c vid. Claviu.} sit ADq = HLq + LMq. ^{d feb. 47. 1.} sitque LM recta plano circuli HKI; & ^{e 12. 11.} ducantur HM, KM, IM. Quoniam igitur ang. ^{f 3. def. 11.} HLM ^{g 47. 1.} rectus est, ^{h const.} erit MHq = HLq + LMq = ADq. ergo MH = AD. simili argumento MK, MI, AD (id est AE, EB &c.) æquantur. ergo cum HM = AD, & MI = AE; & DE = HI, ^{k 8. 1.} erit ang. A = HMI; ^k similiter ang. IMK = B. ^k & ang. HMK = C. Factus est igitur angulus solidus ad M ex tribus planis datis. Q. E. F. Brevitatis causâ assumptum est, esse AD $\sqsubset$ HL, id quod in variis casibus demonstratum vide apud Claviu.

PROP. XXIV.

Si solidum AB parallelis planis contineatur, aduersa illius plana (AG , DB &c.) parallelogramma sunt similia & æqualia.

Planum AC secans plana paral-

a 16. 11.

lela AG , DB facit sectiones AH , DC parallelas. Eadem ratione AD , HC parallelæ sunt. Ergo $ADCH$ est parallelogrammum. Simili

b 35. def. 1.

argumento reliqua parallelepipedum plana sunt parallelogramma. Quum igitur AF ad HG , &

c 10. 11.

AD ad HC parallelæ sint, erit ang. $FAD =$

d 34. 1.

CHG ; ergo ob $AF = HG$, & $AD = HC$,

e 7. 5.

ac propterea $AF \cdot AD :: HG \cdot HC$, triangu-

g 6. 6.

FAD , GAH similia sunt & æqualia; proinde

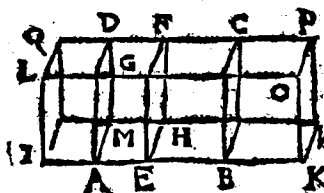
h 4. 1.

& parallelogramma AE , HB similia sunt, &

k 6. ax. 1.

æqualia. idemque de reliquis oppositis planis ostendetur. ergo &c.

PROP. XXV.

Si solidum parallelepipedum $ABCD$ plano EF secetur aduersis planis AD , BC parallelo, erit quemad-

modum basis AH ad basim BH , ita solidum AHD ad solidum BHC .

Concipe PPP . $ABCD$ produci utrinque. accipe $AI = AE$, & $BK = EB$, & pone plana IQ , KP planis AD , BC parallela. parallelogramma.

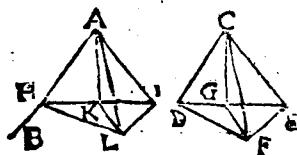
gramma IM, AH; ^a & DL, DG, ^b & IQ, ^a 36. 1. &
AD, EF, &c. ^a similia ac æqualia sunt; ^c quare ^{1. def. 6.}
Ppp. AQ = AF; atque eadem ratione Ppp. ^b 24. 11.
BP = BF. ergo solida IF, EP solidorum AF, ^c 10. def. 11.
EC æquemultiplicia sunt, ac bases IH, KH ba-
sium AH, BH. Quod si basis IH $\square$, =, $\square$ KH,
^a erit similiter solidum IF $\square$, =, $\square$ EP. ^c pro- ^d 24. 11. &
inde AH. BH :: AF. EC. Q. B. D. ^{9. def. 11.}

Hec eadem omni prismati accommodari possunt;
unde

Coroll.

Si prisma quodcunque secetur plano oppositis
planis parallelo, sectio erit figura æqualis, & si-
milis planis oppositis.

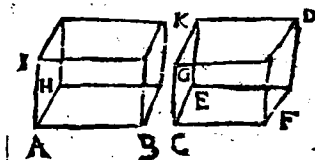
PROP. XXVI.

Ad datam
rectam lineam
AB, ejusq; pun-
ctum A constitu-
ere angulum so-
lidum AHIL,
æqualem solido
angulo dato CDEF.

A puncto quovis E ^a demitte FG plano ^a 11. 11.
DCE rectam; ducanturque rectæ DF, FE, EG,
GD, CG. Fac AH = CD, & ang. HAI =
DCE. & AI = CE; atque in plano HAI, fac
ang. HAK = DCG, & AK = CG. Tum
erige KL rectam plano HAI, & sit KL = GF.
ducanturque AL. erit angulus solidus AHIL
par dato CDEF. Nam hujus constructio illius
constitutionem penitus æmulator, ut facile pa-
tebit examinanti. ergo factum.

PROP. XXVII.

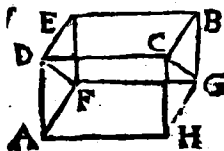

*A data re-
cta linea AB,
dato solido par-
allelepipedo
CD simile &
similiter pos-
tum parallele-
pipedum AK describere.*

Ex angulis planis BAH, HAI, BAI, qui æ-
quales sunt ipsis FCE, ECG, FCG, ^a fac angu-
lum solidum A solido C parom. item ^b fac FC.
CE :: BA. AH. ^b ac CE. CG :: AH, AI (^c un-
de erit ex æquali FC. CG :: BA. AI); & per-
ficiatur Ppp. AK. erit hoc simile dato.

Nam per constr. pgr^a. ^d BH, FE; ^d & HI,
EG; & ^d BI, FG similia sunt, & ^e horum idè
opposita illorum oppositis. ergò sex plana solidi
AK similia sunt sex planis solidi CD, ^f proinde
AK, CD similia solida existunt. Q. E. F.

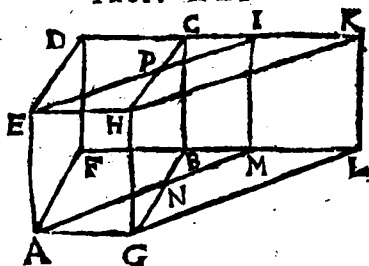
PROP. XXVIII.

*Si solidum paralle-
lepipedum AB plano
FGCD secetur per di-
agonios DF, CG ad-
versorum planorum AE,
HB, bifariam secabi-
tur solidum AB ab ipso
plano FGCD.*

Nam quia DC, EG ^a æquales & parallelæ
sunt, ^b planum FGCD est pgr. & propter
^a pgr^a AE, HB æqualia, & similia, ^b etiam tri-
angula AFD, HGC, CGA, DFE æqualia &
similia sunt. Atqui Pgr^a AC, AG ipsis FB, FD
^a etiam æqualia & similia sunt. ergò prismatis
FGCDAH omnia plana æqualia sunt, & simi-
lia planis omnibus prismatis EGCDEB, & pro-
inde hoc prisma illi æquatur. Q. E. D. PROP.

PROP. XXIX.

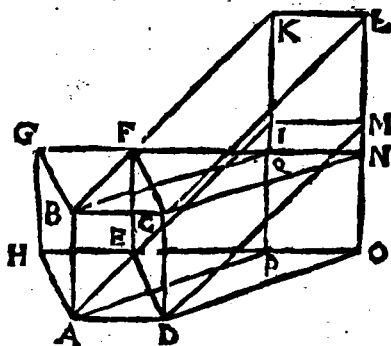

Solida parallelepipedā AGHEFBCK, AGHEMLKI super eandem basim AGHE constituta, & * in eadem altitudine, quorum insistentes lineae AF, AM in iisdem collocantur rectis lineis AG, FL, sunt inter se aequalia.

* Id est, inter parallela plana AGHE, FLKD, & sic intellige in sequent. a 10. def. 11. & 35. 1. b 3, & 2. ex. 1.

Nam si ex^a aequalibus prismatis AFMED, GBLHCK commune auferatur, prisma NBMPCI, addaturque utrinque solidum AGNEHP, b erit Ppp. AGHEFBCK = AGHEMLKI. Q. E. D.

PROP. XXX.

Solida parallelepipedā AD B C H E F G, B b 3 AD-

ADCBIMLK super eandem basim ADCB constituta, & in eadem altitudine, quorum insisteres linea AH, AI non in iisdem collocantur rectis lineis, inter se sunt aequalia.

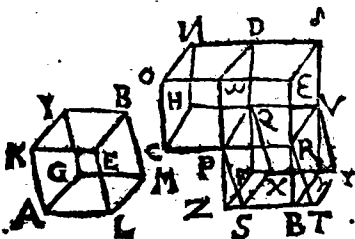
a 34. L

b 29. II.

c 1. ar. 1.

Nam producat rectas HEO, GFN; & LMO, KIP; & duc AP, DO, BO, CN. ^a erunt tam DC, AB, HG, EF, PQ, ON; quam AD, HE, GF, BC, KL, IM, QN, PO æquales inter se, & parallelæ. ^b Quare Ppp. ADCBPONQ utrique Ppp°. ADOBHEFG, ADCBIMLK æquale est; & ^c proinde hæc ipsa inter se æqualia sunt. Q. E. D.

PROP. XXXI.

Solida parallelepipeda ALEKGMBI, CPWOHQDN super æquales bases ALEK, CPWO constituta, & ^a in eadem altitudine, æqualia sunt inter se.

^a Alii uero, est perpendicularis à plano basis ad planum oppositum.

a 18. 6.

b 27. II. &

10. def. II.

Habeant primò parallelepipeda AB, CD latera ad bases recta; & ad latus CP productum ^a fiat pgr. PRTS æq. & simile pgr° KELA; ^b adeoque Ppp. PRTSQVYX æq. & sim. Ppp° AB. Producantur OE, ND, PZ, DQF, ERB, AV, TSZ, YXF; & duc ES, BY, ZF.

c 30. def. II.

d hyp. &

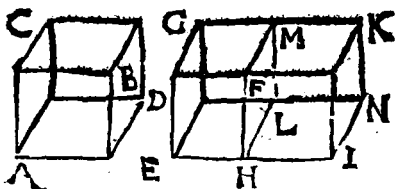
35. I.

Plana OEN, CRVH, ZTYF ^c parallela sunt inter se; ^d & pgr° ALEK, CPWO, PRTS, PRBZ æqualia sunt. Cum igitur Ppp. CD.

CD.PV $\delta\omega$,^e :: pgr. C ω (PRBZ).P δ ^e :: Ppp. e^{25.11.}
 PRBZQV γ F. PV $\delta\omega$,^f erit Ppp. CD^f = f^{9.5.}
 PRBZQV γ F^g = PRVQSTYX^h = AB, h^{29.11.}
 Q. E. D. ^{constr.}

Sin Ppp^a AB, CD latera basibus obliqua habeant; super easdem bases, & in eadem altitudine ponantur parallelepipeda, quorum latera basibus sint recta. ^k Ea inter se, & obliquis $\propto$ qualia ^k 29. 11.
 erunt; ^m proinde & obliqua AB, CD $\propto$ quan- ^m 1. ex. 1.
 tur. Q. E. D.

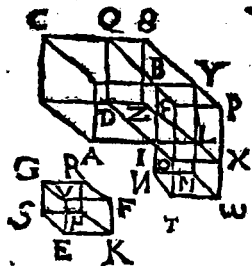
PROP. XXXII.

Solida parallelepipeda ABCD, EFGH sub eadem altitudine, inter se sunt ut bases AB, EF.

Producta EHI, ^a fac pgr. FI=AB, & ^b comple a 45. 1.
 Ppp. FINM. Liquet esse Ppp. FINM. ^b 31. 1.
 (ABCD). EFGH $\propto$:: FI. (AB) EF. Q. E. D. ^c 31. 11. ^d 25. 12.

PROP. XXXIII.

Similia solida parallelepipeda, ABCD, EFGH, inter se sunt in triplicata ratione homologorum laterum AI, EK.

Producantur rectae AIL, DIO, BIN.
 & ^a fiant IL, IO, a 3. 1.
 IN ipsis EK. KH,
 KF $\propto$ uales, ^b adeoq; ^b 27. 12.
 Bb 4 &

e 31. 1.

d hyp.

e 1. 6.

f 32. 11.

g constr.

h 10. def. 5.

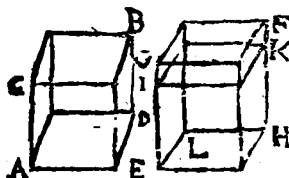
k 1. 6.

& Ppp. IXMT æq. & sim. Ppp^o EFGH.
 e Perficiantur Ppp^o IXPB, DLYQ. Itaque d e-
 rit AI. IL. (EK) :: DI. IO (HK) :: BI. IN.
 (KF); e hoc est pgr. AD. DL :: DL. IX ::
 BO. IT; f id est Ppp. ABCD. DLQY ::
 DLQY. IXPB :: IXPB. IXMT. (g EFGH).
 h ergo ratio ABCD ad EFGH triplicata est
 rationis ABCD ad DLQY, k vel AI ad EK.
 Q. E. D.

Coroll.

Hinc si fuerint quatuor lineæ rectæ continuæ
 proportionales, ut est prima ad quartam, ita est
 parallelepipedum super primam descriptum ad
 parallelepipedum simile, similiterque descriptum
 super secundam.

PROP. XXXIV.

Aequalium so-
 lidorū parallele-
 pipedorū ADCB
 EHGF bases,
 & altitudines re-
 ciprocantur (AD.
 EH :: EG.
 AC) : Et quo-

rum solidorum parallelepipedorum ADCB, EHGF
 bases, & altitudines reciprocantur, illa sunt æ-
 qualia.

Sint primò latera CA, GE ad bases recta, si
 jam solidorum altitudines sint pares, etiam
 bases æquales erunt, & res clara est. Sin altitu-
 dines inæquales sint, à majori EG^a detrahe EI
 = AC. & per I^b duc planum IK parallelum
 basi EH, itaque

1. Hyp. AD.EH^c :: Ppp. ADCB.EHIK^d ::
 Ppp. EHGF.EHIK^e :: GL. ILe :: GE.IB.
 (f AC) g liquet igitur esse AD.EH :: GE.AC.
 Q. E. D.

2. Hyp.

a 3. 1.

b 31. 1.

c 32. 11.

d 17. 5.

e 1. 6.

f constr.

g 11. 5.

2. Hyp. ADCB. EHIK^h :: AD. EH^k :: h 32. 11.
EG. EI^l :: GL. IL^m :: Ppp. EHGF. EHIK, k hyp.
= quare Ppp. ADCB = EHGF. Q. E. D. l 1. 6.

Sint deinde latera ad bases obliqua. Brigan- m 32. 11.
tur super iisdem basibus, in altitudine eadem pa- n 9. 5.
rallelepipedâ rectâ. Erunt obliqua parallelepi-
peda his æqualia. Quare cum hæc per 1. partem
reciprocent bases & altitudines, etiam illa reci-
procabunt. Q. E. D.

Coroll.

Que de parallelepipedis demonstrata sunt Prop.
29, 30, 31, 32, 33, 34. etiam conveniunt prisma-
tis triangularibus, que sunt dimidia parallelepipedâ,
ut patet ex Pr. 28. Igitur,

1. Prismata triangularia æquè alta sunt ut
bases.

2. Si eandem vel æquales habeant bases, &
eandem altitudinem, æqualia sunt.

3. Si similia fuerint, eorum proportio tripli-
cata est proportionis homologorum laterum.

4. Si æqualia sunt, reciprocant bases, & alti-
tudines; & si reciprocant bases & altitudines,
æqualia erunt.

Prop. XXXV.

Si fuerint duo
plani anguli
BAC, EDF
æquales, quorum
verticibus A, D
sublimes recta
linea AG, DH

insistant, que cum lineis primò positis angulos conti-
neant æquales, utrumq; utriq; (ang. GAB = HDE;
& GAC = HDF) in sublimibus autem lineis
AG, DH qualibet sumpta fuerint puncta G, H;
G

Ab his ad plana BAC, EDF, in quibus consi-
sunt anguli primò positi BAC, EDF, ductæ fu-
erint perpendiculares GI, HK; à punctis vero I, K
quæ in planis à perpendicularibus sunt, ad angulos
primò positos adjunctæ fuerint rectæ lineæ AI,
DK, hæ cum sublimibus AG, DH æquales angulos
GAM, HDK comprehendent.

Fiant DH, AL æquales, & GI, LM paral-
læ; & MC ad AC, MB ad AB, KF ad DF,
KE ad DE perpendiculares, ducanturque rectæ
BC, LB, LC, atq; EF, HF, HE; æstq; LM
recta plano BAC; quare anguli LMC, LMA,
LMB; eadèmq; ratione anguli HKF, HKD,
HKE recti sunt. Ergò $ALq^c = LMq + AMq$
 $= LMq + CMq + ACq^c = LCq + ACq$;
ergò ang. ACL rectus est. Rursus $ALq^c =$
 $LMq + MAq^c = LMq + BMq + BAq^c =$
 $BLq + BAq$. ergò ang. ABL etiam rectus
est. Simili discursu anguli DFH, DEH recti
sunt; ergò AB = DE; & BL = EH; &
AC = DF; & CL = FH. & quare etiam BC
= EF. & ang. ABC = DEF, & ang. ACB
= DFE. unde reliqui erectis anguli CBM,
BCM reliquis FEK, EFK æquantur. ergò
CM = FK, ideoque & AM = DK. ergò si
ex LAq^m = HDq. auferatur AMq = DKq,
remanet LMq = HKq. quare trigona LAM,
HDK sibi mutuo æquilatera sunt. ergò ang.
LAM = HDK. Q. E. D.

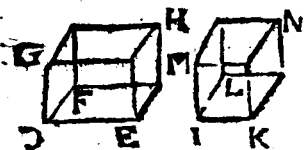
Coroll.

Itaque si fuerint duo anguli plani æqua-
les, quorum verticibus sublimes rectæ lineæ
æquales insistant, quæ cum lineis primò positis
angulos contineant æquales, utrumque utrique;
erunt à punctis extremis linearum sublimium
ad plana angulorum primò positorum demissæ
perpendiculares inter se æquales; nempe LM
= HK.

PROP.

PROP. XXXVI.

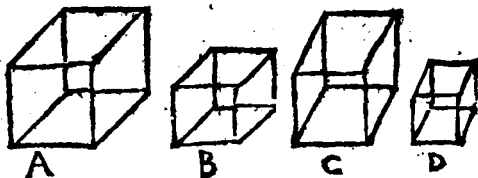
Si tres rectæ
lineæ DE, DG,
DF proportiona-
les fuerint; quod
ex his tribus fit so-
lidum parallelepi-
pedum DH, æqua-

le est descripto à media lineæ DG (IL) solido pa-
rallelepipedo IN, quod æquilaterum quidem sit, æ-
quiangulum vero prædicto DH.

Quoniam DE. IK^a :: IL. DF, ^b erit pgr. a hyp.
LK = FE. & propter angulorum planorum ad b 14. 6.
E, & I, ac linearum GD, IM æqualitatem,
etiam altitudines parallelepipedorum æquales
sunt, ex coroll. præced. ^b ergo ipsa inter se æqua- h 31. 11.
lia sunt. Q. E. D.

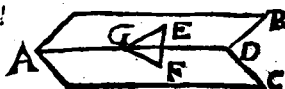
PROP. XXXVII.

Si quatuor rectæ lineæ A, B, C, D proportiona-
les fuerint, & solida parallelepipeda A, B, C, D
quæ ab ipsis & similia, & similiter describuntur,
proportionalia erunt. Et si solida parallelepipeda, quæ
& similia, & similiter describuntur, fuerint pro-
portionalia (A. B :: C. D.) & ipsa rectæ lineæ
A, B, C, D proportionales erunt.

Nam rationes parallelepipedorum^a triplicatæ^a 33. 11.
sunt rationum, quas habent lineæ. ergo si A. B^b 33. 5.
:: C. D. ^b erit Ppp. A. Ppp. B. :: Ppp. C. Ppp.
D. & vice versa. PROP.

PROP. XXXVIII.

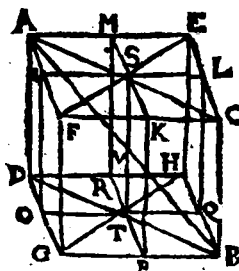
Si planum AB
ad planum AC
rectum fuerit, &
ab aliquo puncto
B eorum, quæ

sunt in uno planorum (AB) ad alterum planum
AC perpendicularis EF ducta fuerit, in planorum
communem sectionem AD cadet ducta perpendicula-
ris EF.

Si fieri potest, cadat F extra intersectionem
AD. In plano AC^a ducatur FG perpendicu-
laris ad AD, jungaturque EG. Angulus FGE
^b rectus est; & EFG rectus ponitur. ergo in tri-
angulo EFG sunt duo anguli recti. Q.E.A.

^a 11. 1.
^b 4. & 3.
def. 11.
^c 17. 1.

PROP. XXXIX.

Si solidi parallele-
piedi AB, eorum
quæ ex aduerso plano-
rum AC, DB latera
(AE, FC, AF, EC.
& DH, GB, DG,
HB) bisariam secta
sint; per sectiones au-
tem plana ILQO,
PKMR sint extensa,

planorum communis sectio ST, & solidi parallelepi-
pedi diameter AB, bisariam se mutuò secabunt.

Ducantur rectæ SA, SC, TD, TB. Propter
^a latera DO, OT lateribus BQ, QT, ^b angu-
lósque alternos TOD, TQB æquales, ^c etiam
bases DT, TB, & anguli DTO, BTQ æquan-
tur. ^d ergo DTB est recta linea. eodem modo
ASC recta est linea. Porro ^e tam AD ad FG,
^e quàm FG ad CB; ^f ideoque AD ad CB, ^g & sc
proinde AC, ad DB parallelæ, & æquales sunt,
^h quare.

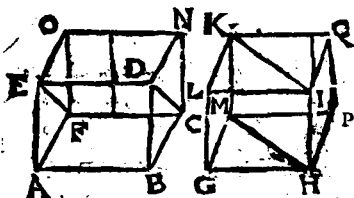
^a 34. 1.
^b 29. 1.
^c 4. 1.
^d sch. 15. 1.
^e 34. 1.
^f 9. 11. & 1. ax.
^g 33. 1.

quare AB, & ST in eodem plano ABCD existunt. Itaque cum anguli AVS, BVT ad verticem, & alterni ASV, BTV æquantur; & AS = BT; erit AV = BV, & SV = VT. Q. E. D.

Coroll.

Hinc, In omni parallelepipedo diametri omnes se mutuò bisecant in uno puncto, V.

PROP. XL.

Si fuerint duo prismata ABCFED, GHMLIK æqualis altitudinis, quorum hoc quidem habeat basim ABCF parallelogrammum; illud verò GHM triangulum; duplum autem fuerit parallelogrammum ABCF trianguli GHM, æqualia erunt ipsa prismata ABCFED, GHMLIK.

Nam si perficiantur parallelepipeda AN, GQ, erunt hæc æqualia ob basium AC, GP, & altitudinum æqualitatem. ergo etiam prismata, horum dimidia, æqualia erunt. Q. E. D.

a 31. 11.
b 34. 1.
& 7. ax.
c hyp.
d 28. 11.
e 7. ax. 1.

Schol.

Ex hætenus demonstratis habetur dimensio prismatum triangularium, & quadrangulorum, seu parallelepipedorum, si nimirum altitudo ducatur in basim.

Andr. Tacq

Ut si altitudo sit 10 pedum, basis verò pedum quadratorum 100 (mensurabitur autem basis per sch. 35. 1. vel per 41. 1.) multiplicata 100 per 10;

Cc

pro-

proveniunt 1000 pedes cubici pro soliditate primatis dati.

vide schol.
35. 1.

Nam quemadmodum rectangulum, ita & parallelepipedum rectum producitur ex altitudine ducta in basim. Ergo quodvis parallelepipedum producitur ex altitudine in basim ducta, ut patet ex 31 hujus.

Deinde cum totum parallelepipedum producat ex altitudine in totam basim, semis illis ejus (hoc est prisma triangulare) producet ex altitudine ducta in dimidiam basim, nempe triangulum.

Monitum.

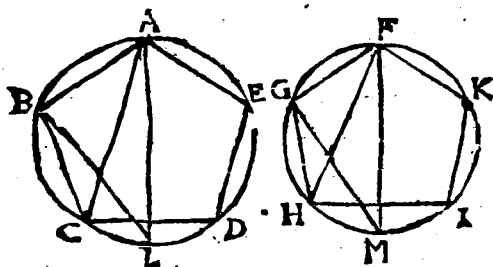
Nota, litterarum quæ designant angulum solidum primam esse semper ad punctum, in quo est angulus, Litterarum verò quæ denotant pyramidem, ultimam esse ad verticem pyramidis.

Ex. gr. Angulus solidus ABCD est ad punctum A, pyramidis quoque BCDA, vertex est ad punctum A, & basim triangulum BCD.

LIB.

LIB. XII.

PROP. I.

Quia sunt in circulis ABD, FGI polygona similia ABCDE, FGHK inter se sunt, ut quadrata à diametris AL, FM.

Ducantur AC, BL, FH, GM.

Quoniam ^a ang. ABC = FGH, ^a 1. def. 6.

^a atque AB. BC :: FG. GH, ^b erit ang. ACB ^b 6. 6.

(^c ALB) = FHG (^c FMG). anguli autem ^c 21. 3.

ABL, FGM ^d recti, ac proinde æquales sunt. ^d 31. 3.

^e ergo triangula ABL, FGM æquiangula sunt. ^e 32. 3.

^f quare AB. FG :: AL. FM. ^f cor. 4. 6.

ergo ABCDE. ^g 22. 6.

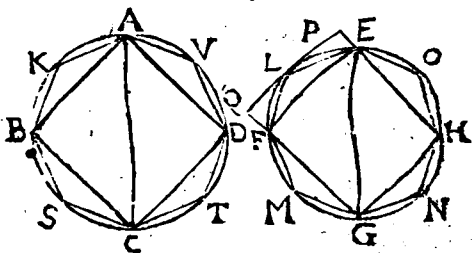
FGHIK :: ALq. FMq.

Coroll.

Hinc, quia (AB. FG :: AL. FM :: BC. GH &c.) polygonorum similium circulo inscriptorum ^b ambitus sunt ut diametri.

^b 1. 12. &
^h 2. 5.

PROP. II.

Circuli ABT, EFN inter se sunt, quemadmodum quadrata à diametris AC, EG.

Ponatur ACq. EGq. :: circ. ABT, I. Dico I = circ. EFN.

Nam primò, si fieri potest, sit I = circ. EFN, sitque excessus K. Circulo BEN inscribatur quadratum EFGH, ^a quod dimidium est circumscripi quadrati, adeoque semicirculo majus. ^b Bifeca arcus EF, FG, GH, HE, & ad puncta bisectionum junge rectas EL, LF &c. per L duc tangentem PQ (^c quæ ad EF parallela est), & produc HEP, GFQ; estque triangulum ELF ^d dimidium parallelogrammi EPQF, adeoque majus dimidio segmenti ELF; pariterque reliqua triangula ejusmodi reliquorum segmentorum dimidia superant. Et si iterum bisecentur arcus EL, LF, FM &c. rectæque adjungantur, eodem modo triangula segmentorum semisles excedent. Quare si quadratum EFGH è circulo EFN, & è reliquis segmentis triangula detrahantur, & hoc fiat continuò, tandem ^e restabit magnitudo aliqua minor quàm K. Eo usque perventum sit, nempe ad segmenta EL, LF, FM &c. minora quàm K, simul sumpta.

pea. ergò I ($\circ$ circ. EFN — K) $\neg$ polyg. $\overset{f \text{ hyp. } \&}{\text{ELFMGNHO}}$ (circ. EFN — segm. EL — LF $\overset{3. \text{ ax.}}{\&c.}$) Circulo ABT inscriptum $\&$ puta simile polygonum AKBSCTDV. itaque quum $\overset{g \text{ 30. 3. } \&}{\text{AKBSCTDV. ELFMGNHO}} \overset{1. \text{ post. 1.}}{h} :: \text{ACq. } \overset{h \text{ 1. 12.}}{\text{EG}} \overset{k \text{ hyp.}}{j} :: \text{circ. ABT. I. ac polyg. AKBSCTDV}$ $\overset{l \text{ 9. ax. 1.}}{1} \neg$ circ. ABT. $\overset{m \text{ 14 5.}}{=}$ erit polyg. ELFMGNHO $\neg$ I. sed prius erat I $\neg$ ELFMGNHO. quæ repugnant.

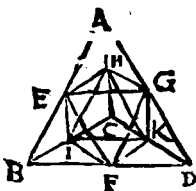
Rursus, si fieri potest, sit I $\sqsubset$ circ. EFN. Quoniam igitur ACq. EGq $\overset{n \text{ hyp.}}{=}$:: circ. ABT. I; inversèque I. circ. ABT :: EGq. ACq. pone I. circ. ABT :: circ. EFN. K. $\circ$ ergò circ. ABT $\overset{o \text{ 14. 5.}}{\sqsubset}$ K. $\&$ atque EGq. ACq :: circ. EFN. K. Quæ $\overset{p \text{ 11. 5.}}{\text{repugnare}}$ modò ostensum est.

Ergò concludendum est, quòd I = circ. EFN.
Q. E. D.

Coroll.

Hinc, ut circulus est ad circulum, ità polygonum in illo descriptum ad simile polygonum in hoc descriptum.

PROP. III.

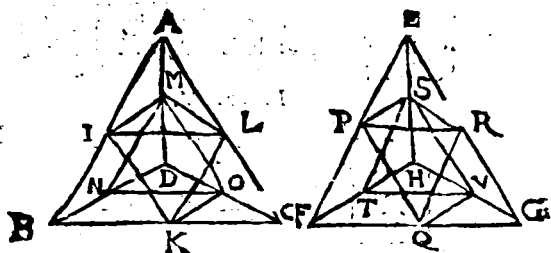

Omnis pyramis ABDC triangularem habens basim, dividitur in duas pyramides AEGH, HIKC æquales $\&$ similes inter se, triangulares habentes bases, $\&$ similes toti ABDC; $\&$ in duo prismata æqualia BEGEIH, EGDHK; quæ duo prismata majora sunt dimidio totius pyramidis ABDC.

Latera pyramidis bisecentur in punctis E, F, G, H, I, K; junganturque rectæ EF, FG, GE, EI, IF, FK, KG, GH, HE. Quoniam latera

- a 2. 6. pyramidis proportionaliter secta sunt, ^aorunt
 HI, AB; & GF, AB; & IF, DC, atque HG,
 DC &c. parallelæ; proinde & HI, FG, & GH,
 FI parallelæ sunt. liquet igitur triangula ABD,
 AEG, EBF, FDG, HIK ^bæquiangula esse; &
 c 26. 1. quatuor ultima ^cæquari; eodém modo triangula
 ACB, AHE, EIB, HIC, FGK æquiangula
 sunt, & quatuor postrema inter se æqualia; simi-
 liter triangula BFI, FDK, IKC, EGH; & de-
 nuo triangula AHG, GDK, HKC, EFI, si-
 milia sunt & æqualia. Quinetiam triang. HIK
 ad ADB, & EGH ad BDC, & EFI ad ADC,
 & FGK ad ABC ^dparallela sunt. Ex quibus
 d 15. 11. perspicuè sequitur primò, pyramides AEGH,
 HIKC æquales esse; totique ABDC, & inter
 e 30. def. 11. se ^esimiles. deinde solida BFGEIH, FGDIHK
 prismata esse, & quidem æquè alta, nempe sita
 inter parallela plana ABD, HIK. verùm basis
 f 2. ax. 1. BFGE basis FDG ^fduplex est. quare dicta
 g 40. 11. prismata æqualia sunt. quorù alterum BFGEIH
 pyramide BEFI, hoc est AEGH majus est,
 totum suâ parte; proinde duo prismata majora
 sunt duabus pyramidibus, totiusque adeò pyra-
 midis ABDC dimidium excedunt. Q. E. D.

PROP. IV.

Si fuerint duae pyramides ABCD, EFGH
eiusdem altitudinis, triangulares habentes bases
ABC, EFG; sit autem illarum utraque diuisa &
in duas pyramides (AILM, MNOD; & EPRS,
STVH) aequales inter se, & similes toti; & in
duo prismata aequalia (IBKLMN, KLCNMO;
& PFQRST, QRGTSV); ac eodem modo di-
uisa sit utraque pyramidum; quae ex superiore di-
uisione natae sunt, idque semper fiat; erit ut unius
pyramidis basis ad alterius pyramidis basim; ita
& omnia, quae in una pyramide, prismata ad omnia,
quae in altera pyramide prismata, multitudine ae-
qualia.

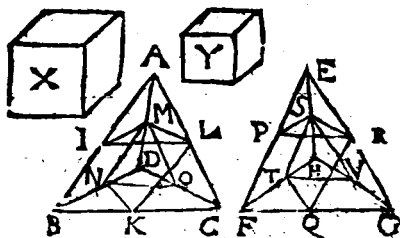
Nam (adhibendo constructionem praecedentis). BC. KC^a :: FG. QG.^b ergo triang. ABC^a 13. 55.
est ad simile triang. LKC, ut EFG ad simile^b 22. 6.
RQG. ergo permutando ABC.EFG^c :: LKC.
RQG^d :: Prism.KLCNMO. QRGTSV (nam^e sch. 34 11.
haec aequae alta sunt)^f :: IBKLMN. PFQRST. f 7. 5.
& quare triang. ABC. EFG :: Prism.KLCNMO g 12. 5.
+ IBKLMN, Prism. QRGTSV + PFQRST.
Q. E. D.

Sin ulterius simili pacto dividantur pyrami-
des MNOD, AILM; & EPRS, STVH, erunt
quatuor nova prismata hic effecta ad quatuor

h 12. 5.

isthic producta, ut bases MNO, & AIL ad bases STV, & EPR, hoc est ut LKE ad RQG, vel ut ABC ad EFG. ^aquare omnia prismata pyramidis ABCD ad omnia ipsius EFGH in se habent, ut basis ABC ad basim EFG. Q. E. D.

PROP. V.

Sub eadem altitudine existentes pyramides ABCD, EFGH triangulares habentes bases ABC, EFG, inter se sunt ut bases ABC, EFG.

Sit triang. ABC. EFG :: ABCD. X. Dico X = pyr. EFGH. Nam, si possibile est, sit X $\supset$ EFGH; sitque Y excessus. Dividatur pyramis EFGH in prismata & pyramides, & reliquæ pyramides similiter, ^a donec reliquæ pyramides EPRS, STVH minores evadant solido Y. Quum igitur pyr. EFGH = X + Y; liquet reliqua prismata PFQRST, QRGTSV solido X majora esse. Pyramidem ABCD similiter divisam concipe; ^b Eritq; prism. IBKLMN + KLCNMO. PFQRST + QRGTSV :: ABC. EFG. ^c :: pyr. ABCD. X. ^d ergo X $\supset$ prism. PFQRST + QRGTSV; quod repugnat prius affirmatis.

Rursus, dic X $\supset$ pyr. EFGH. pone pyr. EFGH. Y :: X. pyr. ABCD ^e :: EFG. ABC. quia EFGH $\supset$ X, ^f erit Y $\supset$ pyr. ABCD, quod fieri nequit, ex jam dictis. Concluda igitur, quod X = pyr. EFGH. Q. E. D.

a 1. 10.

b 4. 12.

c hyp.

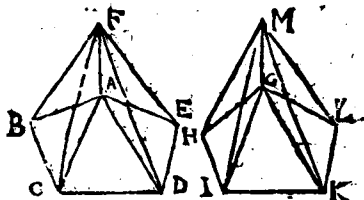
d 14. 5.

e hyp. & cor. 4. 5.

f suppos.

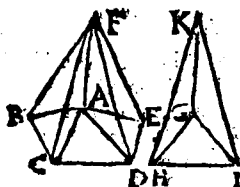
g 14. 5.

PROP. VI.

Sub eadem altitudine existentes pyramides ABCDEF, GHIKLM, & polygonas habentes bases ABCDE, GHIKL, inter se sunt ut bas. s. ABCDE, GHIKL.

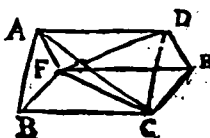
Duc rectas AC, AD, GI, GK. Est bas. ABC. ACD^a :: pyr. ABCF. ACDF. ^b ergo compositè ABCD. ACD :: pyr. ABCDF. ACDF. ^a atqui etiam ACD. ADE :: pyr. ACDF. ADEF. ^c ergo ex æquali ACD. ADE :: ABCDF. ADEF. ^b ergo componendo ABCDB. ADE :: pyr. ABCDEF. ADEF. ^a 5. 12. porro ADE. GKL^d :: pyr. ADEF. GKLM; ^b 18. 5. ac, ut prius, atque inversè GKL. GHIKL :: pyr. GKLM GHIKLM. ^c ergo iterum ex æquali- ^c 22. 5. bus. ABCDE. GHIKL :: Pyr. ABCDEF. GHIKLM. Q. E. D.

Si bases non ha- ^d 5. 12. bent latera æquæ multa, demonstra- tio sic procedet. Bas. ABC. GHI ^e :: pyr. ABCF. GHIK. ^e atque ACD. GHI :: pyr. ^e 5. 12. ACDF. GHIK. ^f 24. 5.

^f ergo bas. ABCD. GHI :: pyr. ABCDF. GHIK. ^e Quinetiam bas. ADE. GHI :: pyr. ADEF. GHIK. ^f ergo bas. ABCDE. GHI :: pyr. ABCDEF. GHIK.

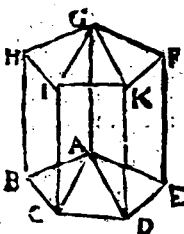
PROP. VII.

Omne prisma ABC-DFE triangularem habens basim, dividitur in tres pyramides ACBF, ACDF, CDFE aquales inter se, triangulares bases habentes.

Ducantur parallelogrammorum diametri AC, CF, FD. Triang. $ACB^a = ACD$. ^aergo æquæ altæ pyramides ACBF, ACDF æquantur. eodem modo pyr. DFAC = pyr. DFEC. atqui ACDF, & DFAC una eadēque sunt pyramis. ^cergo tres pyramides ACBF, ACDF, DFEC, in quos divisum est prisma, inter se æquales sunt. Q. E. D.

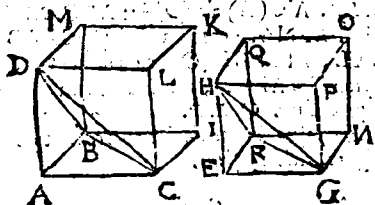
Coroll.

Hinc, quælibet pyramis tertia est pars prismatis eandem cum illa habentis & basim & altitudinem: sive prisma quodlibet triplum est pyramidis, eandem cum ipso habentis basim & altitudinem.

Nam resolve prisma polygonum ABCDEGHIKF in trigona prismata; & pyramidem ABCDEH in trigonas pyramides. ^a Erunt singulæ partes prismatis triplæ singularum partium pyramidis. ^b proinde totum prisma ABCDEGHIKF totius pyramidis ABCDEH triplum est Q. E. D.

PROP. VIII.

Similes pyramides $ABCD$, $EFGH$, quæ trian-
gulares habent bases ABC , EFG , in triplicata sunt
ratione homologorum laterum AC , EG .

Perficiantur parallelepida $ABICDMKL$, $EFNGHQOP$; quæ ^a similia sunt & pyrami- ^a 27. 11.
dum $ABCD$, $EFGH$ ^b sextupla; ^c ideoq; in ca- ^b 9. def. 11. &
dem cum ipsis ratione ad se invicem, ^d hoc est in ^d 28. 11. &
triplicata homologorum laterum. $Q. E. D.$ ^e 15. 5. ^f 33. 11.

Coroll.

Hinc, etiam similes polygonæ pyramides rati-
onem habent laterum homologorum triplica-
tam; ut facile probabitur resolvendo has in tri-
gonas pyramides.

PROP. IX.

Vide Schema præced.

Aequalium pyramidum $ABCD$, $EFGH$, &
triangulares bases ABC , EFG habentium, recipro-
cantur bases, & altitudines. & quarum pyramidum
triangulares bases habentium reciprocantur bases &
altitudines, illæ sunt æquales.

1. Hyp. Perfecta parallelepida $ABICDMKL$, $EFNGHQOP$ æqualium pyramidum
 $ABCD$, $EFGH$ (utrumque utriusque) ^a sextu- ^a 28. 11. &
pla sunt, ac æqualia ideo inter se, ergo alt. (H.) ^b 7. 12.
alt...

b 34. 11.

c 15. 5.

d hyp.

e 15. 5.

f 34. 11.

g 6. an. r.

alt. (D) ^b :: ABIC. EFNG :: ABC. EFG.

Q. E. D.

e. Hyp. Alt. (H) alt. (D) ^d :: ABC. EFG :: ABIC. EFNG. ergo parallelepipedum ABIC-DMKL, EFNGHQOP æquatur; & proinde & pyramides ABCD, EFGH horum subsexuplæ pares sunt. Q. E. D.

Eadem polygonis pyramidibus conveniunt: nam hæc ad trigonas reduci possunt.

Coroll.

Quæ de pyramidibus demonstrata sunt, Prop. 6, 8, 9. etiam conveniunt quibuscunque prismatis, cum hæc tripla sint pyramidum eandem basim & altitudinem habentium. itaque 1. prisma æquæ altorum eadem est proportio, quæ basium.

2. Similium prismatum proportio triplicata est proportionis laterum homologorum.

3. Æqualia prismata reciprocant bases & altitudines, & quæ reciprocant, sunt æquales.

Schol.

Ex hæcenus demonstratis elicitur dimensio quorumcunque prismatum & pyramidum.

^a Prismatis soliditas producitur ex altitudine in basim ducta; ^b itaq; & pyramidis ex tertia altitudinis parte ducta in basim.

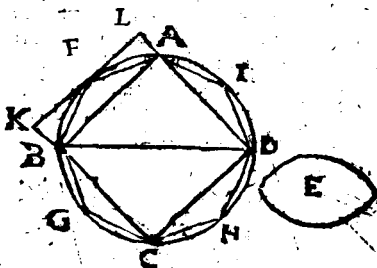
a cor. 1. hujus; & sch.

40. 11.

b 7. 12.

PROP.

PROP. X.

Omnis conus tertia pars est cylindri habentis eandem cum ipso basim ABCD, & altitudinem aequalem.

Si negas, primo Cylindrus triplum conī superet excessu E. Prisma super quadratum circulo ABCD inscriptum ^a subduplum est prismatis super quadratum eidem circulo circumscriptum sibi & cylindro æquæ alti. ergo prisma super quadratum ABCD superat cylindri semissem. eodem modo prisma super basim AFB cylindro æquæ altum segmenti cylindrici AFB ^b dimidio majus est. Continuetur bisectio arcuum, & detrahantur prismata, donec segmenta cylindri relicta, nempe ad AF, FB, &c. minora evadant solido E. Itaque cylind. — segment. AF, FB, &c. (prisma ad basim AFBGCHDI.) ^c majus est, c. 5. ax. 1. quàm cylind. — E (^d triplum conī). ergo py- d hyp. ramis dicti prismatis ^e pars tertia (ad eandem e cor 7. 12. basim sita, ejusdemque altitudinis) cono æquæ alto ad basim ABCD circulum major est, pars toto. Q. E. A.

Vide fig. 22
hujus.

a sch. 7. 4.
b cor. 9. 12.

b sch. 27. 3.
c cor. 9. 12.

Sin conus tertia parte cylindri major dicatur, sit itidem excessus E. Ex cono detrahe pyramides, ut in priori parte prismata ex cylindro, donec restent conī segmenta aliqua, puta ad AF,

D. d.

FB.

quod absurdum est, ex ostensis in priori parte.

f hyp. & in-
vertendo.
g 14. 5.

Itaque potius dic, ABCD. EFGH :: con.
ABCDK. EFGHM. Q. E. D.

Idem demonstrabitur de cylindris, si cono-
rum, & pyramidum loco concipiantur cylindri
& prismata, ergo, &c.

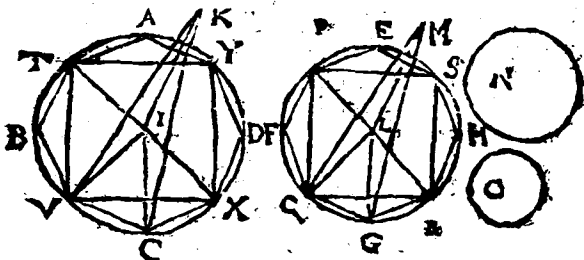
SCHOL.

Ex his habetur dimensio cylindrorum, & conorum
quorumcunque. Cylindri rectæ soliditas produ-
citur ex base circulari (^a pro cuius dimensione
consulendus est Archimedes) ductâ in altitudi-
nem, ^b igitur & cuiuscunq; cylindri.

a 1. Prop.
de dimens.
cyl.
b xi. 12.
c 10. 12.

^c Itaq; conî soliditas producitur ex tertia par-
te altitudinis ducta in basim.

PROP. XII.

Similes conî & cylindri ABCDK, EFGHM
in triplicata ratione suat diametrorum TX, PR,
quæ in basibus ABCD, EFGH.

Habeat conus A. ad aliquod N rationem tri-
plicatam TX ad PR, dico N = con. EFGHM:
Nam & fieri potest, sit N > EFGHM;
sitque excessus O, ergo ut in Prioribus, N >
pyr. EPFQGRHSM. Sint axes conorum IK
LM, ad ducanturque rectæ VK, CK, VI, CI;
& QM, GM, QL, GL. Quoniam conî similes
sunt, ^a est VI. IK :: QL. LM. anguli verò
VIK, QLM recti sunt. ^c ergo trigona VIK,
QLM.

a 24. def. 11.
b 18. def. 17.
c 6. 6.

D. d. 2. Q. L. M.

d 4. 6.

e 7. 5.

f 5. 6.

g 9. def. 11.

h cor. 8. 12.

k 4. 6.

l 15. 5.

m hyp. &c

11. 5.

n 14. 5.

o Prius &

inverst.

p cor. 8. 12.

q 4. 6.

r 14. 5.

QLM æquiangula sunt; unde VC. VI :: QG.
 QL. item VI. VK :: QL. QM. ergo ex æ.
 quali VC. VK :: QG. QM. quinetiam VK.
 CK :: QM. MG. ergo rursus ex æquo VC.
 CK :: QG. GM. ergo triangula VKC,
 QMG similia sunt; similique argumento reliqua
 hujus pyramidis triangula reliquis illius. & quare
 pyramides ipsæ similes sunt. sunt verò hæc in
 triplicata ratione VC ad QG, hoc est VI ad
 RL, vel TX ad PR. ergo Pyr. AIBVC-
 KDYK. pyr. EPFQGRHSM :: con. ABCDK.
 N. unde pyr. EPFQGRHSM $\rightrightarrows$ N; quod
 repugnat prius dictis.

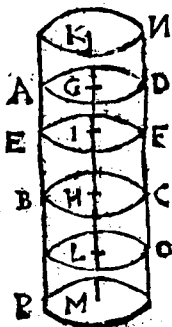
Rursus, dic N $\sqsubset$ con. EFGHM. fit con.
 EFGHM. O :: N. con. ABCDK o :: pyr.
 EPRM. ATCK p :: GQ. VC ter :: q. PR.
 TX ter. verum o $\rightrightarrows$ ABCDK. quod mo-
 dō repugnare ostensum est. Proinde N = con.
 EFGHM. Q. E. D.

Quoniam verò quam proportionem habent
 coni, eandem quoque obtinent cylindri, eorum
 tripli, habebit quoque cylindrus ad cylindrum
 proportionem diametrorum in basib⁹ triplicatam.

PROP. XIII.

Si cylindrus ABCD pla-
 ne EF secetur adversis pla-
 nis BC, AD parallelis: erit
 ne cylindrus AEFD ad cy-
 lindrum EBCF, ut axis
 GI ad axem FH.

Producto axe, & sume
 GK = GI, & HL = IH
 = LM. & concipe per
 puncta K, L, M plana du-
 ci circulis AD, BC paral-
 lela. ergo cylind. ED =
 cyl. AN. & cyl. EC =
 BO = OP. itaque cylin-
 drus

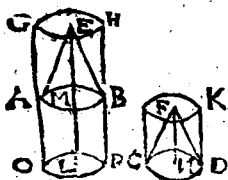

a 3. 12.

b 12. 12.

drus EN cylindri ED æquè multiplex est, ac axis IK axis IG. paritèr; cylindrus FP æquè multiplex est cylindri BF, ac axis IM axis IH. prout verò $IK = \square, \sqsupset IM$, sic cylindr. $EN = \square, \sqsupset FP$. ^{c 11. 12.} ergò cyl. AEFD. cyl. EBCF :: GI. IH. Q. E. D. ^{d 6. def. 9.}

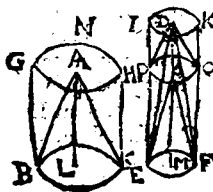
PROP. XIV.

*Super aequalibus basi-
bus AB, CD existentes
coni AEB, CFD, & cy-
lindri AH, CK, inter
se sunt ut altitudines ME,
NF.*

Productis cylindro
HA, & axe EM, sume
ML = FN; & per
punctum L ducatur planum basi AB paralle-
lum. ^{a 11. 12.} erit cyl. AP = CK. ^{b 13. 12.} atqui cyl. AH.
AP. (CK) :: ME. ML (NF) Q. E. D.
Idem de conis cylindrorum subtriplicis dictum
puta. * imò de prismatis & pyramidibus. <sup>* Adhibe 9.
& 7. 12.</sup>

PROP. XV.

*Equalium conorū BAC,
EDF, & cylindrorum
BH, EK reciprocantur ba-
ses, & altitudines (BC.
EF :: MD. LA): &
quorum conorum, & cilia-
dorum reciprocantur bases
& altitudines, illi sunt
æquales.*

Si altitudines pares sint, etiam bases pares
erunt, & res clara est. Sin altitudines sint im-
parès, aufer MO = LA.

1. Hyp. Estque MD. MO (^b LA) ^a :: cyl. ^c EK (^d BH) EQ ^d :: circ. BC. EF. Q. E. D. <sup>a 14. 12.
b constr.
c hyp.
d 11. 12.</sup>

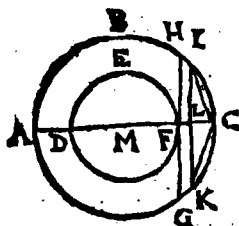
D d 3

2. Hyp.

e hyp.
f 11. 12.
g 11. 5.
h 11. 12.
i 9. 5.

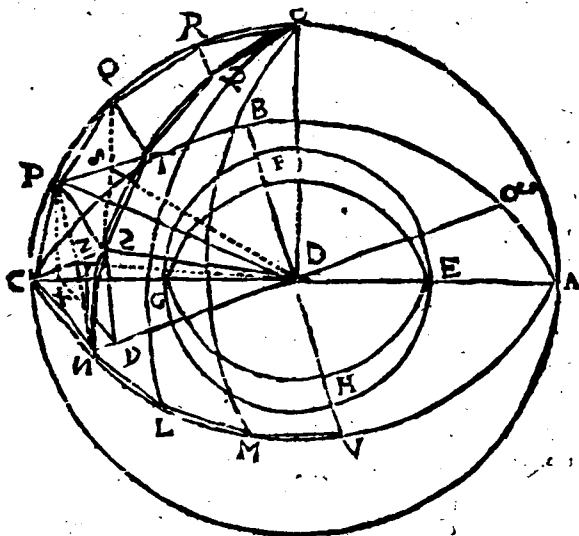
2. Hyp. $BC.EF :: DM. OM (LA)^e ::$
Cyl. $EK. EQ :: BC. EF^h :: BH. EQ.$
k Ergo cylind. $EK = BH. Q. E. D.$
Simili argumento utere de conis.

PROP. XVI.

Duobus circulis AB-
CG, DEF circa idem
centrum M existi-
bus, in majori circulo
ABCG polygonum æ-
quilaterum, & parium
lateralum inscribere,
quod non tangat mi-
norem circulum DEF.

Per centrum M
extendatur recta AC secans circulum DEF in
F. ex quo erige perpendicularem FH. ^a Bise-
ca semicirculum ABC, ejusque semissem AC, atq;
itâ continuò, ^b donec arcus IC minor evadat ar-
cu HC. ab I demitte perpendicularem IL. Li-
quet arcum IC totum circulum metiri, nume-
rûmque arcuum esse parem, adeoque subtensam
IC latus esse ^c polygoni inscriptibilis, quod cir-
culum DEF minimè continget. Nam HG
^d tangit circulum DEF; ^e cui parallela est IK,
^f extrâque sita, ^f quare IK circulum non tangit,
multòque magis CI, CK, & reliqua polygoni
latera, longiùs à centro distantia, circulum DEF
non tangunt. Q. E. F. Coroll. Nota, quòd
IK non tangit circulum DEF.

Diabns sphaeris ABCV, EFGH circa idem centrum D existentibus, in majori sphaera ABCV. solidum polyedrum inscribere, quod non tangat superficiem minoris sphaera EFGH.

Secentur ambæ sphaeræ plano per centrum faciente circulos EFGH, ABCV, ducanturque diametri AC, BV secantes perpendiculariter. Circulo ABCV^a inscribatur polygonum æquilaterum VMLNC, &c. circulum EFGH minime tangens. ductâ diametro Na, erectâque DO rectâ ad planum ABC. per DO, perq; diametros AC, Na erigi concipiantur plana DOC, DON, quæ ad circulum ABCV^b rectæ^b 18. 11. erunt, ideoque in superficie sphaeræ^c quadrantes^c cor. 33. 64 effici-

d 4. 1.

efficient DOC , DON . in quibus d aptentur rectæ CP , PQ , QR , RO , NS , ST , $\text{T}\gamma$, γO ipsis CN , NL &c. pares, & æquæ multæ. In reliquis quadrantibus OL , OM , &c. inque tota sphaera eadem constructio fiat. Dico factum.

e 38. 11.

f 12. ax.

g 27. 3.

h 32. 1.

k constr.

l 26. 1.

m 3. ax. 1.

n 7. 5.

o 2. 6.

p 6. 11.

q 33. 1.

r 9. 11.

s 7. 11.

t 2. 11.

A punctis P , S ad planum ABCV demitte perpendiculares PX , SY , e quæ in sectiones AC . Na cadent. Quoniam igitur tam anguli recti PXC , SYN , s quàm PCX SNY h æqualibus peripheriis insistentes, f pares sunt, triangula PCX , SNY h æquiangula sunt. Cum igitur PC $\text{k} = \text{SN}$, l etiam $\text{PX} = \text{SY}$, l & $\text{XC} = \text{YN}$; m quare $\text{DX} = \text{DY}$. n ergò DX . $\text{XC} :: \text{DY}$. YN . o ergò parallelæ sunt YX , NC . quia verò PX . SY pares, & cum eodem plano ABCV rectæ, etiam p parallelæ sunt, q erunt YX , SP etiam pares & parallelæ. r ergò, SP , NC inter se parallelæ sunt. ergò t quadrilaterum NCPS , eademque ratione SPQT , TQRG , sed & u triangulum γRO totidè sunt plana. Eodem modo tota sphaera ejusmodi quadrilateris, & triangulis repleta ostendetur. quare inscriptum est polyedrum.

u 11. 11.

x 4. 6.

y 14. 5.

z 3. def. 11.

a 15. def. 1.

b 47. 1.

A centro D u duc DZ rectum plano NCPS ; & junge ZN , ZC , ZS , ZP . Quoniam DN . $\text{NC} :: \text{DY}$. YX ; est $\text{NC} \text{r} \sqsubset \text{YX}$ (SP); pariterque $\text{SP} \sqsubset \text{TQ}$, & $\text{TQ} \sqsubset \gamma\text{R}$. Et quia anguli DZC , DZN , DZS , DZP , z recti sunt, latera verò DC , DN , DS , DP a æqualia, & b DZ commune, b erunt ZC , ZN , ZS , ZP æquales inter se; proinde circa quadrilaterum NCPS c describi potest circulus, in quo (ob NS , NC , CP d æquales, & $\text{NC} \sqsubset \text{SP}$) NC e plusquam quadrantem subtendit. f ergò ang. NZC ad centrum obtusus est. g ergò $\text{NOq} \sqsubset \text{z ZCq}$ ($\text{ZCq} + \text{ZNq}$). Sit NI ad AC normalis. ergò cum ang. ADN (h $\text{DNG} + \text{DCN}$) sit i obtusus, l erit semissis ejus DCN recti

c 15. def. 1.

d constr.

e 28. 3.

f 33. 6.

g 12. 2.

h 32. 1.

k 9. ax. 1.

l 5. 1.

recti semisse major; proptereaque eo minor est
 reliquus è recto ang. CNI. ^a unde $IN \sqsubset IC$.
 ergò NCq ($NIq + ICq$) $\circ \rightarrow 2 INq$. itaq; ^{n 19. 1.}
 $IN \sqsubset ZC$. & consequenter $DZ \sqsubset DI$. atqui ^{o 47. 1.}
 punctum I est ^{p 47. 1.} extra sphæram EFGH. ergò ^{cor. 16. 12.} q
 punctum Z potiori jure est extra ipsam. adeoq;
 planum NCPS (cujus ^{r 47. 1.} proximum centro pun-
 ctum est Z) sphæram EFGH non contingit. Et
 si ad planum SPQT demittatur perpendicularis
 DS, punctum S, adeoque & planum SPQT
 adhuc ulteriùs à centro elongatur, idémque est
 de reliquis polyedri planis. ergò polyedrum
 ORQPCN &c. majori sphære inscriptum, mi-
 norem non contingit. Q. E. F.

Coroll.

Hinc sequitur, Si in quavis alia sphæra descri-
 batur solidum polyedrum simile prædicto solido poly-
 edro, proportionem polyedri in una sphæra ad poly-
 edrum in altera esse triplicatam ejus, quam habent
 sphærarum diametri.

Nam si ex centris sphærarum ad omnes angu-
 los basium dictorum polyedrorum rectæ lineæ
 ducantur, distribuentur polyedra in pyramides
 numero æquales & similes, quarum homologa
 latera sunt semidiametri sphærarum, ut constat,
 si intelligatur harum sphærarum minor intra
 majorem circa idem centrum descripta. congru-
 ent enim sibi mutuò lineæ rectæ ductæ à centro
 sphære ad basium angulos, ob similitudinem ba-
 sium, ac propterea pyramides efficiuntur similes.
 Quare cùm singulæ pyramides in una sphæra, ad
 singulas pyramides illis similes in altera sphæra
^a habeant proportionem triplicatam laterum ho-
 mologorum, hoc est, semidiametrorum sphæra-
 rum: sint autem ^b ut una pyramis ad unam pyra-
 midem, ita omnes pyramides, hoc est, solidum
 polyedrum ex his compositum, ad omnes pyra-
 mides,

^a cor. 8. 12.

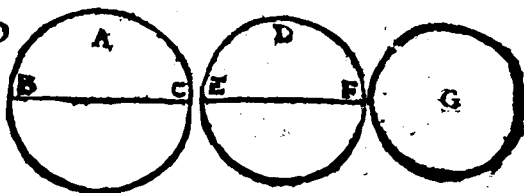
^b 12. 5.

e 15. 5.

mides, id est, ad solidum polyedrum ex illis constitutum; habebit quoque polyedrum unius sphaerae ad polyedrum alterius sphaerae proportionem triplicatam semidiametrorum, ^e atque adeo diametrorum.

PROP. XVIII.

H O

Sphaera BAC, EDF sunt in triplicata ratione suarum diametrorum BC, EF.

a 17. 12.

b cor. 17. 12.

c hyp.

d 14. 5.

Sit sphaera BAC ad sphaeram G in triplicata ratione diametri BC ad diametrum EF. Dico $G = EDF$. Nam si fieri potest sit $G \supset EDF$. & cogita sphaeram G concentricam esse ipsi EDF. Sphaerae EDF ^a polyedrum sphaeram G non tangens, sphaeraeque BAC simile polyedrum inscribatur. ^b Haec polyedra sunt in triplicata ratione diametrorum BC, EF, ^c id est, sphaerae BAC ad G. ^d Proinde sphaera G major est polyedro sphaerae EDF inscripto, pars toto.

e hyp. invers.

f 14. 5.

Rursus, si fieri potest, sit sphaera $G \subset EDF$. Sitque ut sphaera EDF ad aliam sphaeram H, ita G ad BAC, ^e hoc est in triplicata ratione diametri EF ad BC; cum igitur $BAC \supset H$, incurrimus absurditatem prioris partis. Quin potius sphaera $G = EDF$, Q. E. D.

Coroll.

Hinc, ut sphaera ad sphaeram, ita est polyedrum in illa descriptum ad polyedrum simile in hac descriptum.

L I B.

LIB. XIII.

PROP. I.

Si recta linea z secundum extremam
& mediam rationem secetur ($z. a$
:: $a. c$), majus segmentum a assu-
mens dimidium totius z , quintu-
plum potest ejus, quod à dimidia to-
tius z describitur, quadrati.

Dico $Q. a$

$$+\frac{1}{2}z = 5 Q.$$

$$\frac{1}{2}z. a \text{ hoc est } a \text{ 4. 2.}$$

$$aa + \frac{1}{4}zz + ca = aa \text{ b 3. ax. 1.}$$

$$+ \frac{1}{4}aa. \text{ b vel } ce + ca = d \text{ hyp. \&}$$

$$za = zz + \frac{1}{4}zz. \text{ b vel } aa + za = zz. \text{ Nam d hyp. \&}$$

$$ze + za = zz. \text{ \& } ze = aa. \text{ c ergo } aa + za =$$

$$zz. Q. E. D.$$

$$c \text{ 2. ax. \&}$$

$$1. ax.$$

PROP. II.

Si recta linea $\frac{1}{2}z + a$ sui ipsius segmenti $\frac{1}{2}z$
quintuplum possit, dupla prædicti segmenti (z)
extremâ ac mediâ ratione secta majus segmentum
est a , reliqua pars ejus quæ à principio rectæ $\frac{1}{2}z + a$.

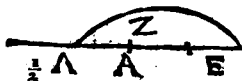
Dico $z. a :: a. c$. Nam quia per hyp. $*aa +$ $* \text{ 4. 2.}$
 $\frac{1}{4}zz + za = zz + \frac{1}{4}zz$; vel $aa + za = zz =$ $a \text{ 2. 2.}$
 $ze + za. \text{ b erit } aa = ze. \text{ c quare } z. a :: a. c. \text{ b 3. ax. 1.}$
 $c \text{ 17. 6.}$

Q. E. D.

Via. fig. præced.

PROP. III.

Si recta linea z secundum extremam ac mediam
rationem secetur ($z. a :: a. c$); minus segmentum
 e assumens dimidiam majoris segmenti a , quintu-
plum potest ejus, quod à dimidia majoris segmenti a
describitur, quadrati.

Dico $Q. e + \frac{1}{2}a$

$$= 5 Q. \frac{1}{2}a. a \text{ hoc est } a \text{ 4. 2.}$$

$$ee + \frac{1}{4}aa + ca = aa \text{ b 3. ax. 1.}$$

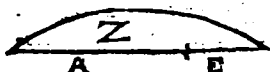
$$+ \frac{1}{4}aa. \text{ b vel } ce + ca = d \text{ hyp. \&}$$

$$= aa. \text{ Nam } ce + ca = ze = aa. Q. E. D. \text{ c 17. 6.}$$

PROP.

PROP. IV.

Si recta linea z secundum extremam ac median rationem secetur ($z.a :: a.c$), quod à tota z , utroque à minori segmento & utraque simul quadrata, tripla sunt ejus, quod à majori segmento a describitur, quadrati.

Dico $zz + cc = 3 aa$.
 $3 aa + cc = 3 aa + 2 ac + cc = 3 aa$.
 Nam $ac + ce =$

$zc = aa$. Ergo $aa + 2 ac + cc = 3 aa$.
 Q. E. D.

PROP. V.

Si recta linea AB secundum extremam & median rationem secetur in C, apponaturque ei AD equalis majori segmento AC; tota recta linea DB secundum extremam ac median rationem secatur, & majus segmentum est quæ à principio recta linea AB.

Nam quia $AB.AD :: AC.CB$, invertendoque $AD.AB :: CB.AC$, erit componendo $DB.AB :: AB.AC.(AD)$. Q. E. D.

PROP. VI.

Si recta linea rationalis AB extrema ac mediâ ratione secetur in C; utrumque segmentorum (AC, CB) irrationalis est linea, quæ vocatur apotome.

Majori segmento AC addde $AD = \frac{1}{2} AB$;
 Ergo $DC = \frac{1}{2} DA$. Ergo $DC^2 = \frac{1}{4} DA^2$.
 pròinde cum AB, & ideòque ejus semissis DA sint ρ . etiam DC est ρ . Quia verò $\rho.r :: non$.
 Q. Q. est DC $\perp$ DA. Ergo DC-AD, id est AC est apotome. Insuper quia $AC^2 = AB \times BC$. & AB est ρ , etiam BC est apotome.
 Q. E. D.

PROP.

a 4. 2.

b 3. 2.

c 17. 6.

d 1. ac.

hyp.

a 3. 1.

b 1. 13.

c 6. 10.

d hyp.

e sch. 12. 10.

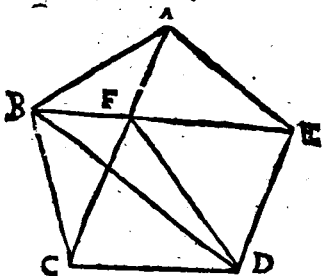
f 9. 10.

g 74. 10.

h 17. 6.

k 98. 10.

PROP. VII.

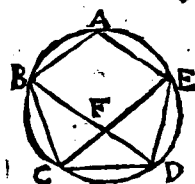
Si pentagoni æquilateri ABCDE tres anguli, sive qui deinceps EAB, ABC, BCD, sive EAB, BCD, CDE qui non deinceps sint, æquales fuerint, æquiangulum erit ipsum pentagonum ABCDE.

Paribus deinceps angulis subtendantur rectæ BE, AC, BD.

Quoniam latera EA, AB, BC, CD, angulique inclusi^a æquantur, b erunt bases BE, AC, BD, c angulique AEB, ABE, BAC, BCA pares. d quare BF=FA, & e proinde FC=FE. ergo triangula FCD, FED sibi mutuò æquilatera sunt; f unde ang. FCD=FED, g proinde ang. AED=BCD. Eodem pacto ang. CDE reliquis æquatur. quare pentagonum æquiangulum est. Q. E. D.

Sin anguli EAB, BCD, CDE, qui non deinceps, statuantur pares, h erit ang. AEB=BDC. & BE=BD, i ideoque ang. BED=BDE; k 1 totus proinde ang. AED=CDE. ergo propter angulos A, E, D deinceps æquales, ut prius, pentagonum æquiangulum erit. Q. E. D.

PROP. VIII.

Si pentagoni æquilateri
 & æquianguli ABCDE
 duos angulos BCD, CDE,
 qui deinceps sint, subtendant
 recta linea BD, CE: hæ
 extremâ ac mediâ ratione
 se mutuò secant, & majora
 ipsarum segmenta BF, vel

EF æqualia sunt pentagoni lateri BC.

a 14. 4.

b 28. 3.

c 27. 3.

d 32. 1.

e 33. 6.

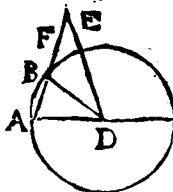
f 6. 1.

g 27. 3.

h 4. 6.

Circa pentagonum^a describe circulum ABD.
 b Arcus ED = BC, c ergò ang. FCD = FDC.
 d ergò ang. BFC = 2 FCD (FCD + FDC).
 Atqui arcus BAE^b = 2 ED, proinde ang.
 BCF^c = 2 FCD = BFC. e quare BF = BC.
 Q. E. D. Porro quia triangula BCD, FCD
 æquiangula sunt, h erit BD. DC. (BF) :: CD.
 (BF) FD. paritèrque EC. EF :: EF. FC
 Q. E. D.

PROP. IX.

Si hexagoni latus BE, &
 decagoni AB in eodem cir-
 culo ABC descriptorum com-
 ponantur, tota recta linea
 AE extremâ ac mediâ rati-
 one secatur, (AE.BE :: BE.
 AB.) & majus ejus segmen-
 tum est hexagoni latus BE.

Duc diametrum ADC,
 & jungè rectas DB, DE. Quoniam ang. BDC
 = 4 BDA, estque ang. BDC^b = 2 DBA
 (DAB + DBA), erit DBA (b BDE + BED)
 = 2 BDA^d = 2 BDE. proinde ang. DBA, vel
 DAB^c = ADE. Itaque trigona ADE, ADB
 æquiangula sunt, f quare AE. AD. (s BE).
 :: AC. (BE) AB. Q. E. D.

Coroll.

a hyp. &c

27. 3.

b 32. 1.

c 7. ax. 1.

d 5. 1.

e 1 ax. 1.

f 4. 6.

g cor. 15. 4.

q 17. 6.

r 2. 2.

f 2. ar.

re $AB \cdot AH :: AH \cdot AM$ & ergo $AB \times AM = AHq$. Quum igitur $ABq = AB \times BM + AB \times AM$, ^f crit $ABq = BFq + AHq$. Q. E. D.

Coroll.

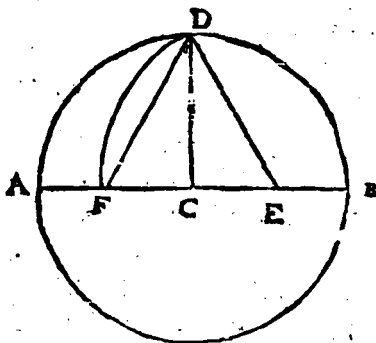
1. Hinc, linea recta, (FK) quæ ex centro (F) arcum quempiam (HA) bifecat, etiam rectam (HA) illi arcui subtensam bifecat, ad angulos rectos.

2. Diameter circuli (AG) ex angulo quovis (A) pentagoni ducta bifecat & arcum (CD), quem latus pentagoni illi angulo oppositum subtendit, & latus ipsum (CD) oppositum, idque ad angulos rectos.

Scho'.

Hic, ut promissimus, praxim trademus expeditam problematis 11. 4.

Problema.

Invenire latus pentagoni circulo ADB inscribendi.

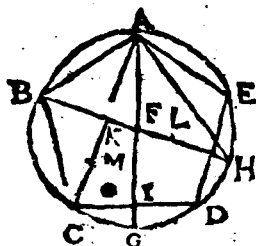
A Duc diametrum AB. cui perpendicularem CD.

CD ex centro C erige. Bifeca CB in E. Fac EF=ED. Erit DF pentagoni latus.

Nam $BF \times FC + ECq. = EFq. = EDq.$
 $= DCq. + ECq.$ ergo $BF \times FC = DCq.$; vel
 $BCq.$ quare $BF:BC::BC:FC.$ ergo quum
 BC sit latus hexagoni, erit FC latus decago-
 ni. proinde $DF = \sqrt{BCq. + FCq.}$ est latus
 pentagoni. Q. E. F.

a 6. 2.
 b conf.
 c 47. 1.
 d 3. ax.
 e 17. 6.
 f 9. 13.
 g 10. 13.
 h 47. 1.

PROP. XI.

Si in circulo
 ABCD rationalem
 habente diametrum
 AG, pentagonum a-
 quilaterum ABCDE
 describatur; pentago-
 ni latus AB irratio-
 nalis est linea, qua
 vocatur minor.

Duc diametrum

BEH, rectasque AC, AH, & fac $FL = \frac{1}{4}$ ra-
 dii FH; & $CM = \frac{1}{4}$ CA.

Ob angulos AKF, AIC rectos, & commu-
 nem CAI, trigona AKF, AIC æquiangula
 sunt; ergo $CI:FK::CA:FA$ (FB)^d ::
 $CM:FL.$ ergo permutando $FK:FL::CI:$
 CM :: $CD:CK$ (2 CM). componendo
 igitur $CD+CK:CK::KL:FL.$ proinde
 $Q: CD+EK. (= 5 CKq.)$ $CKq::KLq.$
 $FLq.$ ergo $KLq = 5 FLq.$ Itaque si BH (p)
 ponatur 8, erit FH, 4; FL, 1, & FLq, 1. BL,
 5. & BLq, 25. KLq, 5. è quibus liquet: BL,
 & KL esse p^a $\sqrt{5}$. ideoque BK esse Apoto-
 men; cujus congruens KL cum verò BLq —
 $KLq = 20$, erit BL $\sqrt{BLq - KLq}$. unde
 de BK erit apotome quarta. Quoniam igitur
 $ABq = HB \times BK$, erit AB minor. Q. E. D.

a cor. 10. 13. 3.
 b 32. 1.
 c 4. 6.
 d 15. 5.
 e 18. 5.
 f 22. 6.
 g 1. 13.
 h 9. 10.
 k 74. 10.
 l 9. 10.
 m cor. 8. 6.
 n 95. 10.

AB potentia sit sesquialtera lateris EF ipsius pyramidis EFGI.

Circa AB describe semicirculum ADB.
^a sitque $AC = 2 CB$. ex puncto C erige perpendiculararem CD; & junge AD, DB. Tum radio HE = CD describe circulum HEFG; cui ^b inscribe triangulum æquilaterum EFG. ^b cor. 15. 4.
 ex H ^c erige IH = CA rectum plano EFG. ^c 12. 11.
 produc IH ad K; ^d ita ut IK = AB, rectasque d 3. 1.
 adjunge IE, IF, IG. erit EFGI pyramis exposita.

Nam quia anguli ACD, IHE, IHF, IHG
^e recti sunt; & CD, HE, HF, HG ^e pares, ^e atq; ^e conftr.
 IH = AC; ^f erunt AD, IE, IF, IG æquales inter se. ^f 41. 1.
 Quia verò AC. (2 CB) CB ^g :: ACq. ^g 20. 6.
 CDq. erit ACq = 2. CDq. itaque ADq ^h =
 ACq + CDq ^h = 3 CDq = 3 HEq ^k = EFq. ^h 2. ax.
ⁱ ergò AD, EF, IE, IF, IG pares sunt, adeo ^k 12. 13.
 oque pyramis EFGI est æquilatera. Quòd si ^l 1. ax. 1.
 punctum C super H collocetur, & AC super
 HI, rectæ AB, IH = congruent, utpote æqua- ^m 8. ax.
 les. quare semicirculus ADB axi AB, vel IK
 circumductus ⁿ transibit per puncta, E, F, G, ⁿ 15. def. 1.
 * adeoque pyramis EFGI sphaeræ inscripta erit. * 31. def. 1 r.

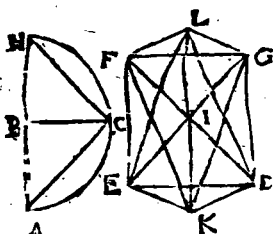
Q. E. F.

liquet verò esse BAq. ADq ^o :: BA. AC ^p :: ^o cor 8 6.
 3. 2. Q. E. D. ^p conftr.

Corollaria.

1. ABq. HEq :: 9. 2. Nam si ABq ponatur 9, erit ACq (EFq) 6. ^q proinde HEq erit 2. ^q 12. 13.]
2. AB. LC :: 6. 1. Nam si AB ponatur 6 erit AL, 3; ^r ideoque AC 4; quare LC erit 1. ^r conftr. 7.]
- Hinc
3. AB. HI :: 6. 4 :: 3. 2. unde.
4. ABq. HIq :: 9. 4.

PROP. XIV.

*Octaedrum K-EFGDL consti-
tuere, & datā
sphaerā complecti,
quā & pyrami-
dem; & demon-
strare, quod sphæ-
ræ diameter AH
potentiā sit dupla
lateris AC ipsius
Octaedri.*

Circa AH describe semicirculum ACH , ex
centro B erige perpendicularem BC . duc AC ,
 HC . Super $ED = AC^2$ fac quadratum $EFGD$,
cujus diametri DF , EG secantes in centro I . ex
 I duc $IL = AB$ rectam plano $EFGD$. produ-
 IL , donec $IK = IL$. Connexis KE , KF ,
 KG , KD , LE , LF , LG , LD , erit $KEFGDL$
octaedrum quæsitum.

Nam AB , BH , FI , IE , &c. æqualium qua-
dratorum semidiametri æquales sunt inter se.
quare triangulorum rectangulorum LIE , LIF ,
 FIE , &c. bases LF , LE , FE , &c. æquantur.
proinde octo triangula LFE , LFG , LGD ,
 LDE , KEF , KFG , KGD , KDE æquilatera
sunt, atque octaedrum constituunt, quod sphæ-
ræ cujus centrum I , radius IL , vel AB inscribi
potest. (quoniam AB , IL , IF , IK , &c. æqua-
les sunt) $Q. E. F.$ porro, liquet $AHq.$ ($LKq.$)
 $= 2 ACq.$ ($2 LDq.$). $Q. E. D.$

Corollaria.

1. Hinc manifestum est, in Octaedro tres
diametros EG , FD , LK se mutuò ad angulos
rectos secare in centro sphæræ.

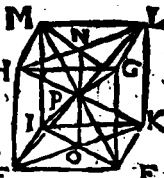
2. Item, tria plana $EFGD$, $LEKG$, $LFDK$
esse quadrata, se mutuò ad angulos rectos se-
cantia.

3. Octa-

3. Octaedrum dividitur in duas pyramides
similes & æquales $EFGDL$, & $EFGDK$, qua-
rum basis communis est quadratum $EFGD$.

4. Denique, bases octaedri oppositæ inter se
parallelæ sunt.

PROP. XV.

Cubum EF-
GHIKLM
constituere, &
sphærâ comple-
cti, quâ &
prioris figuras,
& demonstrare,
quod sphæræ
diameter AB

potentiâ sit trip'a lateris EF ipsius cubi.

Super AB describe semicirculum ACB; &
fac $AB = 3 DA$. ex D erige perpendicularem
DC, & junge BC ac AC. Tum super EF =
AC construe quadratum EFGH, cujus plano
rectæ insistant EI, FK, HM, GL ipsi EF pa-
res, quas connecte rectis IK, KL, LM, IM. So-
lidum EFGHIKLM cubus est, ut satis constat
ex constructione.

In quadratis oppositis EFKI, HGLM duc
diametros EK, FI, HL, MG, per quas ducta
plana EKLH, FIMG se intersecant in recta
NO. Hæc diametros cubi EL, FM, GI, HK
bisecabit in P, centro cubi. ergo P centrum
erit sphæræ per puncta cubi angularia transeun-
tis. Porro $ELq = BKq + KLq = 3 KLq$,
vel $3 ACq$. atqui $ABq. ACq :: BA. DA$
 $:: 3. 1.$ ergo $AB = EL$. Quare cubum feci-
mus, &c. Q. E. F.

Coroll.

1. Hinc, omnes diametri cubi inter se æqua-
les sunt, sesèque mutuo in centro sphæræ bise-
cant. Eadêmeque ratione rectæ quæ quadrato-
rum oppositorum centra conjungunt, bisecantur
in eodem centro.

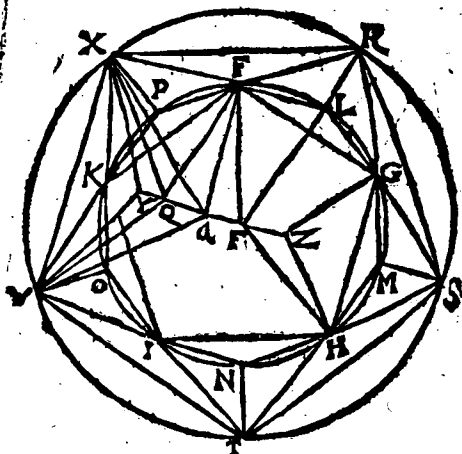
E c 5 3

2 Dia-

k 47. 1.
l 13. 15.
m 15. 13.

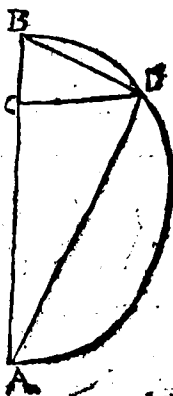
2. Diameter sphaerae potest latus tetraedri, & cubi. nempe $ABq^2 = BCq + ACq$.

PROP. XVI.

Icosaedrum ZGHKF-YVXRST constituere, & sphaera complecti, quae & antedictas figuras, & demonstrare, quod icosaedri latus FG irrationalis est linea, quae vocatur minor.

Super AB diametrum sphaerae describe semicirculum ADB; & fac $AB = 5 BC$. ex C erige normalem CD, & duc AD, ac BD. Ad intervallum EF = BD describe circulum EFKN;

¶ cui inscribere pentagonum æquilaterum FKIHG ^b 11. 4.
 Biseca arcus FG, GH &c. ac connecte rectas
 FL, LG, &c. latera nempe decagoni. Tunc
 erige EQ, LR, MS, NT, OV, PX ipsi EF ^c 12. 11.
 æquales, rectasque plano FKNG. & connecte
 RS, ST, TV, VX, XR; item FX, FR, GR,
 GS, HS, ST, HT, IT, IV, KV, KX. De-
 nique producta EQ, sume QY = FL; & EZ
 = FL; rectasque duci concipe ZG, ZH, ZI,
 ZK, ZF; ac YV, YX, YR, YS, YT. Dico fa-
 ctum.

Nam ob EQ, LR, MS, NT, OV, PX ^d æ- ^d constr.
 quales & parallelas; etiam quæ illas jungunt, ^e 6. 11.
 EL, QR, EM, QS, EN, QT, EO, QV, EP,
 QX ^f pares & parallelæ sunt. Itera ideò LM ^f 33. 1.
 (vel FG), RS, MN, ST, &c. æquales sunt in-
 ter se. Ergò planum per EL, EM &c. plano ^g 15. 11. 2
 per QR, QS, &c. æquidistans, ^h & circulus ^h 1. def. 3.
 QXRSTV è centro Q, circulo EPLMNO æ-
 qualis est, atque RSTVX est pentagonum æqui-
 laterum. Duci verò intellectis EF, EG, EH,
 &c. ac QX, QR, QS, &c. quia FRQ ^k = ^k 47. 1.
 FLq + LRq ^l vel EFq ^m = FGq, ⁿ erunt FR, ^l constr.
 FG, adeoque omnes RS, FG, FR, RG, GS, ^m 10. 13.
 GH, &c. æquales inter se. Proinde 10 triangu- ⁿ sch. 48. 1.
 la RFX, RFG, RGS, &c. æquilatera sunt &
 æqualia. Rursus ob ang. XQY ^o rectum, crit ^o cor. 14. 11.
 XYq ^p = QXq + QYq ^q = VXq vel FGq. ^p 47. 1.
 quare XY, VX, hisque similiter YV, YT, YS, ^q 10. 13,
 YR, ZG, ZH, &c. xquantur: Ergò alia de-
 cem trigona constituta sunt æquilatera, & æ-
 qualia tam sibi mutuò, quàm decem prioribus;
 ac proinde factum est Icosædrum.

Porro, bisecta EQ in a, duc rectus aF, aX,
 aV; & propter QX ^r = QV, & commune latus ^r 15. def. 1.
 aQ, angulosq; EQX, EQV rectos; ^r crit aX = ^r 4. 1.
 aV, similique argumento omnes, aX, aR, aS,
 aT, aV, aF, aG, aH, aI, aK xquantur.

Quo-

e 9. 13.
 u 3. 13.
 x 4. 2.
 y 47. 1.

Quoniam autem $ZQ, QE :: QE, ZE$, erit
 $Zzq = Ea q = EQq (EFq) + Ea q = aFq$.
 ergo $Zz = aF$; pari pacto $aF = Ya$. ergo
 sphaera, cujus Centrum a radius aF per 12 pun-
 cta icosaedri angularia transibit.

z 15. 5.
 a 22. 6.
 b 14. 5.
 c cor. 8. 6.
 d 1. ex. 1.
 e sch. 12. 10.
 f 11. 13.

Denique, quia $Za.aE :: ZY, QE$; ^a ideoque
 $Zaq, aEq :: ZYq, QE q$. ^b erit $ZYq =$
 $QE q$, vel $BDq =$; atque $ABq, BDq :: AB$
 $BC :: 5. 1.$ ^d ergo $ZY = AB. Q. E. F.$
 Itaque si AB ponatur ρ , ^e erit $EF = \sqrt{ABq}$
 etiam ρ ; proinde FG pentagoni, idemque Ico-
 saedri 5 latus, ^f est minor. $Q. E. D.$

Coroll.

1. Ex dictis inferitur, sphaerae diametrum esse
 potentia quintuplum semidiametri circuli quing;
 latera icosaedri ambientis.

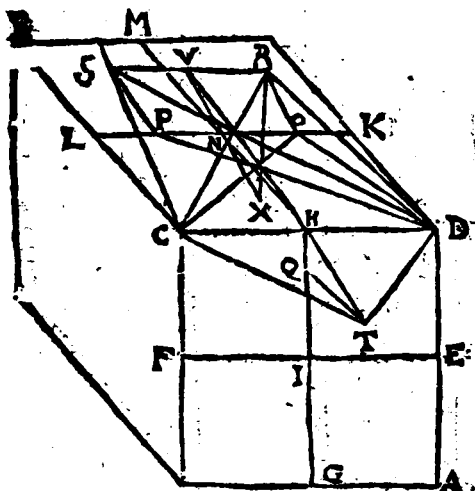
2. Item manifestum est, sphaerae diametrum
 esse compositam ex latere hexagoni, hoc est, ex
 semidiametro, & duobus lateribus decagoni cir-
 culi ambientis quinque latera icosaedri.

3. Constat denique latera icosaedri opposita,
 qualia sunt RX, HI esse parallela. Nam RX^a pa-
 rall. LP . ^b parall. HI .

a 33. 1.

b sch. 26. 3. parall. LP . ^b parall. HI .

PROP.

Dodecaedrum constitnere, & sphaerâ completti, quâ & prædictas figuras; & demonstrare, quòd dodecaedri latus RS irrationalis est linea, quæ vocatur apotome.

Sit AB cubus datæ sphaeræ inscriptus, cujus latera omnia bisecentur in punctis E, H, F, G, K, L, &c. rectæque adjungantur KL, MH, HG, EF. ^a Fac HL, IQ :: IQ, QH; & sume ^a 30. 6. NO, NP pares ipsi IQ. Erige OR, PS rectas plano DB, & QT plano AC, sintque OR, PS, QT ipsis IQ, NO, NP æquales. Connexis DR, RS, SC, CT, DT, erit DRSCCT pentagonum Dodecaedri expetiti. Nam duc NV parall. OR, & protractâ NV ad occursum cum cubi centro X, connecte rectas DS, DO, DP, CR, CP, ^a 47. 1. ^b 7. ex. 1. ^c 4. 13. ^d 47. 1. 1. ^e 47. 1. 1. ^f 47. 1. 1. ^g 47. 1. 1. ^h 47. 1. 1. ⁱ 47. 1. 1. ^j 47. 1. 1. ^k 47. 1. 1. ^l 47. 1. 1. ^m 47. 1. 1. ⁿ 47. 1. 1. ^o 47. 1. 1. ^p 47. 1. 1. ^q 47. 1. 1. ^r 47. 1. 1. ^s 47. 1. 1. ^t 47. 1. 1. ^u 47. 1. 1. ^v 47. 1. 1. ^w 47. 1. 1. ^x 47. 1. 1. ^y 47. 1. 1. ^z 47. 1. 1. ^{aa} 47. 1. 1. ^{ab} 47. 1. 1. ^{ac} 47. 1. 1. ^{ad} 47. 1. 1. ^{ae} 47. 1. 1. ^{af} 47. 1. 1. ^{ag} 47. 1. 1. ^{ah} 47. 1. 1. ^{ai} 47. 1. 1. ^{aj} 47. 1. 1. ^{ak} 47. 1. 1. ^{al} 47. 1. 1. ^{am} 47. 1. 1. ^{an} 47. 1. 1. ^{ao} 47. 1. 1. ^{ap} 47. 1. 1. ^{aq} 47. 1. 1. ^{ar} 47. 1. 1. ^{as} 47. 1. 1. ^{at} 47. 1. 1. ^{au} 47. 1. 1. ^{av} 47. 1. 1. ^{aw} 47. 1. 1. ^{ax} 47. 1. 1. ^{ay} 47. 1. 1. ^{az} 47. 1. 1. ^{ba} 47. 1. 1. ^{bb} 47. 1. 1. ^{bc} 47. 1. 1. ^{bd} 47. 1. 1. ^{be} 47. 1. 1. ^{bf} 47. 1. 1. ^{bg} 47. 1. 1. ^{bh} 47. 1. 1. ^{bi} 47. 1. 1. ^{bj} 47. 1. 1. ^{bk} 47. 1. 1. ^{bl} 47. 1. 1. ^{bm} 47. 1. 1. ^{bn} 47. 1. 1. ^{bo} 47. 1. 1. ^{bp} 47. 1. 1. ^{bq} 47. 1. 1. ^{br} 47. 1. 1. ^{bs} 47. 1. 1. ^{bt} 47. 1. 1. ^{bu} 47. 1. 1. ^{bv} 47. 1. 1. ^{bw} 47. 1. 1. ^{bx} 47. 1. 1. ^{by} 47. 1. 1. ^{bz} 47. 1. 1. ^{ca} 47. 1. 1. ^{cb} 47. 1. 1. ^{cc} 47. 1. 1. ^{cd} 47. 1. 1. ^{ce} 47. 1. 1. ^{cf} 47. 1. 1. ^{cg} 47. 1. 1. ^{ch} 47. 1. 1. ^{ci} 47. 1. 1. ^{cj} 47. 1. 1. ^{ck} 47. 1. 1. ^{cl} 47. 1. 1. ^{cm} 47. 1. 1. ^{cn} 47. 1. 1. ^{co} 47. 1. 1. ^{cp} 47. 1. 1. ^{cq} 47. 1. 1. ^{cr} 47. 1. 1. ^{cs} 47. 1. 1. ^{ct} 47. 1. 1. ^{cu} 47. 1. 1. ^{cv} 47. 1. 1. ^{cw} 47. 1. 1. ^{cx} 47. 1. 1. ^{cy} 47. 1. 1. ^{cz} 47. 1. 1. ^{da} 47. 1. 1. ^{db} 47. 1. 1. ^{dc} 47. 1. 1. ^{dd} 47. 1. 1. ^{de} 47. 1. 1. ^{df} 47. 1. 1. ^{dg} 47. 1. 1. ^{dh} 47. 1. 1. ^{di} 47. 1. 1. ^{dj} 47. 1. 1. ^{dk} 47. 1. 1. ^{dl} 47. 1. 1. ^{dm} 47. 1. 1. ^{dn} 47. 1. 1. ^{do} 47. 1. 1. ^{dp} 47. 1. 1. ^{dq} 47. 1. 1. ^{dr} 47. 1. 1. ^{ds} 47. 1. 1. ^{dt} 47. 1. 1. ^{du} 47. 1. 1. ^{dv} 47. 1. 1. ^{dw} 47. 1. 1. ^{dx} 47. 1. 1. ^{dy} 47. 1. 1. ^{dz} 47. 1. 1. ^{ea} 47. 1. 1. ^{eb} 47. 1. 1. ^{ec} 47. 1. 1. ^{ed} 47. 1. 1. ^{ee} 47. 1. 1. ^{ef} 47. 1. 1. ^{eg} 47. 1. 1. ^{eh} 47. 1. 1. ^{ei} 47. 1. 1. ^{ej} 47. 1. 1. ^{ek} 47. 1. 1. ^{el} 47. 1. 1. ^{em} 47. 1. 1. ^{en} 47. 1. 1. ^{eo} 47. 1. 1. ^{ep} 47. 1. 1. ^{eq} 47. 1. 1. ^{er} 47. 1. 1. ^{es} 47. 1. 1. ^{et} 47. 1. 1. ^{eu} 47. 1. 1. ^{ev} 47. 1. 1. ^{ew} 47. 1. 1. ^{ex} 47. 1. 1. ^{ey} 47. 1. 1. ^{ez} 47. 1. 1. ^{fa} 47. 1. 1. ^{fb} 47. 1. 1. ^{fc} 47. 1. 1. ^{fd} 47. 1. 1. ^{fe} 47. 1. 1. ^{fg} 47. 1. 1. ^{fh} 47. 1. 1. ^{fi} 47. 1. 1. ^{fj} 47. 1. 1. ^{fk} 47. 1. 1. ^{fl} 47. 1. 1. ^{fm} 47. 1. 1. ^{fn} 47. 1. 1. ^{fo} 47. 1. 1. ^{fp} 47. 1. 1. ^{fq} 47. 1. 1. ^{fr} 47. 1. 1. ^{fs} 47. 1. 1. ^{ft} 47. 1. 1. ^{fu} 47. 1. 1. ^{fv} 47. 1. 1. ^{fw} 47. 1. 1. ^{fx} 47. 1. 1. ^{fy} 47. 1. 1. ^{fz} 47. 1. 1. ^{ga} 47. 1. 1. ^{gb} 47. 1. 1. ^{gc} 47. 1. 1. ^{gd} 47. 1. 1. ^{ge} 47. 1. 1. ^{gf} 47. 1. 1. ^{gg} 47. 1. 1. ^{gh} 47. 1. 1. ^{gi} 47. 1. 1. ^{gj} 47. 1. 1. ^{gk} 47. 1. 1. ^{gl} 47. 1. 1. ^{gm} 47. 1. 1. ^{gn} 47. 1. 1. ^{go} 47. 1. 1. ^{gp} 47. 1. 1. ^{gq} 47. 1. 1. ^{gr} 47. 1. 1. ^{gs} 47. 1. 1. ^{gt} 47. 1. 1. ^{gu} 47. 1. 1. ^{gv} 47. 1. 1. ^{gw} 47. 1. 1. ^{gx} 47. 1. 1. ^{gy} 47. 1. 1. ^{gz} 47. 1. 1. ^{ha} 47. 1. 1. ^{hb} 47. 1. 1. ^{hc} 47. 1. 1. ^{hd} 47. 1. 1. ^{he} 47. 1. 1. ^{hf} 47. 1. 1. ^{hg} 47. 1. 1. ^{hh} 47. 1. 1. ^{hi} 47. 1. 1. ^{hj} 47. 1. 1. ^{hk} 47. 1. 1. ^{hl} 47. 1. 1. ^{hm} 47. 1. 1. ^{hn} 47. 1. 1. ^{ho} 47. 1. 1. ^{hp} 47. 1. 1. ^{hq} 47. 1. 1. ^{hr} 47. 1. 1. ^{hs} 47. 1. 1. ^{ht} 47. 1. 1. ^{hu} 47. 1. 1. ^{hv} 47. 1. 1. ^{hw} 47. 1. 1. ^{hx} 47. 1. 1. ^{hy} 47. 1. 1. ^{hz} 47. 1. 1. ^{ia} 47. 1. 1. ^{ib} 47. 1. 1. ^{ic} 47. 1. 1. ^{id} 47. 1. 1. ^{ie} 47. 1. 1. ^{if} 47. 1. 1. ^{ig} 47. 1. 1. ^{ih} 47. 1. 1. ⁱⁱ 47. 1. 1. ^{ij} 47. 1. 1. ^{ik} 47. 1. 1. ^{il} 47. 1. 1. ^{im} 47. 1. 1. ⁱⁿ 47. 1. 1. ^{io} 47. 1. 1. ^{ip} 47. 1. 1. ^{iq} 47. 1. 1. ^{ir} 47. 1. 1. ^{is} 47. 1. 1. ^{it} 47. 1. 1. ^{iu} 47. 1. 1. ^{iv} 47. 1. 1. ^{iw} 47. 1. 1. ^{ix} 47. 1. 1. ^{iy} 47. 1. 1. ^{iz} 47. 1. 1. ^{ja} 47. 1. 1. ^{jb} 47. 1. 1. ^{jc} 47. 1. 1. ^{jd} 47. 1. 1. ^{je} 47. 1. 1. ^{jf} 47. 1. 1. ^{jj} 47. 1. 1. ^{jh} 47. 1. 1. ^{ji} 47. 1. 1. ^{jj} 47. 1. 1. ^{jk} 47. 1. 1. ^{jl} 47. 1. 1. ^{jm} 47. 1. 1. ^{jn} 47. 1. 1. ^{jo} 47. 1. 1. ^{jp} 47. 1. 1. ^{jq} 47. 1. 1. ^{jr} 47. 1. 1. ^{js} 47. 1. 1. ^{jt} 47. 1. 1. ^{ju} 47. 1. 1. ^{jv} 47. 1. 1. ^{jw} 47. 1. 1. ^{jx} 47. 1. 1. ^{jy} 47. 1. 1. ^{jz} 47. 1. 1. ^{ka} 47. 1. 1. ^{kb} 47. 1. 1. ^{kc} 47. 1. 1. ^{kd} 47. 1. 1. ^{ke} 47. 1. 1. ^{kf} 47. 1. 1. ^{kg} 47. 1. 1. ^{kh} 47. 1. 1. ^{ki} 47. 1. 1. ^{kj} 47. 1. 1. ^{kl} 47. 1. 1. ^{km} 47. 1. 1. ^{kn} 47. 1. 1. ^{ko} 47. 1. 1. ^{kp} 47. 1. 1. ^{kq} 47. 1. 1. ^{kr} 47. 1. 1. ^{ks} 47. 1. 1. ^{kt} 47. 1. 1. ^{ku} 47. 1. 1. ^{kv} 47. 1. 1. ^{kx} 47. 1. 1. ^{ky} 47. 1. 1. ^{kz} 47. 1. 1. ^{la} 47. 1. 1. ^{lb} 47. 1. 1. ^{lc} 47. 1. 1. ^{ld} 47. 1. 1. ^{le} 47. 1. 1. ^{lf} 47. 1. 1. ^{lg} 47. 1. 1. ^{lh} 47. 1. 1. ^{li} 47. 1. 1. ^{lj} 47. 1. 1. ^{lk} 47. 1. 1. ^{ll} 47. 1. 1. ^{lm} 47. 1. 1. ^{ln} 47. 1. 1. ^{lo} 47. 1. 1. ^{lp} 47. 1. 1. ^{lq} 47. 1. 1. ^{lr} 47. 1. 1. ^{ls} 47. 1. 1. ^{lt} 47. 1. 1. ^{lu} 47. 1. 1. ^{lv} 47. 1. 1. ^{lw} 47. 1. 1. ^{lx} 47. 1. 1. ^{ly} 47. 1. 1. ^{lz} 47. 1. 1. ^{ma} 47. 1. 1. ^{mb} 47. 1. 1. ^{mc} 47. 1. 1. ^{md} 47. 1. 1. ^{me} 47. 1. 1. ^{mf} 47. 1. 1. ^{mg} 47. 1. 1. ^{mh} 47. 1. 1. ^{mi} 47. 1. 1. ^{mj} 47. 1. 1. ^{mk} 47. 1. 1. ^{ml} 47. 1. 1. ^{mn} 47. 1. 1. ^{mo} 47. 1. 1. ^{mp} 47. 1. 1. ^{mq} 47. 1. 1. ^{mr} 47. 1. 1. ^{ms} 47. 1. 1. ^{mt} 47. 1. 1. ^{mu} 47. 1. 1. ^{mv} 47. 1. 1. ^{mw} 47. 1. 1. ^{mx} 47. 1. 1. ^{my} 47. 1. 1. ^{mz} 47. 1. 1. ^{na} 47. 1. 1. ^{nb} 47. 1. 1. ^{nc} 47. 1. 1. nd 47. 1. 1. ^{ne} 47. 1. 1. ^{nf} 47. 1. 1. ^{ng} 47. 1. 1. ^{nh} 47. 1. 1. ⁿⁱ 47. 1. 1. ^{nj} 47. 1. 1. ^{nk} 47. 1. 1. ^{nl} 47. 1. 1. ^{no} 47. 1. 1. ^{np} 47. 1. 1. ^{nq} 47. 1. 1. ^{nr} 47. 1. 1. ^{ns} 47. 1. 1. ^{nt} 47. 1. 1. ^{nu} 47. 1. 1. ^{nv} 47. 1. 1. ^{nw} 47. 1. 1. ^{nx} 47. 1. 1. ^{ny} 47. 1. 1. ^{nz} 47. 1. 1. ^{oa} 47. 1. 1. ^{ob} 47. 1. 1. ^{oc} 47. 1. 1. ^{od} 47. 1. 1. ^{oe} 47. 1. 1. ^{of} 47. 1. 1. ^{og} 47. 1. 1. ^{oh} 47. 1. 1. ^{oi} 47. 1. 1. ^{oj} 47. 1. 1. ^{ok} 47. 1. 1. ^{ol} 47. 1. 1. ^{om} 47. 1. 1. ^{on} 47. 1. 1. ^{oo} 47. 1. 1. ^{op} 47. 1. 1. ^{oq} 47. 1. 1. ^{or} 47. 1. 1. ^{os} 47. 1. 1. ^{ot} 47. 1. 1. ^{ou} 47. 1. 1. ^{ov} 47. 1. 1. ^{ow} 47. 1. 1. ^{ox} 47. 1. 1. ^{oy} 47. 1. 1. ^{oz} 47. 1. 1. ^{pa} 47. 1. 1. ^{pb} 47. 1. 1. ^{pc} 47. 1. 1. ^{pd} 47. 1. 1. ^{pe} 47. 1. 1. ^{pf} 47. 1. 1. ^{pg} 47. 1. 1. ^{ph} 47. 1. 1. ^{pi} 47. 1. 1. ^{pj} 47. 1. 1. ^{pk} 47. 1. 1. ^{pl} 47. 1. 1. ^{pm} 47. 1. 1. ^{pn} 47. 1. 1. ^{po} 47. 1. 1. ^{pp} 47. 1. 1. ^{pq} 47. 1. 1. ^{pr} 47. 1. 1. ^{ps} 47. 1. 1. ^{pt} 47. 1. 1. ^{pu} 47. 1. 1. ^{pv} 47. 1. 1. ^{pw} 47. 1. 1. ^{px} 47. 1. 1. ^{py} 47. 1. 1. ^{pz} 47. 1. 1. ^{qa} 47. 1. 1. ^{qb} 47. 1. 1. ^{qc} 47. 1. 1. ^{qd} 47. 1. 1. ^{qe} 47. 1. 1. ^{qf} 47. 1. 1. ^{qg} 47. 1. 1. ^{qh} 47. 1. 1. ^{qi} 47. 1. 1. ^{qj} 47. 1. 1. ^{qk} 47. 1. 1. ^{ql} 47. 1. 1. ^{qm} 47. 1. 1. ^{qn} 47. 1. 1. ^{qo} 47. 1. 1. ^{qp} 47. 1. 1. ^{qq} 47. 1. 1. ^{qr} 47. 1. 1. ^{qs} 47. 1. 1. ^{qt} 47. 1. 1. ^{qu} 47. 1. 1. ^{qv} 47. 1. 1. ^{qw} 47. 1. 1. ^{qx} 47. 1. 1. ^{qy} 47. 1. 1. ^{qz} 47. 1. 1. ^{ra} 47. 1. 1. ^{rb} 47. 1. 1. ^{rc} 47. 1. 1. rd 47. 1. 1. ^{re} 47. 1. 1. ^{rf} 47. 1. 1. ^{rg} 47. 1. 1. ^{rh} 47. 1. 1. ^{ri} 47. 1. 1. ^{rj} 47. 1. 1. ^{rk} 47. 1. 1. ^{rl} 47. 1. 1. ^{rm} 47. 1. 1. ^{rn} 47. 1. 1. ^{ro} 47. 1. 1. ^{rp} 47. 1. 1. ^{rq} 47. 1. 1. ^{rr} 47. 1. 1. ^{rs} 47. 1. 1. ^{rt} 47. 1. 1. ^{ru} 47. 1. 1. ^{rv} 47. 1. 1. ^{rw} 47. 1. 1. ^{rx} 47. 1. 1. ^{ry} 47. 1. 1. ^{rz} 47. 1. 1. ^{sa} 47. 1. 1. ^{sb} 47. 1. 1. ^{sc} 47. 1. 1. ^{sd} 47. 1. 1. ^{se} 47. 1. 1. ^{sf} 47. 1. 1. ^{sg} 47. 1. 1. ^{sh} 47. 1. 1. ^{si} 47. 1. 1. ^{sj} 47. 1. 1. ^{sk} 47. 1. 1. ^{sl} 47. 1. 1. sm 47. 1. 1. ^{sn} 47. 1. 1. ^{so} 47. 1. 1. ^{sp} 47. 1. 1. ^{sq} 47. 1. 1. ^{sr} 47. 1. 1. ^{ss} 47. 1. 1. st 47. 1. 1. ^{su} 47. 1. 1. ^{sv} 47. 1. 1. ^{sw} 47. 1. 1. ^{sx} 47. 1. 1. ^{sy} 47. 1. 1. ^{sz} 47. 1. 1. ^{ta} 47. 1. 1. ^{tb} 47. 1. 1. ^{tc} 47. 1. 1. ^{td} 47. 1. 1. ^{te} 47. 1. 1. ^{tf} 47. 1. 1. ^{tg} 47. 1. 1. th 47. 1. 1. ^{ti} 47. 1. 1. ^{tj} 47. 1. 1. ^{tk} 47. 1. 1. ^{tl} 47. 1. 1. tm 47. 1. 1. ^{tn} 47. 1. 1. ^{to} 47. 1. 1. ^{tp} 47. 1. 1. ^{tq} 47. 1. 1. ^{tr} 47. 1. 1. ^{ts} 47. 1. 1. ^{tt} 47. 1. 1. ^{tu} 47. 1. 1. ^{tv} 47. 1. 1. ^{tw} 47. 1. 1. ^{tx} 47. 1. 1. ^{ty} 47. 1. 1. ^{tz} 47. 1. 1. ^{ua} 47. 1. 1. ^{ub} 47. 1. 1. ^{uc} 47. 1. 1. ^{ud} 47. 1. 1. ^{ue} 47. 1. 1. ^{uf} 47. 1. 1. ^{ug} 47. 1. 1. ^{uh} 47. 1. 1. ^{ui} 47. 1. 1. ^{uj} 47. 1. 1. ^{uk} 47. 1. 1. ^{ul} 47. 1. 1. ^{um} 47. 1. 1. ^{un} 47. 1. 1. ^{uo} 47. 1. 1. ^{up} 47. 1. 1. ^{uq} 47. 1. 1. ^{ur} 47. 1. 1. ^{us} 47. 1. 1. ^{ut} 47. 1. 1. ^{uu} 47. 1. 1. ^{uv} 47. 1. 1. ^{uw} 47. 1. 1. ^{ux} 47. 1. 1. ^{uy} 47. 1. 1. ^{uz} 47. 1. 1. ^{va} 47. 1. 1. ^{vb} 47. 1. 1. ^{vc} 47. 1. 1. ^{vd} 47. 1. 1. ^{ve} 47. 1. 1. ^{vf} 47. 1. 1. ^{vg} 47. 1. 1. ^{vh} 47. 1. 1. ^{vi} 47. 1. 1. ^{vj} 47. 1. 1. ^{vk} 47. 1. 1. ^{vl} 47. 1. 1. ^{vm} 47. 1. 1. ^{vn} 47. 1. 1. ^{vo} 47. 1. 1. ^{vp} 47. 1. 1. ^{vq} 47. 1. 1. ^{vr} 47. 1. 1. ^{vs} 47. 1. 1. ^{vt} 47. 1. 1. ^{vu} 47. 1. 1. ^{vv} 47. 1. 1. ^{vw} 47. 1. 1. ^{vx} 47. 1. 1. ^{vy} 47. 1. 1. ^{vz} 47. 1. 1. ^{wa} 47. 1. 1. ^{wb} 47. 1. 1. ^{wc} 47. 1. 1. ^{wd} 47. 1. 1. ^{we} 47. 1. 1. ^{wf} 47. 1. 1. ^{wg} 47. 1. 1. ^{wh} 47. 1. 1. ^{wi} 47. 1. 1. ^{wj} 47. 1. 1. ^{wk} 47. 1. 1. ^{wl} 47. 1. 1. ^{wm} 47. 1. 1. ^{wn} 47. 1. 1. ^{wo} 47. 1. 1. ^{wp} 47. 1. 1. ^{wq} 47. 1. 1. ^{wr} 47. 1. 1. ^{ws} 47. 1. 1. ^{wt} 47. 1. 1. ^{wu} 47. 1. 1. ^{wv} 47. 1. 1. ^{ww} 47. 1. 1. ^{wx} 47. 1. 1. ^{wy} 47. 1. 1. ^{wz} 47. 1. 1. ^{xa} 47. 1. 1. ^{xb} 47. 1. 1. ^{xc} 47. 1. 1. ^{xd} 47. 1. 1. ^{xe} 47. 1. 1. ^{xf} 47. 1. 1. ^{xg} 47. 1. 1. ^{xh} 47. 1. 1. ^{xi} 47. 1. 1. ^{xj} 47. 1. 1. ^{xk} 47. 1. 1. ^{xl} 47. 1. 1. ^{xm} 47. 1. 1. ^{xn} 47. 1. 1. ^{xo} 47. 1. 1. ^{xp} 47. 1. 1. ^{xq} 47. 1. 1. ^{xr} 47. 1. 1. ^{xs} 47. 1. 1. ^{xt} 47. 1. 1. ^{xu} 47. 1. 1. ^{xv} 47. 1. 1. ^{xw} 47. 1. 1. ^{xx} 47. 1. 1. ^{xy} 47. 1. 1. ^{xz} 47. 1. 1. ^{ya} 47. 1. 1. ^{yb} 47. 1. 1. ^{yc} 47. 1. 1. ^{yd} 47. 1. 1. ^{ye} 47. 1. 1. ^{yf} 47. 1. 1. ^{yg} 47. 1. 1. ^{yh} 47. 1. 1. ^{yi} 47. 1. 1. ^{yj} 47. 1. 1. ^{yk} 47. 1. 1. ^{yl} 47. 1. 1. ^{ym} 47. 1. 1. ^{yn} 47. 1. 1. ^{yo} 47. 1. 1. ^{yp} 47. 1. 1. ^{yq} 47. 1. 1. ^{yr} 47. 1. 1. ^{ys} 47. 1. 1. ^{yt} 47. 1. 1. ^{yu} 47. 1. 1. ^{yv} 47. 1. 1. ^{yw} 47. 1. 1. ^{yz} 47. 1. 1. ^{za} 47. 1. 1. ^{zb} 47. 1. 1. ^{zc} 47. 1. 1. ^{zd} 47. 1. 1. ^{ze} 47. 1. 1. ^{zf} 47. 1. 1. ^{zg} 47. 1. 1. ^{zh} 47. 1. 1. ^{zi} 47. 1. 1. ^{zj} 47. 1. 1. ^{zk} 47. 1. 1. ^{zl} 47. 1. 1. ^{zm} 47. 1. 1. ^{zn} 47. 1. 1. ^{zo} 47. 1. 1. ^{zp} 47. 1. 1. ^{zq} 47. 1. 1. ^{zr} 47. 1. 1. ^{zs} 47. 1. 1. ^{zt} 47. 1. 1. ^{zu} 47. 1. 1. ^{zv} 47. 1. 1. ^{zw} 47. 1. 1. ^{zx} 47. 1. 1. ^{zy} 47

- e 4. 2. $= 4 \text{ ORq}^e = \text{OPq}$, vel RSq . ergò $\text{DR} = \text{RS}$.
 Simili argumento DR , RS , SC , CT , TP pa-
 f *constr.* 9. 6. res sunt. Quia verò $\text{OR}^f = \text{s}$ & parall. PS ,
 i 1. s erunt RS , OP , & ^h consequenter RS , DC et-
 g 33. 1. iam parallelæ; ^h ergò hæc cum suis conjungenti-
 h 9. 1. bus DK , CS , VH in uno sunt plano. quinetiam
 k 7. 11. quia HI . $\text{IQ}^k :: \text{IQ} (\text{TQ})$. $\text{QH}^k :: \text{HN}$.
 k *constr.* NV ; & tam TQ , HN , quàm QH , NV^k re-
 l 6. 11. ctæ eidem plano, ^l adeòq; & parallelæ existant,
 m 32. 6. ^m erit THV recta linea. ⁿ ergò Trapezium
 n 1. & 2. 11. DRSC , & triang. DTS in uno sunt plano per
 rectas DC , TV extenso. ergò DTCSR est
 pentagonum, & quidem æquilaterum ex antedi-
 ctis. Porro, quia PK . $\text{KN} :: \text{KN}$. NP ; &
 o 5. 13. $\text{DSq}^p = \text{DPq} + \text{PSq}$ (PNQ) $=^p \text{DKq} + \text{PKq}$
 p 47. 1. $+ \text{NPq}$, ^q erit $\text{DSq} = \text{DKq} + \text{KNq} = 4 \text{DKq}$
 q 1. ax 2. (4DHq) $= \text{DCq}$. ergò $\text{DS} = \text{DC}$; unde tri-
 & 4. 13. gona DKS , DCT sibi mutuò æquilatera sunt.
 r 4. 2. ^r ergò ang. $\text{DRS} = \text{DTC}$; & eodem pacto ang.
 s 8. 1. $\text{CSR} = \text{DCT}$. ergò pentagonum DTCSR
 etiam æquiangulum est. Ad hæc, quia AX , DX ,
 CX &c sunt cubi semidiametri, ^t erit $\text{XN} =$
 t 15. 13. IH , vel KN , ^u adeòq; $\text{XV} = \text{KP}$, unde ob angu-
 u 1. ax. 1. lum ^x rectum RVX , ^z erit $\text{RXq} = \text{XVq} + \text{RVq}$.
 x 29. 1. (NPq) $= \text{KPq} + \text{NPq}^a = 3 \text{KNq}^b =$
 z 47. 1. AXq , vel DXq &c. ergò RX , AX , DX , & ca-
 a 4. 13. dem ratione XS XT , AX æquales sunt inter se.
 b 15. 13. Et si eadem methodo, quâ constructum est pen-
 tagonum DTCSR , fabricentur 12 similia pen-
 tagona tangencia duodecim cubi latera, ea Do-
 decaedrum constituent; ac per eorum puncta an-
 gularia transiens sphaera, cujus radius AX , uel RX
 Dodecaedrum complectetur. Q, E, F.
 Denique, quia KN . $\text{NO}^c :: \text{NO}$. OK , ^d
 erit KL . $\text{OP} :: \text{OP}$. $\text{OK} + \text{PL}$. Itaque si
 sphaerae diameter AB ponatur $\hat{p}$, erit $\text{KL}^e = \sqrt{\text{AB}}$
 f *sch.* 12. 10. AB^f etiam $\hat{p}$. ^g unde OP , vel RS latus dodeca-
 g 6. 13. edri apotome erit. Q, E, D.

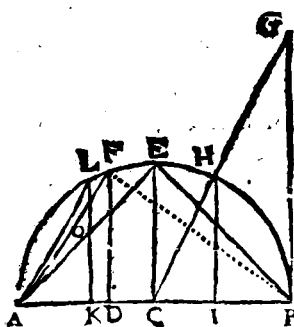
Coroll.

1. Hinc, si latus cubi secetur extremâ ac mediâ ratione, majus segmentum erit latus dodecaedri in eadem sphæra descripti.

2. Si rectæ lineæ sectæ extremâ ac mediâ ratione, minus segmentum sit latus dodecaedri, majus segmentum erit latus cubi ejusdem sphære.

3. Liquet etiam latus cubi æquale esse lineæ rectæ subtendenti angulum pentagoni dodecaedri eadem sphæra comprehensi.

PROP. XVIII.

Latéra quinq;
figurarum ex-
ponere, & in-
ter se compara-
re.

Sit AB dia-
meter sphære,
ac AEB semi-
circularis, sitq;

$AC^2 = \frac{1}{2} AB$ a 10. 1.
& $AD^2 = \frac{1}{3} AB$ b 10. 6.

AB. Erige per-
pendiculares
CE, DF, &

$BG = AB$. junge AF, AE, BE, BF, CG ex H
demitte perpendicularem HI, & sumptâ CK =
CI, ex K erige perpendicularem KL, & conne-
cte AL. Denique^c fac AF. AO :: AO. OF.

Itaque 3. $2^d :: AB. BD^e :: ABq. BFq$, la-
tus Tetraedri. & 2. $1 :: AB AC :: ABq. BEq$
f latus Octaedri.

Item 3. $1. d :: AB. AD^e :: ABq. AFq$.
g latus Hexaedri.

Porrò quia AF. AO^h :: AO. OF. ^f erit

AO

c 30. 6.

d constr.

e cor. 8. 6.

f 14. 13.

g 15. 13.

h constr.

k cor. 17. 13.

I 4. 6. AO latus Dodecaedri. denique BG (2 BC).
 m 14. 5. BC $\perp$ HI. IC. $\therefore$ ergo HI = 2 CI = K.
 n constr. ergo HIq = 4 CIq. proinde CHq = 5
 o 4. 2. CIq. $\therefore$ ergo ABq = 5 KIq. $\therefore$ itaque KI, vel HI
 p 47. 1. est radius circuli circumscriptis pentagonum
 q 15. 5. icosaedri, & AK, vel IB $\therefore$ est latus decagoni ei-
 r cor. 16. 13. dem circulo inscripti. unde AL erit latus pen-
 s 10. 13. tagoni, $\therefore$ idemque Icosaedri latus. Ex quibus li-
 t 16. 13. quet BF, BE, AF esse $\bar{p}$. & AL, AO esse $\bar{p}$.
 $\bar{p}$, atque BF $\bar{c}$ BE; & BE $\bar{c}$ AF; ac AF $\bar{c}$
 u 1. 6. AO. Quia verò 3 AFq = ABq = 5 KLq. ac
 x 4. ex. 1. AF x AO $\bar{c}$ AF x OF, $\therefore$ ideoque AF x AO
 y 3. 2. + AF x OF $\bar{c}$ 3 AF x OF, $\therefore$ hoc est AFq
 z 27. 6. $\bar{c}$ 2 AOq. $\therefore$ erit 3 AFq (5 KLq) $\bar{c}$ 6 AOq.
 a 47. 1. proinde KL $\bar{c}$ AO; & fortius AL $\bar{c}$ AO.

Jam verò ut hæc latera numeris exprimamus,
 Si AB ponatur $\sqrt{60}$, erit ex jam dictis ad calcu-
 lum exactis. BF = $\sqrt{40}$. & BE = $\sqrt{30}$. & AF
 = $\sqrt{20}$. item AL = $\sqrt{30 - \sqrt{180}}$ (nam
 AK = $\sqrt{15 - \sqrt{3}}$. & KL (HI) = $\sqrt{12}$)
 denique AO = $\sqrt{30 - \sqrt{500}}$ ($\sqrt{25 - \sqrt{5}}$).

SCHOL.

Præter jam dictas figuras nullam dari posse figuram solidam regularem (nempe quæ figuris planis ordinatis & aequalibus contineatur) admodum perspicuum est. Nam ad anguli solidi constitutionem requiruntur ad minimum tres anguli plani; ^a hiq; omnes simul 4 rectis minores esse debent. ^b Atqui 6 anguli trigoni æquilateri, 4 quadratici, & 3 hexagonici sigillatim 4 rectos exæquant; quatuor verò pentagonici, 3 heptagonici, 3 octagonici, &c. 4 rectos excedunt, ergò solummodo ex 3, 4, vel 5 triangulis æquilateris, ex 3 quadratis, vel 3 pentagonis effici potest angulus solidus. Proinde præter quinque prædicta, nulla existere possunt corpora regularia.

^a 21. 11.

^b Vid. schol.

32. 1.

Ex P. Herigonio.

Proportiones sphaerae, & 5 figurarum regularium eidem inscriptarum.

Sit diameter sphaerae 2, Erunt

Area circuli majoris, 6. $\lfloor 28318.$

Superficies circuli majoris, 3 $\lfloor 14159.$

Superficies sphaerae, 12 $\lfloor 56637.$

Soliditas sphaerae, 4 $\lfloor 1879.$

Latus tetraedri, 1 $\lfloor 62299.$

E f 3.

Latus.

Superficies tetraedri, 4 $\lfloor 6188$.

Soliditas tetraedri, 0 $\lfloor 15132$.

Latus hexaedri, 1 $\lfloor 1547$.

Superficies hexaedri, 8.

Soliditas hexaedri, 1 $\lfloor 5396$.

Latus octaedri, 1 $\lfloor 41421$.

Superficies octaedri, 6 $\lfloor 9282$.

Soliditas octaedri, 1 $\lfloor 33333$.

Latus dodecaedri, 0 $\lfloor 71364$.

Superficies dodecaedri, 10 $\lfloor 51462$.

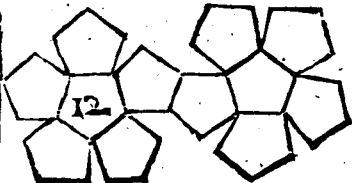
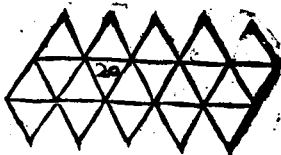
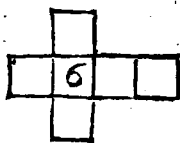
Soliditas dodecaedri, 2 $\lfloor 78516$.

Latus Icosaedri, 1 $\lfloor 05146$.

Superficies Icosaedri, 9 $\lfloor 57454$.

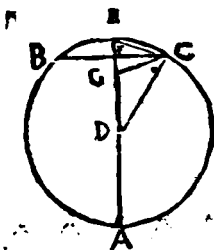
Soliditas Icosaedri, 2 $\lfloor 53615$.

Quod si ex charta conficiantur quinque figura
equilatera & equiangulara similes his, que sunt in
subjecta figura, componentur quinque figura soli-
da, si ritè complicantur.

LIB. XIV.

PROP. I.

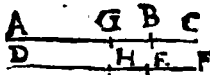
Ma ex D
centro cir-
culi cujus-
piā ABC
in penta-
goni eidem
circulo inscripti latus BC
ducitur perpendicularis
DE, dimidia est utri-
usque linea simul, & late-
ris hexagoni DE, & late-

ris decagoni EC eidem circulo ABC inscripti.

Sume $FG = FE$, & duc CG . ^a Estque $CE = CG$. ergo ang. CGE ^b = CEG ^b = ECD . ergo ang. ECG ^c = EDC ^d = $\frac{1}{4} ADC$ ^e = $\frac{1}{2} CED$ ($\frac{1}{2} ECD$). proinde ang. $GCD = ECG = EDC$. ^f quare $DG = GC$ (CE). ergo $DF = CE$ (DG) + $EF = DE + CE$.
Q. E. D.

2

PROP. II.

Si binæ rectæ lineæ

AB, DE extremâ ac

mediâ ratione secantur

(AB. AG :: AG. GB.

& DE. DH :: DH. HE) ipsæ similiter secabuntur, in easdem scilicet proportionibus. (AG. GB :: DH. HE.)

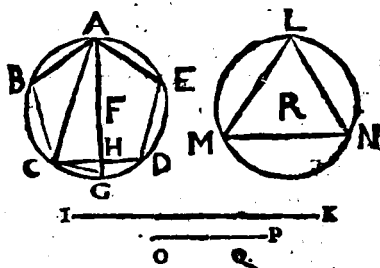
Accipe $BC = BG$; & $EF = EH$. Estque $AB \times BG$ ^a = AG^2 . quare AC^2 ^b = $4 ABG$ + AG^2 ^c = $5 AG^2$. Similiter erit DF^2 = $5 DH^2$. ^d ergo $AC. AG :: DF. DH$, componendo igitur $AC + AG. AG :: DF + DH. DH$.

- a 4. 1.
b 5. 1.
c 32. 1.
d hyp. &
33. 6.
e 20. 3.
f 7. ax.
g 6. 1.

- a 17. 6.
b 8. 2.
c 2. ax. 1.
d 12. 5. &
24. 6.

DH. hoc est 2 AB. AG :: 2 DE. DH. ^e pro e 24. 5.
inde AB. AG :: DE. DH. unde ^f dividendo ^f 17. 5.
AG. GB :: DH. HE. Q. E. D.

PROP. III.

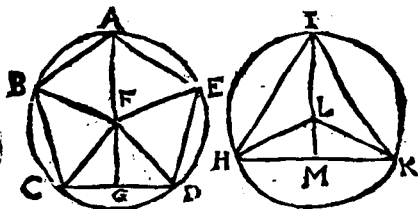
Idem circulus ABD comprehendit & Dodecaedri pentagonum ABCDE, & Icosaedri triangulum LMN, eidem sphaera inscriptum.

Duc diametrum AG, rectasque AC, CG. Sitque IK diameter sphaerae, & IKq = 5 OPq. fiatque OP. OQ :: OQ. QP. Quia ACq + CGq = AGq = 4 FGq; & ABq = FGq + CGq. ^f erit ACq + ABq = 5 FGq. porro, quia CA. AB :: AB. CA - AB; ac OP. OQ :: OQ. QP. ^h ideoque CA. OP :: AB. OQ. ^h erit 3 ACq (1 IKq). 5 OPq (2 IKq) :: 3 ABq. 5 OQq. ergo 3 ABq = 5 OQq. Verum ob ML ^a latus pentagoni circulo inscripti, cujus radius OP, erunt 15 RMq = 5 MLq = 5 OPq + 5 OQq = 3 ACq + 3 ABq = 15 FGq. ^g ergo RM = FG. ^f proinde circ. ABD = circ. LMN. Q. E. D.

a sch. 47. 1.
b 30. 6.
c 47. 1.
d 4. 2.
e 10. 13.
f 2. & 3. 4.
g 8. 13.
h 2. 13. &
16. 5.
i 22. 6. & 4. 5.
l 15. 13.
m constr.
n cor. 16. 13.
o 12. 13.
p 10. 13.
q 15. 5.
r 1. ar. 1.
& sch. 48. 1.
f 1. def. 3.

PROP.

• PROP. IV.

Si ex F centro circuli pentagonum dodecaedri $ABCDE$ circumscribentis ducatur perpendicularis FG ad pentagoni unum latus CD ; Erit quod sub dicto latere CD , & perpendiculari FG comprehenditur rectangulum trigesies sumptum, icosaedri superficiei aequale. item,

Si ex centro L circuli triangulum icosaedri HIK circumscribentis, perpendicularis LM ducatur ad trianguli unum latus HK , erit quod sub dicto latere HK , & perpendiculari LM comprehenditur rectangulum trigesies sumptum, icosaedri superficiei aequale.

a 8. 1.

b 41. 1.

c 15. 5.

d 6. ax.

e 17. 3.

f 41. 1.

g 15. 5.

h 16. 13.

Duc FA, FB, FC, FD, FE . ^a Erunt triangu-
gula CFD, DFE, EFA, AFB, BFC æqualia.
atqui $CD \times FG$ ^b $= 2$ triang. CFD . ergò 30
 $CD \times GF$ ^c $= 60$ CFD ^d $= 12$ pentag. $ABCDE$ ^e
superf. dodecaedri. Q. E. D.

Duc LI, LH, LK . estque $HK \times LM$ ^f $= 2$
triang. LHK . ergò 30 $HK \times LM$ ^g $= 60$ LHK
 $= 20$ HIK ^h $=$ superf. icosaedri. Q. E. D.

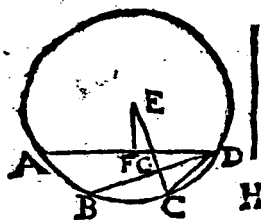
Coroll.

k 15. 5.

$CD \times FG. HK \times LM$ ^k $::$ superf. dodecaed. ad
superf. icosaedri.

PROP.

PROP. V.

Superficies dodecaedri ad superficiem icosaedri in eadem sphaera descripti eandem proportionem habet, quam H latus cubi ad AD latus icosaedri.

Circulus ABCD
a circumscribat tam a 3. 14. dodecaedri pentago-

num, quàm icosaedri triangulum; quorum latera BD, AD; ad quæ demittantur ex E centro perpendiculares EF, EG C. & connectatur CD.

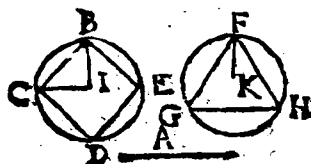
Quoniam $EC + CD. EC^b :: EC.CD.$ erit $EG^c (c \frac{1}{2} EC + CD). EF. (d \frac{1}{2} EC)^e :: EF. EG - EF (\frac{1}{2} CD).$ atqui $H. BD^f :: BD.H$
 $BD. s$ ergò $H. BD :: EG. EF.$ proinde $H \times EF = BD \times EG.$ quum igitur $H. AD^h :: H \times EF. AD \times EF.$ erit $H. AD :: BD \times EG. AD \times EF$
 $Q E. D.$

5 9. 13.
c 1. 14.
d cor. 12. 13.
e 15. 5.
f cor. 17. 13.
g 2. 14.
h 1. 6.
k 7. 5.
l cor. 4. 14.

PROP.

erit dodecaedrum ad icosaedrum, ut superficies dodecaedri ad superficiem icosaedri, hoc est, ut d 5. 14. latus cubi ad latus icosaedri.

PROP. VIII.

Idem circulus B C D E comprehendit & cubi quadratū BCDE & octaedri triangulū FGH, ejusdem sphaerae.

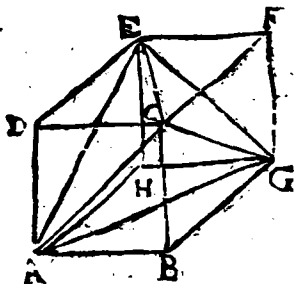
Sit A diameter sphaerae. Quoniam $Aq^2 = 3$ a 15. 13. $BCq^b = 6$ BIq; itémque $Aq^c = 2$ GFq. b 47. 1. $d = 6$ KFq; erit $BI = KF$. c 14. 13. ergo circulus d 12. 15. $CBED = GFH$. Q. E. D. e 2. def. 3.

Gg

LIBR

LIB. XV.

PROP. L

¶ dato cubo $ABGHDCFE$ pyramidem $AGEC$ describere.

Ab angulo C duc diametros CA, CG, CE ; Easque connecte diametris AG, GE, EA . Hæ omnes inter se ² æquales sunt, ut-

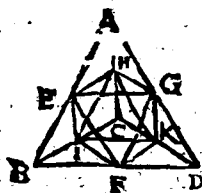
pote æqualium quadratorum diametri. ergo tri-
angula CAG, CGE, CEA, BAG æquilatera
sunt, ac æqualia: proinde $AGEC$ est pyramis,
quæ cubi angulis insistit, eique idcirco ^b inscri-
bitur. Q. E. F.

a 47. 1.

b 31. def. 11.

PROP.

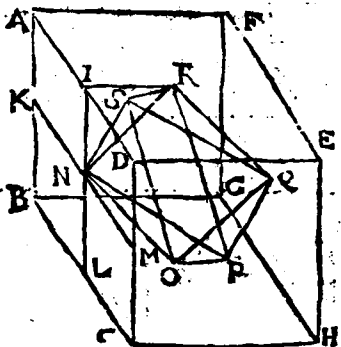
PROP. II.

In data pyramide
ABDC octaedrum
EGKIFH describere.

^a Biseca latera pyramidis in punctis E, I, F, K, G, H quæ connecte 12 rectis EF, FG, GE &c. Hæ omnes ^b æquales sunt inter se. proinde 8 triangula ^b 4. 1. EHI, IHK, &c. æquilatera sunt & æqualia, adeoque constituunt ^c octaedrum ^d in data pyramide ^c 27. def. 11. ^d 31. def. 11. descriptum. Q. E. F.

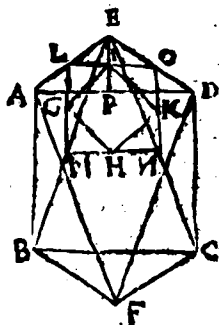
PROP. III.

In dato cubo CHGBDEFA octaedrum
NPQSOR describere.

Connecte quadratorum ^a centra N, P, Q, S, O, ^a 8. 4. K, 12 rectis NP, PQ, QS &c. quæ ^a 4. 1. sunt inter se, ideoque 8 triangula efficiunt æquilatera & æqualia. proinde ^b inscriptum est cubo ^b 31. & 27. ^c 27. def. 11. ^d 31. def. 11. Octaedrum NPQSOR. Q. E. F.

PROP. IV.

In dato Octaedro AB-
CDEF cubum inscribere.

Latere pyramidis E-
ABCD, cujus basis
quadratum ABCD, bi-
secantur rectis LM, MN,
NO, OL; quæ ^a æqua-
les sunt; & ^b parallelæ la-
teribus quadrati ABCD:
^c ergo quadrilaterum L-
MNO est quadratum.

Eodem modo, si latera
quadrati LMNO bise-

centur in punctis G, H, K, I, & connectantur
GH, HK, KI, IG, erit GHKI quadratum. Quod
si eadem arte in reliquis 5 pyramidibus octaedri
centra triangulorum sectis jungantur, descri-
bentur quadrata similia & æqualia quadrato
GHKI. quare sex hujusmodi quadrata cubum
constituent, qui quidem intra octaedrum descri-
ptus erit, ^d cum octo ejus anguli tangent octo
octaedri bases in earum centrīs. Q. E. F.

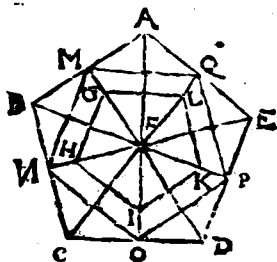
a 4. 1.

b 2. 6.

c 29. def. 1.

d 23. def. 11.

PROP. V.

In dato Icosaedro Octaedrum inscribere.

Sit $ABCDEF$ pyramis Icosaedri, cujus basis pentagonum $ABCDE$; centra autem triangulorum G, H, I, K, L ; quæ connectantur rectis GH, HI, IK, KL, LG . Erit $GHIKL$ pentagonum dodecaedri inscribendi.

Nam rectæ FM, FN, FO, FP, FQ per centra triangulorum transeuntes ^a bise- ^{a cor. 3. 3.} cant bases. ^b ergo rectæ MN, NO, OP, PQ, QM æquales sunt inter se. quinetiam ^{b 4. 1.} FM, FN, FO, FP, FQ ^c pares sunt. ^{c 4. 1.} ^d ergo anguli MFN, NEO, OFP, PFQ, QFM æquantur. pentagonum igitur $GHIKL$ æquiangulum est; ^{d 8. 1.} ^e proinde & æquilaterum, cum FG, FH, FI, FK, FL ^{e 4. 1.} ^f pares sint. Quod si eadem arte in reliquis undecim pyramidibus icosaedri, centra triangulorum rectis lineis connectantur, describentur pentagona æqualia & similia pentagono $GHIKL$. quamobrem 12 hujusmodi pentagona dodecaedrum ^{f 12. 13.} consti-

constituent; quod quidem in icosaedro erit descriptum, cum viginti anguli dodecaedri in centris viginti basium icosaedri consistant. Quapropter in dato icosaedro dodecaedrum descripsimus. Q. E. E.

FINIS.

